

การนำเสนอระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลของคณะสงฆ์หนใต้
ในอุปถัมภ์ของกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ

นายฉัตรชัย บุษบงค์

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาโสตทัศนศึกษา ภาควิชาโสตทัศนศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2543

ISBN 974-13-0838-8

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A PROPOSED TRAINING SYSTEM FOR TAMBON TRAINING UNIT OF SANGHA SOUTHERN REGION,
SUPPORTED BY DEPARTMENT OF RELIGIOUS AFFAIRS,
MINISTRY OF EDUCATION

Mr.Chatchai Busabong

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Audio-Visual Communications

Department of Audio-Visual Education

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2000

ISBN 974-13-0838-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การนำเสนอระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชน
ประจำตำบลของคณะสงฆ์หนใต้ ในอุปถัมภ์ของกรมการศาสนา
กระทรวงศึกษาธิการ
โดย นายฉัตรชัย บุษบงค์
สาขาวิชา โสตทัศนศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูริย์ สินลารัตน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สมเชาว์ เนตรประเสริฐ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประศักดิ์ หอมสนิท)

..... กรรมการ
(อาจารย์พิสิฐ เจริญสุข)

นิตยสาร บุษบงศ์ : การนำเสนอระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลของคณะสงฆ์หนใต้ ในอุปถัมภ์ของกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ (A PROPOSED TRAINING SYSTEM FOR TAMBON TRAINING UNIT OF SANGHA SOUTHERN REGION, SUPPORTED BY DEPARTMENT OF RELIGIOUS AFFAIRS, MINISTRY OF EDUCATION) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง, 237 หน้า. ISBN 974-13-0838-8.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาความต้องการ และปัญหาของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลหนใต้ ในอุปถัมภ์ของกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ (2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลของคณะสงฆ์หนใต้ ในอุปถัมภ์ของกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ (3) เพื่อนำเสนอระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลของคณะสงฆ์หนใต้ ในอุปถัมภ์ของกรมการศาสนากระทรวงศึกษาธิการ

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ คณะกรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลหนใต้จำนวน 75 คน และ ประชาชนในภาคใต้ จำนวน 250 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกอบรม จำนวน 19 คน ผู้วิจัยใช้เทคนิคเดลฟายเก็บรวบรวมข้อมูล 3 รอบ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยร้อยละ มีรชฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาของหน่วย อ.ป.ต.คือ คณะกรรมการขาดความรู้ความเข้าใจในการฝึกอบรม ขาดแนวทางในการปฏิบัติ ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือ การจัดอบรมไม่ได้มาจากปัญหาของประชาชน จึงมีความต้องการรูปแบบหรือระบบที่ใช้ในการจัดฝึกอบรมของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล ที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม และสภาพเศรษฐกิจของประชาชนภาคใต้

2. ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกับข้อความของระบบจำนวน 153 ข้อ จากจำนวน 158 ข้อ

3. ระบบการฝึกอบรมของหน่วย อ.ป.ต.หนใต้ประกอบด้วย

3.1 องค์ประกอบ 10 องค์ประกอบ คือ 1) ปณิธาน พันธกิจ และนโยบาย มุ่งเน้นการสร้างชุมชนที่สามารถพึ่งพาตนเองได้ เพื่อยกระดับความเป็นอยู่พัฒนาคุณภาพชีวิตให้อยู่ในสภาพที่พึงพอใจ สร้างคุณธรรม จริยธรรม เพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมภาคใต้ 2) วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม มุ่งเน้นเพื่อให้ความรู้ด้านสุขภาพอนามัย คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข 3) หลักสูตรและโครงการ มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เข้ารับการอบรมในการพัฒนาหลักสูตรอบรม 4) งบประมาณ มุ่งเน้นให้ผู้เข้ารับการอบรมมีส่วนร่วมช่วยเหลือโครงการที่หลากหลาย เช่น การอาสาช่วยด้านแรงงาน และข้าวของเครื่องใช้ 5) ระยะเวลาในการจัดฝึกอบรม จัดในช่วงวันหยุดเทศกาล หรือ วันสำคัญทางศาสนา 6) วิทยากรฝึกอบรม ต้องเป็นผู้มีประสบการณ์ หน่วยควรจัดทำบัญชีรายชื่อวิทยากร ผู้มีความเชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ 7) ผู้เข้ารับการฝึกอบรม กำหนดพื้นฐานคุณสมบัติเบื้องต้น เช่น ต้องคัดเลือกผู้มีประสบการณ์ให้สอดคล้องกับหลักสูตร 8) สถานที่ฝึกอบรม ควรเป็นสถานที่ที่เป็นศูนย์กลางชุมชน อาจเป็นศาลาวัด ห้องประชุมโรงเรียน หรือศาลากลางหมู่บ้าน 9) เทคนิคการฝึกอบรม 10) สื่อในการฝึกอบรม ใช้สื่อพื้นบ้าน และเน้นการใช้ภาษาถิ่นใต้ในการฝึกอบรม

3.2. ขั้นตอน 12 ขั้นตอน คือ 1. การกำหนด ปณิธาน พันธกิจ 2. การศึกษาความต้องการจำเป็น 3) การกำหนดคณะทำงาน 4) การจัดหางบประมาณ 5) การกำหนดผู้เข้ารับการอบรม 6) การกำหนดเป้าหมายของการฝึกอบรม 7) การวางแผนพัฒนาการฝึกอบรม 8) การเตรียมการฝึกอบรม 9) การดำเนินการฝึกอบรม 10) การดำเนินการประเมินระบบการฝึกอบรม 11) การรายงานผลการประเมิน และติดตามผลการฝึกอบรม 12) การนำผลการดำเนินงานที่ผ่านมาเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนโครงการต่อไป

ภาควิชา โสวัตศนศึกษา

สาขาวิชา โสวัตศนศึกษา

ปีการศึกษา 2543

ลายมือชื่อนิติ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมืออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

4083679027: MAJOR AUDIO-VISUAL COMMUNICATIONS

KEY WORD: TRAINING SYSTEM / TAMBON TRAINING UNIT / SOUTHERN REGION

CHATCHAI BUSABONG: A PROPOSED TRAINING SYSTEM FOR TAMBON TRAINING UNIT OF SANGHA SOUTHERN REGION, SUPPORTED BY DEPARTMENT OF RELIGIOUS AFFAIRS, MINISTRY OF EDUCATION. THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF. DR.ONJAREE NA TAKAUTOONG, Ph.D.237 pp. ISBN 974-13-0838-8.

The purposes of this research were (1) to study problems and needs of committees and local people regarding tambon training unit of sangha southern region, (2) to obtain specialists opinions concerning a training system of tambon training unit of sangha southern region and (3) to propose a training system for tambon training unit of sangha southern region, supported by Department of Religious Affairs, Ministry of Education.

The samples consisted of 75 tambon training unit committees, 250 local people in southern region and 19 specialists in training systems. The three-rounds of Delphi technique was used to collect data from specialists. The data were analyzed by percentage, median and interquartile range.

The research findings were as follows:

1. The Committees of tambon training units of sangha southern region were unknowledgeable about training, lack of training procedure and co-operation from local people; training programs conducted were not based on people's problems; most of tambon training units need a model or a system for training which is congruent with environment and economic status of southern people

2. The 153 statements from 158 of group final consensus were considered were considered for a training system.

3. The tambon training system of sangha southern region comprised of

3.1. Ten training components: (1) aspiration, mission, and policy: to promote community that people can support themselves, have better quality of life with moral and ethic and to preserve southern culture (2) training objective: people should have knowledge concerning health and sanitary, moral, ethic and culture for supporting the way of life and be able to share happy life with others (3) curriculum and program should come from trainees' involvement (4) budget could be arranged and managed by having trainees work for each program and share their materials and equipment (5) training duration should be during official holiday or the Buddhist days (6) training resource person should be highly-experienced person and training units should have a list of resource persons (7) trainees should have a basic qualification such as experiences relating to training programs (8) training location should be at community center such as temples, schools or village halls (9) training techniques focus on practice and (10) training media should be local media and use southern dialect.

3.2 Twelve training steps: (1) identify aspiration, mission, and policy (2) assess training need (3) select training staff (4) allocate budget (5) select trainees (6) identify training goals (7) develop training (8) prepare training (9) conduct training program (10) evaluate training (11) report training results and follow-up study and (12) use previous training results to develop next program.

Department of Audio-Visual Education

Student's signature.....

Field of study of Audio-Visual Communications

Advisor's signature.....

Academic year 2000

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณพระเถระทุกท่าน ที่ได้ให้ความเมตตาในการสัมภาษณ์ ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ต่อการวิจัย จึงขอกราบขอบพระคุณมาไว้ ณ โอกาสนี้

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง ที่กรุณาดูแลเอาใจใส่ให้ข้อคิดเห็น ให้คำแนะนำ และ ติดตามตลอดกระบวนการทำวิทยานิพนธ์อย่างใกล้ชิดเสมอมา ทำให้การวิจัยเป็นไปได้อย่าง ความเรียบร้อย และสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง และขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์สมเชาว์ เนตรประเสริฐ ประธานกรรมการสอบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประศักดิ์ หอมสนิท อาจารย์พิสิฐ เจริญสุข กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ คำแนะนำ และแก้ไขเครื่องมือ ตรวจสอบรับรองระบบในการวิจัย ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ ได้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ และตอบแบบสอบถามสำหรับการวิจัยทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้เสร็จสมบูรณ์

ผู้วิจัยได้รับการสนับสนุนจากกรมการศาสนา ในด้านข้อมูล และการออกหนังสือ ขอความร่วมมืองานวิจัย รวมทั้งได้รับความร่วมมือจากคณะกรรมการ อ.ป.ต. วิทยาการ และประชาชนในภาคใต้ทุกท่าน ที่กรุณาเสียสละเวลาตอบข้อคำถามและให้ข้อเสนอแนะ ที่เป็นคุณประโยชน์ต่องานวิจัย จึงขอขอบคุณทุกท่าน

ขอขอบคุณผู้ให้ทุนสำเนา วารสาร ทุนบัณฑิตวิทยาลัย และทุนผู้ช่วยสอน ที่กรุณาให้ ทุนอุดหนุนการศึกษา และการวิจัย ขอขอบคุณ คุณกนกวรรณ รุกชาติ ที่ได้คำแนะนำ ถึงแหล่งข้อมูลและให้เอกสารที่มีคุณค่าต่องานวิจัย ขอขอบคุณ คุณอนุทิน อินทร์งาม คุณเกษภา วณิชากร และคุณณรงค์ศักดิ์ โพธิ์อ่อง ที่ร่วมช่วยเหลืองานวิจัยด้วยกัน ขอขอบคุณ คุณทัศนพร วทานิยานนท์ คุณจักรพงษ์ เจือจันทร์ คุณวิโรจน์ รอดเต็น และขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่น้องชาวโสตทัศนศึกษาทุกท่านที่ให้คำแนะนำให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา

ประโยชน์ และคุณค่าของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูตามบูชา บิดา มารดา ครูอาจารย์ ผู้มีพระคุณทุกท่าน

ฉัตรชัย บุษบงค์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	9
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	12
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
การฝึกอบรม.....	13
ระบบ.....	21
วิธีการจัดระบบ	23
ระบบการฝึกอบรม	27
หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล	28
เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	45
3. วิธีการดำเนินการวิจัย	48
การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น	48
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	49
การสร้างเครื่องมือ.....	50
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	51
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
การนำเสนอระบบการฝึกอบรม.....	52
กลุ่มตัวอย่าง	52

สารบัญ(ต่อ)

บทที่		หน้า
	การสร้าแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญการวิจัย	54
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	55
	การวิเคราะห์ข้อมูล	55
	การสอบถามความคิดเห็นเพื่อรับรองระบบ	57
	ผลการวิเคราะห์การประเมินรับรองระบบ	57
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น	60
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ	71
5	ระบบฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลหนใต้	107
	ตอนที่ 1 บทนำ	108
	ตอนที่ 2 รายละเอียดระบบการฝึกอบรม	111
	ตอนที่ 3 การนำไปใช้	128
6	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	131
	สรุปผลการวิจัย	131
	การอภิปรายผล	151
	ข้อเสนอแนะ	157
	รายการอ้างอิง	158
	ภาคผนวก	168
	ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ	166
	ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	174
	ค ผลการวิเคราะห์การประเมินรับรองระบบ	234
	ประวัติผู้วิจัย	237

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

คนคือปัจจัยพื้นฐานของการพัฒนา การเริ่มต้นพัฒนาจำเป็นต้องพัฒนาคนให้มีคุณภาพเสียก่อน ถ้าคนไม่ได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพ การพัฒนาต่างๆ ก็จะมีปัญหาอุปสรรคมากที่สุด การพัฒนาคนต้องอาศัยวิธีการต่างๆ ประกอบเข้าด้วยกัน การให้การศึกษากับประชาชนเป็นวิธีการที่มีความสำคัญมาก ทำให้คนมีความรู้ ความคิด ความสามารถเพิ่มขึ้น พร้อมทั้งจะปรับตัวเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา (กรมการศาสนา, 2541)

ในช่วงเวลาที่โลกกำลังเป็นยุคโลกาภิวัตน์ (Globalizations) การเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง เป็นไปอย่างรวดเร็ว กระแสของความเปลี่ยนแปลงนี้แพร่สะพัดไปทุกมุมโลก และมีผลกระทบทั้งในด้านดีและด้านร้ายต่อชีวิตของคนในประเทศต่าง ๆ อย่างรุนแรง ประเทศไทยเองก็ได้รับผลกระทบอย่างหนัก ต้องประสบกับภาวะวิกฤติทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ในต้นปี พ.ศ. 2541 จนถึงปัจจุบัน พ.ศ. 2544 ซึ่งเป็นภาวะวิกฤติอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน จากวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจ (Economic Crisis) ได้ส่งผลกระทบทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ทำให้แรงงานไทยประสบกับปัญหาการถูกเลิกจ้าง เกิดปัญหาว่างงานเพิ่มมากขึ้น ซึ่งในขณะนี้จำนวนแรงงานคืนถิ่นทั่วทั้งประเทศมีประมาณ 3 ล้านคน และมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งแรงงานเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นแรงงานที่ไร้ทักษะและมีฝีมือในการประกอบอาชีพทางเกษตรกรรม และหัตถกรรมพื้นบ้าน ผลกระทบจากการว่างงานมีดังนี้

1. ด้านครอบครัว ได้แก่ การขาดรายได้ ยากจน สุขภาพจิตเสื่อม ขาดการศึกษา
2. ด้านสังคม ได้แก่ ยาเสพติด อาชญากรรมเพิ่มขึ้น การพัฒนาประเทศต่ำ ต้องเร่งหาทางปรับตัวให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ต้องเร่งพัฒนาความรู้ ความคิด ความสามารถ ของประชากรส่วนใหญ่ของประเทศให้สามารถพึ่งพาตนเองได้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้กำหนดบทบาทของรัฐไว้ว่า รัฐต้องจัดการการศึกษาอบรมและสนับสนุนให้เอกชนจัดการการศึกษาอบรมให้ เกิดความรู้คู่คุณธรรมและความต้องการภายในท้องถิ่นนั้น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องคำนึงถึง การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นด้วย

การฝึกอบรมจึงนับเป็นวิธีการที่สำคัญประการหนึ่ง เพราะเมื่อมนุษย์ในสังคมได้รับการพัฒนา ปัจจัยอื่นๆ หรือส่วนอื่นๆ ก็จะพัฒนาไปได้สะดวกรวดเร็วและราบรื่นยิ่งขึ้น

การฝึกอบรมเป็นกระบวนการที่ทำให้บุคคลมีความรู้ มีความสามารถและพัฒนาการทำงานอยู่เสมอ ทั้งยังเป็นการเพิ่มพูนสมรรถภาพของบุคคลในการทำงานทั้งในปัจจุบันและอนาคต (อมร รักษาสัตย์, 2529) หลักสำคัญในการฝึกอบรม คือ การที่จะเพิ่มพูนประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานโดยการเปลี่ยนท่าที และพฤติกรรมในการปฏิบัติงาน (น้อย ศิริโชติ, 2524)

นอกจากนี้การฝึกอบรมยังเป็นวิธีหนึ่งที่มุ่งเสริมสร้าง เพิ่มพูนให้บุคลากรมีทักษะ และทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงาน ตลอดจนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคลากรให้สามารถทำงานตามที่ได้รับมอบหมายได้อย่างเต็มที่ ดังนั้นทุกหน่วยงานจึงถือว่าการฝึกอบรมเป็นสิ่งจำเป็น ที่ต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง การฝึกอบรมจึงได้รับการพัฒนาเป็นระบบที่ครอบคลุมปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลลัพธ์ และผลย้อนกลับที่เป็นตัวควบคุมระบบ การฝึกอบรมที่ดีจำเป็นต้องมีการจัดระบบ อาจเป็นการสร้างระบบการฝึกอบรมขึ้นใหม่ หรือปรับปรุงระบบการฝึกอบรมเดิมที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น ด้วยการกำหนดองค์ประกอบและนำมาเรียงลำดับขั้นตอนที่เหมาะสมตามวิถีทิศทาง และความสัมพันธ์ที่จะทำให้การฝึกอบรมดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2537 : 2)

การศึกษานอกระบบโรงเรียนมีความยืดหยุ่นและสามารถปรับเข้ากับชีวิตในสังคมได้อย่างสะดวกด้วยมีแบบกิจกรรมมากมาย มหาเถรสมาคมจึงได้นำเอารูปแบบการศึกษานอกระบบโรงเรียนนี้ไปปรับใช้ในการให้การศึกษานอกระบบประชาชน กิจกรรมที่ได้จัดขึ้นภายใต้การทำงานของหน่วยงานที่เรียกว่า “หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล” หรือหน่วย อ.ป.ต. (การศาสนา, กรม, แนะแนวหน่วย อบรมประชาชนประจำตำบล, แผ่นพับประชาสัมพันธ์)

พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 มาตรา 37 (3) แก้ไขเพิ่มเติม 2525 บัญญัติให้เจ้าอาวาสมีหน้าที่เป็นธุระในการศึกษาอบรมและสั่งสอนพระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์ ดังนั้นจึงมีการตั้งหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลทำหน้าที่อบรมและปฏิบัติการ เพื่อประโยชน์แก่ประชาชนในตำบลนั้นๆ โดยกำหนดวิธีการจัดตั้งพร้อมทั้งกำหนดวัตถุประสงค์แนวการอบรมตลอดถึงการติดต่อประสานงานและการขอความร่วมมือจากฝ่ายบ้านเมือง ตามวัตถุประสงค์ของหน่วยอบรม โดยมีคณะกรรมการหน่วยอบรมดำเนินการในความควบคุมของคณะกรรมการอำนวยการและผู้อำนวยการอบรมตามชั้น เพื่อให้หน่วยอบรมประชาชนแต่ละตำบลสามารถปฏิบัติหน้าที่ให้สำเร็จประโยชน์ตามหลักการโดยประชาชนเพื่อประชาชน ตลอดถึงสำเร็จประโยชน์แก่ประเทศชาติเป็นส่วนรวมให้กว้างขวางยิ่งขึ้น (กรมการศาสนา, กองศาสนา, 2538)

หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล จัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2535 มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสร้างสิ่งที่เป็นคุณประโยชน์แก่ประชาชนตามหัวข้ออบรม อันได้แก่ ศีลธรรมและวัฒนธรรม สุขภาพอนามัย สัมมาอาชีพ สันติสุข ศึกษาสงเคราะห์ สาธารณสงเคราะห์ กตัญญู กตเวทิตาธรรม และสามัคคีธรรม

คณะกรรมการของหน่วยประกอบด้วย กรรมการโดยตำแหน่ง ประธานกรรมการได้แก่ เจ้าอาวาสแห่งวัดที่ตั้งหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลนั้น รองประธานกรรมการฝ่าย บรรพชิต กรรมการโดยแต่งตั้ง ได้แก่ กรรมการซึ่งที่ประชุมกรรมการโดยตำแหน่งคัดเลือก จากคฤหัสถ์ซึ่งเป็นทายาททายิกา ครู โรงเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิ ในตำบลนั้น มีจำนวนไม่ต่ำกว่า 5 คน และไม่เกิน 9 คน คณะกรรมการมีหน้าที่ ในการจัดอบรมประชาชน ตามวัตถุประสงค์และวิธีการที่กำหนดไว้ และตามแนวการอบรมซึ่งคณะกรรมการจะได้กำหนดขึ้น โดยความเห็นชอบ มหาเถรสมาคม ปฏิบัติการช่วยเหลือประชาชนในตำบล แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ กำหนดวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ จัดการดูแลรักษาทรัพย์สินของหน่วยอบรมให้เป็นไปด้วยดี เสนอความเห็น หรือข้อขัดข้องต่อคณะกรรมการอำนวยการอบรม และปฏิบัติการตามคำแนะนำชี้แจงของ คณะกรรมการอำนวยการหรือผู้อำนวยการอบรมแล้วแต่กรณี ติดต่อประสานงาน และขอความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมือง เพื่อให้การอบรมประชาชนดำเนินไปโดยสะดวกและเรียบร้อย เสนอรายการกิจการที่ได้ดำเนินการไปแล้วในรอบปีต่อคณะกรรมการอำนวยการและผู้อำนวยการอบรมตามลำดับจนถึงคณะกรรมการอำนวยการอบรมประชาชนกลาง นอกจากนี้ยังมี หน้าที่จัดตั้งห้องสมุดและเภสัชสถานประจำตำบลอีก

กรรมการศาสนาได้แบ่งเขตการปกครองสงฆ์ออกเป็น 4 หน ดังนี้ (1) หนกลาง (2) หนเหนือ (3) หนใต้ และ(4) หนตะวันออก ซึ่งในหนใต้จะมีพื้นที่อยู่บริเวณเดียวกับภาคใต้แน่นอน ในการปกครองคณะสงฆ์ทุกส่วนทุกชั้น ให้มีเจ้าคณะมหานิกาย และเจ้าคณะธรรมยุตปกครองบังคับบัญชาวัด และภิกษุสามเณรในนิกายนั้น ๆ และปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับคณะสงฆ์นิกายนั้น ๆ ในเขตปกครองสงฆ์ดังนี้

- (1) เจ้าคณะใหญ่หนกลาง ปฏิบัติหน้าที่ในเขตปกครองสงฆ์ ภาค 1, ภาค 2, ภาค 3, ภาค 13, ภาค14, และภาค 15
- (2) เจ้าคณะใหญ่หนเหนือ ปฏิบัติหน้าที่ในเขตปกครองสงฆ์ ภาค 4, ภาค 5, ภาค 6, และภาค 7
- (3) เจ้าคณะใหญ่หนตะวันออก ปฏิบัติหน้าที่ในเขตปกครองสงฆ์ ภาค 8, ภาค 9, ภาค 10, ภาค 11, และภาค 12
- (4) เจ้าคณะหนใต้ ปฏิบัติหน้าที่ในเขตปกครองสงฆ์ ภาค 16, ภาค 17, และภาค 18
- (5) เจ้าคณะใหญ่คณะธรรมยุต ปฏิบัติหน้าที่ในเขตปกครองสงฆ์ธรรมยุตทุกภาค

วัฒนธรรมของแต่ละภาค แยกตามสภาพภูมิศาสตร์ได้ ดังนี้คือ (1) ภาคเหนือ (2) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (3) ภาคกลาง (4) ภาคใต้ แต่ละภาคมีความแตกต่างกัน (อนุমান ราชชน,2521 : 6-7) สาเหตุใหญ่ๆ ที่ทำให้วัฒนธรรมแต่ละภาคมีความแตกต่างกัน คือสิ่งแวดล้อม ดิน ฟ้า อากาศ การทำมาหากิน และเชื้อชาติเป็นปัจจัยสำคัญ ลักษณะภูมิประเทศ (อนุমান ราชชน,2521 : 9) วัฒนธรรมหมู่บ้านในประเทศไทยมีความสัมพันธ์กับเงื่อนไขด้านที่ตั้งทาง

ภูมิศาสตร์ซึ่งมีอิทธิพลต่อวิธีการตั้งถิ่นฐาน รูปแบบการทำมาหากิน และการจัดความสัมพันธ์ระหว่างหมู่บ้านกับโลกภายนอก (ฉัตรทิพย์ นาถสุภา และพรพิไล เลิศวิชา, 2537 : 238) การดำรงอยู่ของวัฒนธรรมชุมชนของชาวไทยแต่ละภาคแต่ละท้องถิ่น มีความแตกต่างกันอยู่บ้าง เนื่องจากสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์และประสบการณ์ประวัติศาสตร์ แต่ละท้องถิ่นยังคงมีความเป็นอิสระและเป็นตัวของตัวเอง ชุมชนยังยึดมั่นในอุดมการณ์ ความเป็นอิสระและปรารถนาที่จะจัดการชีวิตของตัวเองให้มากที่สุด (ฉัตรทิพย์ นาถสุภา และพรพิไล เลิศวิชา, 2537 : 245)

โครงสร้างทางวัฒนธรรมพื้นบ้านภาคใต้ มีองค์ประกอบของสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมที่สามารถให้วัฒนธรรมคงรูปอยู่ได้ ลักษณะดังกล่าวนี้จะแสดงให้เห็นหลักการสำคัญ 4 ประการ (ประทุม ชุ่มเพ็งพันธ์ุ, 2523) คือ

1. ศาสนา สถาบันศาสนามีบทบาทความสำคัญในฐานะที่เป็นกลไกช่วยกำหนดรูปแบบของวัฒนธรรม ดังเป็นที่ทราบกันดีว่าภาคใต้นั้นมีศาสนาพุทธ (ทั้งหินยานและมหายาน) เป็นแกนกำหนดวิถีชีวิตของชาวพื้นเมืองภาคใต้ ให้ประพฤติปฏิบัติไปตามแนวหลักธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า หลักธรรมคำสั่งสอนนั้นก็เข้ามาเกี่ยวพันกับการดำรงชีวิตอย่างมาก อาจเรียกได้ว่าเกือบตลอดเวลา 12 เดือน ชาวพื้นเมืองจะต้องมีกิจกรรมทางพุทธศาสนามีได้ขาด จนอาจถือได้ว่าศาสนาได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตชาวพื้นเมืองภาคใต้ศาสนาพราหมณ์ก็ได้เข้ามาแทรกในทางพิธีกรรมควบคู่กับพุทธศาสนาเสมอ ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม เพราะศาสนาพราหมณ์ได้เข้ามาฝังรากหยั่งลึกอยู่ในภาคใต้เป็นเวลายาวนานกว่าพุทธศาสนาเสียอีก เมืองสำคัญที่พราหมณ์จากอินเดียได้มาตั้งรกรากอยู่ คือ ไชยา นครศรีธรรมราชและพัทลุง ส่วนศาสนาอิสลามเข้ามาภายหลังแต่ก็เจริญแข็งแรง โดยเฉพาะประชาชนในจังหวัด สตูล ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ส่วนใหญ่ต่างยึดหลักธรรมในศาสนาอิสลามเป็นหลักปฏิบัติในชีวิตประจำวัน วิถีชีวิตและจิตใจของชาวพื้นเมืองจึงแตกต่างออกไปบ้าง

2. เกษตรกรรม อาชีพของชาวภาคใต้อันใหญ่คือการทำนา รองลงไปก็ทำสวน ยางพารา ทำสวนผลไม้ ทำประมง เป็นกรรมกรเหมืองแร่ ประชากรหนาแน่นตลอดชายฝั่งทะเลตะวันออกเพราะมีพื้นที่ทำนามาก เมืองโบราณสำคัญในประวัติศาสตร์ส่วนใหญ่จึงตั้งอยู่ริมทะเลปากเดียวกันนี้ เมื่ออาชีพส่วนใหญ่ของชาวบ้านยึดเกษตรกรรม การดำเนินชีวิตที่เป็นผลออกมาในทางวัฒนธรรมจึงย่อมแสดงออกให้เห็นผลเสมอ ไม่ว่าจะสะท้อนออกมาในทางวรรณคดีพื้นเมือง การละเล่นพื้นเมือง หรือนิสัยใจคอ และขนบธรรมเนียมประเพณี การตั้งถิ่นฐานและสิ่งแวดล้อมของชาวภาคใต้ ก็ล้วนอยู่ในโครงสร้างของการเกษตรกรรมทั้งสิ้น คือ นับตั้งแต่เริ่มอพยพลงมาจับจองตั้งหลักทำมาหากินเมื่อหลายพันปีมาแล้ว ดังจะเห็นได้จากเมืองสำคัญโบราณ เช่น เมือง ไชยา จะมีประเพณีที่แสดงให้เห็นความเกี่ยวข้องกับการทำนาปรากฏให้เราเห็นจนทุกวันนี้หลายอย่าง ตามสถานภาพดั้งเดิมที่เป็นจริงของอิทธิพลเกษตรกรรมหรือจะสังเกตง่ายๆ ในภาคใต้ทุกวันนี้ก็ยังมีประเพณีต่างๆ ที่เกี่ยวกับการทำนาเกี่ยวข้าว น่าสนใจ

ไม่น้อยไปกว่าภาคอื่นเหมือนกัน ในสมัยก่อนวัดสำคัญจะต้องมีที่กัลปนาข้าพระโยมสงฆ์ประจำ อยู่ควบคู่กันไปด้วย ก็เนื่องมาจากองค์การพระสงฆ์ยังต้องอาศัยผลิตผลทางเกษตรกรรมเพื่อ ดำรงสถานภาพตน ตลอดจนกลุ่มข้าราชการขุนนางสมัยก่อนต้องมีศักดินา คือ ได้รับพระราชทานที่นาทำกินด้วย ก็มาจากอิทธิพลความจำเป็นทางอาชีพเกษตรกรรมนั่นเอง

3. ภูมิศาสตร์ ปัจจัยที่ช่วยหล่อหลอมให้คนมีวัฒนธรรมเป็นเช่นไรที่สำคัญประการหนึ่ง คือ สภาพแวดล้อม ถ้าเปรียบโครงร่างวัฒนธรรมของภาคใต้ ภูมิศาสตร์ ก็คือแม่พิมพ์ ซึ่งจะมี อิทธิพลต่อวัฒนธรรมท้องถิ่นทั้งทางตรงและทางอ้อม ดินฟ้าอากาศ ฤดูกาลทรัพยากรธรรมชาติ ป่า ภูเขา ทะเล พืชพรรณไม้ แม่น้ำ ลำคลอง เส้นทางคมนาคม การค้าทำเรือ สภาพเหล่านี้ของ ภาคใต้แตกต่างจากภูมิภาคอื่นอย่างชัดเจนซึ่งไม่จำเป็นต้องนำมากล่าวก็ได้ และขออย่าว่าหากจะ ศึกษาหรืออ่านวัฒนธรรมภาคใต้ให้ถูกต้องและทะลุปรุโปร่งจำเป็นจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ เรื่องภูมิศาสตร์อย่างถ่องแท้ เพราะเป็นพื้นฐานอันสำคัญยิ่งและไม่สามารถแยกเอาเหตุผลทาง ภูมิศาสตร์ออกจากการวิเคราะห์ปัญหาใดๆ ได้เลย เหตุที่ชาวพื้นเมืองภาคใต้มีภาษา อาหารการ กินอยู่ การแต่งกาย การดำรงชีวิต เครื่องมือเครื่องใช้ ศิลปกรรม ประวัติศาสตร์ สถาปัตยกรรม หัตถกรรม นาฏศิลป์เป็นของตนเอง ก็เพราะเอกลักษณ์ ทางภูมิศาสตร์ช่วยเกื้อกูลโดยตรง หรือ อาจจะกล่าวได้อีกอย่างหนึ่งว่า ภูมิศาสตร์ที่แท้ก็คือทรัพยากรทางวัฒนธรรมนั่นเอง เพราะภาค ใต้มีทรัพยากรตามธรรมชาติทุกด้าน อุดมสมบูรณ์ยิ่งกว่าภูมิภาคใด ชาวพื้นเมืองรู้จักบำรุงรักษา นำเอามาใช้ และนำมาปรับปรุงใช้สอยให้เหมาะสมเป็นของตนเอง กลายเป็นโครงร่างทางวัฒน ธรรมที่แสดงบุคลิกลักษณะชาวภาคใต้

4. การศึกษาอบรม ตามหลักฐานทางประวัติศาสตร์ โบราณคดีชี้ให้เห็นชัดว่า ภาคใต้ เป็นภูมิภาคที่มีการศึกษาทั้งทางโลกและทางธรรมเจริญรุ่งเรืองมาช้านาน หลักฐานที่ปรากฏใน ศิลปินกรงสุขโขทัยกิติ ศิลปินกรงตามพรลิงค์ (สมัยศรีวิชัย) กิติ ตลอดจนพงศาวดารและ ตำนานต่างๆ ย่อมยืนยันความจริงข้อนี้ที่ว่าชาวภาคใต้น่าจะรู้จักเรียนรู้อะไรบ้างแล้ว แต่ ประมาณ พ.ศ. 1200 เศษ หนังสือเป็นบ่อเกิดศิลปวิทยาการ สร้างคนให้ฉลาดรอบรู้สร้างท้องถิ่น ให้เจริญ หรือกล่าวในทางตรงคือช่วยสร้างให้วัฒนธรรมเจริญพัฒนาขึ้นและดำเนินไปตาม บรรทัดฐานของอิทธิพลทางศาสนา ภาษาสันสกฤต บาลี ทมิฬ ขอมเทศ ขอมไทย เป็นภาษา หนังสือสำคัญประจำถิ่น ด้วยเหตุที่ภาคใต้มีการศึกษาเจริญตลอดมาทุกยุคสมัย จึงทำให้ศิลป กรรมศาสนา การละเล่นพื้นเมือง วรรณคดีพื้นเมือง และอื่นๆ เจริญรุ่งเรืองเป็นอันมาก สามารถ คิดทำสมุดตำสมุดขาว (คล้ายสมุดข่อยของภาคกลาง) ขึ้นใช้เองได้เป็นปัจจัยให้การศึกษาก้าว หน้า ชาวพื้นเมืองได้รับการอบรมสั่งสอนศิลปวิทยาการต่างๆ อย่างกว้างขวาง จนเกิดกวีนัก ปราชญ์ขึ้นหลายคน การบวชเรียนนอกจากเป็นค่านิยมยังยืนมั่นคงแล้วยังมีประสิทธิผลอีกด้วย เพราะค่านิยมขั้นมูลฐานทางการศึกษาอบรมนี้เองได้กลายเป็นแกนของวัฒนธรรมสำคัญไปในที่สุด การละเล่นพื้นเมืองที่สำคัญได้แก่ หนังควน (หนังตะลุง) มโนห์รา มะโย่ง และเพลงบอก ก็เป็นผลิตผลอีกประการหนึ่งที่ช่วยทำให้วัฒนธรรมพื้นเมืองภาคใต้มีบุคลิกลักษณะเด่นชัด กลายเป็นโครงร่างสำคัญ และสามารถกล่าวได้ว่า ถ้าจะดูบุคลิกภาพคนภาคใต้อาจดูสิ่งเหล่านี้

เนื่องจากหนใต้มีวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ สภาพภูมิศาสตร์ อาชีพ ที่กลุ่มชนมีความเป็นเอกลักษณ์เป็นของตัวเอง และกลุ่มชนของชุมชนในแต่ละหน ก็มีเอกลักษณ์เป็นของตัวเองเช่นเดียวกัน ทำให้หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลแต่ละหน จึงต้องมีรูปแบบการอบรมที่ไม่เหมือนกัน สำหรับ ใงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเฉพาะหน่วยอบรมประชาชนในหนใต่นั้น

หน่วยงานอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ เป็นหน่วยงานที่ตั้งขึ้นและดำเนินโดยคณะกรรมการผู้เสียสละซึ่งประกอบไปด้วย

คณะกรรมการโดยตำแหน่ง มีทั้งฝ่ายพุทธจักร เช่น เจ้าคณะตำบล เจ้าอาวาสฝ่ายอาณาจักร เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และแพทย์ประจำตำบล นั้นๆ เป็นกรรมการ

คณะกรรมการโดยการแต่งตั้ง เป็นบุคคลในตำบลที่คณะกรรมการโดยตำแหน่ง เห็นสมควรและเหมาะสมเป็นผู้แต่งตั้ง

คณะกรรมการผู้ดำเนินงาน ให้ประชาชนในตำบลนั้นๆ เป็นผู้ดำเนินงานเอง

สภาพที่พึงประสงค์ของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้

“เป็นหน่วยงานช่วยเหลือประชาชนเพื่อที่จะให้ช่วยตัวเองได้ตามสมควรแก่สภาพ”

การปฏิบัติงานของหน่วยงาน ทางหน่วยงานมิได้มีความมุ่งหมายเพื่อที่จะอบรมทางด้านวิชาการหรือจัดธรรมเทศนาเท่านั้น แต่ยังมีปฏิบัติการด้านเอนกประสงค์อื่นๆ อีกด้วย กล่าวโดยสรุปดังนี้

1. งานด้านสงเคราะห์และอนุเคราะห์ประชาชนในตำบล เพื่อให้ประชาชนช่วยเหลือตนเองได้ และให้ประชาชนได้ในสิ่งที่ตนเองต้องการ ตามสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นนั้นๆ

2. งานด้านการประสานงาน คือ ความร่วมมือระหว่างพระสงฆ์กับคฤหัสถ์ในการพัฒนาตำบลนั้นๆ ให้มีความเจริญก้าวหน้าทุกๆ ด้าน เช่น ช่วยพัฒนาหมู่บ้านให้มีความเจริญตามสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นนั้นๆ ไม่ย้ายถิ่นที่อยู่อาศัย ช่วยพัฒนาตัวบุคคล ทั้งฝ่ายบรรพชิตและคฤหัสถ์ให้มีความรู้ความสามารถในการที่จะได้นำไปพัฒนาท้องถิ่นของตนให้มีความเจริญก้าวหน้า ช่วยพัฒนาอาชีพ (สัมมาชีพ ให้ครอบครัวมีรายได้ที่มั่นคงเพื่อความกินดี อยู่ดี และพ้นจากความทุกข์ยากทั้งสบายทั้งปวงในชีวิตประจำวัน

3. งานด้านเป็นศูนย์รวมความคิดเห็นของประชาชนและบรรพชิตในตำบล เพื่อบำบัดทุกข์บำรุงสุขของกันและกัน

4. งานด้านพิทักษ์คุ้มครองสวัสดิการประชาชนในตำบล เพื่อป้องกันบุคคลที่จะมาก่อความสงบสุขขึ้นในตำบล

5. งานด้านการสนับสนุนการพัฒนาของรัฐบาล เช่น ให้การสนับสนุนโครงการอาสาพัฒนาท้องถิ่นของตนในฤดูแล้ง ฯลฯ เพื่อให้โครงการสำเร็จผลตามความมุ่งหมาย

การพัฒนาทุกๆ ด้านจะสัมฤทธิ์ผลได้หรือไม่ได้นั้น ขึ้นอยู่กับประชาชนจะให้ความร่วมมือหรือไม่ให้ความร่วมมือเป็นหลักสำคัญถ้าประชาชนไม่ให้ความร่วมมือ การรับผิดชอบงานก็

ไม่เกิด โดยเฉพาะโครงการพัฒนาต่าง ๆ ก็เป็นการลงทุนเปล่าประโยชน์ (กรมการศาสนา : 2541)

สภาพปัจจุบันของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้

จากแบบรายงานกิจกรรม หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ประจำปี พ.ศ. 2541 หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ มีกิจกรรม สามารถจำแนกออกเป็น 8 กลุ่ม แต่ละกลุ่มมีกิจกรรมย่อยๆ ดังนี้

1. ประเภทเกี่ยวกับศีลธรรมและวัฒนธรรม

นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาอบรมพุทธศาสนิกชนศีลธรรม จริยธรรม นันทัง ปาถกฐา จากวิทยากรประจำของหน่วยฝึกอบรมประจำตำบล มีการจัดโครงการเข้าค่ายอบรมจริยธรรม โครงการบรรพชาสามเณรฤดูร้อน และจัดกิจกรรมตามประเพณีไทย ประจำปี

2. ประเภทเกี่ยวกับสุขภาพพลานามัย

จัดสัมมนาสิ่งแวดล้อม เชิญเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมาบรรยาย เกี่ยวกับเรื่องสาธารณสุขมูลฐาน, ตรวจสอบสุขภาพประชาชน, ตรวจสอบสุขภาพผู้สูงอายุ มีสถานอนามัย ตูยาสามัญประจำบ้าน

3. ประเภทเกี่ยวกับอาชีพ (สัมมาอาชีพ)

จัดเชิญวิทยากรจากกรมแรงงานมาบรรยายอบรมแนะแนวอาชีพ และมีการจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพ

4. ประเภทเกี่ยวกับสันติสุข

รณรงค์ต่อต้านยาเสพติด และอบายมุข ห้ามไม่ให้มีการถวายบุหรีแก่พระ จัดให้มีการนั่งวิปัสสนากรรมฐาน

5. ประเภทเกี่ยวกับศึกษาสงเคราะห์

มอบทุนการศึกษา อุปกรณ์การเรียนการสอน เสื้อผ้า เปิดศูนย์เด็กเล็กก่อนวัยเรียนในวัดจัดตั้งกองทุนอาหารกลางวัน จัดตั้งศูนย์การเรียนชุมชน จัดส่งพระภิกษุ สามเณรให้ศึกษาสูงขึ้น

6. ประเภทเกี่ยวกับสาธารณสุขสงเคราะห์

ร่วมมือกับ ทางบ้าน ทางโรงเรียน ส่งเสริมพัฒนาท้องถิ่น จัดที่ให้คนต่างถิ่น, พ่อค้าที่มีพักสงเคราะห์ผู้ประสบภัย

7. ประเภทเกี่ยวกับกตัญญูกตเวทิตาธรรม

อบรมเยาวชนเรื่องความกตัญญู รดน้ำดำหัวตามประเพณี ทำบุญให้อดีดเจ้าอาวาส

8. สามัคคีธรรม

มีการจัดกิจกรรมเพื่อชุมชนร่วมกัน แข่งเรือ ทอดผ้าป่าตามประเพณี

สภาพปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

1. ปัญหาด้านคณะกรรมการ

บางหน่วยไม่ค่อยได้รับความสนใจ คณะกรรมการบางหน่วยไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ อ.ป.ต. และบางคณะกรรมการไม่มีเวลาให้หน่วยงาน บริหารหน่วยแบบไม่มีระบบ หลายหน่วยต้องการยุบ ไม่เห็นความสำคัญและไม่รู้คุณค่า

2. ปัญหาด้านประชาชน

ไม่มีเวลามาร่วม เพราะเศรษฐกิจไม่ดี ต้องประกอบสัมมาอาชีพ หรือถ้าประชุมต้องเป็นตอนบ่ายเพราะกรีดยาง จะมีเวลามาได้เฉพาะวันหยุด แต่ผู้สูงอายุจะมีเวลาเข้าวัด อาศัยกำลังพัฒนาได้น้อย ในบางท้องถิ่นนับถือศาสนาอิสลาม ต้องการเจ้าหน้าที่ทางราชการมาอบรม ความรู้ด้านกฎหมาย

3. ปัญหาด้านส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

งบประมาณไม่ค่อยได้รับ บางหน่วยไม่ได้รับเลย หน่วยที่ได้รับจะได้ไม่เกิน 1,000 บาท เจ้าหน้าที่ไม่ค่อยใส่ใจ ส่วนราชการไม่เข้าใจบทบาท อ.ป.ต. รูปแบบการทำงานไม่ชัดเจน ซ้ำซ้อนกันกับหน่วยงานอื่น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการติดตามผลและคอยแนะนำ เพราะเป็นนโยบายระดับกระทรวงศึกษาธิการ กรมศาสนา แต่เมื่อถึงระดับท้องถิ่นแล้วไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เหมือนมีหน่วยงาน แต่ทำงานไม่มีประสิทธิภาพ ไม่มีการประเมินงานเพื่อบ่งชี้คุณภาพได้เลย

4. ปัญหาด้านอื่นๆ

ขาดทุนทรัพย์ต้องการเพิ่มงบประมาณในการดำเนินงาน เพื่อจัดตั้งซื้ออุปกรณ์ในการอบรมชาววิทยากร ขาดสื่อและอุปกรณ์อบรมวิทยากรไม่มีความชำนาญทางศาสนา

ความพยายามแก้ไขปัญหา

จ่านง หนูนิล (2534 : 96) กล่าวว่า ผลการศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลและผู้ที่เกี่ยวข้อง ปรากฏว่าคณะกรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลปฏิบัติงานกันอยู่ในระดับน้อย นั้นหมายถึงว่าความพยายามต่างๆ ของคณะกรรมการ ฯ ในการจัดการให้ภารกิจของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลที่ปรากฏอยู่ในแผนงานหรือแผนปฏิบัติการ สู่การดำเนินการจริง ๆ นั้น คณะกรรมการยังปฏิบัติกันน้อยอยู่ การดำเนินการกันในระดับนี้น่าจะเป็นเหตุผลประการสำคัญที่ทำให้ผลงานของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลมีไม่มากนัก

แนวทางในการแก้ปัญหา

จากสภาพปัญหาและความพยายามที่ผ่านมา ทำให้ทราบว่า การปฏิบัติงานของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล ไม่ได้รับผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เนื่องจากการไม่มีระบบการฝึกอบรมที่ชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน เพราะการฝึกอบรมจำเป็นต้องทำ

เป็นระบบ ดังที่ สุภรรฐ ผ่องพันธุ์งาม (2539 : 56) ได้กล่าวถึงความสำคัญต่อการพัฒนาระบบใด ๆ ว่า ระบบเมื่อสร้างขึ้นมาแล้ว ต้องมีการดำเนินไปเหมือนกับสิ่งที่มีชีวิต กล่าวคือ ทุกระบบจะมีวงจรชีวิตของมัน การวิเคราะห์ระบบ การปรับปรุงและพัฒนาระบบต้องดำเนินการหรือเกิดขึ้นตามช่วงจังหวะในวงจรชีวิตของระบบนั้นๆ รูปแบบระบบของทุกระบบมีบทบาทเป็นแผนผังและดัชนีชี้้นำผู้เกี่ยวข้องในการที่จะดำเนินการพัฒนาระบบให้เจริญรุดหน้าไปเรื่อยๆ ไม่หยุดอยู่กับที่หรือเสื่อมถอยไปตามกาลเวลา การพัฒนาระบบนั้นอาจเป็นการปรับปรุงแก้ไขหรือการสร้างสรรค์เพิ่มเติมขึ้นใหม่ทั้งระบบหรือเป็นบางส่วนของระบบ ก็ถือเป็นการพัฒนาการของระบบนั้น

จากแบบรายงานกิจกรรม หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลหนใต้ ประจำปี พ.ศ. 2541 ได้เห็นสภาพปัญหาต่าง ๆ ของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลหนใต้ อันเนื่องจากการไม่มีระบบการทำงานที่แน่นอน ผู้วิจัยจึงเห็นว่า หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลหนใต้ จำเป็นต้องมีระบบการฝึกอบรมที่สามารถแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันได้ครอบคลุมหนใต้ทั้งหมด และจำเป็นต้องทำการศึกษาปัญหา ความต้องการของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลหนใต้ เพื่อให้ทราบปัญหาและความต้องการในทุก ๆ ด้าน เพื่อที่จะนำไปสู่การพัฒนาการฝึกอบรมประชาชนประจำตำบลหนใต้ อันจะช่วยให้การอบรมของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลมีประสิทธิภาพ และบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งหน่วยอบรมประชาชนต่อไป

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษา ความต้องการ และปัญหาของหน่วยอบรมประชาชน ประจำตำบลของคณะสงฆ์หนใต้ ในอุปถัมภ์ของกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับระบบการฝึกอบรมของหน่วยอบรมประจำตำบลของคณะสงฆ์ หนใต้ในอุปถัมภ์ของกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ
3. เพื่อนำเสนอระบบการฝึกอบรมของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลของคณะสงฆ์หนใต้ ในอุปถัมภ์ของกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ

ขอบเขตการวิจัย

1. งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัย เชิงวิจัยและพัฒนา
2. ประชากรในการวิจัยแบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ (1) คณะกรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล ทั้งฝ่ายบรรพชิต ฝ่ายคฤหัสถ์ (2) ประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณที่ตั้งหน่วยในหนใต้ (3) ผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกอบรมและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และ (4) ผู้เชี่ยวชาญ ที่เกี่ยวข้องกับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล ของคณะสงฆ์หนใต้ ในอุปถัมภ์ของกรม การศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ

3. ประเด็นที่ศึกษา เกี่ยวกับองค์ประกอบของระบบการฝึกอบรม ครอบคลุมองค์ประกอบต่อไปนี้

1. ปรัชญา ปณิธาน และนโยบายการฝึกอบรม
2. การกำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม
3. หลักสูตรและโครงการฝึกอบรม
4. งบประมาณการฝึกอบรม
5. ระยะเวลาในการจัดฝึกอบรม
6. วิทยาการฝึกอบรม
7. ผู้เข้ารับการฝึกอบรม
8. สถานที่ฝึกอบรม
9. เทคนิคการฝึกอบรม
10. สื่อในการอบรม
11. ขั้นตอนการดำเนินงานฝึกอบรม

4. ประเด็นที่ศึกษาเกี่ยวกับขั้นตอนของระบบการฝึกอบรม ครอบคลุมขั้นตอนต่อไปนี้

1. การกำหนด ปณิธาน พันธกิจ
2. การศึกษาความต้องการจำเป็น
3. การกำหนดคณะทำงาน
4. การจัดหางบประมาณ
5. การกำหนดผู้เข้ารับการอบรม
6. การกำหนดเป้าหมายของการฝึกอบรม
7. การวางแผนพัฒนาการฝึกอบรม
8. การเตรียมการฝึกอบรม
9. การดำเนินการฝึกอบรม
10. การประเมินระบบการฝึกอบรม
11. การรายงานผลการประเมิน และติดตามผลการฝึกอบรม
12. การนำผลการดำเนินงานที่ผ่านมาเป็นข้อมูลประกอบการวางแผน และ

โครงการต่อไป

5. ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือนสิงหาคม พ.ศ.2543 ถึง เดือนมีนาคม พ.ศ.2544

6. เนื้อหาสาระ ของระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล ของคณะสงฆ์หนใต้ ในอุปถัมภ์ของกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ แบ่งเป็น 4 ตอน

ตอนที่ 1 บทนำ ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ และผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลหนใต้

ตอนที่ 2 รายละเอียดของระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลของคณะสงฆ์หนใต้ ในอุปถัมภ์ของกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ

ตอนที่ 3 การนำระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลหนใต้ ไปใช้

7. รูปแบบการนำเสนอระบบการฝึกอบรม นำเสนอด้วยรูปแบบบนาล็อกประกอบความเรียง

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

หน่วยฝึกอบรมประจำตำบล หนใต้ หมายถึง หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลของคณะสงฆ์ ในอุปถัมภ์ของกรมการศาสนาในจังหวัดภาคใต้ ซึ่งมีวัดตั้งอยู่

ระบบการฝึกอบรม หมายถึง องค์ประกอบ และลำดับขั้นตอน สำหรับพัฒนาความรู้ และทัศนคติ ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานของตนเอง

ระบบการฝึกอบรมของหน่วยอบรมประจำตำบล หมายถึง องค์ประกอบและลำดับขั้นตอนในการจัดฝึกอบรมหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลของคณะสงฆ์หนใต้ ในอุปถัมภ์ของกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของประชาชนผู้เข้ารับการฝึกอบรม ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับ ปณิธาน พันธกิจ และนโยบายการฝึกอบรม การกำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม หลักสูตรและโครงการฝึกอบรม งบประมาณการฝึกอบรม ระยะเวลาในการจัดฝึกอบรม วิทยากรฝึกอบรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรม สถานที่ฝึกอบรม เทคนิคการฝึกอบรม ขั้นตอนการดำเนินงานฝึกอบรม และสื่อการฝึกอบรม

สภาพ หมายถึง ลักษณะทั่วไปที่เป็นอยู่ของ หน่วยอบรมประชาชนประจำในการให้บริการ ในรูปแบบการอบรม ระยะเวลาการอบรม คุณภาพการอบรม และความพร้อมด้านต่างๆ ในการอบรมประชาชน

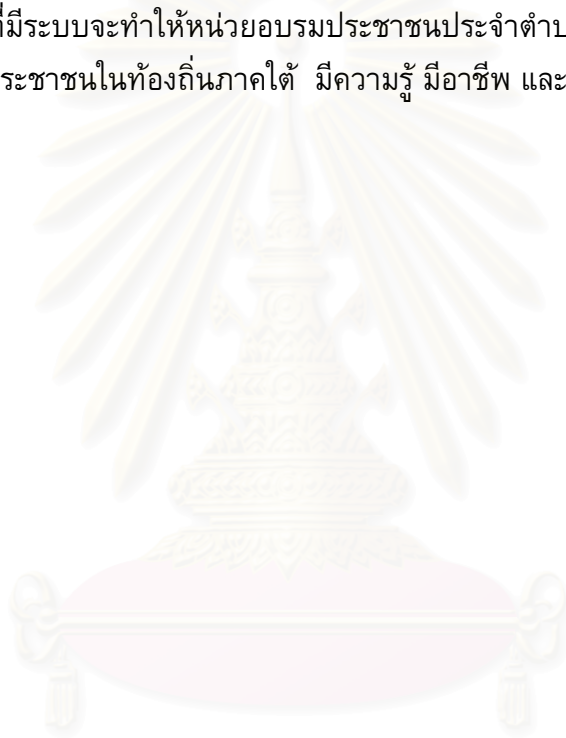
ปัญหา หมายถึง สภาพและการดำเนินการ ที่คณะกรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล และประชาชน เห็นว่าเป็นอุปสรรคต้องปรับปรุงแก้ไข

ความต้องการ หมายถึง สิ่งที่คณะกรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล และประชาชน อยากให้มีและปรับปรุงขึ้นเกี่ยวกับการให้บริการของหน่วยอบรมประจำตำบล

เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย หมายถึง เทคนิคการรวบรวมข้อมูล ที่เป็นกระบวนการที่จะเสาะแสวงหาความคิดที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของกลุ่มคน เกี่ยวกับความเป็นไปในอนาคตในเรื่องเกี่ยวกับเวลา ปริมาณ และ/หรือ สภาพที่ต้องการจะให้เป็น โดยวิธีเสาะหาความคิดด้วยแบบสอบถาม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. การได้ทราบปัญหา และความต้องการของคณะกรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลหนใต้และประชาชนในภาคใต้ จะทำให้คณะกรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ และผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ได้แนวทางในการบริหารจัดการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ได้สอดคล้องตามสภาพปัญหา และความต้องการของประชาชนในภาคใต้
2. ระบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น จะเป็นแนวทางในการดำเนินการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ตามขั้นตอนและวิธีการที่ชัดเจน และมีประสิทธิภาพ
3. ผลจากการที่มีระบบจะทำให้หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ มีการปรับเปลี่ยน และส่งผลให้ประชาชนในท้องถิ่นภาคใต้ มีความรู้ มีอาชีพ และสามารถพึ่งพาตนเองได้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเรื่อง การนำเสนอระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลหนใต้ สังกัดกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลจาก เอกสาร ตำรา ตลอดจนงานวิจัยต่าง ๆ ในประเด็นต่อไปนี้

1. การฝึกอบรม
2. ระบบ
3. ระบบการฝึกอบรม
4. หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล
5. เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การฝึกอบรม

การฝึกอบรมเป็นกระบวนการที่ทำให้บุคคลมีความรู้ มีความสามารถและพัฒนาการทำงานอยู่เสมอ ทั้งยังเป็นการเพิ่มพูนสมรรถภาพของบุคคลในการทำงานทั้งในปัจจุบัน และอนาคต (อมร รักษาสัตย์, 2529)

ความหมายของการฝึกอบรม

เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่า การฝึกอบรมเป็นกระบวนการที่สำคัญประการหนึ่ง ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ มักใช้รูปแบบของการฝึกอบรม เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการให้การศึกษา พัฒนา ฝึกฝน เพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ให้แก่บุคลากรในหน่วยงาน ไม่ว่าจะเป็นด้านทักษะหรือด้านวิชาการ ซึ่งในส่วนของความหมายของการฝึกอบรม มีผู้กล่าวถึงความหมายไว้อย่างหลากหลาย ดังจะนำเสนอพอเป็นสังเขป ดังนี้

คาเตอร์ วี กู๊ด (Good, 1973) ได้กล่าวถึงความหมาย ของการฝึกอบรมไว้ในพจนานุกรมการศึกษา ปี ค.ศ. 1973 ว่า เป็นกระบวนการช่วยให้บุคคลอื่นมีทักษะและความรู้ โดยจัดขึ้นภายใต้สภาวะเงื่อนไขบางประการ และไม่ถึงกับทำอะไรใหญ่โตแบบที่นักเรียนเรียนทักษะและความรู้กันในสถาบันการศึกษาทั่วไป

สุปราณี ศรีฉัตรวิมล (2524 อ้างถึงในดิเรก ชีระกูร, 2539) กล่าวว่า การฝึกอบรมอาจเป็นกระบวนการบริหารงานบุคคลอย่างหนึ่งที่สามารถช่วยให้องค์การเพิ่มพูนประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จในการบริหาร ทั้งยังเป็นส่วนสำคัญในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของบุคคลเหล่านั้น ถือเป็นการบริหารอย่างหนึ่งที่กระทำเพื่อการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการทำงาน (อ้างถึงใน ดิเรก ชีระกูร, 2539)

เครือวัลย์ ลีมอภิชชาติ (2531) ให้ความหมายของการฝึกอบรมว่า เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ (Learning) เฉพาะอย่างของบุคคล เพื่อปรับปรุงและเพิ่มพูนความรู้ (Knowledge) ความเข้าใจ (Understanding) ทักษะหรือความชำนาญ (Skill) และทัศนคติ (Attitude) อันเหมาะสมจนสามารถก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมและทัศนคติเพื่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ (Specific Knowledge) เพื่อยกมาตรฐานในการปฏิบัติงานให้อยู่ในระดับสูงขึ้น และทำให้บุคลากรมีความเจริญก้าวหน้าในงาน

บุญเลิศ ไพรินทร์ (2533) กล่าวว่า การฝึกอบรมอาจเป็นกระบวนการบริหารงานบุคคลอย่างหนึ่ง ที่สามารถช่วยให้องค์การเพิ่มพูนประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จในการบริหาร ทั้งยังเป็นส่วนสำคัญในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของบุคคลเหล่านั้นถือเป็น การบริการ อย่างหนึ่งที่กระทำเพื่อการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการทำงาน

วิจิตร อวาทกุล (2537) กล่าวว่า การฝึกอบรมเป็นกระบวนการที่ช่วยเพิ่มพูนความถนัด ความรู้ทางธรรมชาติ ทักษะ หรือความชำนาญ ความสามารถของบุคคลให้มีเทคนิค วิชาการในการทำงาน เพื่อให้บุคลากรเกิดพฤติกรรมใหม่ หรือเพื่อให้เกิดทักษะในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่ง หรืออีกนัยหนึ่ง การฝึกอบรมหมายถึง การพัฒนาหรือฝึกฝนอบรมบุคคลให้เหมาะสมหรือเข้ากับงาน หรือการทำงาน

สมคิด บางโม (2538) กล่าวว่า การฝึกอบรม หมายถึงกระบวนการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของบุคคลโดยมุ่งเพิ่มพูนความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และทัศนคติ (attitude) อันจะนำไปสู่การยกมาตรฐานการทำงานให้สูงขึ้น ทำให้บุคคลมีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และองค์การบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

สมชาติ กิจยรรยงค์ และอรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง (2539) กล่าวว่า การฝึกอบรม คือกระบวนการในการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ เสริมสร้างทักษะ และแลกเปลี่ยนทัศนคติตามความมุ่งหวังที่กำหนดไว้ อันนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งอาจจะเป็นการเรียนการสอนในชั้นเรียนหรือในสถานที่ทำงานก็ได้

จากความหมายของการฝึกอบรมที่กล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่า การฝึกอบรมเป็นกระบวนการจัดการให้บุคคลได้เพิ่มพูนประสบการณ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และทัศนคติ ของตนเองเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการปฏิบัติงานในทางที่ดีขึ้น

ความสำคัญของการฝึกอบรม

น้อย ศิริโชติ (2524) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการฝึกอบรมไว้หลายประการ ดังนี้

1. การฝึกอบรม เป็นกรรมวิธีช่วยป้องกันปัญหา (preventing)
2. การฝึกอบรมเป็นกรรมวิธีที่ช่วยแก้ไข้ปัญหา (curative) โดยการเสริมสร้าง ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับวิธีการแก้ปัญหา และฝึกปฏิบัติการแก้ปัญหา นั้น ๆ
3. การฝึกอบรมช่วยประหยัดรายจ่าย เนื่องจากการฝึกอบรมเป็นกรรมวิธีที่จัดขึ้นใน ระยะเวลาสั้น ภายในงบประมาณจำกัด และได้ผลคุ้มค่าตามวัตถุประสงค์
4. การฝึกอบรมเป็นการสร้างเสริมวิทยาการอันทันสมัย ให้กับบุคลากรในหน่วยงาน เนื่องจากปัจจุบันวิทยาการต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงรวดเร็ว จึงจำเป็นต้องจัดการฝึกอบรมเพิ่มเติม อยู่เสมอ
5. การฝึกอบรมเป็นกรรมวิธีที่ช่วยให้บุคลากรเกิดการเรียนรู้ เพิ่มเติมประสบการณ์ โดยไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่องานประจำที่ปฏิบัติงานอยู่ เนื่องจากการฝึกอบรมใช้ระยะเวลา สั้นอาจจัดในเวลาหรือนอกเวลาทำงาน
6. การฝึกอบรมเป็นกรรมวิธีที่ก่อให้เกิดความสามัคคีระหว่างบุคลากรที่ทำงานใน หน่วยงานเดียวกัน เนื่องจากการฝึกอบรมเปิดโอกาสให้บุคลากรได้แลกเปลี่ยนทรรศนะซึ่งกัน และกัน ก่อให้เกิดความเข้าใจกันมากขึ้น
7. การฝึกอบรมเป็นกรรมวิธีที่ช่วยให้บุคลากรได้มีโอกาสพัฒนาท่าที หรือบุคลิกภาพ ของตนเองให้เหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ
8. การฝึกอบรมเป็นกรรมวิธีที่ช่วยให้บุคลากรมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความพร้อมที่ จะทำงาน กล้าเผชิญอุปสรรค
9. การฝึกอบรมเป็นกรรมวิธีที่สนับสนุนการศึกษาตลอดชีพ (Life long Education)
10. การฝึกอบรมเป็นกรรมวิธีช่วยเหลือนักเรียนที่ลาออกกลางคัน เนื่องจากมีอุปสรรคไม่ สามารถศึกษาต่อได้ เพราะจำเป็นต้องเข้ารับตำแหน่งงานใดงานหนึ่ง

วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม

ในการจัดฝึกอบรมในสถาบันหรือหน่วยงานต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องใด หรือมีกลุ่มเป้าหมายเป็นใครก็ตาม จะมีวัตถุประสงค์ในการฝึกอบรมที่มีลักษณะคล้าย ๆ กัน เพียงแต่แตกต่างกันในรายละเอียด หรือนโยบายเฉพาะอย่างของแต่ละโครงการ ซึ่งอาจจะเพิ่มเติมเข้ามา แต่โดยทั่วไปแล้ว วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม จะมีดังนี้ (เชษฐา เทียมเพชร, 2534)

1. เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถและความชำนาญของแต่ละคน ในแต่ละระดับรวมทั้งเทคนิควิทยาการใหม่ ๆ ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกิดความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในปัจจุบันและอนาคต
2. เพื่อพัฒนาพฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองเพื่อนร่วมงาน และหน่วยงาน รวมทั้งให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน
3. เพื่อให้ทราบนโยบาย หน้าที่ ความรับผิดชอบ ระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ และการบริหารงานของหน่วยงาน
4. เพื่อเป็นแนวทางในการให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม นำความรู้ไปใช้ประโยชน์สามารถวินิจฉัย แก้ปัญหาต่าง ๆ รวมทั้งได้แนวทางในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น
5. เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติงานที่เป็นแบบอย่างเดียวกัน สร้างความสัมพันธ์อันจะนำไปสู่การประสานงานต่อไป
6. เพื่อประโยชน์ในการพิจารณา เลื่อนวิทยฐานะ ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม อันจะจูงใจบุคลากรให้ปฏิบัติหน้าที่ได้ดียิ่งขึ้น

ประเภทของการฝึกอบรม

การแบ่งหรือจำแนกประเภทของการฝึกอบรม อาจจำแนกได้ 2 ประเภท คือ

1. จำแนกตามระดับของผู้ปฏิบัติงาน
2. จำแนกตามสถานภาพ

รายละเอียดของแต่ละประเภทมี ดังนี้

1. การฝึกอบรมจำแนกตามระดับของผู้ปฏิบัติงาน แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่
 1. การฝึกอบรมระดับพนักงาน (Clerical Training)
 2. การฝึกอบรมระดับช่างเทคนิค (Technical-Skilled Training)
 3. การฝึกอบรมระดับผู้จัดการ (Management Training)
 4. การฝึกอบรมระดับผู้บริหาร (Executive Training)
2. การฝึกอบรมที่จำแนกตามสถานภาพ แบ่งออกเป็น 6 ประเภท ได้แก่
 1. การฝึกอบรมก่อนการทำงาน (Pre-Service Training or Pre-Entry Training) เป็นการฝึกอบรมที่จะช่วยให้เกิดความแน่ใจว่า พนักงานใหม่มีความรู้และทักษะตามที่ต้องการเพื่อปฏิบัติตามงานในตำแหน่งนั้น ๆ ได้
 2. การอบรมปฐมนิเทศ (Orientation) เป็นการอบรมให้แก่บุคคลที่เข้ามาทำงานใหม่เพื่อให้ทราบเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ ประวัติ ความเป็นมาหน่วยงาน ผู้บริหาร โครงสร้าง ฯลฯ ทั้งนี้เพื่อเป็นการขจัดข้อสงสัยต่าง ๆ ความลึกลับใจของผู้ปฏิบัติงานใหม่

3. การฝึกอบรมระหว่างการปฏิบัติการ หรือ การฝึกอบรมเมื่อพนักงานบกพร่อง (In Service Training) หมายถึง การจัดฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ ความชำนาญ ในหน้าที่ของตนให้มากยิ่งขึ้น ในขณะที่บุคคลยังดำรงตำแหน่งอยู่ โดยหน่วยงานอาจจัดฝึกอบรมเอง การเรียนทางไปรษณีย์ การศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง เป็นต้น การฝึกอบรมแบบนี้สามารถทำได้ทุกระดับ และทุกสาขาวิชา

4. การฝึกอบรมในงาน (On The Job Training) โดยทั่วไปมักเรียกการฝึกอบรมแบบนี้ว่า การพัฒนา หรือพัฒนาบุคลากร เพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงการปฏิบัติงาน

5. การฝึกอบรมเฉพาะเรื่อง (Specific Training) เป็นการอบรมเทคนิคปลีกย่อย หรือเป็นรายละเอียดเฉพาะเรื่องเพื่อเสริมงานหลักให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

6. การอบรมพิเศษ (Special Training) เป็นการอบรมเพื่อประโยชน์ของสังคมส่วนรวม หรือการอบรมเพื่อให้บริการแก่บุคคลภายนอกหน่วยงาน

องค์ประกอบที่สำคัญของการฝึกอบรม

การฝึกอบรมเป็นงานที่ต้องมีคณะบุคคลหลายฝ่ายเข้ามาเกี่ยวข้องกับดำเนินงาน ทั้งนี้เนื่องจากการฝึกอบรมมีองค์ประกอบที่สำคัญหลายส่วน ซึ่งจะต้องร่วมมือกันจัดดำเนินการ เพื่อให้การฝึกอบรมบรรลุผลตามเป้าหมาย องค์ประกอบของการฝึกอบรม มีรายละเอียดดังนี้ (กิตติ พัทธวิชัย, 2533)

1. บุคลากรที่จัดการฝึกอบรม ในการจัดฝึกอบรมนั้นต้องมีองค์การหรือหน่วยงานผู้รับผิดชอบโดยตรง เพราะองค์การที่จัดฝึกอบรม มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนว่า งานในหน้าที่คือการจัดฝึกอบรมและจัดสรรบุคลากรให้รับผิดชอบทำหน้าที่แตกต่างกัน ซึ่งประกอบด้วย

1.1 คณะกรรมการฝ่ายอำนวยการฝึกอบรม ส่วนมากหน่วยงานของรัฐจะมีคณะกรรมการชุดนี้ ซึ่งเป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ระดับกรม เป็นผู้ให้คำปรึกษากับกรมการดำเนินการฝึกอบรม หรือถ้าเป็นองค์การเอกชนก็จะตั้งคณะบุคคลที่ทรงคุณวุฒิ เรียกว่า คณะกรรมการที่ปรึกษา

1.2 คณะกรรมการดำเนินการฝึกอบรม เป็นคณะบุคคลที่รับผิดชอบโดยตรงในการจัดฝึกอบรม และการจัดการบริการต่าง ๆ เพื่อให้การฝึกอบรมเป็นไปตามวัตถุประสงค์

1.3 วิทยากร เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องที่ฝึกอบรม อาจจะเชิญบุคคลภายนอกตามที่เห็นสมควรและเหมาะสม หรือเป็นบุคคลในคณะกรรมการอำนวยการหรือคณะกรรมการดำเนินการฝึกอบรมก็ได้มาทำหน้าที่เป็นวิทยากรให้การอบรม

2. อาคารสถานที่จัดการฝึกอบรม การจัดฝึกอบรมแต่ละหลักสูตร ต้องพิจารณาเรื่องอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เป็นสำคัญ เพราะอาคารสถานที่เป็นองค์ประกอบสำคัญที่สนับสนุนการฝึกอบรมให้บรรลุวัตถุประสงค์ อาคารสถานที่ที่จำเป็นประกอบด้วย

2.1 ห้องประชุมใหญ่ ต้องมีขนาดกว้าง เหมาะสมกับจำนวนสมาชิก โต๊ะ ม้านั่งที่สบาย สะดวกต่อการเคลื่อนย้าย จัดกลุ่มย่อย บรรยากาศในห้องอุณหภูมิไม่ร้อนหรือเย็นจนเกินไป ทั้งไม่มีกลิ่นและเสียงรบกวน แสงสว่างเพียงพอ พื้นและผนังห้องสะอาด มีอุปกรณ์ประจำห้องครบถ้วน

2.2 ห้องอาหาร ต้องสะอาดเป็นสัดส่วน เพียงพอกับจำนวนสมาชิก ปราศจากการรบกวนของกลุ่มแมลงวัน

2.3 ห้องนอน ต้องสะอาด มีเครื่องใช้ประจำห้องครบถ้วน ปราศจากฝุ่น และแมลงรบกวน อุณหภูมิเหมาะสม

2.4 ห้องนันทนาการ เป็นห้องพักผ่อนสำหรับสมาชิกที่เสร็จภารกิจการอบรมประจำวันแล้ว อาจมีเครื่องเล่น เช่น หมากรุกไทย หมากรุกฝรั่ง หมากรอกอล์ฟ เกมปาเป้า โต๊ะปิงปอง และอื่น ๆ ที่สามารถนำมาเล่นในห้องได้

2.5 ห้องพยาบาล มีเตียงรับรองคนไข้ มีเจ้าหน้าที่พยาบาลดูแลคนไข้ และยาสามัญทั่วไป ซึ่งยาบางอย่างมีความจำเป็นมาก ถ้าสถานที่ฝึกอบรมอยู่ห่างไกลสถานพยาบาล

2.6 ห้องสมุด มีเอกสารหนังสือที่เกี่ยวกับเรื่องที่กำลังอบรมอย่างเพียงพอ นอกจากนั้น ต้องมีบริการหนังสือพิมพ์รายวัน รายสัปดาห์ ที่ทันสมัยให้สมาชิกได้อ่านอย่างเพียงพอ

2.7 สนามและเครื่องออกกำลังกาย กลางแจ้ง ในการฝึกอบรมแบบเช้า ซึ่งมีสมาชิกต้องมาพักค้างที่ฝึกอบรมเป็นเวลาหลาย ๆ วัน สนามต้องอยู่ในสภาพที่ใช้การได้เป็นอย่างดีมี อุปกรณ์พร้อม สมาชิกฝึกอบรมต้องมีโอกาสได้ออกกำลังกายกลางแจ้งทั้งตอนเช้าและตอนเย็น เครื่องกีฬาจำเป็น ควรให้มีสมาชิกหยิบยืมไปใช้ได้

3. การติดต่อประสานงาน ฝ่ายจัดฝึกอบรมต้องมีเครื่องมือเครื่องใช้ในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานของสมาชิก และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสมาชิก เพื่อไม่ให้สมาชิกต้องเสียประโยชน์หรือเกิดความผิดพลาด อุปกรณ์ที่ควรมีประจำไว้ ได้แก่

3.1 โทรศัพท์ เพื่อใช้ติดต่อหน่วยราชการเฉพาะสำนักงาน และมีเป็นส่วนกลางได้สมาชิกได้ใช้อย่างเพียงพอและสะดวก

3.2 ไปรษณีย์-โทรเลข มีระบบการจัดรับ-ส่งจดหมายไปรษณีย์ที่แน่นอนเป็นเวลา และถ้าเป็นเรื่องด่วนต้องให้สมาชิกได้รับทราบทันที

3.3 ยานพาหนะ ต้องมีรถยนต์สำหรับรับส่งวิทยากรและสมาชิกที่จำเป็น ต้องเดินทางโดยรีบด่วน หรือต้องติดต่อซื้อหาวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นเร่งด่วน ฝ่ายจัดอบรมต้องมี บริการยานพาหนะไวตลอดเวลา

4. วัสดุอุปกรณ์เครื่องใช้ที่จำเป็น อุปกรณ์เครื่องใช้ที่ใช้ประจำในห้องประชุม เช่น เครื่องขยายเสียง เครื่องฉายภาพข้างศีรษะ เครื่องฉายสไลด์ เครื่องเล่นวิดีโอ ปากกาเขียน แผ่นใส ปากกาเขียนกระดานไวท์บอร์ด ฯลฯ สิ่งเหล่านี้ต้องมีไว้พร้อม วิทยากรและสมาชิก สามารถหยิบใช้ได้ทันที สำหรับเครื่องใช้เกี่ยวกับไฟฟ้านั้น ควรมีเจ้าหน้าที่ประจำจัดจ่ายให้ด้วย เพราะเครื่องใช้บางอย่างวิทยากร และสมาชิกไม่เคยใช้ อาจทำให้เกิดความเสียหายได้

5. หลักสูตรและเนื้อหา ฝ่ายดำเนินการต้องทำหน้าที่สูตรเนื้อหาเกี่ยวกับการอบรม ระบุวิทยากรและกำหนดจำนวนชั่วโมงการอบรมไว้ในตารางให้ชัดเจน จัดเผยแพร่ใน เอกสารโครงการให้สมาชิกผู้เข้ารับการอบรมได้ทราบ

6. งบประมาณค่าใช้จ่าย งบประมาณการฝึกอบรมได้กำหนดไว้ในแผนและจัดสรรไว้ในโครงการ ฝ่ายฝึกอบรมต้องระบุยอดงบประมาณทั้งหมดและแยกเป็นงบประมาณค่าใช้จ่าย สอย ค่าตอบแทนวิทยากร ค่าอาหารสมาชิก ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการอบรมตลอดทั้งค่าใช้จ่าย เบ็ดเตล็ดที่ต้องเตรียมไว้สำหรับการจัดฝึกอบรม

7. ผู้เข้ารับการอบรม บุคคลที่แจ้งความจำนงเข้ารับการอบรม ต้องมีข้อมูลครบถ้วน เช่น ชื่อ นามสกุล วุฒิการศึกษา อายุ สถานภาพ ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ งานที่ทำอยู่ ความสามารถพิเศษ ผู้เข้ารับการอบรมเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการจัดฝึกอบรม ผลสัมฤทธิ์ของงานฝึกอบรมก็อยู่ที่ผู้เข้ารับการอบรม

ขั้นตอนในการฝึกอบรม

นักวิชาการฝึกอบรมต่างพยายามคิดค้นขั้นตอนฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพ และได้เสนอ ขั้นตอนการฝึกอบรมแตกต่างกันออกไป เจมส์ อาร์เบค จูเนียร์ (James R. Beck Jr.) ผู้อำนวยการสำนักฝึกอบรมของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนของประเทศสหรัฐอเมริกา ได้เขียนบทความเสนอแนะขั้นตอนการฝึกอบรมไว้ดังนี้ (สำนักงาน ก.พ. 2528, อ้างถึงใน สมคิด บางโม ,2538)

1. วิเคราะห์ความจำเป็นของการฝึกอบรม
2. ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรที่เกี่ยวข้อง
3. วางแผนการฝึกอบรม
4. กำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมให้ชัดเจนว่าคาดหวังอะไร
5. กำหนดคุณสมบัติของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

6. สร้างบรรยากาศการฝึกอบรมแบบผู้ใหญ่
7. กำหนดเจ้าหน้าที่ฝึกอบรม
8. ประเมินผลและติดตามผล

เลียวนาร์ด แนดเลอร์ (Leonard Nadler) ได้สร้างระบบการฝึกอบรมเรียกว่า The Critical Events Model กำหนดไว้ 9 ขั้นตอน ดังนี้ (เครื่อวัลย์ ลิมอภิชาติ, 2531)

1. กำหนดความจำเป็นในการฝึกอบรม
2. กำหนดงานเฉพาะที่ต้องปฏิบัติ
3. กำหนดคุณสมบัติของผู้เข้ารับการฝึกอบรม
4. ตั้งจุดประสงค์ของการฝึกอบรม
5. สร้างหลักสูตร
6. เลือกเทคนิคการฝึกอบรม
7. เลือกอุปกรณ์การฝึกอบรม
8. ดำเนินการฝึกอบรม
9. ประเมินผลและติดตามผล

เครื่อวัลย์ ลิมอภิชาติ (2531) ได้สร้างระบบการฝึกอบรมและพัฒนาแบบแสดงผลงาน และบริหารโครงการฝึกอบรมและพัฒนา ไว้ 14 ขั้นตอน คือ

1. กำหนดองค์การการฝึกอบรมและพัฒนา
2. วิเคราะห์ความจำเป็นในการฝึกอบรมและพัฒนา
3. กำหนดวัตถุประสงค์การฝึกอบรมและพัฒนา
4. สร้างหลักสูตรการฝึกอบรมและพัฒนา
5. สร้างหลักสูตรการฝึกอบรมและพัฒนา
6. กำหนดงบประมาณและโครงการฝึกอบรมและพัฒนา
7. วิเคราะห์โครงการฝึกอบรมและพัฒนา
8. กำหนดผู้เข้ารับการฝึกอบรมและพัฒนา
9. กำหนดวิทยากร
10. กำหนดเทคนิคการฝึกอบรมและพัฒนา
11. กำหนดอุปกรณ์การฝึกอบรมและพัฒนา
12. กำหนดสถานที่ฝึกอบรมและพัฒนา
13. บริหารและดำเนินการฝึกอบรมและพัฒนา
14. ประเมินผล กำกับ และติดตามโครงการฝึกอบรมและพัฒนา

สมคิด บางโม (2538) เห็นว่าขั้นตอนในการฝึกอบรมที่มีความกระชับและสามารถนำไปใช้ได้ง่ายมี 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การหาความจำเป็นของการฝึกอบรม
2. สร้างหลักสูตร
3. การเลือกใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการฝึกอบรม
4. การดำเนินการฝึกอบรม
5. การติดตามประเมินผล

จากงานวิจัย เกี่ยวกับขั้นตอนการฝึกอบรม ลักษณะสำคัญของขั้นตอนการฝึกอบรมจะเป็นภาพรวมของสิ่งที่ต้องการจัดเป็นระบบการฝึกอบรม ซึ่งจะได้จากการศึกษาข้อมูลเอกสาร โดยผ่านกรอบแนวคิดของทฤษฎีระบบทั่วไป เมื่อได้ข้อมูลดังกล่าวแล้วจึงจัดขั้นตอนเป็นระบบขึ้น แล้วจึงนำเอาระบบที่ได้ไปทดลองใช้ตามต้องการ

ระบบ

ความหมายของระบบ

คำว่าระบบ (System) เป็นคำที่พบเห็นและกล่าวถึงกันมากเช่น ระบบ เศรษฐกิจ ระบบการเมือง ระบบการบริหาร และคำอื่น ๆ อีกมาก ที่มีคำว่า “ระบบนำหน้า” เนื่องจากระบบมีความเกี่ยวข้องกับแนวทาง และนโยบายการบริหาร การจัดและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ระบบ จึงหมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รวมกัน และต่างทำหน้าที่ของตนเองอย่างมีระเบียบ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายปลายทางที่กำหนดไว้

นักวิชาการหลายท่านได้อธิบายและให้ความหมายของระบบไว้ดังนี้

จอห์นสัน, คาส และโรเซนวิก (Johnson, Kast and Rosenzweig, 1967) ให้ความหมายของระบบว่าเป็น ส่วนประกอบที่ได้จัดไว้อย่างเป็นระเบียบเพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายปลายทางที่ได้วางไว้

ระบบ หมายถึง การรวบรวมสิ่งต่าง ๆ ทั้งหลาย ที่มนุษย์ได้ออกแบบและสร้างสรรค์ขึ้นมา เพื่อสามารถนำสิ่งเหล่านั้นมาจัดดำเนินการให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ (Banathy, 1968)

ระบบ คือ องค์ประกอบต่าง ๆ ที่ทำงานเกี่ยวโยงสัมพันธ์กันเพื่อให้เกิดผลอย่างใดอย่างหนึ่ง กล่าวได้ว่า ระบบ คือ การปฏิสัมพันธ์ขององค์ประกอบทั้งหลายในการปฏิบัติหน้าที่และการดำเนินงานบางอย่าง (Semprevivo, 1976)

ระบบคือรูปแบบขององค์ประกอบย่อยภายในระบบที่องค์ทำงานอย่างสัมพันธ์ (Kidred, 1980)

ระบบ หมายถึง ความสัมพันธ์ที่ผสมผสานเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันขององค์ประกอบหรือ ส่วนต่าง ๆ ภายในระบบเพื่อทำหน้าที่ร่วมกัน (Johnson, 1984)

ระบบ หมายถึง องค์ประกอบขององค์กรที่มีปฏิสัมพันธ์กันและกัน การพึ่งพาอาศัยกัน และมีประสานกันในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร (Lucas, Jr., 1985)

ระบบ หมายถึง การรวมตัวของสิ่งหลายสิ่งเพื่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยแต่ละ สิ่งนั้นมีความสัมพันธ์ต่อกันและกัน หรือขึ้นต่อกันและกัน หรือมีผลกระทบต่อกันและกัน และเป้าหมายสำคัญของการรวมตัว คือ เพื่อเสถียรภาพอันมั่นคง เพื่อความก้าวหน้า และเพื่อการปฏิสัมพันธ์ โดยส่วนรวมของระบบที่เกิดขึ้นนั้น (Scott, 1967)

ระบบ หมายถึง องค์ประกอบของสรรพสิ่งที่รวมตัวกันอย่างเป็นเอกภาพ โดยแต่ละองค์ประกอบต่างมีความสัมพันธ์กันและทำหน้าที่ร่วมกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ระบบอาจแบ่งเป็นส่วนย่อย ๆ เรียกว่า ระบบย่อย ซึ่งระบบย่อยก็ถือว่าเป็นระบบ เพราะมีองค์ประกอบต่าง ๆ ที่สมบูรณ์ในตัวเอง

คิดส์ (Kicks) จำแนกระบบออกเป็น 2 ประเภท คือ ระบบปิด และระบบเปิด ดังนี้

ระบบปิด (Closed system) คือ ไม่ผูกพันกับระบบอื่นและแยกตัวเอาเป็นอิสระ ไม่เกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมในสังคม ระบบปิดโดยความเป็นจริงแล้วไม่น่าจะเป็นไปได้ เพราะไม่มีระบบใด หรือหน่วยงานใดที่ทำหน้าที่ทุกอย่างได้สมบูรณ์ โดยไม่ต้องมีปฏิสัมพันธ์กับระบบ หรือองค์การอื่น ๆ

ระบบเปิด (Open system) คือระบบไม่มีความสมบูรณ์ภายในตัวเองอย่างแท้จริง เป็นระบบที่ต้องอาศัยการติดต่อสัมพันธ์กับระบบ หรือองค์การอื่น ๆ เพื่อแลกเปลี่ยน อำนาจผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน

ทั้งระบบปิดและระบบเปิดอาจเป็นระบบอิสระขนาดใหญ่ที่มีความสมบูรณ์ภายในตัวเอง หรืออาจเป็นระบบย่อย ที่อยู่ภายในระบบใหญ่นั้น โดยต่างมีดำเนินกิจกรรมในระบบของตนตามที่ได้รับมอบหมาย หรือตามลักษณะธรรมชาติของระบบ

องค์ประกอบของระบบ

ระบบประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วนคือ 1 องค์ประกอบของสิ่งต่าง ๆ 2. การกระทำต่อกันขององค์ประกอบ และ 3. จุดหมายปลายทางของการกระทำ กล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่า "ระบบ" ประกอบด้วย 1. ตัวป้อน (Input) 2. การดำเนินการ (Process) ซึ่งเป็นการนำเอาส่วนประกอบมาปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ต่อกัน และ 3. ผลผลิต (Out put) อันเป็นจุดมุ่งหมายปลายทางของระบบ

อย่างไรก็ตาม การกำหนดส่วนประกอบของระบบไว้เพียง 3 ส่วนนี้ไม่เพียงพอ

ผู้ที่นำแนวคิดเรื่องระบบไปใช้จึงพัฒนาองค์ประกอบเพิ่มเติมตามเหมาะสมกับสถานการณ์ หรือสภาพแวดล้อมซึ่งแตกต่างกันไป ดังจะเป็นได้ว่าระบบที่มีองค์ประกอบพื้นฐาน 3 ส่วนนี้ยังไม่มีระบบควบคุม คุณภาพในการทำงานของระบบนั้นให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และไม่มีข้อมูลสำหรับ ตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงให้การทำงานของระบบมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนั้นระบบที่มีความสมบูรณ์จะประกอบด้วยส่วนสำคัญ 5 ส่วน คือ

1. ตัวป้อน (Input) ได้แก่ ส่วนต่าง ๆ ที่เป็นองค์ประกอบของระบบ
2. กระบวนการดำเนินงาน (Process) ได้แก่ การปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ขององค์ประกอบเพื่อทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง
3. การควบคุม (Control) ได้แก่ การติดตาม ตรวจสอบเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
4. ผลผลิต (Output) ได้แก่ ผลลัพธ์หรือจุดหมายปลายทางของการดำเนินการ
5. ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) ได้แก่ ข้อมูล ข้อเสนอแนะ เพื่อใช้ในการปรับปรุงแก้ไขให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วิธีการจัดระบบ

ความหมายของการจัดระบบ

การจัดระบบ "วิธีการจัดระบบ" หรือ "วิธีระบบ" (Systems Approach) เป็นการวางแผน การพัฒนาระบบใหม่ หรือปรับปรุงระบบที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น ด้วยการกำหนดปรัชญา ปณิธาน จุดมุ่งหมาย องค์ประกอบ ภาระหน้าที่ ความสัมพันธ์ ปฏิสัมพันธ์ ขั้นตอน และปัจจัยเกื้อหนุน และการประเมินควบคุม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานหรือแก้ปัญหาการดำเนินงาน โดยเน้นที่ขั้นตอนที่เหมาะสม "ขั้นตอน" จึงเป็นคำหลักที่สำคัญของการจัดระบบ

ความสำคัญของการจัดระบบ

การจัดระบบเป็นการวางแผนการพัฒนาระบบใหม่หรือปรับปรุงระบบที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น ด้วยการกำหนด ปรัชญา ปณิธาน จุดมุ่งหมาย องค์ประกอบ ภาระหน้าที่ ความสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์ ขั้นตอน ปัจจัยเกื้อหนุน และการประเมินควบคุม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานหรือแก้ปัญหาการดำเนินงาน การจัดระบบมีความสำคัญในการกำหนดแนวทาง การสื่อสาร การประกันคุณภาพ การประเมิน ควบคุมติดตามและตรวจสอบ การดำเนินงานและการแก้ปัญหา เครื่องมือเครื่องที่ใช้ในการสร้างนวัตกรรม และการพยากรณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้น

องค์ประกอบของการจัดระบบ

องค์ประกอบ (Components) หมายถึง สิ่งที่รวมกันเข้าเป็นระบบ เพื่อให้ระบบมีความเป็นหน่วยที่สมบูรณ์ หรือหน่วยบูรณาภาพที่มีความเป็นตัวของตัวเอง

องค์ประกอบที่ใช้ในการจัดระบบเกิดขึ้นจากส่วนประกอบที่มีทั้งองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบรองเพื่อช่วยให้ได้ระบบที่เด่นชัดและครอบคลุมการดำเนินงานทุกแง่มุม

ส่วนประกอบ (Elements/Parts) หมายถึง หน่วยย่อยที่ยังไม่มีความสมบูรณ์ในตัวเอง แต่ต้องรวมกับหน่วยย่อยอื่นเพื่อให้เกิดเป็นองค์ประกอบที่มีความสมบูรณ์มากกว่า เช่น กรอบและสกรู ที่รวมเป็นกรอบแว่นตา พลาสติกและสารเคมีที่ประกอบเป็นเลนส์

องค์ประกอบหลัก (Main-Components) หมายถึง ส่วนของระบบที่ทำให้ระบบทรงสภาพความเป็นหน่วยบูรณาภาพ ที่สามารถจะทำงานหรือประกอบภารกิจได้ตามเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนด เช่น กรอบแว่นและเลนส์ที่ทำให้แว่นตาทำงานได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด

องค์ประกอบรอง (Sub-Components) หมายถึง ส่วนของระบบที่ทำให้ระบบมีความเป็นหน่วยบูรณาภาพและทำงานได้ประสิทธิภาพสูงขึ้น เช่น สารฉาบเลนส์กันขีดข่วน สีสัน ตัวเคลือบและรูปร่างลักษณะของแว่นตา ที่ทำให้แว่นตาทนทานและดูสวยงาม

องค์ประกอบอาจเป็นองค์ประกอบรูปธรรมและองค์ประกอบนามธรรม

องค์ประกอบรูปธรรม หมายถึง องค์ประกอบทางกายภาพที่สามารถจับและแตะต้อง ส่วนองค์ประกอบนามธรรม หมายถึง องค์ประกอบทางจิตภาพที่เกี่ยวข้องกับจิตใจ

โดยสรุป ขอบข่ายในการจัดระบบครอบคลุมส่วนที่เป็นสภาพแวดล้อมหรือบริบท ส่วนที่เป็นปัจจัยป้อนเข้า ส่วนที่เป็นกระบวนการ ส่วนที่เป็นผลลัพธ์ และส่วนที่เป็นผลย้อนกลับเพื่อการควบคุมและปรับปรุง ระดับของการจัดระบบมีทั้ง ระดับมหภาค และระดับจุลภาค องค์ประกอบที่ใช้ในการจัดระบบเกิดขึ้นจากส่วนองค์ประกอบที่มีทั้งองค์ประกอบหลัก และองค์ประกอบรอง เพื่อช่วยให้ได้ระบบที่เด่นชัด และครอบคลุมการดำเนินงานทุกแง่มุม

ขั้นตอนของการจัดระบบ

1. การวิเคราะห์ระบบ การวิเคราะห์ระบบเป็นการหาข้อมูลของระบบหรือการดำเนินงานที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เพื่อให้ทราบจุดดีจุดด้อยและสภาพการณ์ทั่วไปก่อนที่จะทำการเปลี่ยนแปลงหรือจัดระบบใหม่ขึ้น

ในการวิเคราะห์ระบบ ผู้วิเคราะห์ระบบ ผู้วิเคราะห์ที่มีกิจกรรมที่จะต้องวิเคราะห์ ปรึกษา วิเคราะห์จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ วิเคราะห์หน้าที่ วิเคราะห์ภารกิจ วิเคราะห์เครื่องมือ สื่อหรือช่องทาง วิเคราะห์วิธีการ และวิเคราะห์การตรวจสอบ ควบคุมและการประเมิน

ปณิธาน (Mission) เป็นข้อความที่แสดงเจตนาการดำเนินการที่จะนำไปสู่การกำหนดจุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ และเป้าหมาย ซึ่งจะมีผลไปสู่การกำหนดหน้าที่ ภารกิจ เครื่อง

มือและวิธีการ การวิเคราะห์ปณิธาน (Mission analysis) เป็นการศึกษาดูความเป็นไปได้ที่จะนำปณิธานไปสู่การปฏิบัติ โดยตรวจสอบกับปรัชญาและเป้าหมายขององค์กร วิเคราะห์หา "คำหลัก" (keywords) ที่ปรากฏอยู่ในปณิธาน ที่จะใช้เป็นฐานในการกำหนดหน้าที่และภารกิจที่จะดำเนินการให้บรรลุสิ่งที่องค์กรต้องการ

การวิเคราะห์จุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ และเป้าหมาย (Analysis of Aims, Objectives, and Goals) เป็นการศึกษาจุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ และเป้าหมาย ว่ามีความสอดคล้องกับปณิธาน และประสานสัมพันธ์กันหรือไม่

หน้าที่ (Function) หมายถึง สิ่งที่บุคคลหรือหน่วยงานจะต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และจุดมุ่งหมาย การวิเคราะห์หน้าที่ (Function analysis) เป็นการศึกษาสิ่งทีบุคคลากรหรือหน่วยงานที่ดำเนินงานอยู่ วิเคราะห์กรอบของงานหรือกิจกรรมที่ต้องทำ และขั้นตอนที่จะต้องทำตามลำดับก่อนหลัง

การวิเคราะห์ภารกิจ (Task Analysis) เป็นการศึกษางานและกิจกรรมที่บุคลากรแต่ละคนต้องทำตามหน้าที่ที่ตนได้รับมอบหมาย

การวิเคราะห์เครื่องมือ สื่อ หรือช่องทาง (Analysis of Tools, Media and Channel) เป็นการศึกษาเครื่องมือ สื่อ หรือช่องทางที่ใช้ในการดำเนินงานตามภารกิจและหน้าที่ที่กำหนด

การวิเคราะห์วิธีการ (Method Analysis) เป็นการศึกษาวิธีการและขั้นตอนที่จะต้องทำ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

การวิเคราะห์การควบคุมและการประเมิน (Analysis of Controlling and Evaluation Procedure) เป็นการศึกษารูปแบบ แนวทางการควบคุม ประเมินและนำผลที่ได้ไปปรับปรุงงานให้ดีขึ้น

การวิเคราะห์ระบบตามแนวทางข้างต้น จะทำให้ผู้จัดระบบมีข้อมูลที่สมบูรณ์เพียงพอที่จะนำไปใช้ในการสังเคราะห์ระบบ

การสังเคราะห์ระบบ

การสังเคราะห์ระบบ (Systems Synthesis) เป็นการนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการสร้างระบบใหม่ โดยการกำหนดองค์ประกอบ ความสัมพันธ์ทิศทาง และลำดับขั้นตอนของระบบใหม่

การสร้างแบบจำลองระบบ การสร้างแบบจำลองระบบเป็นขั้นการสื่อสารระบบที่สร้างใหม่เพื่อให้ง่ายต่อการนำไปใช้ โดยการเขียนแบบจำลองแบบใดแบบหนึ่งคือ 1 แบบรูปภาพหรือหุ่นจำลองของจริง (iconic models) เช่นการวาดภาพ หุ่นจำลอง เครื่องบิน ฯลฯ 2. แบบจำลองเปรียบเทียบ (analogue models) เช่น นาฬิกา เป็นแบบจำลองของเวลา หรือ สีแดงขาว นำเงิน ของธงชาติไทย เป็นแบบจำลองอุปมาอุปไมย ของชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ฯลฯ 3. แบบจำลองสัญลักษณ์ (Symbolic models) เช่น สัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ และ 4. แบบ

จำลองแนวคิด (Conceptual models) ได้แก่ แบบจำลองที่แทนด้วยแผนภูมิ หรือแผนภาพในรูปแบบต่าง ๆ

แบบจำลองระบบช่วยอธิบายขั้นตอนสำคัญของระบบ ช่วยในการสื่อสารให้ทราบขั้นตอนและการควบคุมและทำนายได้ว่าจะเกิดผลอะไรขึ้นเมื่อได้ดำเนินไปตามระบบ

การทดสอบระบบ

เมื่อได้มีการพัฒนาระบบด้วยการกำหนดขั้นตอนและแสดงออกมาในรูปแบบของแบบจำลองแล้ว เรียกได้ว่า เราได้ระบบใหม่ขึ้น เป็นต้นแบบ แต่ยังไม่รับประกันไม่ได้ว่า ระบบที่พัฒนาขึ้นจะทำงานได้ตามวัตถุประสงค์ นักจัดระบบจึงจำเป็นต้องนำ "ต้นแบบระบบ" (systems simulation) กล่าวคือ นำระบบไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ก็จะเป็นประโยชน์มาก แต่ในทางปฏิบัติ การทดสอบระบบในสถานการณ์จริงมีปัญหามากในด้านค่าใช้จ่าย เวลา และความเสี่ยง โดยเฉพาะระบบที่เกี่ยวข้องกับคน และทรัพย์สิน นักจัดระบบจึงทดสอบระบบในสถานการณ์จำลองแทน

วิธีการจัดระบบ

วิธีการจัดระบบแตกต่างกันไปตามรูปแบบ ผู้จัดระบบ และความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐาน

วิธีการจัดระบบ โดยยึดรูปแบบ การจัดระบบโดยยึดรูปแบบ จำแนกออกเป็นวิธีการจัดแบบเป็นทางการและแบบไม่เป็นทางการ

แบบเป็นทางการ หมายถึง การจัดระบบที่เป็นไปตามนโยบาย ดำเนินการอย่างเป็นทางการ ลักษณะ ได้รับอนุมัติและความเห็นชอบและได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงาน

แบบไม่เป็นทางการ เป็นการจัดระบบโดยบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มุ่งจะเป็นงานมีประสิทธิภาพสูงขึ้น โดยไม่อาศัยงบประมาณจากหน่วยงานเจ้าสังกัด

วิธีการจัดระบบโดยยึดผู้จัดระบบ การจัดระบบโดยยึดผู้จัดระบบ อาจกระทำได้ โดยรายบุคคลหรือรายกลุ่ม

โดยรายบุคคล หมายถึง บุคคลใดบุคคลหนึ่งดำเนินการจัดระบบขึ้นเองแต่ก็มักมีขอบเขตจำกัดเฉพาะงานที่ไม่กระทบคนส่วนมาก หรือหากกระทบก็มักได้รับความเห็นชอบจากหน่วยงาน และได้รับความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง

โดยรายกลุ่ม หมายถึง การจัดระบบที่มีผู้ดำเนินการตั้งแต่สองคนขึ้นไปในขอบเขตงานที่ตนรับผิดชอบ

3.3 วิธีการจัดระบบโดยยึดความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐาน วิธีการจัดระบบจะแตกต่างกันไประหว่างการจัดระบบของหน่วยงานที่มีความพร้อมพื้นฐานสูง ได้แก่ การมีบุคลากรและเครื่องมือที่จะนำมาใช้ในการจัดระบบ อาทิ หากมีระบบคอมพิวเตอร์ ก็สามารถจัดระบบที่อิงคอมพิวเตอร์ ที่ให้ความแม่นยำสูง ในการพัฒนาสร้างแบบจำลอง และทดสอบระบบในสถาน

การณ้จำลอง หากไม่มีความพร้อมนักจัดระบบก็ต้องใช้วิธีการที่แตกต่างกันตามบุคคลากรและเครื่องมือที่พอมิ ใช้เวลามากขึ้น และอาจได้ระบบที่คุณภาพย่อนลงไป

โดยสรุปแล้ว แนวทางในการกำหนดขั้นตอนการจัดระบบยึดขอบข่าย บรรทัดฐาน การพิจารณาดำเนินการระบบ การกำหนดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ การจัดลำดับก่อนหลัง และการกำหนดทิศทางของระบบ ขั้นตอนหลักในการจัดระบบครอบคลุมการวิเคราะห์ ระบบการสังเคราะห์ระบบ การสร้างแบบจำลองระบบครอบคลุมการวิเคราะห์ ระบบการสังเคราะห์ระบบ การสร้างแบบจำลองระบบและการทดสอบระบบ ส่วนวิธีการจัดระบบแตกต่างกันไปตามรูปแบบผู้จัดระบบและความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐาน

ระบบการฝึกอบรม

ในการดำเนินงานหรือแก้ปัญหา มนุษย์จำเป็นต้องอาศัยวิธีการพัฒนาความรู้ความสามารถ ทักษะ และความชำนาญ เพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความรู้และประสบการณ์บางอย่างสามารถเรียนรู้ได้จากชีวิตจริง แต่บางอย่างอาจจะเสี่ยงต่อการสูญเสียหรือต้องใช้เวลาานาน เกินไปที่จะพัฒนาความรู้ความสามารถ ทักษะและความชำนาญได้ทันที จึงได้มีผู้คิดวิธีการฝึกอบรมขึ้นปัจจุบันการฝึกอบรมได้นำมาใช้อย่างแพร่หลายจนกลายเป็นส่วนหนึ่งของระบบงานในองค์การ

ความหมายของการออกแบบระบบการฝึกอบรม

การฝึกอบรมเป็นกระบวนการในการพัฒนางานที่ทำอยู่แล้วให้พัฒนาขึ้นใหม่อีกทั้งเป็นกระบวนการแก้ปัญหา และปรับปรุงระบบงาน โดยเน้นที่จะให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การปฏิบัติงานใน 3 ด้านคือ ด้านความรู้ ความชำนาญและทัศนคติ การฝึกอบรมจึงไม่ใช่เป็นเพียงการใช้เครื่องมือ และการใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ในการฝึกอบรมเท่านั้นแต่รวมไปถึงการจัดสภาพแวดล้อมทางการฝึกอบรม ซึ่งทั้งหมดนี้จะต้องอาศัยการออกแบบระบบการฝึกอบรมเข้าช่วย

การออกแบบระบบการฝึกอบรมเป็นการวางแผนกำหนดขั้นตอนของระบบการฝึกอบรมที่ครอบคลุมการกำหนดวัตถุประสงค์ การวิเคราะห์โครงสร้างเนื้อหาสาระ การวิเคราะห์ผู้รับ การฝึกอบรม การกำหนดขั้นตอนการนำเสนอ การเลือกสื่อและช่องทาง การกำหนดวิธีการ การกำหนดแนวทางการประเมินและติดตามผลและการเขียนแบบจำลองระบบการฝึกอบรมเพื่อเป็นแนวทางในการนำระบบการฝึกอบรมไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความสำคัญของการออกแบบระบบการฝึกอบรม

เราคงยอมรับว่าการฝึกอบรมเป็นการลงทุนอย่างหนึ่งเพื่อมุ่งหวังผลกำไรหลายด้าน ในฐานะผู้จัดการการฝึกอบรมต้องการให้ผู้รับรับการฝึกอบรมเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ส่วนผู้รับการฝึกอบรมก็คาดหวังว่าหลังจากฝึกอบรมสิ้นสุดต้องได้รับความรู้ ทักษะและความรู้สึกที่ดีต่อองค์กร ผลกำไร ดังกล่าวอาจเกิดขึ้นได้เมื่อนำการออกแบบระบบการฝึกอบรมมาใช้

การออกแบบระบบการฝึกอบรม มีความสำคัญต่อการฝึกอบรมพอประมวลได้ดังนี้คือ การออกแบบระบบการฝึกอบรมทำให้ผู้บริหารเกิดความมั่นใจว่าการฝึกอบรมนั้นมีการใคร่ครวญกันอย่างรอบคอบ ยังผลให้การฝึกอบรมดำเนินการไปด้วยดีนำมาซึ่งประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยประหยัดทั้งเวลาและงบประมาณ

การออกแบบระบบการฝึกอบรมเป็นวิธีการจัดระบบโดยกำหนดขั้นตอนในการปฏิบัติไว้ อย่างละเอียดชัดเจนว่ามีขั้นตอนอะไรที่ต้องดำเนินการขั้นตอนใดที่ต้องทำก่อนและหลัง แต่ละขั้นตอนต้องใช้เวลาในการปฏิบัติงานนานเท่าใดใช้ทรัพยากรอะไรบ้าง เกี่ยวข้องกับใครบ้าง การกำหนดขั้นตอนจะช่วยให้ผู้บริหารหรือผู้อำนวยการหลักสูตรฝึกอบรม มีโอกาสตรวจสอบความก้าวหน้าจากขั้นตอนต่าง ๆ ได้ทุกระยะ

ระบบการฝึกอบรมที่ออกแบบแล้วสามารถตรวจสอบข้อดีและข้อเสียเพื่อแก้ไขปัญหาค้นหาที่ จะช่วยให้การฝึกอบรมดำเนินการไปได้ตลอดและมีประสิทธิภาพ

การออกแบบระบบการฝึกอบรมทำให้เกิดการวิจัยค้นคว้า เท่ากับเป็นการพัฒนาการฝึกอบรมอันจะนำประโยชน์ไปสู่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

โดยสรุปแล้ว การออกแบบระบบการฝึกอบรมเป็นการวางแผนกำหนดขั้นตอนของระบบการฝึกอบรม เพื่อเป็นแนวทางในการนำระบบการฝึกอบรมไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ การออกแบบระบบการฝึกอบรมจะช่วยสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริหารประหยัดในด้านเวลาและงบประมาณ มีโอกาสตรวจสอบความก้าวหน้า แก้ไขปัญหาในการดำเนินการฝึกอบรม และช่วยพัฒนาการฝึกอบรมอันนำไปสู่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ต่อไป

หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล

หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล คือ หน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นที่วัดใดวัดหนึ่ง ในตำบล โดยอาศัยอำนาจของมหาเถรสมาคม ตามระเบียบมหาเถรสมาคมว่าด้วยการจัดตั้งหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล พ.ศ. 2518 เพื่อให้ทำหน้าที่ในการอบรมประชาชนประจำตำบล ตลอดจนส่งเสริมให้ประชาชนในตำบลที่ผ่านการอบรมได้รับการจัดกิจกรรมต่อเนื่องใน 8 หัวข้อ เรื่องคือ ศีลธรรมและวัฒนธรรม สุขภาพอนามัย สัมมาอาชีพ สันติสุข ศึกษาสงเคราะห์ กตัญญู

กตเวทิตาธรรม สามัคคีธรรมและเรื่องสาธตราสงเคราะห์ ทั้งนี้ก็เพื่อให้ประชาชนในตำบลที่ผ่านกา
 รอบรมและได้รับการส่งเสริมกิจกรรมต่อเนื่อง ได้รับความรู้ความเข้าใจและทักษะที่จำเป็นในการ
 ดำเนินชีวิต อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่นและสังคม

เหตุผลและความจำเป็นที่จัดตั้งหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลขึ้นที่วัด แล้วให้วัดมี
 บทบาทในการศึกษาอบรมประชาชน ระเบียบมหาเถรสมาคมว่าด้วยการจัดตั้งหน่วยอบรม
 ประชาชนประจำตำบล พ.ศ. 2518 ให้เหตุผลไว้ว่า วัดนั้นนอกจากจะเป็นที่อยู่อาศัยของพระ
 ภิกษุสามเณรแล้ว วัดยังเป็นศูนย์กลางของชุมชนเป็นแห่งกลางในการศึกษาเรียนรู้ของชุมชน
 เป็นที่สังเคราะห์ประชาชนในด้านต่าง ๆ เป็นต้น นอกจากเหตุผลประการนี้แล้วยังได้พิจารณา
 เหตุผลในด้านบทบาทของเจ้าอาวาสอีกด้วย กล่าวคือตามพระราชบัญญัติ พ.ศ.2505 ได้บัญญัติ
 บทบาทของเจ้าอาวาสไว้ว่า ให้เจ้าอาวาสวัดมีหน้าที่ในการให้การศึกษอบรมแก่ภิกษุสามเณร
 และประชาชนทั่วไปอีกด้วย ดังนั้นด้วยเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าว จึงจัดตั้งหน่วยอบรม
 ประชาชนประจำตำบลขึ้นที่วัดใดวัดหนึ่งของตำบล เพื่อให้วัดได้มีบทบาทในด้านต่าง ๆ ต่อวิถี
 ชีวิตของประชาชน รวมทั้งในด้านการศึกษอบรมประชาชนต่อไป

วิธีการและขั้นตอนจัดตั้งหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลนั้น ตามระเบียบมหาเถร
 สมาคมฯ กำหนดว่า เมื่อต้องการจะจัดตั้งหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลขึ้นในตำบลใดให้
 เจ้าคณะอำเภอเจ้าของท้องที่เป็นผู้พิจารณาวัดที่มีความเหมาะสม และเมื่อได้วัดที่มีความเหมาะ
 สมแล้ว จึงให้เจ้าคณะอำเภอเจ้าของท้องที่เสนอเรื่องขออนุมัติจัดตั้งไปที่เจ้าคณะจังหวัด เมื่อเจ้า
 คณะจังหวัดอนุมัติแล้วขั้นตอนการจัดตั้งก็เป็นอันสิ้นสุด หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลแห่ง
 นั้นก็ถูกต้องตามระเบียบมหาเถรสมาคมฯ สามารถดำเนินการใด ๆ อันเป็นภาระหน้าที่ของหน่วย
 อบรมประชาชนประจำตำบลได้ทุกประการ

ในกรณีที่พื้นที่ตำบลบางตำบลมีอาณาเขตกว้างขวางและประชาชนมีจำนวนมากหน่วย
 อบรมประชาชนประจำตำบลที่จัดตั้งไว้แล้วไม่สามารถให้บริการได้อย่างทั่วถึง การขยายพื้นที่กา
 รอบรมไปสถานที่ตำบลอื่นนั้น ไม่ว่าจะสถานที่นั้นจะเป็นวัดหรือสถานที่อื่นที่เห็นสมควรก็ได้ และ
 การขยายการอบรมไปเปิดการอบรมในตำบลใกล้เคียงก็สามารถดำเนินการได้ ถ้าเผื่อว่าตำบล
 ใกล้เคียงนั้นไม่ได้ตั้งหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล สถานที่ที่ว่าจะไปเปิดการอบรมนั้นก็
 เช่นเดียวกับขั้นตอนการจัดตั้งหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล กล่าวคือ เริ่มต้นที่คณะ
 กรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลและไปสิ้นสุดที่คณะกรรมการอำนวยการอบรม
 ประชาชนประจำจังหวัดที่มีเจ้าคณะจังหวัดเป็นประธาน

ส่วนในด้านการย้ายหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล ตามระเบียบมหาเถรสมาคม
 กำหนดว่าถ้ามีความจำเป็นที่จะต้องย้ายก็ให้ย้ายได้ แต่มีเงื่อนไขว่าจะต้องย้ายไปจัดตั้งในวัดอื่น
 ภายในตำบลนั้นเท่านั้น จะย้ายไปตั้งในตำบลอื่นไม่ได้ วิธีดำเนินการย้ายก็เริ่มต้นจาก คณะ
 กรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล จะเป็นผู้รายงานเหตุผลและความจำเป็นไปตาม

ลำดับชั้นจนถึงคณะกรรมการอำนวยการอบรมประชาชนประจำจังหวัด ซึ่งมีเจ้าคณะจังหวัดเป็นประธาน เมื่อเจ้าคณะจังหวัดอนุมัติก็เป็นอันว่าขั้นตอนการย้ายสิ้นสุด ส่วนการล้มเลิกกิจการหน่วยอบรมประชาชนนั้น ล้มเลิกได้ในกรณีเดียวคือ กรณีที่มหาเถรสมาคมมีมติให้ล้มเลิก และเมื่อล้มเลิกแล้วบรรดาทรัพย์สินทั้งปวงของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล จะต้องตกเป็นทรัพย์สินของวัดที่เป็นที่ตั้งหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล

หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล เป็นกิจกรรมที่เริ่มจัดตั้งมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2518 ซึ่งเป็นปีที่ระเบียบมหาเถรสมาคมว่าด้วยการจัดตั้งหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล พ.ศ. 2518 ประกาศใช้ ตามระเบียบมหาเถรสมาคมฯ ดังกล่าว มหาเถรสมาคมตั้งเป้าหมายในการจัดตั้งไว้ว่า จะต้องจัดตั้งหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลให้ครบทุกตำบลให้ได้ภายใน ปี 2521 เว้นแต่จะมีเหตุขัดข้องที่ไม่อาจจัดตั้งได้ แต่ก็ให้รายงานเหตุแห่งความขัดข้องนั้นให้หน่วยเหนือตามลำดับชั้นขึ้นไปได้ทราบ

ด้านการบริหารงานหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลนั้น เมื่อจัดตั้งหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลขึ้นแล้ว หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลแห่งนั้น ๆ ก็ะบริหารและดำเนินงานอยู่ในรูปของคณะกรรมการเรียกว่า คณะกรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล ซึ่งคณะกรรมการนี้ประกอบด้วยบุคคลต่าง ๆ ทั้งที่เป็นพระสงฆ์ ผู้นำท้องถิ่นและประชาชนทั่วไป โดยมีเจ้าอาวาสของวัดที่หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลตั้งอยู่เป็นประธาน คณะกรรมการคณะนี้ประกอบด้วยกรรมการ 2 ชุด คือกรรมการโดยตำแหน่งและกรรมการโดยแต่งตั้ง รายละเอียดของกรรมการแต่ละชุดจะได้กล่าวต่อไปนี้

หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล เป็นเป็นหน่วยงานที่ช่วยเหลือประชาชนเพื่อที่จะช่วยตัวเองได้ตามสมควรแก่โอกาส

การปฏิบัติงานของหน่วยงาน ทางหน่วยงานมิได้มีความมุ่งหมายเพื่อที่จะอบรมทางด้านวิชาการหรือจัดธรรมเทศนาเท่านั้น แต่ยังมีปฏิบัติการด้านเอนกประสงค์อื่น ๆ อีกด้วย

ความมุ่งหมายของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล

1. งานด้านสงเคราะห์และอนุเคราะห์ประชาชนในตำบลเพื่อ
 - ให้ประชาชนช่วยเหลือตนเองได้
 - ให้ประชาชนได้ในสิ่งที่ตนเองต้องการ ตามสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นนั้น ๆ
2. งานด้านการประสานงาน คือ คอยให้ความร่วมมือระหว่างพระสงฆ์กับคฤหัสถ์ในการพัฒนาตำบลนั้น ๆ ให้มีความเจริญก้าวหน้าทุก ๆ ด้าน เช่น
 - ช่วยพัฒนาหมู่บ้านให้มีความเจริญตามสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นนั้น ๆ ไม่ย้ายถิ่นที่อยู่อาศัย

- ช่วยพัฒนาตัวบุคคล ทั้งฝ่ายบรรพชิตและคฤหัสถ์ให้มีความรู้ความสามารถในการที่จะได้นำไปพัฒนาท้องถิ่นของตนให้มีความเจริญก้าวหน้า

- ช่วยพัฒนาอาชีพ (สัมมาชีพ) ให้ครอบครัวมีรายได้ที่มั่นคงเพื่อความอยู่ดี กินดี และพ้นจากความทุกข์ยากทั้งหลายทั้งปวงในชีวิตประจำวัน

3. งานด้านเป็นศูนย์รวมความคิดเห็นของประชาชนและบรรพชิตในตำบล เพื่อบำบัดทุกข์บำรุงสุขของกันและกัน

4. งานด้านพิทักษ์คุ้มครองสวัสดิการประชาชนในตำบล เพื่อป้องกันบุคคลที่จะมาก่อความสงบสุขขึ้นในตำบล

5. งานด้านการสนับสนุนการพัฒนาของรัฐบาล เช่น ให้การสนับสนุนโครงการอาสาพัฒนาท้องถิ่นของตนในฤดูแล้ง ฯลฯ เพื่อให้โครงการสำเร็จตามความมุ่งหมาย

การพัฒนาทุก ๆ ด้านจะสัมฤทธิ์ผลได้หรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับประชาชนจะให้ความร่วมมือการรับผิดชอบงานก็ไม่เกิด โดยเฉพาะ โครงการพัฒนาต่าง ๆ ก็เป็นการลงทุนที่เปล่าประโยชน์

กรรมการโดยตำแหน่ง

1. เจ้าอาวาสวัดที่ตั้งหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล เป็นประธานกรรมการ
2. เจ้าอาวาสทุกวัดในตำบล เป็นรองประธานกรรมการ
3. กำนันในตำบล เป็นรองประธานกรรมการ
4. ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้านในตำบล เป็นกรรมการ
5. แพทย์ประจำตำบล เป็นกรรมการ

กรรมการโดยการแต่งตั้ง

1. คฤหัสถ์ชาย-หญิง จำนวน 5-9 คน เป็นกรรมการ (คราวละ 4 ปี)

หัวข้อในการประชุมของคณะกรรมการ

คณะกรรมการโดยตำแหน่ง และโดยแต่งตั้ง จะต้องประชุมวางแผนการดำเนินงานเพื่อให้หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลสำเร็จผลเป็นประโยชน์สุขให้แก่ประชาชนอย่างจริงจังจะต้องประชุมกันไปตามวัตถุประสงค์ 8 ประการ คือ

1. ศีลธรรมและวัฒนธรรม
2. สุขภาพอนามัย
3. สัมมาอาชีพ
4. สันติสุข
5. ศึกษาสงเคราะห์

6. สาธารณสงเคราะห์
7. กตัญญูกตเวทิตาธรรม
8. สามัคคีธรรม

วัตถุประสงค์ในการประชุมมี 3 ประการ

1. ช่วยกันสร้างสรรค์ในสิ่งต่อไปนี้
 - สร้างสรรค์ในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
 - สร้างสรรค์ในสิ่งที่จะเกื้อกูลซึ่งกันและกัน
 - สร้างสรรค์ในสิ่งที่จะอำนวยความสะดวกให้กันและกัน
2. ช่วยกันรักษา
 - รักษาในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
 - รักษาในสิ่งที่จะเกื้อกูลซึ่งกันและกัน
 - รักษาในสิ่งที่จะอำนวยความสะดวกให้กันและกัน
3. ช่วยกันกำจัดปัญหาที่เกิดขึ้น
 - ปัญหาที่เป็นพิษเป็นภัยต่อส่วนรวม
 - ปัญหาที่เป็นพิษเป็นภัยต่อการเกื้อกูลซึ่งกันและกัน
 - ปัญหาที่เป็นพิษเป็นภัยต่อความสงบสุขของกันและกัน

แนวในการประชุมอบรมประชาชน

ในการประชุมอบรมประชาชนแต่ละครั้งนั้น คณะกรรมการจะต้องจัดดำเนินการตามวิธีใด วิธีหนึ่ง เพื่อให้การประชุมนั้นเกิดประโยชน์แก่ประชาชนอย่างจริงจัง ดังนี้

1. การอบรมทั่วไป คือ การจัดประชุมประชาชนทั่วไปในตำบลนั้น ๆ โดยกำหนด 1 เดือน ประชุม 1 ครั้ง โดยการเชิญวิทยากรมาอธิบายชี้แนะทางวิชาการ และลงมือปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ 8 ประการ ข้อใดข้อหนึ่ง

ในกรณีจำเป็น คณะกรรมการ อ.ป.ต. จะงดการประชุม หรือจะจัดให้มีการประชุมพิเศษก็ได้ ในกรณีทางตำบลจะมีงานทำบุญตามประเพณี หรืองานอื่น ๆ ที่มีใช้งานของ อ.ป.ต.

2. การอบรมเฉพาะกรณี คือ การประชุมประชาชนเพียงบางส่วนเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เกิดขึ้นกับประชาชนส่วนนั้น ๆ โดยวิธีการชี้แจง แนะนำ ชักซ้อมความเข้าใจเรื่องนั้น ๆ (กำหนดวันนัดประชุมตามความจำเป็นแก่กรณี)

3. การอบรมเฉพาะบุคคล คือ การจัดให้บุคคลบางคนมาพบปะสังสรรค์เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือชี้แจงแนะนำ ชักซ้อมความเข้าใจในเรื่องที่เกี่ยวกับบุคคลนั้น ๆ (กำหนดวันนัดประชุมตามความเหมาะสมแก่บุคคล)

แนวในการจัดกิจกรรมของหน่วย อ.ป.ต.

1. ด้านศีลธรรมและวัฒนธรรม

นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาอบรมประชาชน โดยชี้ให้เห็นประชาชนลดความฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือย ละเว้นจากความชั่วความไม่ดีทั้งปวง เลิกอบายมุขทุกประเภท ให้รู้จักการรักษาศีล ฟังธรรม และรักษาประเพณีวัฒนธรรมไทยอันดีงามให้คงไว้ เช่น ประเพณีการแห่เทียน ประเพณีบุญบั้งไฟ เป็นต้น

2. ด้านสุขภาพอนามัย

จัดตั้งสถานเภสัชเภสัชสถาน คือ จัดตั้งตู้ยาประจำวัดขึ้นให้เป็นสถานที่บริการยารักษาโรค ให้แก่ประชาชน ประเภทยาสามัญประจำบ้าน โดยคณะกรรมการทั้งฝ่ายบรรพชิตและฝ่ายคฤหัสถ์ช่วยกันบริจาคนำก่อน และช่วยกันหาทุนทรัพย์จากผู้มีจิตศรัทธานำมาใช้จ่ายค่ายา หรือ ช่วยหาจากงบการบริจาของห้างร้านบริษัทต่าง ๆ (ควรตั้งตู้บริจาคบำรุงกิจการไว้ด้วย)

จัดเชิญนายแพทย์อนามัยประจำตำบล อำเภอ จังหวัด หรือหน่วยแพทย์เคลื่อนที่มาตรวจรักษาโรคให้แก่ประชาชนเป็นครั้งคราวในเมื่อมีการประชุมอบรมแบบทั่วไป (หน่วย อ.ป.ต. อาจจัดหาพยาบาลบริการตามคำสั่งของแพทย์ก็ได้)

3. ด้านอาชีพ (สัมมาชีพ)

จัดเชิญวิทยากรมาช่วยฝึกอบรม ในการประกอบวิชาชีพต่าง ๆ ตามความเหมาะสมแต่ ละท้องถิ่นนั้น ๆ หรือ อาจจะเป็นการอบรมเฉพาะวิชาที่ประชาชนสนใจ และสามารถนำไป ประกอบอาชีพได้ทันทีก็ได้ เพื่อเป็นการส่งเสริมอุตสาหกรรมในครอบครัว และเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เพื่อเป็นการช่วยเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชน เช่น แนะนำวิธีเพาะเห็ดชนิดต่าง ๆ การทำสวนผลไม้ต่าง ๆ เป็นต้น

4. ด้านสันติสุข

ควรทำการอบรมเฉพาะบุคคลแบบถึงตัว หรือแบบตัวต่อตัว เพื่อแก้นิสัยและความประพฤติเป็นภัยต่อสังคมให้กลับมาเป็นพลเมืองดี เช่น บุคคลที่หากินทางมิชอบ นักเลงหัวไม้ นักเลงสุรา พวกติดยาเสพติด เป็นต้น โดยให้กรรมการฝ่ายบรรพชิตที่เป็นอุปัชฌาย์อาจารย์หรือเป็นพระภิกษุที่เคารพนับถือของบุคคลนั้น ๆ เป็นผู้อบรม แนะนำ ชี้แจง และให้ปฏิญาณตนต่อพระประธานในพระอุโบสถหรือพระวิหาร ในกรณีเช่นนี้ ควรทำการลับเฉพาะบุคคลจะได้ผลดีกว่าการกระทำอย่างเปิดเผย

5. ด้านการศึกษาสงเคราะห์

- ช่วยกันจัดตั้งศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ขึ้น
- ช่วยกันจัดตั้งศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด
- ช่วยหาสถานที่สร้างโรงเรียนให้มากเพียงพอแก่ความต้องการของนักเรียน โดยการเจรจากับเจ้าของที่ดิน เพื่อบริจาคมอบให้หรือยินยอมขายให้กับทางราชการในราคาพอสมควร

- ช่วยจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนให้แก่สถานศึกษาทั้งฝ่ายโลก และฝ่ายธรรม
- ช่วยส่งเสริมขยายการศึกษาในตำบลเพื่อให้เยาวชนได้รับการศึกษาสูงขึ้นไปทั้งวิชา

ทางโลก และทางธรรม

- ช่วยให้การศึกษอบรมศีลธรรมและวัฒนธรรมแก่เด็กนักเรียนที่เรียนดี มีความประพฤติดีแต่ยากจน เพื่อให้เขาเหล่านั้นได้มีโอกาสศึกษาในระดับสูงขึ้นไป

6. ด้านสาธารณสงเคราะห์

ช่วยส่งเสริมในการพัฒนาท้องถิ่นของทางราชการ โดยการช่วยแนะนำ ชี้แจงร้องขอ เจ้าของที่นาที่สวนยินยอมมอบพื้นที่บางส่วนให้แก่ทางราชการ ในการสร้างถนน ขุดคลอง เป็นต้น ผ่านพื้นที่ของตน

ช่วยสร้างสรรค์ สร้างสาธารณะที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เช่น ช่วยทำถนน ขุดคลอง สร้างศาลาพักร้อน ปลูกต้นไม้ เป็นต้น

ช่วยอนุรักษ์สิ่งที่เป็นสาธารณประโยชน์ เช่น ปุชนิยวัตถุ ปุชนิยะสถาน เป็นต้น

7. ด้านกตัญญูทเวทิตาธรรม

อบรมให้ประชาชนได้รู้จักกตัญญูทเวทิตาธรรมต่อผู้มีพระคุณ ต่อประเทศชาติ ต่อ บิดาครูอาจารย์ เป็นต้น ฟังสั่งสอนให้รู้จักหน้าที่ของบุตรที่มีต่อบิดามารดา และผู้มีพระคุณให้รู้จักแสดงความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ เหล่านั้น เช่น จัดกิจกรรมวันแม่แห่งชาติ, ผู้สูง เป็นต้น

8. ด้านความสามัคคีธรรม

เข้าอบรมเฉพาะกรณี คือ การช่วยระงับคู่กรณีพิพาทต่าง ๆ ของประชาชนในตำบล เช่น ในกรณีคนบ้านเหนือกับคนบ้านใต้ เป็นศัตรูกัน ฟ้องเกิดกรณีฟ้องร้องแบ่งมรดกกัน พ่อแม่ กับ ลูกเกิดการขัดแย้งกัน เป็นต้น

เพื่อให้เกิดความสามัคคีต่อกันก็ช่วยเข้าไประงับเหตุกรณีนั้น โดยไม่หวังผลประโยชน์จากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

แนวในการจัดกิจกรรมของหน่วย อ.ป.ต. เป็นแนวทางในการวางแผนงานของคณะกรรมการที่จะใช้ในการประชุมปรึกษาหารือกันในการที่จะฝึกอบรมประชาชนประจำตำบล แต่ในการปฏิบัติจริงอาจจะมีการดัดแปลงไปตามความเหมาะสม และสภาพแวดล้อมของแต่ละตำบลนั้น ๆ ที่จะพึงได้พึงมี อันก่อให้เกิดความสงบสุขร่มเย็น พ้นจากความทุกข์ยากทั้งหลายแก่ประชาชน ก็ขอให้คณะกรรมการดัดแปลงนำไปใช้ได้ตามความเหมาะสมแก่กรณีนั้น

หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้

หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ คือ หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลของคณะสงฆ์ ในอุปถัมภ์ของกรมการศาสนาในทั้ง 14 จังหวัดภาคใต้ ซึ่งมีวัดตั้งอยู่ จะแบ่งออกเป็น 3 ภาค คือ ภาค 16 ภาค 17 และภาค 18

ภาค 16 มี 3 จังหวัด ได้แก่ นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี และชุมพร

ภาค 17 มี 5 จังหวัด ได้แก่ ภูเก็ต ตรัง พังงา กระบี่ และระนอง

ภาค 18 มี 6 จังหวัด ได้แก่ สงขลา พัทลุง สตูล ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส

การดำเนินงานหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้

การดำเนินงานหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ จะดำเนินงานตามระเบียบมหาเถรสมาคมว่าด้วยการจัดตั้ง หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล พ.ศ.2518 กล่าวถึง อ.ป.ต. เป็นหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลแห่งราชอาณาจักร ซึ่งมีวัดตั้งอยู่ กำหนดเวลาการดำเนินงานตั้งแต่ปี พ.ศ.2518 เป็นต้นไป และให้ครบทุกตำบลภายในปี พ.ศ.2521 เว้นแต่จะมีเหตุขัดข้อง สรุปสาระของการดำเนินงานโครงการดังนี้

1) วัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อส่งเสริมและสร้างสิ่งที่เป็นคุณประโยชน์แก่ประชาชนตามหัวข้อการอบรม 8 ประการ คือ

- 1.1) ศีลธรรมและวัฒนธรรม
- 1.2) สุขภาพอนามัย
- 1.3) สัมมาชีพ
- 1.4) สันติสุข
- 1.5) ศึกษาสงเคราะห์
- 1.6) สาธารณสงเคราะห์
- 1.7) กตัญญูกตเวทิตาธรรม
- 1.8) สามัคคีธรรม

2) การดำเนินการอบรมของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้

2.1) งบประมาณที่ใช้จ่ายในการดำเนินโครงการ เป็นเงินที่ได้รับบริจาคจากผู้มีศรัทธา และงบศาสนสมบัติกลาง ค่าใช้จ่ายที่เป็นค่าอาหาร และพาหนะของพระวิทยากร และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานภาคสนามใช้จ่ายจากเงินส่วนตัว

2.2) คณะกรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ประกอบด้วยกรรมการ 2 ประเภท คือ

2.2.1) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ เจ้าอาวาสที่ตั้งหน่วย อ.ป.ต. เป็นประธาน เจ้าอาวาสอื่นทุกวัดในตำบล เป็นรองประธานฝ่ายบรรพชิต กำหนดในตำบลนั้นเป็นประธาน ฝ่ายคฤหัสถ์ ผู้ใหญ่บ้าน และแพทย์ประจำตำบลเป็นกรรมการ

2.2.2) กรรมการโดยแต่งตั้ง ได้แก่ กรรมการที่ประชุมโดยตำแหน่งคัดเลือกจากคฤหัสถ์ จำนวน 5-9 คนจากทนาย ทายิกา ผู้ทรงคุณวุฒิในตำบล เสนอเจ้าคณะตำบล เพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการร่วม อ.ป.ต. แห่งนั้น ๆ

คณะกรรมการ อ.ป.ต. มีเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการซึ่งเป็นบรรพชิต หรือคฤหัสถ์ที่ได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการ วาระดำรงตำแหน่งของกรรมการ อ.ป.ต. คือ ตาย ลาออก หรือดำรงตำแหน่งครบ 4 ปี กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีก

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนได้ มีดังนี้

1) จัดอบรมประชาชนตามวัตถุประสงค์ และวิธีการที่กำหนดในระเบียบมหาเถรสมาคม และตามแนวการอบรม กำหนดขึ้นตามความเห็นชอบของมหาเถรสมาคม

2) ปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือเกื้อกูลแก่ประชาชนนั้น ตามกำลัง และความสามารถ

3) แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงิน และฝ่ายธุรการอื่น ๆ กำหนดวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายธุรการ

4) จัดการดูแลรักษาทรัพย์สินของหน่วยอบรมให้เป็นไปด้วยดี

5) เสนอความเห็นหรือข้อขัดข้องต่อคณะกรรมการอำนวยการอบรม และปฏิบัติการตามคำแนะนำชี้แจงของคณะกรรมการ

6) ติดต่อประสานงานและขอความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมือง เพื่อให้การอบรมดำเนินไปได้โดยสะดวก และเรียบร้อย

7) เสนอรายงานกิจการที่ได้ดำเนินการไปแล้วในรอบปีต่อคณะกรรมการตามลำดับ

2.3) วิธีการอบรม ใช้วิธีการ 3 วิธี

1) การอบรมทั่วไป ได้แก่ การประชุมประชาชนประจำตำบล โดยเชิญวิทยากรมาอธิบาย ชี้แจงแนะนำในทางวิชาการ และทางปฏิบัติ ตามวัตถุประสงค์ข้อใดข้อหนึ่งของหน่วยอบรมประชาชน ทั้ง 8 ข้อ

2) การอบรมเฉพาะกรณี ได้แก่ การประชุมประชาชนเพียงบางส่วนเฉพาะที่ เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เกิดขึ้น แก่ประชาชนในส่วนนั้น ๆ โดยวิธีแนะนำ ช่อมความเข้าใจเรื่องนั้น ๆ

3) อบรมเฉพาะบุคคล ได้แก่ การจัดให้บุคคลบางคนมาพบปะสังสรรค์ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือชี้แจง แนะนำ ช่อมความเข้าใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบุคคลนั้น

2.4) วิทยาการการอบรม วิทยาการที่ทำหน้าที่อบรมประชาชนจะได้รับการอบรม โดย ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเวลา 6 วัน โดยมีเนื้อหาที่ให้การอบรม 20 วิชา ซึ่งกล่าวโดยสรุปจะเป็น กลุ่มวิชาใหญ่ ๆ เช่น วิชาว่าด้วยหน้าที่ของวิทยาการ วิชาที่ให้ความรู้เรื่อง อ.ป.ต. วิชาที่ว่าด้วยความมั่นคงของรัฐและความมั่นคงของชาติ กับพระพุทธศาสนา วิชาศีลธรรม และวัฒนธรรม วิชาการศึกษา กับประชาชน วิชาที่ว่าด้วยเรื่องยาเสพติดให้โทษ เรื่องการปกครอง และวิชาที่ว่าด้วยการเกษตรเพื่อสหกรณ์ เป็นต้น

3) แนวการจัดกิจกรรมของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนได้

3.1) การกิจเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย มีการจัดตั้งศูนย์ประจำวัด เป็นสถานที่ให้บริการยารักษาโรค ประภทยาสามัญแก่ประชาชน โดยกรรมการทั้งฝ่ายบรรพชิต และคฤหัสถ์ ช่วยกันบริจาคนำก่อน และช่วยกันหาทุนทรัพย์จากผู้มีจิตศรัทธามาใช้จ่ายค่ายา หรือช่วยกันหา ยามาให้บริจาคแก่ประชาชน นอกจากนั้นมีการเชิญแพทย์ อนามัยประจำตำบล อำเภอ จังหวัด หรือ หน่วยงานแพทย์เคลื่อนที่จากที่อื่นมาตรวจรักษา แก่ประชาชนเป็นครั้งคราว เมื่อมีการ อบรมประชาชน

3.2) การกิจเกี่ยวกับสัมมาชีพ จัดเชิญวิทยากรมาช่วยอบรมวิชาชีพต่าง ๆ ตามสมควรแก่ท้องถิ่น ซึ่งเป็นการอบรมเฉพาะกรณี อันเป็นการส่งเสริมอุตสาหกรรมในครอบครัว เพื่อให้ประชาชนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และเพิ่มรายได้แก่ประชาชนอีกส่วนหนึ่งด้วย

3.3) การกิจเกี่ยวกับสันติสุข ดำเนินการอบรมเฉพาะบุคคล เพื่อแก่นิสัยบุคคลที่ประพฤติตัวเป็นพิษเป็นภัยแก่สังคม ให้เลิกละความประพฤติชั่วกลับตัวเป็นพลเมืองดี

3.4) การกิจเกี่ยวกับศึกษาสงเคราะห์ จัดการช่วยเหลือสถานที่สร้างโรงเรียนให้ มากพอแก่นักเรียน ช่วยเจรจากับเจ้าของที่ดินให้บริจาคมอบให้ หรือยินยอมขายในราคาพอสมควรแก่ราชการ จัดการช่วยเหลืออุปกรณ์การเรียนให้แก่สถานศึกษาเล่าเรียนทั้งฝ่ายคติโลก และ คติธรรม จัดการช่วยส่งเสริมขยายการศึกษาในตำบล เพื่อให้เยาวชนทั้งหลายได้รับการศึกษาสูง ขึ้น ทั้งวิชาการทางโลก และทางธรรม ช่วยจัดหาทุนการศึกษาให้แก่นักเรียนเรียนดี มีความ ประพฤติดีแต่ยากจน เพื่อให้มีโอกาสได้รับการศึกษาสูง ๆ ขึ้นไป

3.5) การกิจเกี่ยวกับสาธารณสงเคราะห์ ช่วยส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาท้องถิ่นของทางราชการ โดยช่วยแนะนำชี้แจง และขอรับรองเจ้าของที่นา ที่สวน ให้ยินยอมมอบพื้นที่ ให้แก่ทางราชการ ขุดคลองผ่านพื้นที่ของตน ช่วยดำเนินการสร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ ส่วนรวม เช่น ขุดคลอง สร้างศาลาพักผ่อน ปลูกต้นไม้ ช่วยรักษาสิ่งที่เป็นสาธารณประโยชน์ เช่น ปุชนิยสถาน ปุชนิยวัดถุ โบราณสถาน เป็นต้น

3.6) ภารกิจเกี่ยวกับสามัคคีธรรม ดำเนินการอบรมแบบ “อบรมเฉพาะกรณี” คือช่วยระงับพิพาท ต่าง ๆ ของประชาชนทั้งหลาย ในตำบล เช่น ความเป็นศัตรู ความขัดแย้ง ระหว่างบุคคล กลุ่มบุคคล ในตำบลให้เกิดความสมัคสมานสามัคคีต่อกัน ให้มีความหวังความปรารถนาดีต่อกัน

เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย

เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย (The Delphi Technique) เริ่มขึ้นโดยการค้นพบของกองทัพอากาศของสหรัฐอเมริกา ในปี ค.ศ.1952 เป็นวิธีการศึกษาและวิจัยสิ่งต่าง ๆ โดยการถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่ต้องการการวิจัย และได้มีการเปิดเผยเทคนิคนี้เป็นครั้งแรก ในปี ค.ศ.1962 (เกษม บุญอ่อน,2522) และ นอร์แมน ดาลกี (Norman Dalkey) ได้พัฒนาเทคนิคเดลฟายขึ้นเพื่อใช้ในการถามและเก็บความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการพยากรณ์ทางด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี พร้อมทั้งได้เขียนบทความเรื่อง “An Experimental Application of The Delphi Method to the Use of Experts” ลงในวารสาร Management Science ปีที่ 9 ฉบับที่ 3 เดือน เมษายน ปี ค.ศ.1963 จึงนับว่าเป็นการเผยแพร่เทคนิคเดลฟายออกไปอย่างกว้างขวาง (Linstone & Turoff, 1975)

ในปัจจุบันเดลฟายเป็นเทคนิคการทำนายที่ได้รับความนิยมอย่างมากในเกือบทุกวงการ ไม่ว่าจะเป็นธุรกิจ การเมือง การทหาร เศรษฐกิจ การสาธารณสุข การศึกษาและด้านอื่น ๆ นอกจากเดลฟายเป็นเทคนิคการวิจัยและการคาดการณ์อนาคตแล้ว เทคนิคเดลฟายยังเป็นเทคนิคการสื่อสารระหว่างกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ช่วยให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนได้รับข่าวสารและแลกเปลี่ยนความเชี่ยวชาญระหว่างกันโดยไม่มีการเผชิญหน้ากันโดยตรง เช่นเดียวกับการระดมสมอง (Brain Storming) หรือการประชุมกลุ่มแบบอื่น ๆ

เดลฟายรูปแบบเดิมมีลักษณะเฉพาะ ต่อมาภายหลังก็มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงไปบ้าง แต่หลักการและระเบียบวิธีใหญ่ ๆ ยังคงเหมือนเดิม คือ การศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญอย่างเป็นระบบ โดยการขอให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนทำการคาดการณ์ แนวโน้มหรือเหตุการณ์แต่ละอย่างจะเกิดขึ้นเมื่อใด หรือทำการคาดการณ์ว่าภายในเวลาที่กำหนด เช่น อีก 20 ปี ข้างหน้าจะมีเหตุการณ์หรือแนวโน้มใดที่จะเกิดขึ้นบ้าง หลังจากนั้นผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์แล้วป้อนผลการวิเคราะห์ ซึ่งปกติจะอยู่ในรูปของสถิติอย่างง่าย ๆ กลับไปให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนพิจารณาคำตอบเดิมของตนเองเทียบกับกลุ่ม แล้วทำการคาดการณ์หรือตอบตามรูปแบบที่ผู้วิจัยกำหนดอีกครั้งหนึ่ง ผู้วิจัยก็จะนำคำตอบไปวิเคราะห์ใหม่ แล้วอาจป้อนข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์กลับไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาอีกครั้ง โดยปกติกระบวนการทำซ้ำ (Interactive Process) แบบนี้จะดำเนินต่อไปราว ๆ 2 หรือ 3 รอบ หรือจนกว่าจะได้คำตอบที่

เป็นฉันทามติ (Consensus) ของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จุดมุ่งหมายของการทำซ้ำดังกล่าวก็เพื่อที่จะกรอง (Refine) ความเชี่ยวชาญของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญนั่นเอง (จุมพล พูลภัทรชีวิน ,2530)

ความหมายของเทคนิคเดลฟาย

ปัจจุบันมีการวิจัยจำนวนมาก ที่ใช้เทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบเดลฟาย ซึ่งนับเป็นเทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้รับความนิยมจากผู้ทำการวิจัยเป็นอย่างมากอีกวิธีหนึ่ง และในส่วนของความหมายของเทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบเดลฟายนั้น ได้มีผู้ให้ความหมายไว้พอสรุปได้ดังนี้

ประยูร ศรีประสานธน (2523) ให้ความหมายว่า เดลฟายเป็นกระบวนการเสาะหาความคิดเห็นที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของกลุ่มคน เกี่ยวกับความเป็นไอนอนาคต ในเรื่องเกี่ยวกับ เวลา ปริมาณ และ/หรือสภาพการณ์ที่ต้องการจะให้เป็นไป ทั้งนี้ โดยใช้วิธีการเสาะหาความคิดเห็นด้วยการใช้แบบสอบถามแทนการเรียกประชุม

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2528) กล่าวว่า เทคนิคเดลฟาย คือกระบวนการที่รวบรวมความคิดเห็นหรือการตัดสินใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเกี่ยวกับอนาคตจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และมีความถูกต้อง น่าเชื่อถือมากที่สุด โดยที่ผู้ทำการวิจัยไม่ต้องนัดสมาชิกในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญให้มาประชุมกัน แต่ขอร้องสมาชิกแต่ละคนแสดงความคิดเห็น หรือตัดสินใจปัญหาในรูปของการตอบแบบสอบถาม ซึ่งเทคนิคนี้จะทำให้ผู้ทำการวิจัยสามารถระดมความคิดเห็นเป็นจากผู้เชี่ยวชาญในที่ต่าง ๆ ได้โดยไม่มีข้อจำกัด รวมทั้งยังประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายอีกด้วย นอกจากนี้เทคนิคเดลฟายยังช่วยให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ และไม่ตกอยู่ใต้อิทธิพลทางความคิดเห็นของผู้อื่นหรือเสียงส่วนใหญ่

เทียนฉาย ก็ระนันท์ (2529) กล่าวถึงเทคนิคการวิจัยแบบเดลฟายว่า เป็นเทคนิคการวิเคราะห์อีกแบบหนึ่งที่ได้รับการประดิษฐ์และการพิจารณาขึ้นมาเพื่อใช้ในการวิจัยอนาคต โดยเฉพาะ อาจเรียกได้ว่า DT เป็นวิธีการที่ใช้สำหรับกำหนดโครงสร้างของกระบวนการสื่อสารระหว่างสมาชิกในกลุ่มเพื่อให้บรรลุผลในการพิจารณาปัญหาที่ซับซ้อนมาก ๆ ร่วมกัน โดยเฉพาะปัญหาที่เกี่ยวกับอนาคตเช่นนี้ จะเป็นปัญหาที่ยุ่ยากซับซ้อนมากเกินกว่าที่คนใดคนหนึ่งจะสามารถวิเคราะห์ได้ถี่ถ้วนและรอบคอบพอ

ดิลก บุญเรืองรอด (2530) กล่าวว่า เทคนิคเดลฟายเป็นกระบวนการของการเก็บข้อมูลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่กระจัดกระจายกัน ให้สอดคล้องกันอย่างมีระบบซึ่งจะนำไปใช้ในการตัดสินใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

ประเทือง เพ็ชรรัตน์ (2530) ให้ความหมายว่า เทคนิคเดลฟาย เป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเรื่องราวในอนาคต ที่กระจัดกระจายให้สอดคล้องกันอย่างมีระบบ ซึ่งจะนำไปตัดสินใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

เซซฐา เทียมเพชร (2534) ให้ความหมายว่า เทคนิคเดลฟาย เป็นกระบวนการรวบรวมข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นเชิงทำนาย หรือ คาดการณ์ของผู้เชี่ยวชาญต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งมีแนวโน้มจะเกิดขึ้นในอนาคต โดยข้อมูลที่ได้นี้จะเป็นการคิดร่วมกันหรือสอดคล้องกันของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

ฟิลล์ (Pill,1971) กล่าวว่า เทคนิคเดลฟายเป็นวิธีการนำความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญมาใช้ประโยชน์อย่างมีระบบแบบแผน ซึ่งนับว่าเป็นกระบวนการหนึ่งของการเก็บข้อมูลความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญที่กระจัดกระจายกันให้สอดคล้องกันอย่างเป็นระบบ โดยที่ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนที่ร่วมกันให้ความคิดเห็น ไม่ทราบว่ามีใครบ้างที่มีส่วนออกความคิดเห็น เป็นการขจัดอิทธิพลของแต่ละคนที่จะส่งผลต่อความคิดเห็นของคนอื่นได้เป็นอย่างดี

ลินสโตน และทีวอर्फ (Linstone & Turoff,1975) ให้นิยามของเทคนิคเดลฟายว่า เป็นวิธีการสำหรับการสื่อสารของกลุ่ม ให้แต่ละคนในกลุ่มได้เข้ามามีส่วนในปัญหาที่ซับซ้อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เพนแลนด์ (Patrick R. Penland,1983) ให้ความหมายว่า เทคนิคเดลฟาย เป็นกระบวนการของการเชิญกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมาอย่างเป็นระบบ เพื่อสรุปข้อตัดสินใจของผู้เชี่ยวชาญต่อปัญหาเฉพาะเรื่องหรือเพื่อการทำนายโดยให้ความคิดเห็นต่อเรื่องต่าง ๆ

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า เทคนิคเดลฟายเป็นกระบวนการอย่างเป็นระบบ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นหรือการตัดสินใจของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในสาขาใดสาขาหนึ่ง เกี่ยวกับสิ่งที่มีแนวโน้มจะเกิดขึ้นในอนาคต โดยการสัมภาษณ์ หรือการใช้แบบสอบถามในลักษณะของการระดมความคิด โดยที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญไม่จำเป็นต้องมาเผชิญหน้ากัน ทั้งนี้เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่มีความสอดคล้องกัน และมีความถูกต้องน่าเชื่อถือที่สุด

ปัญหาและลักษณะที่ควรใช้เทคนิคเดลฟาย

โดยทั่วไป ผู้ทำการวิจัยจะตัดสินใจใช้เทคนิคนี้ เมื่อมีเหตุการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้ (ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ , 2528) คือ

1. ปัญหาที่จะทำการวิจัยไม่มีคำตอบที่ถูกต้องแน่นอน แต่สามารถวิจัยปัญหาได้จากการรวบรวมการตัดสินใจแบบอัตวิสัย (Subjective Judgments) จากผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้น ๆ
2. ปัญหาที่จะทำการวิจัยต้องการความคิดเห็นหลาย ๆ ด้านจากประสบการณ์หรือความรู้ความสามารถของผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้น ๆ
3. ผู้ทำการวิจัยไม่ต้องการให้ความคิดเห็นของผู้อื่นแต่ละคนมีผลกระทบ หรือมีอิทธิพลต่อการพิจารณาตัดสินใจปัญหานั้น ๆ

4. การพบปะเพื่อนัดประชุมของกลุ่มเป็นการไม่สะดวก เนื่องจากสภาพภูมิศาสตร์ หรือ เสียค่าใช้จ่ายหรือเวลามากเกินไป

5. เมื่อไม่ต้องการเปิดเผยรายชื่อบุคคลในกลุ่ม เพราะความคิดเห็นของคนในกลุ่มเกี่ยวกับปัญหาที่วิจัยอาจมีความขัดแย้งอย่างมาก

ปัจจัยทำให้เทคนิคเดลฟายใช้ได้ผลสมบูรณ์

1. ระยะเวลา ผู้ทำการวิจัยควรมีเวลามากเพียงพอ โดยทั่วไปใช้เวลาประมาณ 2 เดือน จึงจะเสร็จสิ้นขบวนการอย่างไรก็ตามอาจใช้เวลาช้าหรือเร็วกว่านั้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญจะส่งแบบสอบถามแต่ละรอบคืนมาช้าหรือเร็วเพียงใด

2. ผู้เชี่ยวชาญในการเลือกสรรผู้เชี่ยวชาญนั้น ผู้วิจัยควรคำนึงถึง

ก. ความสามารถของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ควรเลือกผู้มีความรู้ความสามารถเป็นเลิศในสาขานั้น ฤอย่างแท้จริง ไม่ควรเลือกโดยอาศัยความคุ้นเคย หรือการติดต่อกัน

ข. ความร่วมมือของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ควรเลือกผู้ที่มีความเต็มใจ ตั้งใจและมั่นใจในการให้ความร่วมมือกับงานวิจัยโดยตลอด รวมทั้งยินยอมสละเวลาอีกด้วย

ค. จำนวนผู้เชี่ยวชาญ ควรเลือกให้มีจำนวนมากเพียงพอเพื่อจะได้ความคิดเห็นใหม่ๆ และได้คำตอบที่มีน้ำหนักความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น โดยทั่วไปไม่มีข้อกำหนดตายตัว ว่าควรมีจำนวนผู้เชี่ยวชาญกี่คน นักวิจัยบางคนให้ความเห็นว่า ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5- 10 คนในกลุ่มเดียวกันก็มากเพียงพอแล้ว ส่วนโทมัส แมคมิลแลน (Thomas T. Macmillan) ได้เสนอว่า หากมีผู้เชี่ยวชาญจำนวนมากกว่า 17 คน ขึ้นไป อัตราความคลาดเคลื่อนจะยิ่งลดน้อยลงมาก ดังนั้นจำนวนผู้เชี่ยวชาญจึงไม่ควรน้อยกว่า 17 คน ดังตารางต่อไปนี้

สถาบันวิทยบริการ
าลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่มีผลต่ออัตราการลดลงของความคลาดเคลื่อน

จำนวนผู้เชี่ยวชาญ	ช่วงความคลาดเคลื่อน	ความคลาดเคลื่อนลดลง
1-5	1.02-0.70	0.50
5-9	0.70-0.58	0.12
9-13	0.58-0.54	0.04
13-17	0.54-0.50	0.04
17-21	0.50-0.48	0.02
21-25	0.48-0.46	0.02
25-29	0.46-0.44	0.02

(Thomas T. Macmillan. "The Delphi Technique" อ้างถึงใน ดนัย เทียนพุดิ, 2537 "การทำวิจัยแบบ เดลฟาย : เทคนิคและปัญหาที่พบในการวิจัย" วารสารการวิจัยการศึกษา , 2530 หน้า 28)

3. แบบสอบถาม นับว่าเป็นหัวใจสำคัญของเทคนิคเดลฟาย โดยทั่ว ๆ ไป มักจะมี 2 ลักษณะคือ แบบสอบถามปลายเปิด และแบบสอบถามปลายปิดแบบประมาณค่า สำหรับแบบสอบถามแบบปลายเปิดแบบประมาณค่านั้น อาจใช้ 5 ระดับ แบบของลิเคอร์ท (Likert) หรืออาจเป็น 11 ระดับ แบบของเทอร์สโตน (Thurstone) หรือในรูปของการให้เปอร์เซ็นต์ หรือแบบคิวซอร์ท (Q-Sort) ก็ได้ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนให้น้ำหนักความสำคัญแต่ละข้อ (ประเทือง เพ็ชรรัตน์, 2530) และควรเขียนให้ชัดเจน สละสลวย ง่ายแก่การอ่านและเข้าใจ นอกจากนี้การเว้นระยะในการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มผู้เชี่ยวชาญแต่ละรอบไม่ควรให้ห่างกันเกินไป เพราะอาจมีผลให้ผู้ตอบแบบสับสนเหตุผลที่เลือกตอบในรอบที่ผ่านมาได้

4. ผู้ทำการวิจัย ผู้ทำการวิจัยต้องมีความละเอียดรอบคอบในการพิจารณาคำตอบและให้ความสำคัญในคำตอบที่ได้รับอย่างเสมอกันทุกข้อโดยไม่มีความลำเอียงแม้ว่าในข้อนั้น ๆ จะมีบางคนไม่ตอบก็ตาม ทั้งยังควรมีการวางแผนล่วงหน้าอย่างดีในการดำเนินงานตามขั้นตอนของกระบวนการวิจัยแบบเดลฟาย

กระบวนการของเทคนิคเดลฟาย

กระบวนการของการวิจัย เริ่มจากการคัดเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเพื่อร่วมตอบแบบสอบถามและเพื่อให้ได้ความคิดเห็นที่ตรงความเป็นจริงและน่าเชื่อถือมากขึ้น จึงต้องย้ำและส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มผู้เชี่ยวชาญหลายรอบ โดยทั่วไปมักจะถามความเห็น 3-4 รอบคือ

รอบที่ 1 แบบสอบถามในรอบแรกมักเป็นคำถามปลายเปิดและเป็นการถามแบบกว้าง ๆ เพื่อต้องการเก็บรวบรวมความคิดเห็นจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน

รอบที่ 2 แบบสอบถามในรอบที่ 2 จะพัฒนาจากคำตอบในแบบสอบถามรอบแรกโดยผู้ทำการวิจัยจะรวบรวมความคิดเห็นที่ได้ทั้งหมดเข้าด้วยกันและนำมาวิเคราะห์พิจารณา รวมทั้งตัดข้อมูลที่ซ้ำซ้อนออก จากนั้นก็จัดสร้างเป็นแบบสอบถามรอบที่ 2 ส่งกลับไปยังกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเหล่านั้นอีกครั้ง แบบสอบถามรอบนี้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนต้องลงมติจัดระดับความสำคัญของแต่ละข้อในรูปแบบของการให้เปอร์เซ็นต์หรือแบบมาตราวัดแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) รวมทั้งเขียนเหตุผลที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยของแต่ละข้อ ลงในช่องว่างที่เว้นไว้ตอนท้ายประโยค นอกจากนี้หากมีคำถามข้อใดที่ไม่ชัดเจน หรือควรมีการแก้ไขสำนวน ผู้เชี่ยวชาญสามารถเขียนคำแนะนำลงในช่องว่างดังกล่าวได้อีกด้วย

รอบที่ 3 หลังจากได้รับแบบสอบถามรอบที่ 2 จากผู้เชี่ยวชาญคืนแล้ว ผู้ทำการวิจัยจะนำคำตอบแต่ละข้อคำนวณหาค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interguartile range) แล้วสร้างแบบสอบถามใหม่โดยใช้ข้อความเดียวกับแบบสอบถามรอบที่ 2 เพียงแต่เพิ่มตำแหน่งมัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์และตำแหน่งที่ผู้ตอบทำนั้น ๆ ได้ตอบในแบบสอบถาม

ฉบับรอบที่ 2 แล้วส่งกลับไปให้ผู้ตอบทำนั้น ๆ อีกครั้งหนึ่ง จุดประสงค์ของแบบสอบถามรอบนี้เพื่อให้ผู้ตอบได้เห็นความแตกต่างระหว่างคำตอบเดิมของตัวเอง มัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ของคำตอบจากกลุ่มผู้ตอบทั้งหมด แล้วพิจารณาทบทวนอีกครั้งว่าต้องการยืนยันคำตอบเดิมหรือต้องการเปลี่ยนแปลงคำตอบใหม่หากต้องการยืนยันคำตอบเดิมก็ได้รับการขอร้องให้เขียนเหตุผลสั้น ๆ ลงตอนท้ายของแต่ละข้อด้วย การส่งแบบสอบถามในรอบนี้นั้นจะจัดส่งไปให้กับผู้ที่ตอบและส่งคืนแบบสอบถามรอบที่ 2 แล้วเท่านั้น

รอบที่ 4 ผู้ทำการวิจัยจะทำตามขั้นตอนเดียวกับรอบที่ 3 คือ คำนวณหาค่ามัธยฐานค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ จากคำตอบที่ได้มาใหม่ แล้วใส่ลงในแบบสอบถามที่มีรูปและเนื้อหาเช่นเดียวกับรอบฉบับในรอบที่ 3 รวมทั้งใส่ตำแหน่งของผู้ตอบทำนั้น ๆ ในฉบับที่ 3 ด้วย จากนั้นส่งไปให้ผู้ตอบพิจารณาทบทวนคำตอบอีกครั้ง

โดยทั่ว ๆ ไป มักจะตัดการส่งแบบสอบถามในรอบที่ 4 แล้วใช้ผลที่ได้ในรอบที่ 3 พิจารณาเสนอผลการวิจัย เพราะความคิดเห็นในรอบที่ 3 และที่ 4 มีความแตกต่างกันน้อยมาก

ในบางครั้ง ผู้ทำการวิจัยอาจไม่ได้เริ่มต้นด้วยการส่งแบบสอบถามปลายเปิด เหมือนอย่างในรอบแรก แต่สร้างแบบสอบถามฉบับแรกในลักษณะคล้าย ๆ กับแบบสอบถามในรอบที่ 2 และสร้างคำถามเกี่ยวกับปัญหาที่กำลังวิจัยขึ้นเอง แล้วจึงส่งไปยังกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเพื่อขอให้จัดระดับความสำคัญของแต่ละข้อ จากนั้นจึงนำคำตอบจากแบบสอบถามดังกล่าวมาคำนวณค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ แล้วส่งกลับคืนไปยังผู้เชี่ยวชาญอีกครั้ง เช่นเดียวกับการดำเนินการในรอบที่ 3 ฉะนั้นการวิจัยแบบนี้จึงอาจใช้ขั้นตอนการรวบรวมความคิดเห็นจากผู้

ผู้เชี่ยวชาญเพียง 2 รอบเท่านั้น ซึ่งแบบสอบถามในลักษณะนี้ผู้ทำการวิจัยควรให้มีคำถามปลายเปิดในตอนท้ายของแบบสอบถาม เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมได้

ข้อได้เปรียบของเทคนิคเดลฟาย

1. เป็นเทคนิคที่สามารถรวบรวมความคิดเห็นโดยไม่ต้องมีการพบปะ ประชุมกันซึ่งเป็นการทุ่นเวลาและค่าใช้จ่ายอย่างมาก
2. ข้อมูลที่ได้จะเป็นคำตอบที่น่าเชื่อถือ เพราะ
 - ก. เป็นความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้นอย่างแท้จริง
 - ข. ได้มาจากการย้ำคำถามหลายรอบ จึงเป็นคำตอบที่ได้กลั่นกรองมาอย่างรอบคอบ
 - ค. ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนแสดงความคิดเห็นของตนอย่างเต็มที่ และอิสระไม่ได้ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลทางความคิดหรืออำนาจเสียงส่วนใหญ่ เพราะผู้เชี่ยวชาญเหล่านั้นจะไม่ทราบว่ามีใครอยู่ในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญบ้าง และไม่ทราบด้วยว่าแต่ละคนมีความคิดเห็นอย่างไร
3. ผู้ทำการวิจัยสามารถระดมความคิดเห็นจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญได้โดยไม่จำกัดทั้งในเรื่องจำนวนผู้เชี่ยวชาญ สภาพภูมิศาสตร์ หรือเวลา
4. เป็นเทคนิคที่มีขั้นตอนการดำเนินการไม่ยากนัก และได้ผลอย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพ
5. ผู้ทำการวิจัยสามารถทราบลำดับความสำคัญของข้อมูล และเหตุผลในการตอบรวมทั้งความสอดคล้องในเรื่องความคิดเห็นได้เป็นอย่างดี

ข้อเสียเปรียบของเทคนิคเดลฟาย

การใช้เทคนิคเดลฟายจะมีข้อเสียเปรียบในการณ์ต่อไปนี้

1. ผู้เชี่ยวชาญที่ได้รับการคัดเลือกมิใช่เป็นผู้มีความสามารถหรือเชี่ยวชาญในสาขานั้นอย่างแท้จริง ซึ่งทำให้ข้อมูลที่ได้ขาดความเชื่อมั่นได้
2. ผู้เชี่ยวชาญไม่เต็มใจให้ความร่วมมือในการวิจัยอย่างแท้จริงโดยตลอด
3. ผู้ทำการวิจัยขาดความรอบคอบหรือมีความลำเอียงในการพิจารณาวิเคราะห์คำตอบที่ได้ในแต่ละรอบ
4. แบบสอบถามที่ส่งไปเกิดการสูญหายระหว่างทาง หรือได้รับคำตอบกลับมาไม่ครบในแต่ละรอบ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบฝึกอบรม

มีงานวิจัยหลายเรื่องที่ได้ทำการวิจัยเพื่อสร้างรูปแบบ/ระบบในการฝึกอบรมดังต่อไปนี้

การพัฒนา รูปแบบการจัดค่ายเยาวชนอนุรักษ์ธรรมชาติ (สุภราช ผ่องพันธ์งาม 2538 : บทคัดย่อ) รูปแบบหลักมีจำนวน 1 รูปแบบ ประกอบด้วย 6 ขั้นตอนย่อย ได้แก่ (1) ขั้นตอนเตรียมการก่อนการจัดค่าย (2) ขั้นตอนเตรียมการวันเปิดค่าย (3) ขั้นตอนการจัดการระหว่างดำเนินการกิจกรรมค่าย (4) ขั้นตอนเตรียมการวันปิดค่าย (5) ขั้นตอนประเมินผลการจัดค่าย (6) ขั้นตอนวิจัยและพัฒนา รูปแบบค่าย และจากรูปแบบหลักได้แยกเป็นรูปแบบย่อยอีก 8 รูปแบบ ได้แก่ (1) รูปแบบการเตรียมการก่อนการจัดค่าย (2) รูปแบบการหาความต้องการจำเป็นในการจัดค่าย (3) รูปแบบการเขียนโครงการค่าย (4) รูปแบบการเตรียมการวันเปิดค่าย (5) รูปแบบการจัดการระหว่างดำเนินการกิจกรรมค่าย (6) รูปแบบการเตรียมการวัดปิดค่าย (7) รูปแบบการประเมินผลค่าย (8) รูปแบบการวิจัยและพัฒนาค่าย

การนำเสนอรูปแบบการฝึกอบรมผู้ให้คำปรึกษาเรื่องโรคเอดส์ (ดิเรก ชีระภุช 2539 : บทคัดย่อ) รูปแบบประกอบด้วย 11 ขั้นตอน คือ 3 ขั้นตอนแรกเรียงลำดับดังนี้ คือ การหาความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรม การกำหนดนโยบายการฝึกอบรม การกำหนดวัตถุประสงค์การฝึกอบรม ส่วน 3 ขั้นตอนต่อมาต้องปฏิบัติพร้อมกัน คือ การจัดบุคลากรฝึกอบรม การกำหนดกลุ่มเป้าหมายการฝึกอบรม การจัดหลักสูตรฝึกอบรม แล้วตามด้วยการจัดสรรงบประมาณการฝึกอบรม การกำหนดเกณฑ์การเลือกใช้สื่อการฝึกอบรม การดำเนินงานการฝึกอบรม การประเมินและติดตามผลการฝึกอบรม การปฏิบัติงานหลังการฝึกอบรม และข้อมูลจากขั้นตอนสุดท้ายป้อนกลับเข้าสู่ระบบที่ขั้นตอนสุดท้ายป้อนเข้าสู่ระบบที่ขั้นตอนการหาความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรม

ระบบเผยแพร่ความรู้ด้านยาสำหรับประชาชน ในเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ชลิตย์ ภาณี 2540 : บทคัดย่อ) ขั้นตอนในการเผยแพร่ความรู้ด้านยาประกอบด้วย ขั้นที่ 1 การสำรวจปัญหาความต้องการความเชื่อ และพฤติกรรมผู้บริโภค ขั้นที่ 2 วิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย ขั้นที่ 3 กำหนดวัตถุประสงค์ ขั้นที่ 4 กำหนดช่องทาง และวิธีการในการเผยแพร่ ขั้นที่ 5 กำหนดงบประมาณ สถานที่ เวลา และบุคลากร ในการเผยแพร่ ขั้นที่ 6 จัดเตรียมเนื้อหา สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และสถานที่ ขั้นที่ 7 ดำเนินการเผยแพร่ ขั้นที่ 8 ทำการประเมิน และติดตามการเผยแพร่ และขั้นที่ 9 ปรับปรุงพัฒนาองค์ประกอบ

การพัฒนาระบบการฝึกอบรม การสอนวิชาชีพสำหรับคณาจารย์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ธารินทร์ มานีมาน : 2541 บทคัดย่อ) (1) องค์ประกอบที่มีในระบบการฝึกอบรมการ

สอนวิชาชีพรู้สำหรับคณาจารย์สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ประกอบด้วยปรัชญา ปณิธานและนโยบายการฝึกอบรมบุคลากรฝ่ายจัดฝึกอบรม ความจำเป็นในการฝึกอบรม ข้อมูลเกี่ยวกับงานที่ต้องฝึกอบรม วัตถุประสงค์การฝึกอบรม หลักสูตรการฝึกอบรม เทคนิคการฝึกอบรม โครงการฝึกอบรม ช่วงเวลาและระยะเวลาในการฝึกอบรม วิทยาการฝึกอบรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรม สถานที่ฝึกอบรม งบประมาณการฝึกอบรม การประเมินและติดตามผล (2) ขั้นตอนการฝึกอบรมมี 9 ขั้นตอน คือ การกำหนดปรัชญา ปณิธานและนโยบายการฝึกอบรม การกำหนดบุคลากรฝ่ายจัดฝึกอบรม การกำหนดความจำเป็นในการฝึกอบรม การวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานที่ต้องฝึกอบรม การกำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม การสร้างหลักสูตรการฝึกอบรม และการกำหนดเทคนิคการฝึกอบรม การจัดโครงการฝึกอบรม กำหนดช่วงเวลาและระยะเวลาวิทยาการผู้เข้ารับการอบรม สถานที่ฝึกอบรมและงบประมาณการฝึกอบรม การดำเนินการฝึกอบรม การประเมินผลและติดตามผลการฝึกอบรม

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบการฝึกอบรม ทำให้ได้แนวทางสำคัญในการนำมาพิจารณาสังเคราะห์ระบบฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลให้ได้ และยังพบว่า การจัดระบบจะทำให้ทราบถึงขั้นตอนในการดำเนินงานในแต่ละงาน ซึ่งทำให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้สมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกรมการศาสนา

ศุภกุล เกียรติสุนทร (อ้างถึงใน กองแผนงาน กรมการศาสนา 2538 : 279) ศึกษากิจกรรมของวัดซึ่งจะเป็นที่เลื่อมใสศรัทธาของพุทธศาสนิกชน โดยศึกษาจากเกษตรกร ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พ่อค้า นักธุรกิจและนิสิตนักศึกษา พบว่ามีกิจกรรม 7 ด้านที่ประชาชนเลื่อมใสศรัทธา ให้วัดดำเนินการคือ 1) ด้านการประสานงานกับหน่วยราชการเพื่อพัฒนาชุมชน 2) ด้านการจัดสวัสดิการ การควบคุมดูแล รักษาศาสนสมบัติ และศาสนบุคคล 3) ด้านการอนุรักษ์ และการเผยแพร่ศาสนาและวัฒนธรรม 4) ด้านการบริหารกิจการพระศาสนาภายในวัด 5) ด้านการจัดศาสนศึกษาเพื่อประชาชน 6) ด้านสาธารณสงเคราะห์ 7) ด้านการเผยแพร่ศาสนธรรม

รอบ รักษาพรหมณ์ (อ้างถึงใน กองแผนงาน กรมการศาสนา 2538 : 367) ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีแนวคิดพื้นฐานจากงานวิจัย ว่า พระสงฆ์ในท้องถิ่นจะมีบทบาทเกี่ยวกับการสนับสนุนการศึกษาออกโรงเรียนที่สำคัญ 8 ประการ 1) ให้การศึกษาพุทธศาสนาแก่ทั้งพระสงฆ์ ชาวบ้านรอบวัด เช่น การสอนปริยัติธรรมแผนกบาลี-แผนกธรรม ธรรมศึกษา จัดตั้งโรงเรียนพุทธศาสนาวันอาทิตย์ 2) เป็นสถานที่เรียนวิชาสามัญของพระสงฆ์ผู้ขาดโอกาสทางการศึกษาในระบบการศึกษาของรัฐ 3) ให้การศึกษาในระดับอุดมศึกษาแก่พระสงฆ์ 4) ให้การศึกษาแก่เด็กวัยเรียน ซึ่ง

เป็นลูกหลานชาวบ้านบริเวณรอบวัดและใกล้เคียง 5) เป็นสถานที่สอนและฝึกอาชีพที่จำเป็นแก่คนหนุ่มสาวในท้องถิ่น 6) เป็นแหล่งรวมศิลปวัตถุโบราณ ซึ่งประชาชนทั่วไปเข้าศึกษาค้นคว้าได้ 7) เป็นที่ตั้งของห้องสมุดที่ประชาชนทั่วไปเข้าไปศึกษาได้ 8) เป็นที่ตั้งของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกรมการศาสนาข้างต้น ทำให้ได้แนวทางในการวางแผนจัดหลักสูตรที่เกี่ยวกับศีลธรรม ประเพณี และวัฒนธรรม ให้สอดคล้องกับกิจกรรมของวัดและบทบาทของพระสงฆ์

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล

ความคิดเห็นของคณะกรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล เกี่ยวกับสภาพการบริหารและปัญหาในการบริหารของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล จังหวัดสมุทรสงคราม (จำนวน หนูนิล : 2534) ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการศึกษา 2 ประการ คือ ประการแรก เพื่อศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล และผู้เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับสภาพการบริหารและปัญหาในการบริหารหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล จังหวัดสมุทรสงครามใน 5 ด้าน ได้แก่ด้านการประเมินความต้องการ ด้านการจัดองค์การบริหารงาน ด้านการวางแผนงาน ด้านการลงมือปฏิบัติงาน และด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน กับอีกประการหนึ่งเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล ใน 5 ด้านตามวัตถุประสงค์ประการแรก ระหว่าง กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มคณะกรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล และผู้ที่เกี่ยวข้อง กลุ่มตัวอย่างคือ คณะกรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมได้ เครื่องมือรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม

ผลการศึกษาความคิดเห็นปรากฏว่า ทั้งกลุ่มคณะกรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลและกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องมีความเห็นว่า คณะกรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลมีการปฏิบัติหน้าที่บริหารงานกันอยู่ในระดับน้อย ด้านการประเมินความต้องการ ด้านการจัดองค์การบริหารงานด้านการวางแผนการประเมินผลการปฏิบัติงาน ส่วนผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างสองกลุ่มปรากฏว่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ .05 ในด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.1 ในด้านการจัดองค์การบริหารงาน ส่วนด้านอื่น ๆ นอกจากนี้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้ได้แนวทางสำคัญในการสร้างระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลให้ได้ คือได้แนวทางในการจัดองค์ประกอบ และขั้นตอนของระบบ นอกจากนี้ยังได้แนวทางในการวางแผนจัดหลักสูตรที่เกี่ยวกับศีลธรรม ประเพณี และวัฒนธรรม ให้สอดคล้องกับกิจกรรมของวัดและบทบาทของพระสงฆ์

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การนำเสนอระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล ของคณะสงฆ์หนใต้ ในอุปถัมภ์ของกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ ผู้วิจัยได้แบ่งการวิจัยออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลเบื้องต้น ได้แก่ การศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลและประชาชน เกี่ยวกับปัญหา และความต้องการของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลหนใต้

ตอนที่ 2 นำเสนอระบบ ประกอบด้วยขั้นตอนย่อย 2 ขั้นตอน คือ

1. สอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญโดยใช้เทคนิคเดลฟาย เพื่อให้ได้ข้อมูลในการสร้างระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลของคณะสงฆ์หนใต้
2. การสอบถามความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อการรับรองระบบฝึกอบรม

ตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น

การศึกษาคำความคิดเห็นของคณะกรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลและประชาชน เกี่ยวกับปัญหา และความต้องการ ของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลหนใต้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ

1. คณะกรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้

กองแผนงานกรมการศาสนาได้ทำการสำรวจ จำนวนคณะกรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ เมื่อ พ.ศ. 2540 ทั้ง 14 จังหวัดภาคใต้ มีจำนวนคณะกรรมการทั้งหมด 247 คน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ภาค คือ ภาค 16 ภาค 17 และภาค 18 ดังแสดงในตารางที่ 2 ต่อไปนี้

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนคณะกรรมการอบรมประชาชนประจำตำบลหนใต้ กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ

ภาค 16	จำนวน	ภาค 17	จำนวน	ภาค 18	จำนวน
นครศรีธรรมราช	58	ภูเก็ต	5	สงขลา	8
สุราษฎร์ธานี	57	ตรัง	44	พัทลุง	5
ชุมพร	28	พังงา	11	สตูล	5
-	-	กระบี่	5	ยะลา	1
-	-	ระนอง	12	ปัตตานี	3
-	-	-	-	นราธิวาส	5
รวม	143	รวม	77	รวม	27

ที่มา : กองแผนงาน กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ สํารวจเมื่อปี พ.ศ.2540

2. ประชาชนในจังหวัดภาคใต้ จากทั้งหมด 14 จังหวัด

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. คณะกรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล จำนวน 75 คน ประกอบด้วย ประธานหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล 25 คน กรรมการ 50 คน รวม 75 คน

2. ประชาชนในตำบลที่มีหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล ในภาคใต้ จำนวน 250 คน

ได้มาโดยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างให้มีขนาดพอที่จะเป็นตัวแทนของประชากรได้ โดยการใช้ ตารางกำหนดขนาดตัวอย่าง Taro Yamane ซึ่งกำหนดว่า ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 325 คน ที่ระดับความมีนัยสำคัญ 0.5 ซึ่งขนาดตัวอย่างตามความคลาดเคลื่อนได้ 4% และสุ่มตัวอย่าง 20% จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ใช้กลุ่มตัวอย่าง 65 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(1) ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น สุ่มจังหวัดในแต่ละภาค เริ่มจาก ภาค 16 ซึ่งมี 3 จังหวัด ได้แก่ นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี และชุมพร ผู้วิจัยสุ่มอย่างง่าย โดยการจับฉลาก ได้จังหวัด นครศรีธรรมราช

(2) ภาค 17 ซึ่งมี 5 จังหวัด ได้แก่ ภูเก็ต ตรัง พังงา กระบี่ ระนอง ผู้วิจัยสุ่มอย่างง่าย โดยการจับฉลาก ได้จังหวัด ภูเก็ต ระนอง

(3) ภาค 18 ซึ่งมี 6 จังหวัด ได้แก่ สงขลา พัทลุง สตูล ยะลา ปัตตานี นราธิวาส ผู้วิจัยสุ่มอย่างง่าย โดยการจับฉลาก ได้จังหวัด สงขลา ปัตตานี นราธิวาส

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

หนใต้	จังหวัด	หน่วย	จำนวนประชากร (คน)			
			แบบสอบถาม		สัมภาษณ์	
			กรรมการ	ประชาชน	ประธานกรรมการ	ประชาชน
16	นครศรีธรรมราช	9	9	60	5	9
17	ภูเก็ต	8	8	45	4	8
	ระนอง	8	8	35	4	7
18	สงขลา	9	9	30	4	6
	ปัตตานี	8	8	20	4	5
	นราธิวาส	8	8	20	4	5
รวม	6	50	50	210	25	40

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ (1) แบบสอบถามคณะกรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล และ(2) แบบสอบถามความต้องการของประชาชนในหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล

1. แบบสอบถาม สำหรับคณะกรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ปัญหาของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล

ตอนที่ 2 ความต้องการของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล

2. แบบสอบถาม ความต้องการของประชาชนในหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ มี 1 ตอน คือ ความต้องการของประชาชนเกี่ยวกับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล ซึ่งในแบบสอบถามทั้ง 2 ประเภท มีประเด็นคำถามหลักดังต่อไปนี้

1. ปรัชญา ปณิธาน และนโยบายการฝึกอบรม
2. วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม
3. หลักสูตรและโครงการฝึกอบรม
4. เงื่อนไขการฝึกอบรม
5. ระยะเวลาในการจัดฝึกอบรม
6. วิทยากรฝึกอบรม
7. ผู้เข้ารับการฝึกอบรม
8. สถานที่ฝึกอบรม
9. เทคนิคการฝึกอบรม

10. สื่อในการอบรม
11. ขั้นตอนการดำเนินงานฝึกอบรม

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นทั้งสองแบบ คือ (1) แบบสอบถามคณะกรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล และ (2) แบบสอบถามความต้องการของประชาชนในหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาค้นคว้า เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 2 ประมวลข้อมูลที่ได้มาสร้างเป็นแบบสอบถามเพื่อต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลให้ได้

ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นทั้ง 2 ชุด ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบพิจารณา และเสนอแนะในเบื้องต้น หลังจากนั้นนำแบบสอบถามมาแก้ไขปรับปรุง

ขั้นที่ 4 ตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม โดยเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน (ดูรายชื่อในภาคผนวก ก หน้า 168) เพื่อพิจารณา และเสนอแนะ ให้ครอบคลุม โครงสร้างระบบ และเนื้อหา

ขั้นที่ 5 ปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์

ขั้นที่ 6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับตัวแทนกลุ่มตัวอย่างจำนวนชุดละ 3 คน เพื่อสอบถามความตรงของเนื้อหา

ขั้นที่ 7 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาปรับปรุงแก้ไขเป็นฉบับจริง

ขั้นที่ 8 นำแบบสอบถามไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามสัมภาษณ์ด้วยตนเอง และจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ พร้อมทั้งแนบหนังสือขอความร่วมมือในแบบสอบถามทุกฉบับ ทั้งหมด 325 ฉบับ และทำการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง 65 คน

2. การรวบรวมแบบสอบถาม ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง และรับคืนทางไปรษณีย์ ระยะเวลาเก็บรวบรวมข้อมูลขั้นนี้ 3 เดือน

วิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้โปรแกรม Microsoft Excel
2. การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของคณะกรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลหนใต้ เกี่ยวกับ สภาพ ความต้องการ และปัญหา ของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล ข้อมูลที่ได้คิดเป็น ร้อยละ
3. การวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการของประชาชนในภาคใต้ เกี่ยวกับหน่วยอบรมประชาชนประชาชนประจำตำบล หนใต้ ข้อมูลที่ได้คิดเป็นร้อยละ
4. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ แล้วนำเสนอในรูปของความเรียง

ตอนที่ 2 การนำเสนอระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล

1. การสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกอบรม หรือเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านการฝึกอบรมประชาชนประจำตำบลหนใต้ มีทั้งหมด 19 คน มีดังนี้ ซึ่งแบ่งเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษานอกโรงเรียน	จำนวน 4 คน
2. ผู้เชี่ยวชาญการฝึกอบรมด้านศาสนา	จำนวน 3 คน
3. ผู้เชี่ยวชาญการฝึกอบรมด้านวัฒนธรรม	จำนวน 2 คน
4. กรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ฝ่ายบรรพชิต	จำนวน 4 รูป
5. กรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ฝ่ายคฤหัสถ์	จำนวน 4 คน
6. ภูมิปัญญาชาวบ้าน ภาคใต้	จำนวน 2 คน
รวมผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด	19 ท่าน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1) ทำการคัดเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านระบบการฝึกอบรมในเกณฑ์ดังนี้

- (1) มีผลงานเกี่ยวข้องกับระบบการฝึกอบรมด้านการศึกษานอกโรงเรียน

- (2) มีผลงานเกี่ยวข้องกับระบบการฝึกอบรมด้านศาสนา
- (3) มีผลงานเกี่ยวข้องกับระบบการฝึกอบรมด้านวัฒนธรรม

2) ทำการคัดเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ที่มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ด้านการฝึกอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ในเกณฑ์ดังนี้

- (1) เป็นกรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ฝ่ายบรรพชิต
- (2) เป็นกรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ฝ่ายคฤหัสถ์
- (3) เป็นวิทยากรให้กับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้

3) จากเกณฑ์ที่กำหนดข้างต้น ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการฝึกอบรมไว้ในเบื้องต้นว่าจะมาจากหน่วยงานต่าง ๆ และเลือกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ด้านการฝึกอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ด้วยการสุ่มอย่างง่ายจากบัญชีรายชื่อหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ เพื่อเลือกกรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ทั้งฝ่ายบรรพชิต และฝ่ายคฤหัสถ์ หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ติดต่อขอความร่วมมือในการวิจัยจากผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวเพื่อสอบถามถึงความสมัครใจ และความพร้อมด้านเวลาในการให้ข้อมูลรวมทั้งชี้แจงถึง วัตถุประสงค์ และประโยชน์ของการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและการให้ข้อมูลในการวิจัยเทคนิคเดลฟาย ได้รายชื่อผู้เชี่ยวชาญทั้งสิ้น 19 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ

ลักษณะแบบสอบถามผู้วิจัยใช้เทคนิคเดลฟายในการเก็บข้อมูล และด้วยหลักการของเทคนิคเดลฟายจึงทำการสอบถาม 3 รอบ สร้างแบบสอบถาม 3 ชุดลักษณะแบบสอบถามในแต่ละชุดมีรายละเอียดดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับเทคนิคเดลฟาย รอบที่ 1 ข้อคำถามเป็นคำถามปลายเปิดที่ได้ข้อมูลจากประเด็นที่ศึกษาในตอนต้นที่ 1

ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับเทคนิคเดลฟายรอบที่ 2 เป็นการประเมินความคิดเห็นเป็นแบบสอบถามปลายปิดแบบมาตราวัดแบบลำดับขั้น การจัดค่า 5 อันดับ โดยข้อคำถามทั้งหมดพัฒนามาจากคำตอบของผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 1

ชุดที่ 3 แบบสอบถามสำหรับเทคนิคเดลฟาย รอบที่ 3 เป็นการประเมินซ้ำเป็นแบบสอบถามปลายปิดแบบมาตราวัดแบบลำดับขั้น จัดค่า 5 อันดับ มีลักษณะข้อความเหมือนกันกับแบบสอบถามในรอบที่ 2 แต่จะนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์มัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ในรอบที่ 2 นำมาแสดงในแบบสอบถาม รวมทั้งแสดงตำแหน่งของคำตอบซึ่งผู้เชี่ยวชาญตอบไว้ในรอบที่ 2 ลงในแบบสอบถามชุดนี้ด้วย ซึ่งจะทำให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน ทราบว่า

กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ได้แสดงความคิดเห็นต่อข้อความนั้นอย่างไร และตนเองมีความคิดเห็นแตกต่างหรือไม่แตกต่างจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด รวมทั้งทำให้ผู้ตอบมีโอกาสทบทวนคำตอบของตนในรอบที่ผ่านมา หากไม่เห็นด้วย โดยจะยืนยันคำตอบเดิมของตน ซึ่งอยู่นอกพิสัยระหว่างควอไทล์ ผู้ตอบจะต้องให้เหตุผลประกอบด้วย

การสร้างแบบสอบถาม

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1) แบบสอบถามรอบที่ 1 มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

(1) ศึกษาข้อมูลจากแบบสอบถามเบื้องต้น ที่ได้จากการสอบถามความคิดเห็นจากคณะกรรมการ และประชาชน เกี่ยวกับ ปัญหา และความต้องการ มาพัฒนาสร้างเป็นแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญเทคนิคเดลฟายรอบที่ 1 เป็นคำถามปลายเปิด

(2) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบปรับปรุง

(3) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิด้านการฝึกอบรม และผู้เกี่ยวข้องกับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความครอบคลุมด้านเนื้อหาเพื่อนำไปใช้

(4) ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

(5) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 คนเพื่อตรวจสอบความเข้าใจเกี่ยวกับข้อคำถาม และรูปแบบของแบบสอบถาม

2) แบบสอบถามรอบที่ 2 มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

(1) นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามรอบที่ 1 ของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 19 คน รวบรวม วิเคราะห์ พิจารณา ความคิดเห็นที่เหมือน หรือใกล้เคียงกัน และตัดข้อมูลที่เหมือนกันออกไป แล้วนำมาพัฒนาเป็นแบบสอบถามรอบที่ 2 โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 อันดับ

(2) นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อปรับปรุงแก้ไข

(3) แบบสอบถามรอบที่ 3 มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

(1) ข้อมูลที่ได้ในแบบสอบถามรอบที่ 2 นำมาวิเคราะห์พัฒนาเป็นแบบสอบถามรอบที่ 3 ซึ่งประกอบด้วยข้อความเดิมและนำมาเพิ่มการแสดงพิสัยระหว่าง ควอไทล์ เกี่ยวกับการตอบแบบสอบถามในรอบที่ 2 ของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด พร้อมทั้งตำแหน่งของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาคำตอบของตนเองอีกครั้งหนึ่ง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้เชี่ยวชาญโดยใช้เทคนิคเดลฟาย ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างอย่างไม่เป็นทางการด้วยการโทรศัพท์ขอความอนุเคราะห์การเป็นผู้เชี่ยวชาญในการวิจัย หลังจากนั้นได้ขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างอย่างเป็นทางการ โดย สำนักงานฝ่ายจัดการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นผู้ออกหนังสือเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตอบแบบสอบถาม และขอความอนุเคราะห์หนังสือจากกรมการศาสนา เพื่อขอความร่วมมือการวิจัยของกลุ่มตัวอย่างผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตอบ 3 รอบ มีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

รอบที่ 1 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามพร้อมแนบหนังสือขอความร่วมมือในแบบสอบถาม นำส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ ด้วยตนเอง และส่งทางไปรษณีย์ ให้เวลาในการตอบแบบสอบถาม 2 สัปดาห์ เมื่อครบกำหนดระยะเวลาในการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง และรอการส่งกลับทางไปรษณีย์ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อรวบรวมความคิดเห็นที่เหมือนกัน หรือใกล้เคียงกัน และแยกความคิดเห็นที่แตกต่างกัน เพื่อจัดสร้างแบบสอบถามรอบที่ 2

รอบที่ 2 ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามในรอบที่ 2 ด้วยตนเอง และทางไปรษณีย์ ให้เวลาในการตอบ 2 สัปดาห์ เมื่อครบกำหนดระยะเวลาในการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง และรอการส่งกลับทางไปรษณีย์

รอบที่ 3 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม ซึ่งเป็นรอบสุดท้ายให้ผู้เชี่ยวชาญทบทวนคำตอบของตนเอง โดยส่งด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ ให้เวลาในการตอบ 2 สัปดาห์ เมื่อครบกำหนดระยะเวลาในการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง และรอการส่งกลับจากทางไปรษณีย์ นำคะแนนความคิดเห็นทั้งหมดมาคำนวณหาค่ามัธยฐาน และพิสัยระหว่างควอไทล์เพื่อสร้างต้นแบบระบบฝึกอบรม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้คือ

ข้อมูลรอบที่ 1 เป็นการวิเคราะห์เนื้อหาจากคำตอบของคำถามปลายเปิด ผู้วิจัยรวบรวมความคิดเห็นที่ได้ทั้งหมดเข้าด้วยกัน นำมาวิเคราะห์พิจารณา และตัดข้อมูลที่ซ้ำซ้อนกันออกไป แล้วนำมารวบรวมหารายละเอียดขององค์ความรู้ เพื่อประมวลเป็นแบบสอบถามรอบที่ 2

ข้อมูลรอบที่ 2 หลังจากได้รับแบบสอบถามรอบที่ 2 จากผู้เชี่ยวชาญแล้ว ผู้วิจัยนำคำตอบแต่ละข้อมาคำนวณหาค่ามัธยฐาน (Median) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interguartile Range) เป็นเกณฑ์ในการสรุปความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และนำค่ามัธยฐาน และค่าพิสัย

ระหว่างควอไทล์ ที่ได้ไปแสดงในแบบสอบถามรอบที่ 3 เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญลงความเห็นอีกครั้ง โดยใช้โปรแกรม Microsoft Excel ในการคำนวณ

ข้อมูลรอบที่ 3 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาหาค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์อีกครั้ง ด้วยโปรแกรม Microsoft Excel แล้วจึงนำผลที่ได้มาสรุปเป็นแนวทางการพัฒนาระบบการฝึกอบรมประชาชนประจำตำบล โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาข้อความ ดังนี้

แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญที่ใช้มาตราส่วนประมาณ 5 อันดับ กำหนดค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

5	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นว่าสมควรใช้กำหนดในระบบ มากที่สุด
4	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นว่าสมควรใช้กำหนดในระบบ มาก
3	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นว่าสมควรใช้กำหนดในระบบ ปานกลาง
2	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นว่าสมควรใช้กำหนดในระบบ น้อย
1	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้นว่าสมควรใช้กำหนดในระบบ น้อยที่สุด

ค่ามัธยฐานที่วิเคราะห์ได้จากคำตอบของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด นำมาแปลความตามเกณฑ์ดังนี้

เกณฑ์ในการพิจารณาค่ามัธยฐาน

ค่ามัธยฐานมีค่าเท่ากับ 4.50 – 5.00 หมายถึง	ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าข้อความนั้นสมควรใช้กำหนดเป็นระบบการฝึกอบรมในระดับเหมาะสมมากที่สุด
ค่ามัธยฐานมีค่าเท่ากับ 3.50 - 4.49 หมายถึง	ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าข้อความนั้นสมควรใช้กำหนดเป็นระบบการฝึกอบรมในระดับเหมาะสมมาก
ค่ามัธยฐานมีค่าเท่ากับ 2.50 - 3.49 หมายถึง	ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าข้อความนั้นสมควรใช้กำหนดเป็นระบบการฝึกอบรมในระดับเหมาะสมปานกลาง
ค่ามัธยฐานมีค่าเท่ากับ 1.50 - 2.49 หมายถึง	ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าข้อความนั้นสมควรใช้กำหนดเป็นระบบการฝึกอบรมในระดับไม่เหมาะสม
ค่ามัธยฐานมีค่าเท่ากับ 1.00 -1.49 หมายถึง	ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าข้อความนั้นสมควรใช้กำหนดเป็นระบบการฝึกอบรมในระดับไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง

เกณฑ์ในการพิจารณาค่าพิสัยระหว่างควอไทล์กำหนด ดังนี้

ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ตั้งแต่ 0.01-0.99 หมายความว่า ค่าตอบมีความสอดคล้องกันสูง
 ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ตั้งแต่ 1.00-1.99 หมายความว่า ค่าตอบมีความสอดคล้องกัน
 ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ตั้งแต่ 2.00-2.99 หมายความว่า ค่าตอบมีความสอดคล้องกันต่ำ
 ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ตั้งแต่ 3.00-ขึ้นไป หมายความว่า ค่าตอบไม่มีความสอดคล้องกัน

คำตอบในรอบสุดท้ายที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความเหมาะสมมากที่สุด (ค่ามัธยฐาน 4.5 ขึ้นไป) และมีความสอดคล้องกันของคำตอบสูงถึงสูงมาก (ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1.5) นำมาสังเคราะห์กับข้อมูลเบื้องต้น ซึ่งได้สอบถามความคิดเห็นของคณะกรรมการอบรมประชาชนประจำตำบล สรุปเป็นแนวทางการพัฒนาระบบการฝึกอบรมประชาชนประจำตำบล ส่วนคำตอบของผู้เชี่ยวชาญที่มีค่าความเหมาะสมตั้งแต่เหมาะสมมากถึงไม่เหมาะสม (ค่ามัธยฐานน้อยกว่าหรือเท่ากับ 3.5) และค่าความสอดคล้องของคำตอบต่ำถึงไม่มีความสอดคล้องกัน (ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์มากกว่า 1.5 ขึ้นไป) ไม่นำมาเป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางการพัฒนาระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล

2. การสอบถามความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อการรับรองระบบฝึกอบรม

ผู้วิจัยส่งต้นแบบระบบการฝึกอบรมพร้อมหนังสือขอความร่วมมือให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 4 คน (ดูรายชื่อในภาคผนวก ก หน้า 173) โดยนำส่งด้วยตนเอง และทางไปรษณีย์ กำหนดระยะเวลาในการตอบ 3 สัปดาห์ เมื่อครบกำหนดระยะเวลาผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและรอการส่งกลับจากทางไปรษณีย์

แบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อการรับรองระบบการฝึกอบรม

แบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อการรับรองระบบการฝึกอบรมแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้น

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของระบบฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ โดยใช้ข้อคำถามแบบลำดับขั้นจัดค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นเพื่อรับรองรายละเอียดขั้นตอนของระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ โดยวิธีการเลือกตอบ และคำถามปลายเปิด

การสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อการรับรองระบบการฝึกอบรม มีการดำเนินการสร้างโดยการนำข้อมูลจากต้นแบบระบบการฝึกอบรมมาจัดลำดับข้อความคำถามสร้างเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อการรับรองต้นแบบระบบการฝึกอบรม

ผู้วิจัยนำแบบประเมินรับรองต้นแบบระบบฝึกอบรม ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 4 ท่าน รับรองความเหมาะสมการนำไปใช้ ข้อมูลจากการสอบถามความคิดเห็น ใช้วิธีกำหนดน้ำหนักคะแนนเป็น 5 ระดับ จากคะแนนที่ได้นำไปหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	4.50 – 5.00	แสดงว่า	ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าระบบเหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	3.50 – 4.49	แสดงว่า	ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าระบบเหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	2.50 – 3.49	แสดงว่า	ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าระบบเหมาะสมปานกลาง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	1.50 – 2.49	แสดงว่า	ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าระบบไม่เหมาะสม
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	1.00 – 1.49	แสดงว่า	ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าระบบไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง

กำหนดเกณฑ์การยอมรับต้องมีค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{x}) เท่ากับ 3.5 หรือมากกว่า 3.50 ขึ้นไป แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปตาราง ประกอบความเรียง

ผลการวิเคราะห์ การประเมินรับรองระบบ

ผลการวิเคราะห์การประเมินรับรองต้นแบบชิ้นงาน คือ ระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ผู้วิจัยให้ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็น กรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ฝ่ายบรรพชิต 1 รูป เป็นกรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ฝ่ายคฤหัสถ์ 1 ท่าน เป็นผู้มีผลงานเกี่ยวข้องเกี่ยวกับการฝึกอบรมด้านศาสนา 1 ท่าน อาจารย์มหาวิทยาลัย ผู้เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมศาสนาและวัฒนธรรม จำนวน 1 ท่าน รวมทั้งหมด มี 4 ท่าน ตรวจสอบระบบ โดยมีผลการวิเคราะห์การประเมินดังรายละเอียดต่อไปนี้ (ตารางวิเคราะห์ผลการรับรองระบบ แสดงไว้ในภาคผนวก ก. หน้า 235 -236 ตารางที่ 71-73)

1. ค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับความเหมาะสมของ บทนำของระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ผู้เชี่ยวชาญ มีความเห็นว่า หลักการและเหตุผลและวัตถุประสงค์ มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.75$ และ $\bar{x} = 0.49$) และผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ มีความเหมาะสมระดับมาก ($\bar{x} = 4.00$)

2. ค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับความเหมาะสมของ รายละเอียดระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ผู้เชี่ยวชาญ มีความเห็นว่า ขั้นตอน และแบบจำลองระบบมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 5$ และ $\bar{x} = 4.75$)

3. ค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับความเหมาะสมของสาระ
สรุปของระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ผู้เชี่ยวชาญ มี
ความเห็นว่ ทั้งเงื่อนไขการนำไปใช้ มาตรการและวิธีการนำไปใช้และการประเมินมีความเหมาะ
สมมากที่สุด ($\bar{x}=4.50$, $\bar{x}=4.25$ และ $\bar{x}=4.75$)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น จากแบบสอบถามสำรวจความต้องการ และปัญหา ของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ จากคณะกรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ และประชาชนในภาคใต้ ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จากแบบสอบถามที่ใช้เทคนิคเดลฟาย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น จากแบบสอบถามทั้งหมดที่ส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง 350 ฉบับได้รับคืนจำนวน 325 ฉบับ และทำการสัมภาษณ์ 65 ฉบับ เพื่อศึกษาสภาพ ความต้องการ และปัญหาของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ผลการวิเคราะห์จำแนกได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ปัญหาของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ครอบคลุม 9 องค์ประกอบ และ 1 ขั้นตอนใหญ่ คือ (1) ปณิธาน พันธกิจ และนโยบายการอบรม (2) การกำหนดวัตถุประสงค์ของการอบรม (3) หลักสูตรและโครงการอบรม (4) งบประมาณการอบรม (5) ระยะเวลาในการจัดอบรม (6) วิทยากรฝึกอบรม (7) ผู้เข้ารับการอบรม (8) สถานที่อบรม (9) สื่อในการอบรม และ (10) ขั้นตอนการดำเนินงานฝึกอบรม

2. ผลการวิเคราะห์ความต้องการของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ครอบคลุม 8 องค์ประกอบ และ 1 ขั้นตอนใหญ่ คือ (1) ปณิธาน พันธกิจ และนโยบายการอบรม (2) หลักสูตรและโครงการอบรม (3) งบประมาณการอบรม (4) วิทยากรอบรม (5) ผู้เข้ารับการอบรม (6) สถานที่อบรม (7) เทคนิคการอบรม (8) สื่อในการอบรม และ (10) ขั้นตอนการดำเนินงานฝึกอบรม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. ผลการวิเคราะห์ปัญหาของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้

1.1. ทัศนคติ พันธกิจ และนโยบายการอบรม

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาด้าน ทัศนคติ พันธกิจ และนโยบายการอบรม

ปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
3) หน่วย อ.ป.ต. ไม่มีการกำหนดขอบข่ายของสิ่งที่หน่วย อ.ป.ต. จะต้องกระทำ	302	92.92
2) หน่วย อ.ป.ต. ไม่มีถ้อยแถลงภารกิจหลักของหน่วย อ.ป.ต.	280	86.15
1) หน่วย อ.ป.ต. ไม่มีแนวทางการดำเนินงานในรูปของปณิธาน	251	77.23
4) หน่วย อ.ป.ต. ไม่มีหลักการปฏิบัติ หรือหลักการทำงานของหน่วย อ.ป.ต.	233	71.69
5) หน่วย อ.ป.ต. ไม่มีแผนงานที่สามารถปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมได้	197	60.61

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 92.92 เห็นว่า หน่วย อ.ป.ต. ไม่มีการกำหนดขอบข่ายของสิ่งที่หน่วย อ.ป.ต. จะต้องกระทำ ร้อยละ 86.15 เห็นว่าไม่มีถ้อยแถลงภารกิจหลักของหน่วย อ.ป.ต. ร้อยละ 77.23 เห็นว่าหน่วย อ.ป.ต. ไม่มีแนวทางการดำเนินงานในรูปของปณิธาน

1.2 การกำหนดวัตถุประสงค์ของการอบรม

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาด้าน การกำหนดวัตถุประสงค์ของการอบรม

ปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
3) ไม่มีการรายงานผลการปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ และแผนงานตามทีระบุน	311	95.69
4) ไม่ได้ดำเนินงาน ตามวัตถุประสงค์และแผนงานของโครงการฯ	296	91.07
2) คณะกรรมการของหน่วยอบรม ไม่ทราบ และไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของการอบรม	213	65.53
1) หน่วย อ.ป.ต. ไม่มีวัตถุประสงค์ที่นำไปปฏิบัติได้	172	52.92

จากตารางที่ 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 95.69 เห็นว่า หน่วย อ.ป.ต. ไม่มีการรายงานผลการปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ และแผนงานตามทีระบุ ร้อยละ 91.07 เห็นว่า หน่วย อ.ป.ต. ไม่ได้ดำเนินงาน ตามวัตถุประสงค์และแผนงานของโครงการฯ ร้อยละ 65.53 เห็นว่าคณะกรรมการของหน่วยอบรม ไม่ทราบ และไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของการอบรม

1.3 หลักสูตรและโครงการอบรม

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาด้าน หลักสูตรและโครงการอบรม

ปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
6) หลักสูตรที่ใช้อบรม ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ	171	52.61
5) หลักสูตรที่ใช้จัดอบรม ไม่ได้มาจากความต้องการของผู้เข้ารับการอบรม	170	52.30
1) หน่วย อ.ป.ต. มีหลักสูตรและโครงการอบรม มากเกินไป	162	49.84
2) หน่วย อ.ป.ต. มีหลักสูตรและโครงการอบรม น้อยเกินไป	159	48.92
4) หน่วย อ.ป.ต. มีเนื้อหาที่จัดอบรมง่ายเกินไป	157	48.30
3) หน่วย อ.ป.ต. มีเนื้อหาที่จัดอบรมยากเกินไป	153	47.07

จากตารางที่ 6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 52.61 เห็นว่า หลักสูตรที่ใช้อบรม ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ร้อยละ 52.30 เห็นว่าหลักสูตรที่ใช้จัดอบรม ไม่ได้มาจากความต้องการของผู้เข้ารับการอบรม ร้อยละ 49.84 เห็นว่าหลักสูตรที่ใช้จัดอบรม ไม่ได้มาจากความต้องการของผู้เข้ารับการอบรม

1.4 งบประมาณการอบรม

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาด้าน งบประมาณการอบรม

ปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
2) งบประมาณที่จัดสรรมาให้หน่วย อ.ป.ต. ไม่เพียงพอ	306	94.15
1) งบประมาณที่จัดสรรมาให้หน่วย อ.ป.ต. ล่าช้า	178	54.76

จากตารางที่ 7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 94.15 เห็นว่า งบประมาณที่จัดสรรมาให้หน่วย อ.ป.ต. ไม่เพียงพอ ร้อยละ 51.76 งบประมาณที่จัดสรรมาให้หน่วย อ.ป.ต. ล่าช้า

1.5 ระยะเวลาในการจัดอบรม

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาด้าน ระยะเวลาในการจัดอบรม

ปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
3) จัดอบรมในวันเวลาที่ประชาชนไม่สามารถเข้าร่วมได้	314	96.61
2) เวลาในการจัดอบรมไม่เพียงพอ	256	78.76
1) เวลาในการจัดอบรมมากเกินไปจนความจำเป็น	180	55.38

จากตารางที่ 8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 96.61 เห็นว่า หน่วย อ.ป.ต. จัดอบรมในวันเวลาที่ประชาชนไม่สามารถเข้าร่วมได้ ร้อยละ 78.76 เห็นว่าเวลาในการจัดอบรมไม่เพียงพอ ร้อยละ 55.38 เห็นว่าเวลาในการจัดอบรมมากเกินไป

1.6 วิทยากรฝึกอบรม

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาด้าน วิทยากรฝึกอบรม

ปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
2) วิทยากรหรือผู้สอนไม่มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้	203	62.46
1) วิทยากรหรือผู้สอนมีความรู้ไม่เพียงพอ	183	56.30
3) วิทยากรหรือผู้สอนไม่เป็นกันเอง	170	52.30
4) วิทยากรเน้นภาคทฤษฎีมากกว่าปฏิบัติจริง	168	51.69

จากตารางที่ 9 พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 62.46 เห็นว่า วิทยากรหรือผู้สอนไม่มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ร้อยละ 56.30 เห็นว่าเวลาวิทยากรหรือผู้สอนมีความรู้ไม่เพียงพอ ร้อยละ 52.30 เห็นว่า วิทยากรหรือผู้สอนไม่เป็นกันเอง

1.7 ผู้เข้ารับการอบรม

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาด้านผู้เข้ารับการอบรม

ปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
2) ผู้เข้ารับการอบรมไม่มีเวลาเข้ารับการอบรมเพราะภาระทางบ้านมากเกินไป	318	97.84
1) ผู้เข้ารับการอบรมมีพื้นฐานความรู้ไม่เพียงพอ	234	72.00
3) ผู้เข้ารับการอบรมไม่ยอมเสียค่าใช้จ่าย	171	52.61
4) ผู้เข้ารับการอบรมไม่เห็นความสำคัญ	152	46.76
5) ผู้เข้ารับการอบรมขาดการอบรมบ่อย ๆ	146	44.92
6) ผู้เข้ารับการอบรมไม่ใช่ผู้มีปัญหา	120	36.92
7) ผู้เข้ารับการอบรมมีความแตกต่างด้านศาสนา	110	33.84

จากตารางที่ 10 พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 97.84 เห็นว่า ผู้เข้ารับการอบรมไม่มีเวลาเข้ารับการอบรมเพราะภาระทางบ้านมากเกินไป ร้อยละ 72.00 เห็นว่าเวลาวิทยากรหรือผู้สอนมีความรู้ไม่เพียงพอ ร้อยละ 52.30 เห็นว่า ผู้เข้ารับการอบรมไม่ยอมเสียค่าใช้จ่าย

1.8 สถานที่อบรม

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาด้าน สถานที่อบรม

ปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
1) สถานที่อบรมอยู่ห่างไกลชุมชนทำให้เดินทางไม่สะดวก	183	56.30
2) ห้องอบรมแสงสว่างไม่เพียงพอ	165	50.76
3) ห้องที่อบรมมีเสียงรบกวน	147	45.23
4) มีจำนวนห้องอบรมไม่เพียงพอ	132	40.61
5) สถานที่อบรมอยู่ภายนอกหน่วย อ.ป.ต	110	33.84

จากตารางที่ 11 พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 56.30 เห็นว่า สถานที่อบรมอยู่ห่างไกลชุมชนทำให้เดินทางไม่สะดวก ร้อยละ 50.76 เห็นว่าห้องอบรมแสงสว่างไม่เพียงพอ ร้อยละ 45.23 เห็นว่า ห้องที่อบรมมีเสียงรบกวน

1.9 สื่อในการอบรม

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาด้าน สื่อในการอบรม

ปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
2) วิทยากรใช้อุปกรณ์สื่อในการอบรมไม่มีประสิทธิภาพ	297	91.38
1) หน่วย อ.ป.ต. มีอุปกรณ์สื่อในการอบรมไม่เพียงพอ	286	88.00

จากตารางที่ 12 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 91.38 เห็นว่า วิทยากรใช้อุปกรณ์สื่อในการอบรมไม่มีประสิทธิภาพ ร้อยละ 88 เห็นว่า หน่วย อ.ป.ต. มีอุปกรณ์สื่อในการอบรมไม่เพียงพอ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.10 ขั้นตอนการดำเนินงานอบรม

ตารางที่ 13 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาด้าน ขั้นตอนการดำเนินงานอบรม

ปัญหา	จำนวน	ร้อยละ
6) ไม่สามารถหากิจกรรมของโครงการที่เหมาะสมแก่ประชาชน	311	95.69
2) ไม่ได้กำหนดหลักสูตรจากความต้องการประชาชน	301	92.61
8) ไม่มีการนำผลการประเมินมาใช้พัฒนาโครงการ หรือพัฒนาหลักสูตร	299	92.00
1) ไม่สามารถระบุความต้องการจำเป็นเพื่อกำหนดหลักสูตร	298	91.69
9) ไม่สามารถประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบเกี่ยวกับโครงการ	291	89.53
3) เจ้าหน้าที่หน่วย อ.ป.ต. ไม่ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรจากปัญหาที่แท้จริงของประชาชน	289	88.90
5) ไม่สามารถหาวิทยากรที่มีความสามารถตามความต้องการของประชาชน	287	88.30
7) ไม่มีการประเมินโครงการอบรม	285	87.69
4) ผู้เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่ไม่มีคุณสมบัติในการเข้ารับการอบรม	135	41.53

จากตารางที่ 13 พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 95.69 เห็นว่า ไม่สามารถหากิจกรรมของโครงการที่เหมาะสมแก่ประชาชน ร้อยละ 92.61 เห็นว่า ไม่ได้กำหนดหลักสูตรจากความต้องการประชาชน ร้อยละ 92.00 เห็นว่า ไม่มีการนำผลการประเมินมาใช้พัฒนาโครงการ หรือพัฒนาหลักสูตร

2 ผลการวิเคราะห์ความต้องการของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับ หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้

2.1 ปณิธาน พันธกิจ และนโยบายการอบรม

ตารางที่ 14 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการด้าน ปณิธาน พันธกิจ และนโยบายการอบรม

ความต้องการ	จำนวน	ร้อยละ
1) ต้องการให้กรมการศึกษากำหนดแนวทางการดำเนินงานในรูปแบบของ ปณิธาน เป็นลายลักษณ์อักษร และแจ้งให้ทราบโดยทั่วกัน	284	87.38
4) ให้กรมการศึกษากำหนดหลักปฏิบัติ หรือหลักการทำงานของหน่วย อ.ป.ต.	281	86.46
2) ให้กรมการศึกษากำหนดถ้อยแถลงภารกิจหลักของหน่วย อ.ป.ต.	258	79.38
5) ให้กรมการศึกษากำหนดแผนงานที่สามารถปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมได้	254	78.15
3) ให้กรมการศึกษากำหนดขอบข่ายของสิ่งที่หน่วย อ.ป.ต.จะต้องกระทำ	247	76.00

จากตารางที่ 14 พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 87.38 เห็นว่า ต้องการให้กรมการศึกษากำหนดแนวทางการดำเนินงานในรูปแบบของปณิธาน เป็นลายลักษณ์อักษร และแจ้งให้ทราบ โดยทั่วกัน ร้อยละ 86.46 เห็นว่า ต้องการให้กรมการศึกษากำหนดหลักปฏิบัติ หรือหลักการทำงานของหน่วย อ.ป.ต. ร้อยละ 79.38 เห็นว่า ต้องการให้ให้กรมการศึกษากำหนดถ้อยแถลงภารกิจหลักของหน่วย อ.ป.ต.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.2 หลักสูตรและโครงการอบรม

ตารางที่ 15 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการด้านหลักสูตรและโครงการอบรม

ความต้องการ	จำนวน	ร้อยละ
7) หลักสูตรเกี่ยวกับกตัญญูทเวทิตาธรรม	285	87.69
3) หลักสูตรเกี่ยวกับอาชีพ	279	85.84
6) หลักสูตรเกี่ยวกับสาธารณสงเคราะห์	274	84.30
2) หลักสูตรเกี่ยวกับสุขภาพ	254	78.15
5) หลักสูตรเกี่ยวกับการศึกษาสงเคราะห์	245	75.38
1) หลักสูตรเกี่ยวกับศีลธรรม	235	72.30
8) หลักสูตรเกี่ยวกับความสามัคคีธรรม	204	62.76
4) หลักสูตรเกี่ยวกับสันติสุข	198	60.92

จากตารางที่ 15 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 87.69 เห็นว่า มีความต้องการหลักสูตรเกี่ยวกับกตัญญูทเวทิตาธรรม ร้อยละ 85.84 เห็นว่า มีความต้องการหลักสูตรเกี่ยวกับอาชีพ ร้อยละ 84.30 เห็นว่า มีความต้องการ หลักสูตรเกี่ยวกับสาธารณสงเคราะห์

2.3 งบประมาณการอบรม

ตารางที่ 16 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการด้านงบประมาณการอบรม

ความต้องการ	จำนวน	ร้อยละ
3) ให้จัดทำแผนการจัดการและใช้จ่ายงบประมาณ	286	88.00
2) มีผู้สนับสนุนให้จัดการอบรมเป็นบริการฟรี แก่ประชาชน	254	78.15
1) หน่วย อ.ป.ต. ต้องการให้ผู้เข้ารับการอบรมรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการเข้ารับการอบรม	168	51.69

จากตารางที่ 16 พบว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 88.00 เห็นว่า ต้องการให้จัดทำแผนการจัดการและใช้จ่ายงบประมาณ ร้อยละ 78.15 เห็นว่า ต้องการมีผู้สนับสนุนให้จัดการอบรมเป็นบริการฟรี แก่ประชาชน ร้อยละ 51.69 เห็นว่า หน่วย อ.ป.ต. ต้องการให้ผู้เข้ารับการอบรมรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการเข้ารับการอบรม

2.4 วิทยาการอบรม

ตารางที่ 17 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการด้าน วิทยาการอบรม

ความต้องการ	จำนวน	ร้อยละ
5) ต้องการวิทยาการหรือผู้สอนที่มีความชำนาญในการดำเนินงานทางโครงการที่อบรม	285	87.69
3) ต้องการเชิญวิทยากรท้องถิ่น	284	87.38
2) ต้องการมีวิทยากรภายในของตนเอง	277	85.23
4) ต้องการเชิญอาจารย์จากสถาบันการศึกษาเป็นวิทยากร	251	77.23
1) ต้องการเชิญวิทยากรหรือผู้สอนเป็นบุคคลภายนอก	241	74.15

จากตารางที่ 17 พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 87.69 เห็นว่า ต้องการวิทยาการหรือผู้สอนที่มีความชำนาญในการดำเนินงานทางโครงการที่อบรม ร้อยละ 87.38 เห็นว่า ต้องการเชิญวิทยากรท้องถิ่น ร้อยละ 85.23 เห็นว่า ต้องการมีวิทยากรภายในของตนเอง

2.5 ผู้เข้ารับการอบรม

ตารางที่ 18 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการด้าน ผู้เข้ารับการอบรม

ความต้องการ	จำนวน	ร้อยละ
8) ต้องการจัดความต้องการก่อนหลัง เกี่ยวกับความต้องการของประชาชนที่สำรวจได้	287	88.30
6) ต้องการให้มีหน่วยงานสำรวจความต้องการของประชาชนในด้านต่าง ๆ โดยวิธีการสำรวจอย่างเป็นทางการ	265	81.53
5) ต้องการให้มีหน่วยงานสำรวจความต้องการในด้านต่าง ๆ ของประชาชน โดยวิธีสำรวจอย่างไม่เป็นทางการ	253	77.84
3) ต้องการให้มีหน่วยงานสำรวจหัวข้อเรื่องที่ประชาชนสนใจที่จะอบรม	243	74.76
1) ต้องการให้มีการระบุคุณสมบัติของผู้เข้ารับการอบรมชัดเจน	231	71.07
7) ต้องการให้มีหน่วยงานสำรวจความต้องการอย่างกว้างขวางทั่วถึง	215	66.15
2) ต้องการผู้เข้ารับการอบรมในจำนวนที่เหมาะสม	186	57.23
4) ต้องการให้มีหน่วยงานสำรวจความต้องการของประชาชนเกี่ยวกับกิจกรรมต่อเนื่องที่จะจัดขึ้นภายหลังการอบรม	164	50.46

จากตารางที่ 18 กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 88.30 เห็นว่า ต้องการจัดความต้องการก่อนหลัง เกี่ยวกับความต้องการของประชาชนที่สำรวจได้ ร้อยละ 81.53 เห็นว่า ต้องการให้มีหน่วยงานสำรวจความต้องการของประชาชนในด้านต่าง ๆ โดยวิธีการสำรวจอย่างเป็นทางการ ร้อยละ 77.84 เห็นว่า ต้องการให้มีหน่วยงานสำรวจความต้องการในด้านต่าง ๆ ของประชาชน โดยวิธีการสำรวจอย่างไม่เป็นทางการ

2.6 สถานที่อบรม

ตารางที่ 19 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการด้าน สถานที่อบรม

ความต้องการ	จำนวน	ร้อยละ
1) ต้องการมีห้องอบรมที่ประกอบด้วยสื่อการอบรม	281	86.46
2) ต้องการสร้างอาคารสถานที่เฉพาะสำหรับอบรม	276	84.92
3) ต้องการให้มีการปรับปรุงแสงสว่างในสถานที่อบรมให้เพียงพอ	243	74.76
5) ต้องการจัดอบรมในสถานที่ไปมาสะดวก	242	74.46
4) ต้องการห้องที่มีความเงียบพอสมควร	213	65.53

จากตารางที่ 19 พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 86.46 เห็นว่า ต้องการมีห้องอบรมที่ประกอบด้วยสื่อการอบรม ร้อยละ 84.92 ต้องการสร้างอาคารสถานที่เฉพาะสำหรับอบรม ร้อยละ 74.76 ต้องการให้มีการปรับปรุงแสงสว่างในสถานที่อบรมให้เพียงพอ

2.7 เทคนิคการอบรม

ตารางที่ 20 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการด้านเทคนิคการอบรม

ความต้องการ	จำนวน	ร้อยละ
5) ต้องการให้เห็น การใช้คู่มือประกอบการบรรยาย	287	88.30
6) ต้องการให้เห็น การฝึกปฏิบัติจริง	285	87.69
4) ต้องการให้เห็นการใช้อุปกรณ์สื่อประกอบ	259	79.69
10) ต้องการให้เห็น การดูงานนอกสถานที่	259	79.69
8) ต้องการให้เห็น การระดมสมอง	257	79.07
9) ต้องการให้เห็น การใช้วิธีนั้นหน้าการร่วม	243	74.76
1) ต้องการให้เห็นเทคนิคการบรรยาย	204	62.76
3) ต้องการให้เห็นการอภิปรายกลุ่มย่อย	191	58.76
2) ต้องการให้เห็นการอภิปรายกลุ่มใหญ่	176	54.15
7) ต้องการให้เห็น การเล่นเกมบทบาทสมมุติ	158	48.61
11) ต้องการให้เห็น การจัดค่ายการศึกษา	138	42.46

จากตารางที่ 20 พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 88.30 เห็นว่า ต้องการให้เห็น การใช้คู่มือประกอบการบรรยาย ร้อยละ 87.69 เห็นว่า ต้องการให้เห็นการปฏิบัติจริง ร้อยละ 79.69 เห็นว่า ต้องการให้เห็นการใช้อุปกรณ์สื่อประกอบ

2.8 สื่อในการอบรม

ตารางที่ 21 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการด้านสื่อในการอบรม

ความต้องการ	จำนวน	ร้อยละ
1) ให้มีหน่วยสนับสนุนด้านสื่อ	287	88.30
2) ให้มีคู่มือประกอบการบรรยาย	282	86.76
3) ให้มีการใช้ วีดีโอ ประกอบการบรรยาย	241	74.15
4) ให้มีการจัดนิทรรศการ	192	59.07
7) ให้มีการติดประกาศ	177	54.46
6) ให้มีการจัดโปสเตอร์	167	51.38
5) ให้มีการเล่นหุ่นกระบอกประกอบการบรรยาย	161	49.53
8) ให้มีการใช้แผ่นป้ายสำลีในการประกอบการบรรยาย	120	36.92

จากตารางที่ 21 พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 88.30 เห็นว่า ต้องการให้มีหน่วยสนับสนุน ด้านสื่อ ร้อยละ 86.76 เห็นว่า ต้องการให้มีคู่มือประกอบการบรรยาย ร้อยละ 74.15 เห็นว่า ให้มีการใช้ วีดีโอ ประกอบการบรรยาย

2.9 ขั้นตอนการดำเนินการอบรม

ตารางที่ 22 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการด้าน ขั้นตอนการดำเนินงานอบรม

ความต้องการ	จำนวน	ร้อยละ
2) กำหนดหลักสูตรตามความต้องการประชาชน	286	88.00
3) ผู้เข้ารับการอบรมแต่ละหลักสูตร ตามความต้องการจำเป็นที่แท้จริง	283	87.07
5) จัดกิจกรรมของโครงการฝึกอบรมอย่างมีประสิทธิภาพ	281	86.46
8) ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ โครงการให้ประชาชนได้รับทราบ	278	85.53
1) ศึกษาความต้องการของประชาชนเพื่อกำหนดหลักสูตรอบรม	271	83.38
6) ประเมินโครงการฝึกอบรมทุกครั้ง	259	79.69
4) คัดเลือกวิทยากรแต่ละหลักสูตรอย่างเหมาะสมในการดำเนินงาน	256	78.76
9) กำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเพื่อแก้ปัญหาของประชาชน	254	78.15
7) ผลการประเมินมาใช้พัฒนาโครงการหรือหลักสูตร	238	73.23

จากตารางที่ 22 พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 88.00 เห็นว่า ต้องการกำหนดหลักสูตรตาม ความต้องการประชาชน ร้อยละ 87.07 เห็นว่า ต้องการผู้เข้ารับการอบรมแต่ละหลักสูตร ตาม ความต้องการจำเป็นที่แท้จริง ร้อยละ 86.46 เห็นว่า ต้องการ จัดกิจกรรมของโครงการฝึกอบรม อย่างมีประสิทธิภาพ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

1. ฐานของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้

ตารางที่ 23 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ ข้อความที่สมควรใช้เป็นพื้นฐาน ของหน่วย อ.ป.ต.

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับของความเหมาะสม	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1	2	4.97	0.53	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
2	1	4.91	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
3	4	4.87	0.63	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
4	3	4.69	0.88	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง

จากตารางที่ 23 พบว่า ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูงว่าสมควรใช้เป็นปณิธานของหน่วยบรมประชาชนประจำตำบล หนได้ มี 4 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 4 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้ง 4 ข้อ ได้แก่

ข้อ 2. มุ่งทำงานร่วมกับชุมชน เพื่อส่งเสริมความรู้และการปฏิบัติในด้านศีลธรรมและวัฒนธรรม สุขภาพ อนามัย สัมมาชีพ สันติสุข ศึกษาสงเคราะห์ สาธารณะสงเคราะห์ กตัญญู กรเวทิตาธรรม และสามัคคีธรรม เพื่อความเจริญก้าวหน้าของชุมชน

ข้อ 1. มุ่งมั่นสร้างชุมชนให้พึ่งพาตนเองได้ เพื่อยกระดับความเป็นอยู่ พัฒนาคุณภาพชีวิตให้อยู่ในสภาพที่พึงพอใจสร้างคุณธรรมจริยธรรม เพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมภาคใต้

ข้อ 4. เสริมสร้างการดำเนินชีวิตและการอยู่ร่วมกันของประชาชน ในชุมชนอย่างมีความสุขและสันติ

ข้อ 3. เพิ่มพูนความรู้ สู่แนวปฏิบัติ พัฒนาประชา เพื่อการดำรงชีวิตที่ดี

2. การกำหนดถ้อยแถลงภารกิจหลักของ อ.ป.ต

ตารางที่ 24 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ ถ้อยแถลงภารกิจหลักของ อ.ป.ต.

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับของความเหมาะสม	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1	5	4.91	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
2	7	4.87	0.63	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
3	6	4.76	0.81	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง

จากตารางที่ 24 พบว่า ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูงเกี่ยวกับการกำหนดถ้อยแถลงภารกิจหลักของ อ.ป.ต มี 3 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 3 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้ง 3 ข้อ ได้แก่

ข้อที่ 5. คณะกรรมการและผู้แทนองค์กรชุมชนต้อง ทำความเข้าใจกับเป้าหมาย, วัตถุประสงค์ของโครงการ

ข้อที่ 7. คณะกรรมการและผู้แทนองค์กรชุมชนร่วมกันวางวิสัยทัศน์ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์

ข้อที่ 6. คณะกรรมการและผู้แทนองค์กรชุมชนร่วมกันทำการศึกษาปัญหาและความต้องการของประชาชน

3. ถ้อยแถลงภารกิจหลักที่สมควรใช้ในระบบการฝึกอบรมของหน่วย อ.ป.ต.

ตารางที่ 25 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ ถ้อยแถลงภารกิจหลักที่สมควรใช้ในระบบการฝึกอบรมของหน่วย อ.ป.ต.

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับของความเหมาะสม	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1	9	4.94	0.56	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
2	10	4.64	0.92	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
3	8	4.58	0.98	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง

จากตารางที่ 25 พบว่า ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูงเกี่ยวกับ ถ้อยแถลงภารกิจหลักที่สมควรใช้ในระบบการฝึกอบรมของหน่วย อ.ป.ต. มี 3 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 3 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้ง 3 ข้อ ได้แก่

ข้อที่ 9 จัดทำแผนฝึกอบรมให้เป็นระบบ ให้ทั้งภาครัฐ เอกชน มีบทบาทในการส่งเสริมสนับสนุน อย่างต่อเนื่องทั้งระยะสั้นและระยะยาว

ข้อที่ 10 จัดหาวิทยากร และภูมิปัญญาในสาขาต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ จัดให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การพัฒนาระหว่างชุมชน

ข้อที่ 8 แต่งตั้งคณะกรรมการท้องถิ่น กำหนดนโยบายและแนวทางในการจัดอบรมอย่างต่อเนื่องและครอบคลุมทุกระดับ

4. ขั้นตอนรูปแบบการกำหนดขอบข่าย

ตารางที่ 26 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ ขั้นตอนรูปแบบการกำหนดขอบข่าย

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับของความเหมาะสม	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1	11	4.97	0.53	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
2	13	4.97	0.56	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
3	16	4.94	0.56	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
4	12	4.91	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
5	14	4.76	0.81	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
6	15	4.71	0.81	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง

จากตารางที่ 26 พบว่า ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูงเกี่ยวกับขั้นตอนรูปแบบการกำหนดขอบข่าย มี 6 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 6 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้ง 6 ข้อ ได้แก่

ข้อที่ 13 คณะกรรมการและผู้แทนองค์กรชุมชนร่วมกันพิจารณาศักยภาพของชุมชนทรัพยากร และปัญหาความต้องการต่าง ๆ ที่มีอยู่

ข้อที่ 11 การกำหนดขอบข่ายงานของ อ.ป.ต. ควรเป็นไปตาม ข้อกำหนดของกรมการศาสนา และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของชุมชน

ข้อที่ 16 คณะกรรมการและผู้แทนองค์กรชุมชนร่วมกันวางเป้าหมายและแนวปฏิบัติ

ข้อที่ 12 คณะกรรมการและผู้แทนองค์กรชุมชนร่วมกันศึกษาปัญหาของประชาชน

ข้อที่ 14 คณะกรรมการและผู้แทนองค์กรชุมชน ร่วมกันกำหนดขอบข่ายเกี่ยวกับองค์ความรู้ที่จะถ่ายทอด

ข้อที่ 15 คณะกรรมการและผู้แทนองค์กรชุมชน กำหนดขอบข่ายเกี่ยวกับ ประเพณีวัฒนธรรม ความเชื่อท้องถิ่น

5. ขอบข่ายของหน่วย อ.ป.ต.

ตารางที่ 27 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ ขอบข่ายของหน่วย อ.ป.ต.

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับของความเหมาะสม	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1	17	4.97	0.53	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
2	20	4.97	0.56	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
3	24	4.91	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
4	19	4.87	0.63	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
5	23	4.87	0.63	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
6	18	4.79	0.74	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
7	21	4.76	0.81	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
8	22	4.69	0.88	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง

จากตารางที่ 27 พบว่า ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูงขอบข่ายของหน่วย อ.ป.ต.มี 8 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 8 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้ง 8 ข้อ ได้แก่

ข้อที่ 17 งานศีลธรรมและวัฒนธรรม

ข้อที่ 20 งานสันติสุข

ข้อที่ 24 งานสามัคคีธรรม

- ข้อที่ 19 งานสัมมนาอาชีพ
 ข้อที่ 23 งานกตัญญูกตเวทีตาธรรม
 ข้อที่ 18 งานสุขภาพอนามัย
 ข้อที่ 21 งานศึกษาสงเคราะห์
 ข้อที่ 22 งานสาธารณสงเคราะห์

6. หลักการทำงานของหน่วย อ.ป.ต.

ตารางที่ 28 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ หลักการทำงานของหน่วย อ.ป.ต.

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับของความเหมาะสม	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1	29	4.94	0.56	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
2	25	4.91	0.56	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
3	28	4.91	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
4	27	4.91	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
5	26	4.87	0.63	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
6	30	4.87	0.63	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง

จากตารางที่ 28 พบว่า ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูงเกี่ยวกับ หลักการทำงานของหน่วย อ.ป.ต.มี 6 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 6 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้ง 6 ข้อ ได้แก่

- ข้อที่ 29 หลักการทำงานเป็นทีม
 ข้อที่ 25 หลักการมีส่วนร่วม
 ข้อที่ 28 หลักการตอบสนองความต้องการ/ความสนใจในชุมชน
 ข้อที่ 27 หลักทางเลือกหลายทางในการให้ความรู้ประสบการณ์
 ข้อที่ 26 หลักการยืดหยุ่นในการทำงาน
 ข้อที่ 30 หลักการทำงานที่ยึดถือผู้ชำนาญการ

7. แผนการดำเนินงานของหน่วย อ.ป.ต.

ตารางที่ 29 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ แผนการดำเนินงานของหน่วย อ.ป.ต.

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับของความเหมาะสม	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1	34	4.87	0.63	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
2	31	4.76	0.81	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
3	33	4.76	0.81	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
4	32	4.67	0.92	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง

จากตารางที่ 29 พบว่า ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูงเกี่ยวกับหลักการทำงานของหน่วย อ.ป.ต. มี 4 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 4 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้ง 4 ข้อ ได้แก่

ข้อที่ 34 สร้างเป้าหมายที่ชัดเจน เนื้อหาสาระที่มองเห็นเป็นรูปธรรม

ข้อที่ 31 กำหนดทรัพยากรในการดำเนินการในท้องถิ่น

ข้อที่ 33 ให้ผู้เข้าอบรมมองเห็นผลและรับรู้ประโยชน์ที่จะพึงได้รับ

ข้อที่ 32 คำนี้ถึง กติกาของสังคมในท้องถิ่น ข้อจำกัดของสังคมและวัฒนธรรม

8. นโยบายการฝึกอบรมของหน่วย อ.ป.ต.

ตารางที่ 30 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ นโยบายการฝึกอบรมของหน่วย อ.ป.ต.

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับของความเหมาะสม	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1	40	4.94	0.56	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
2	35	4.91	0.56	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
3	39	4.91	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
4	38	4.91	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
5	36	4.87	0.63	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
6	44	4.87	0.63	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
7	42	4.87	0.63	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
8	41	4.76	0.81	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
9	37	4.76	0.81	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
10	43	4.67	0.92	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง

จากตารางที่ 30 พบว่า ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูงเกี่ยวกับนโยบายการฝึกอบรมของหน่วย อ.ป.ต. มี 10 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 10 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้ง 10 ข้อ ได้แก่

ข้อที่ 40 ส่งเสริมและพัฒนาจิตใจ โดยเสริมสร้างการรวมกลุ่มของประชาชนในท้องถิ่น เพื่อดำเนินกิจกรรมทางด้านการพัฒนาจิตใจ ให้เป็นพื้นฐานในการร่วมมือช่วยเหลือเกื้อกูลกันในการประกอบอาชีพ และการพัฒนาท้องถิ่น

ข้อที่ 35 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน ในการวางแผนทางการจัดกิจกรรม โครงการฝึกอบรมในด้านต่าง ๆ ทุกขั้นตอน

ข้อที่ 39 ส่งเสริมให้ผู้เข้ารับการอบรมเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็นทำเป็น ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และประยุกต์ความรู้มาใช้ ป้องกันแก้ปัญหาและเกิดความใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

ข้อที่ 38 เน้นการฝึกอบรมในเชิงวิทยาศาสตร์ สอนให้คิดเป็นในเชิงวิเคราะห์ วิจัยหาเหตุผล รู้จักตนเอง และเน้นการปฏิบัติด้วยตนเอง ตลอดจนจัดหาหรือผลิตวิทยากร ให้มีความรู้ความสามารถ สอดแทรกด้านคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่ดีงาม ในกระบวนการฝึกอบรมให้มีประสิทธิภาพยิ่ง

ข้อที่ 36 ส่งเสริมให้ จัดกระบวนการให้การปรึกษา กำหนดนโยบาย วางแผน ติดตาม พัฒนา และประเมินผล

ข้อที่ 44 ส่งเสริมให้ผู้เข้ารับการอบรมได้กลับไปใช้ความรู้ที่ได้รับการ อบรมแล้วปฏิบัติงานได้จริง

ข้อที่ 42 ป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และการเสริมสร้างความสงบสุขในสังคม

ข้อที่ 41 ส่งเสริมให้ประยุกต์ใช้ และการเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาชีวิตให้สอดคล้องกับสภาพสังคมไทยกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

ข้อที่ 37 จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการฝึกอบรม ให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เข้ารับการอบรม

ข้อที่ 43 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ให้ชุมชนรับทราบ กิจกรรมและโครงการต่าง ๆ อย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง

9. วัตถุประสงค์การฝึกอบรมของหน่วย อ.ป.ต.

ตารางที่ 31 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์การฝึกอบรมของหน่วย อ.ป.ต.

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับของความเหมาะสม	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1	46	4.97	0.56	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
2	48	4.91	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
3	45	4.87	0.63	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
4	47	4.87	0.63	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
5	49	4.69	0.88	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง

จากตารางที่ 31 พบว่า ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูงเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์การฝึกอบรมของหน่วย อ.ป.ต. มี 5 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 5 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้ง 5 ข้อ ได้แก่

ข้อที่ 46 เพื่อให้ความรู้ด้านสุขภาพอนามัย จิตใจ สติปัญญา คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ข้อที่ 48 เพื่อพัฒนาท้องถิ่นให้มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับภูมิปัญญาของตน โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วยกันปลูกจิตสำนึกให้ทุกคนเห็นคุณค่าของความเป็นคนดีมีศีลธรรม ซึ่งเป็นรากฐานในการพัฒนาด้านอื่น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อที่ 45 เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีพให้ประชาชนในตำบลสามารถช่วยเหลือตนเองได้ และพัฒนาตนเองพัฒนาอาชีพให้มีรายได้มั่นคง เพื่อความกินดี อยู่ดี พ้นจากความทุกข์ยากทั้งหลายทั้งปวง ให้เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้องตามสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นนั้น ๆ

ข้อที่ 47 เพื่อเป็นศูนย์กลางประสานงานระหว่างวัด บ้าน หน่วยราชการ และเอกชน ใน การที่จะร่วมกันพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าทุก ๆ ด้าน

ข้อที่ 49 พัฒนาอาชีพโดยเฉพาะอาชีพที่ถูกต้องตามกฎหมาย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

10. การรายงานผลการปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์

ตารางที่ 32 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการรายงานผลการปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับของความเหมาะสม	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1	55	4.97	0.53	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
2	54	4.91	0.53	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
3	51	4.91	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
4	50	4.79	0.74	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
5	53	4.76	0.81	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
6	52	4.76	0.81	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง

จากตารางที่ 32 พบว่าข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูงเกี่ยวกับการรายงานผลการปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ มี 6 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 6 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้ง 6 ข้อ ได้แก่

ข้อที่ 55 มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ โครงการกิจกรรม

ข้อที่ 54 มีการสรุปผลงานประจำปี

ข้อที่ 51 รายงานโดยการประชุมปฏิบัติการ เพื่อการมีส่วนร่วม และรายงานผลแต่ละฝ่ายในวันประชุมประจำเดือน

ข้อที่ 50 จัดทำเป็นรายงาน เพื่อเป็นเอกสารอ้างอิง มีการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

ข้อที่ 53 ทำรายงานประจำปี

ข้อที่ 52 ทำแฟ้มสะสมงาน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

11. องค์ประกอบและขั้นตอนของการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์และแผนงานของโครงการ

ตารางที่ 33 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ องค์ประกอบและขั้นตอนของการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์และแผนงานของโครงการ

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับของความเหมาะสม	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1	56	4.91	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
2	58	4.87	0.63	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
3	57	4.76	0.81	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
4	60	4.76	0.81	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
5	59	4.67	0.92	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง

จากตารางที่ 33 พบว่า ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูงเกี่ยวกับองค์ประกอบและขั้นตอนของการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์และแผนงานของโครงการ มี 5 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 5 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้ง 5 ข้อ ได้แก่

ข้อที่ 56 สัมมนาเชิงปฏิบัติการผู้ประสานงานและคณะทำงาน

ข้อที่ 58 กำหนดแผน โดยคำนึงถึง กำหนดสถานที่ฝึกอบรม กลุ่มเป้าหมาย วัตถุประสงค์ ระยะเวลา งบประมาณ ทรัพยากร ผู้รับผิดชอบแต่ละด้าน

ข้อที่ 57 สสำรวจความต้องการกลุ่มเป้าหมาย

ข้อที่ 60 นำแผนสู่การปฏิบัติ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง

ข้อที่ 59 วิเคราะห์ กลั่นกรองแผนงานโครงการ

12. วิธีการกำหนดวัตถุประสงค์ ที่คำนึงถึงวิถีชีวิตของประชาชน จากอาชีพหลักของประชาชนในท้องถิ่นภาคใต้

ตารางที่ 34 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ วิธีการกำหนดวัตถุประสงค์ ที่คำนึงถึงวิถีชีวิตของประชาชน จากอาชีพหลักของประชาชนในท้องถิ่นภาคใต้

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับของความเหมาะสม	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1	62	4.91	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
2	63	4.76	0.81	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
3	61	4.71	0.81	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง

จากตารางที่ 34 พบว่า ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูงเกี่ยวกับวิธีการกำหนดวัตถุประสงค์ ที่คำนึงถึงวิถีชีวิตของประชาชน จากอาชีพหลักของประชาชนในท้องถิ่นภาคใต้ มี 3 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 3 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้ง 3 ข้อ ได้แก่

ข้อ 62 กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อวัฒนธรรม ประเพณี องค์กรความรู้ภูมิปัญญาในท้องถิ่น ประสพการณ์ในท้องถิ่นภาคใต้

ข้อ 63 ควรประยุกต์ใช้วัตถุประสงค์หลัก และวัตถุประสงค์ของท้องถิ่น แล้วบูรณาการองค์ความรู้ที่เป็นของท้องถิ่นเพื่อเกิดวัตถุประสงค์ที่เหมาะสมของภาคใต้

ข้อ 61 กำหนดวัตถุประสงค์หลักที่มีความจำเป็นสำหรับการอบรมสำหรับประชาชน หนใต้ หรืออาจเหมือนกันทุกภาค

13. วิธีการแจ้งหลักสูตรและเนื้อหาให้ประชาชนรับทราบ

ตารางที่ 35 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ วิธีการแจ้งหลักสูตรและเนื้อหาให้ประชาชนรับทราบ

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับของความเหมาะสม	ความสอดคล้องกันสูงของผู้เชี่ยวชาญ
1	68	4.97	0.53	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
2	66	4.94	0.56	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
3	67	4.94	0.56	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
4	69	4.94	0.56	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
5	65	4.91	0.56	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
6	64	3.26	0.70	ปานกลาง	สอดคล้องกันสูง

จากตารางที่ 35 พบว่า ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง วิธีการแจ้งหลักสูตรและเนื้อหาให้ประชาชนรับทราบ มี 5 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 6 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้ง 5 ข้อ มีความเหมาะสมระดับปานกลางจำนวน 1 ข้อ

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อที่ 68 แจ้งทางหอกระจายข่าวหมู่บ้าน

ข้อที่ 66 แจ้งทางวิทยุกระจายเสียงหมู่บ้าน

ข้อที่ 67 แจ้งโดยการประชุมเสวนา

ข้อที่ 69 คณะกรรมการอบรมติดต่อประสานงานกับผู้เข้ารับการอบรมด้วยตนเอง

ข้อที่ 65 แจ้งทางเอกสารสิ่งพิมพ์

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่าเป็นความเหมาะสมระดับปานกลางได้แก่

ข้อที่ 64 แจ้งทางจดหมาย

14. การวางแผนเพื่อให้ทราบความต้องการจำเป็นสำหรับการสร้างหลักสูตร

ตารางที่ 36 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ การวางแผนเพื่อให้ทราบความต้องการจำเป็นสำหรับการสร้างหลักสูตร

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับของความเหมาะสม	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1	74	4.94	0.56	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
2	70	4.91	0.56	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
3	72	4.91	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
4	71	4.91	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
5	73	4.87	0.63	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง

จากตารางที่ 36 พบว่า ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูงเกี่ยวกับการวางแผนเพื่อให้ทราบความต้องการจำเป็นสำหรับการสร้างหลักสูตร มี 5 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 5 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้ง 5 ข้อ ได้แก่

ข้อที่ 74 การมีส่วนร่วมของผู้ที่จะเข้ารับการฝึกอบรมในการพัฒนาหลักสูตรและการอบรม

ข้อที่ 70 จัดการประชุมหมู่บ้าน หรือเวทีประชาคม

ข้อที่ 72 สำรวจสภาพความต้องการปัญหาของท้องถิ่น

ข้อที่ 71 สอบถามโดยการใช้แบบสอบถามทุกครัวเรือน ทุกหมู่บ้านผ่านผู้ใหญ่บ้าน แล้ว

สรุปรวม

ข้อที่ 73 ศึกษาจากแหล่งข้อมูลอื่น จากแหล่งข้อมูลท้องถิ่นเกี่ยวกับ ประเด็นที่จะจัดให้มีการฝึกอบรม

15. ขั้นตอนการใช้ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนและโครงการครั้งต่อไป

ตารางที่ 37 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ ขั้นตอนการใช้ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนและโครงการครั้งต่อไป

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับของความเหมาะสม	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1	77	4.87	0.63	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
2	76	4.76	0.87	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
3	75	4.76	0.81	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง

จากตารางที่ 37 พบว่า ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูงเกี่ยวกับขั้นตอนการใช้ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนและโครงการครั้งต่อไป มี 3 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 3 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้ง 3 ข้อ ได้แก่

ข้อที่ 77 ร่วมมือกับองค์กร หรือศูนย์ข้อมูลท้องถิ่นในการเผยแพร่ข้อมูลให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการเชื่อมโยงและเผยแพร่ข้อมูล

ข้อที่ 76 พัฒนาการจัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง

ข้อที่ 75 กับแหล่งข้อมูลท้องถิ่น ในการพัฒนาการเก็บข้อมูลและเผยแพร่

16. ขั้นตอนที่ผู้เข้ารับการอบรมควรมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรและโครงการ

ตารางที่ 38 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ ผู้เข้ารับการอบรมควรมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรและโครงการในขั้นตอนใด

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับของความเหมาะสม	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1	79	4.91	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
2	78	4.87	0.63	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
3	80	4.69	0.88	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
4	81	4.64	0.92	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
5	82	4.58	0.98	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง

จากตารางที่ 38 พบว่า ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูงเกี่ยวกับขั้นตอนที่ผู้เข้ารับการอบรมควรมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรและโครงการ มี 5 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 5 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้ง 5 ข้อ ได้แก่

ข้อที่ 79 การหาความต้องการจำเป็น

ข้อที่ 78 การกำหนดหลักสูตร

ข้อที่ 80 ชั้นเตรียมการอบรม

ข้อที่ 81 ชั้นพัฒนาหลักสูตร

ข้อที่ 82 ชั้นประเมินผลหลักสูตร

17. การวางแผนจัดหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับความรู้และประสบการณ์ของผู้เข้ารับการอบรม

ตารางที่ 39 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ การวางแผนจัดหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับความรู้และประสบการณ์ของผู้เข้ารับการอบรม

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับของความเหมาะสม	ความสอดคล้องกันสูงของผู้เชี่ยวชาญ
1	83	4.94	0.56	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
2	84	4.94	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
3	85	4.76	0.81	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง

จากตารางที่ 39 พบว่า ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูงเกี่ยวกับขั้นตอนที่ผู้เข้ารับการอบรมควรมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรและโครงการมี 3 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 3 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้ง 3 ข้อ ได้แก่

ข้อที่ 83 ทำระบบข้อมูล

ข้อที่ 84 ทำการทดสอบเบื้องต้น

ข้อที่ 85 จัดหลักสูตรเรื่องที่จะอบรมเป็นโมดูล ชุดฝึกอบรม เพื่อให้เลือกอบรมตามความพร้อม ทักษะของแต่ละบุคคล

18. การวางแผนจัดหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับการปฏิบัติงานของผู้เข้ารับการอบรม

ตารางที่ 40 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ การวางแผนจัดหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับการปฏิบัติงานของผู้เข้ารับการอบรม

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับของความเหมาะสม	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1	89	4.97	0.53	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
2	86	4.91	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
3	87	4.87	0.63	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
4	88	4.76	0.81	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง

จากตารางที่ 40 พบว่า ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง การวางแผนจัดหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับการปฏิบัติงานของผู้เข้ารับการอบรม มี 4 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 4 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้ง 4 ข้อ

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อที่ 89 ให้ผู้เข้ารับการอบรมทำให้อุณหภูมิแล้วต่อยอดประสบการณ์เดิมของให้ผู้เข้ารับการอบรม

ข้อที่ 86 ทำการทดสอบสมรรถภาพของผู้เข้ารับการอบรม

ข้อที่ 87 เองงานและประสบการณ์ของผู้เข้ารับการอบรมมาเป็นเนื้อหาสาระ เป็นกรอบแนวทางในการฝึกอบรม

ข้อที่ 88 ยอมรับเอาความรู้และประสบการณ์ของผู้เข้ารับ การอบรมมาเป็นหลักสูตร

19. หลักสูตรหรือกิจกรรมด้านศีลธรรมและวัฒนธรรม

ตารางที่ 41 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ หลักสูตรหรือกิจกรรมด้านศีลธรรมและวัฒนธรรม

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับของความเหมาะสม	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1	3	4.91	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
2	2	4.87	0.63	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
3	4	4.87	0.63	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
4	1	4.69	0.88	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง

จากตารางที่ 41 พบว่า ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูงเกี่ยวกับหลักสูตรหรือกิจกรรมด้านศีลธรรมและวัฒนธรรมมี 4 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 4 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้ง 4 ข้อ ได้แก่

ข้อที่ 3 อนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณี และเอกลักษณ์ท้องถิ่น เช่นการเล่นพื้นบ้าน
ทอผ้า จักสาน

ข้อที่ 2 อบรมศีลธรรม หรือให้การศึกษาเกี่ยวกับศาสนา

ข้อที่ 4 ยึดมั่นขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม เช่น อบรมเกี่ยวกับ กิริยามารยาท

ข้อที่ 1 กิจกรรมในวัดสำคัญต่าง ๆ เช่นวันเข้าพรรษา

20. หลักสูตรหรือกิจกรรมด้านสุขภาพอนามัย

ตารางที่ 42 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ หลักสูตรหรือกิจกรรมด้านสุขภาพอนามัย

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่าง ควอไทล์	ระดับของความ เหมาะสม	ความสอดคล้อง ของผู้เชี่ยวชาญ
1	7	4.91	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
2	5	4.79	0.74	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
3	8	4.76	0.81	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
4	6	4.76	0.81	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง

จากตารางที่ 42 พบว่า ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูงเกี่ยวกับหลักสูตรหรือกิจกรรมด้านสุขภาพอนามัย มี 4 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 4 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้ง 4 ข้อ ได้แก่

ข้อที่ 7 ความรู้ในเรื่อง การบริโภคอาหาร และการประกอบอาหารที่ถูกสุขลักษณะ

ข้อที่ 5 ความรู้เกี่ยวกับการรักษาสุขภาพอนามัย

ข้อที่ 8 อบรมความรู้ที่จำเป็นในการดำรงชีวิต เช่น การไช้ยา การโภชนาการ และการวางแผนครอบครัว

ข้อที่ 6 ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและรักษาโรคต่าง ๆ ที่มักเกิดในชุมชน

21. หลักสูตรหรือกิจกรรมด้านอาชีพ

ตารางที่ 43 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ หลักสูตรและกิจกรรมด้านอาชีพ

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับของความเหมาะสม	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1	9	4.91	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
2	10	4.76	0.81	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง

จากตารางที่ 43 พบว่า ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูงเกี่ยวกับหลักสูตรหรือกิจกรรมด้านอาชีพ มี 2 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 2 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้ง 2 ข้อ ได้แก่

ข้อที่ 9 การปรับปรุงเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร

ข้อที่ 10 ความรู้ด้านอุตสาหกรรมในครัวเรือน

22. หลักสูตรหรือกิจกรรมด้านสันติสุข

ตารางที่ 44 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ หลักสูตรหรือกิจกรรมด้านสันติสุข

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับของความเหมาะสม	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1	11	4.19	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง

จากตารางที่ 44 พบว่า ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูงเกี่ยวกับหลักสูตรหรือกิจกรรมด้านสันติสุข มี 1 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 1 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้ง 1 ข้อ ได้แก่

ข้อที่ 11 เกี่ยวกับการป้องกันอันตรายต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในชุมชน เช่น อัคคีภัย อุทกภัย วาตภัย

23. หลักสูตรหรือกิจกรรมด้านการศึกษาสงเคราะห์

ตารางที่ 45 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ หลักสูตรหรือกิจกรรมด้านการศึกษาสงเคราะห์

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับของความเหมาะสม	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1	14	4.97	0.53	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
2	15	4.94	0.56	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
3	13	4.91	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
4	12	4.87	0.63	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง

จากตารางที่ 45 พบว่า ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูงเกี่ยวกับหลักสูตรหรือกิจกรรมด้านการศึกษาสงเคราะห์ มี 4 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 4 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้ง 4 ข้อ ได้แก่

ข้อที่ 14 การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

ข้อที่ 15 ความรู้เกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของประชาชนตามระบอบประชาธิปไตย เช่น การเลือกตั้ง

ข้อที่ 13 กฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตที่ควรรู้

ข้อที่ 12 วางแผนครอบครัวกับสมาชิกในชุมชน

24. หลักสูตรและกิจกรรมด้านสาธารณสุขสงเคราะห์

ตารางที่ 46 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ หลักสูตรและกิจกรรมด้านสาธารณสุขสงเคราะห์

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับของความเหมาะสม	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1	16	4.87	0.63	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
2	17	4.76	0.81	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง

จากตารางที่ 46 พบว่า ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูงเกี่ยวกับหลักสูตรและกิจกรรมด้านสาธารณสุขสงเคราะห์ มี 2 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 2 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้ง 2 ข้อ ได้แก่

ข้อที่ 16 กิจกรรมบำรุงสาธารณสุขสมบัติประจำหมู่บ้าน เช่น ถนน ห้วย หนอง คลอง บึง

ข้อที่ 17 กิจกรรมบำรุงพัฒนาสุขภาพเฝ้าระวังชุมชน เช่น การจัดทำความสะอาดบ้านเรือนและหมู่บ้าน สร้างส้วม

25. หลักสูตรและกิจกรรมด้านกตัญญูทเวทิตาธรรม

ตารางที่ 47 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ หลักสูตรและกิจกรรมด้านกตัญญูทเวทิตาธรรม

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับของความเหมาะสม	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1	18	4.94	0.53	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง

จากตารางที่ 47 พบว่า ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูงเกี่ยวกับหลักสูตรและกิจกรรมด้านกตัญญูทเวทิตาธรรม มี 1 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 1 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้ง 1 ข้อ ได้แก่

ข้อที่ 18 อบรมให้ประชาชนได้รู้จักทเวทิตาธรรมต่อผู้มีพระคุณ ต่อชาติ เช่น กิจกรรมวันแม่ วันผู้สูงอายุ

26. หลักสูตรและกิจกรรมด้านความสามัคคีธรรม

ตารางที่ 48 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ หลักสูตรและกิจกรรมด้านความสามัคคีธรรม

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับของความเหมาะสม	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1	19	4.91	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
2	20	4.87	0.63	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง

จากตารางที่ 48 พบว่า ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูงเกี่ยวกับหลักสูตรและกิจกรรมด้านความสามัคคีธรรม มี 2 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 2 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้ง 2 ข้อ ได้แก่

ข้อที่ 19 กิจกรรมสร้างความสามัคคีในชุมชนเช่น แข่งกีฬา

ข้อที่ 20 อบรม ความมั่นคง ปลอดภัยในชุมชน และของประเทศชาติ เช่น การอบรมลูกเสือชาวบ้าน การอบรมไทยอาสาป้องกันชาติ

27. งบประมาณการฝึกอบรม

ตารางที่ 49 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ งบประมาณการฝึกอบรม

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับของความเหมาะสม	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1	96	4.94	0.56	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
2	91	4.94	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
3	93	4.76	0.81	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
4	92	4.64	0.92	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
5	95	3.05	0.79	ปานกลาง	สอดคล้องกันสูง
6	94	3.04	0.68	ปานกลาง	สอดคล้องกันสูง

จากตารางที่ 49 พบว่า ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูงเกี่ยวกับ งบประมาณการฝึกอบรม มี 4 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 6 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้ง 6 ข้อ มีความเหมาะสมระดับปานกลาง จำนวน 2 ข้อ

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อที่ 96 หน่วย อ.ป.ต.ควรรหาผู้สนับสนุน งบประมาณ และทุกสิ่งทุกอย่างให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของ รัฐบาลท้องถิ่นต้องมีส่วนร่วมสนับสนุน รวมถึงการสนับสนุนขององค์กรเอกชนต่าง ๆ

ข้อที่ 91 ผู้เข้ารับการอบรมควรมีส่วนร่วมช่วยเหลือโครงการที่หลากหลาย เช่น การอาสาสมัครช่วยด้านแรงงาน การช่วยเหลือด้านข้าวของต่าง ๆ ที่พอจะช่วยได้

ข้อที่ 93 หากโครงการที่จัดน่าสนใจมากพอที่ผู้เข้าอบรมอยากจ่ายก็ให้ร่วมรับผิดชอบค่าใช้จ่าย

ข้อที่ 92 หากงบประมาณที่สนับสนุนโครงการฯ มีมากพอก็ไม่จำเป็นต้องให้ผู้เข้ารับการอบรมรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการอบรม

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีเหมาะสมระดับปานกลางได้แก่

ข้อที่ 95 ควรจัดเป็นบริการฟรี เพราะเป็นการกระตุ้นส่งเสริม ความตระหนักด้านคุณธรรมและจริยธรรม

ข้อที่ 94 ควรให้ผู้เข้ารับการอบรมรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการอบรมทั้งหมด

28. การจัดหาและใช้จ่ายงบประมาณ

ตารางที่ 50 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการจัดหาและใช้จ่ายงบประมาณ

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับของความเหมาะสม	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1	97	4.91	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
2	100	4.91	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
3	98	4.76	0.81	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
4	99	4.64	0.92	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง

จากตารางที่ 50 พบว่า ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูงเกี่ยวกับการจัดหาและใช้จ่ายงบประมาณ มี 4 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 4 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้ง 4 ข้อ ได้แก่

ข้อ 97 การจัดหางบประมาณ ควรเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เข้ารับการอบรมมากกว่าหาจากแหล่งอื่น โดยเน้นการพึ่งพาตนเอง

ข้อ 100 งบประมาณควรมาจากกรมการศาสนา

ข้อ 98 คณะกรรมการด้านการเงินเป็นผู้จัดหาและใช้จ่ายงบประมาณ

ข้อ 99 จัดตั้งหน่วยงานเพื่อจัดหางบประมาณการกุศล

29. สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่หน่วยอบรมควรมี

ตารางที่ 51 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่หน่วยอบรมควรมี

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับของความเหมาะสม	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1	3	4.97	0.53	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
2	5	4.97	0.56	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
3	2	4.91	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
4	1	4.87	0.63	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
5	6	4.87	0.63	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
6	7	4.79	0.74	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
7	4	4.69	0.88	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง

จากตารางที่ 51 พบว่า ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูงเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่หน่วยอบรมควรจะมี มี 7 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 7 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้ง 7 ข้อ ได้แก่

- ข้อที่ 3 เครื่องถ่ายเอกสาร
- ข้อที่ 5 เครื่องคอมพิวเตอร์
- ข้อที่ 2 โทรศัพท์
- ข้อที่ 1 เครื่องพิมพ์ดีด
- ข้อที่ 6 เครื่องพรีนเตอร์
- ข้อที่ 7 อินเทอร์เน็ต
- ข้อที่ 4 เครื่องโทรสาร

30. ช่วงเวลาที่ประชาชนต้องการ และระยะเวลาที่ประชาชนต้องการ

ตารางที่ 52 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ ช่วงเวลาที่ประชาชนต้องการ และระยะเวลาที่ประชาชนต้องการ

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับของความเหมาะสม	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1	102	4.91	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
2	103	4.87	0.63	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
3	105	4.76	0.81	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
4	104	4.67	0.92	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง

จากตารางที่ 52 พบว่า ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูงเกี่ยวกับช่วงเวลาที่ประชาชนต้องการ และระยะเวลาที่ประชาชนต้องการ มี 4 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 4 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้ง 4 ข้อ ได้แก่

ข้อที่ 102 กำหนดระยะเวลาตามความเหมาะสมตามอาชีพในท้องถิ่น โดยการสัมภาษณ์สอบถามจากประชาชนในพื้นที่

ข้อที่ 103 คำนึงถึงช่วงเวลาที่จะนำไปสู่การใช้ประโยชน์สูงสุดของการฝึกอบรมนั้น เช่น วันมาฆบูชา ก็จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับศาสนา, งานประเพณีบางอย่างก็จัด กิจกรรมให้เกิดประโยชน์จากช่วงเวลานั้น

ข้อที่ 105 ระยะเวลาของหลักสูตรของการฝึกอบรมให้ขึ้นอยู่กับความยากง่ายของหลักสูตร เช่น ถ้าหลักสูตรธรรมดาที่ระยะสั้น ก็จัดเป็น 2-3 สัปดาห์ ถ้าระยะกลางก็จัดเป็น เดือน ถ้าระยะยาวก็จัดเป็น ปี

ข้อที่ 104 คำนึงถึงความจำเป็นเร่งด่วน ในการใช้ประโยชน์จากการฝึกอบรมนั้น เช่น ราคายางขึ้นอย่างรุนแรง ความต้องการเทคโนโลยี ก็ต้องพัฒนาหลักสูตรเพื่อตอบสนองความต้องการในระยะเร่งด่วน

31. ขั้นตอนการจัดหาวิทยากร

ตารางที่ 53 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ ขั้นตอนการจัดหาวิทยากร

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับของความเหมาะสม	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1	109	4.97	0.53	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
2	106	4.94	0.56	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
3	110	4.91	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
4	108	4.76	0.81	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
5	107	4.71	0.81	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง

จากตารางที่ 53 พบว่า ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูงเกี่ยวกับ ขั้นตอนการจัดหาวิทยากร มี 5 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 5 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้ง 5 ข้อ ได้แก่

ข้อที่ 109 เลือกวิทยากรโดย พิจารณาว่าในแต่ละเรื่องที่จะทำการ อบรม วิทยากรผู้ใดมีความสามารถจะถ่ายทอดมากที่สุด โดยพิจารณาจาก ประสบการณ์ ทักษะ ที่วิทยากรเคยมีในแต่ละเรื่อง

ข้อที่ 106 จัดทำบัญชีรายชื่อวิทยากร ผู้มีความชำนาญเชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ โดยการทำการสำรวจ และจัดทำเป็นทำเนียบ วิทยากรในชุมชน สถานศึกษา ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ข้อที่ 110 ประสานกับวิทยากรโดยใช้ทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ

ข้อที่ 108 ตรวจสอบดูจากโปรแกรมการฝึกอบรม เพื่อทราบเนื้อหาการอบรมก่อน แล้วจัดหาวิทยากร กำหนดไว้หลาย ๆ คน เป็นตัวเลือกและสำรอง

ข้อที่ 107 ต้องประสาน หรือให้กลุ่มบุคคล,ประชาชนเสนอว่าต้องการให้ใครเป็นวิทยากร

32. คุณสมบัติวิทยากร

ตารางที่ 54 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ คุณสมบัติวิทยากร

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับของความเหมาะสม	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1	4	4.94	0.56	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
2	11	4.91	0.56	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
3	1	4.91	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
4	12	4.91	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
5	7	4.87	0.63	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
6	13	4.87	0.63	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
7	3	4.87	0.63	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
8	2	4.76	0.81	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
9	8	4.76	0.81	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
10	9	4.69	0.88	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
11	10	4.67	0.92	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
12	5	4.64	0.98	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
13	6	4.58	0.98	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง

จากตารางที่ 54 พบว่า ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูงเกี่ยวกับคุณสมบัติวิทยากร มี 13 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 13 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ทั้ง 13 ข้อ ได้แก่

- ข้อที่ 4 ควรเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
- ข้อที่ 11 ควรเป็นผู้ยอมรับความคิดเห็นผู้อื่น
- ข้อที่ 1 ควรเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจหลักการฝึกอบรม
- ข้อที่ 12 ควรมีความสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้า
- ข้อที่ 7 ควรเป็นผู้ประสานงานที่ดี
- ข้อที่ 13 ควรมีความหลากหลายในแต่ละสาขาวิชา
- ข้อที่ 3 ควรมีความรู้เรื่องกระบวนการให้การปรึกษา
- ข้อที่ 2 ควรเป็นผู้ปฏิบัติงานด้านฝึกอบรม
- ข้อที่ 8 ควรเป็นผู้มีความรู้เรื่องหลักการประเมินผล
- ข้อที่ 9 ควรมีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์
- ข้อที่ 10 ควรมีประสิทธิภาพในการให้การปรึกษา

ข้อที่ 5 ควรเป็นผู้มีความรู้ด้านเทคโนโลยีการศึกษา

ข้อที่ 6 ควรเป็นบุคลากรทางการศึกษา

33. การระบุคุณสมบัติผู้เข้ารับการอบรม

ตารางที่ 55 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ การระบุคุณสมบัติผู้เข้ารับการอบรม

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่าง ควอไทล์	ระดับของความ เหมาะสม	ความสอดคล้อง ของผู้เชี่ยวชาญ
1	114	4.97	0.53	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
2	115	4.94	0.56	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
3	113	4.94	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
4	112	4.76	0.81	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง

จากตารางที่ 55 พบว่า ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูงเกี่ยวกับการระบุคุณสมบัติผู้เข้ารับการอบรม มี 4 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 4 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้ง 4 ข้อ ได้แก่

ข้อที่ 114 กำหนดหลักสูตรให้เหมาะสมกับแต่ละกลุ่ม

ข้อที่ 115 กำหนดพื้นฐานและคุณสมบัติเบื้องต้น เช่น การอบรมการเลี้ยงปลา ผู้เข้าอบรมต้องมีพื้นฐานการเลี้ยงปลา แล้วคัดเลือกผู้มีความรู้และประสบการณ์ให้สอดคล้องกับหลักสูตร

ข้อที่ 113 แบ่งกลุ่มตามศักยภาพและความจำเป็นก่อนหลัง

ข้อที่ 112 ควรระบุให้ครอบคลุมประชาชนทุกกลุ่มในชุมชนทั้งหมด

34. สถานที่ฝึกอบรม

ตารางที่ 56 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ สถานที่ฝึกอบรม

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่าง ควอไทล์	ระดับของความ เหมาะสม	ความสอดคล้อง ของผู้เชี่ยวชาญ
1	122	4.91	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
2	121	4.79	0.74	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
3	123	4.76	0.81	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง

จากตารางที่ 56 พบว่า ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูงเกี่ยวกับสถานที่ฝึกอบรม มี 3 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 3 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้ง 3 ข้อ ได้แก่

ข้อที่ 122 ควรมีสถานที่ที่เป็นศูนย์กลางชุมชน อาจเป็นศาลาวัด ห้องประชุมโรงเรียน หรือศาลากลางหมู่บ้าน

ข้อที่ 121 ควรมีสถานที่อบรมเป็นของตนเองส่วนหนึ่ง ซึ่งมีสิ่งอำนวยความสะดวกพร้อม

ข้อที่ 123 ควรตั้งอยู่บริเวณที่ทำการสภาตำบล เพื่อประสานกับหน่วยงานต่าง ๆ

35. เทคนิคการฝึกอบรม

ตารางที่ 57 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ เทคนิคการฝึกอบรม

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับของความเหมาะสม	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1	9	4.94	0.56	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
2	5	4.91	0.56	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
3	7	4.91	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
4	1	4.91	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
5	6	4.87	0.63	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
6	10	4.87	0.63	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
7	11	4.87	0.63	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
8	3	4.76	0.81	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
9	8	4.76	0.81	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
10	2	4.67	0.92	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
11	4	4.69	0.88	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง

จากตารางที่ 57 พบว่า ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูงเกี่ยวกับเทคนิคการฝึกอบรม มี 11 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 11 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้ง 11 ข้อ ได้แก่

ข้อที่ 9 ควรเน้นการระดมสมอง

ข้อที่ 5 ควรเน้นการอภิปรายกลุ่มย่อย

ข้อที่ 7 ควรเน้นการฝึกหัดปฏิบัติจริง

ข้อที่ 1 ให้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมจริง มีส่วนร่วม มีการให้ไปทำต่อที่บ้านเป็นการบ้าน มีการแสดงความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

- ข้อที่ 6 ควรเน้นการใช้คู่มือประกอบการบรรยาย
- ข้อที่ 10 ควรเน้นการดูงานนอกสถานที่
- ข้อที่ 11 ควรเน้นการจัดค่ายการศึกษา
- ข้อที่ 3 ควรเน้นการบรรยายเป็นภาษาใต้
- ข้อที่ 8 ควรเน้นบทบาทสมมติ
- ข้อที่ 2 มีเอกสารประกอบการบรรยายทุกครั้ง
- ข้อที่ 4 ควรเน้นการอภิปรายกลุ่มใหญ่

36. สื่อและกิจกรรมที่เหมาะสมกับคนภาคใต้

ตารางที่ 58 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ สื่อและกิจกรรมที่เหมาะสมกับคนภาคใต้

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับของความเหมาะสม	ความสอดคล้องกันสูงของผู้เชี่ยวชาญ
1	1	4.91	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
2	3	4.91	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
3	2	4.87	0.63	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
4	4	4.79	0.74	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
5	6	4.76	0.81	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
6	5	4.6	0.92	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง

จากตารางที่ 58 พบว่า ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูงเกี่ยวกับสื่อและกิจกรรมที่เหมาะสมกับคนภาคใต้ มี 6 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 6 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้ง 6 ข้อ ได้แก่

- ข้อที่ 1 ควรใช้สื่อพื้นบ้าน
- ข้อที่ 3 ควรใช้สื่อหลาย ๆ รูปแบบ โดยคำนึงถึงความพร้อมของท้องถิ่น
- ข้อที่ 2 ควรจัดกิจกรรมพาไปดูงานนอกสถานที่
- ข้อที่ 4 ควรใช้วีดิทัศน์ประกอบการบรรยาย
- ข้อที่ 6 ควรจัดโปสเตอร์ แผ่นพับ
- ข้อที่ 5 ควรจัดทำนิทรรศการ

37. สื่อวัสดุที่หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลควรจะมี

ตารางที่ 59 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ สื่อวัสดุที่หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลควรจะมี

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับของความเหมาะสม	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1	2	4.94	0.56	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
2	1	4.91	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
3	7	4.91	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
4	6	4.87	0.63	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
5	3	4.76	0.81	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
6	4	4.69	0.88	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
7	5	4.67	0.92	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
8	8	4.58	0.98	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
9	9	3.05	0.79	ปานกลาง	สอดคล้องกันสูง

จากตารางที่ 59 พบว่า ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูงเกี่ยวกับ สื่อวัสดุที่หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลควรจะมี มี 8 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 9 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้ง 8 ข้อ มีความเหมาะสมระดับปานกลางจำนวน 1 ข้อ

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อที่ 2 เทปบันทึกเสียง

ข้อที่ 1 เทปบันทึกภาพ

ข้อที่ 7 แผ่นใส

ข้อที่ 6 ของจริง

ข้อที่ 3 สไลด์

ข้อที่ 4 วัสดุกราฟิก

ข้อที่ 5 หุ่นสาธิตหรือหนังตะลุง

ข้อที่ 8 ซีดีรอม

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีเหมาะสมระดับปานกลางได้แก่

ข้อที่ 9 ฟิล์มภาพยนตร์

38. เครื่องมืออุปกรณ์ที่หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล ควรจะมี

ตารางที่ 60 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ เครื่องมืออุปกรณ์ที่หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล ควรจะมี

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับของความเหมาะสม	ความสอดคล้องกันสูงของผู้เชี่ยวชาญ
1	11	4.94	0.56	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
2	4	4.91	0.56	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
3	7	4.91	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
4	1	4.91	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
5	5	4.87	0.63	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
6	9	4.87	0.63	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
7	12	4.87	0.63	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
8	8	4.76	0.81	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
9	13	4.76	0.81	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
10	2	4.69	0.88	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
11	10	4.67	0.92	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
12	6	4.64	0.92	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
13	3	3.04	0.68	ปานกลาง	สอดคล้องกันสูง

จากตารางที่ 60 พบว่า ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูงเกี่ยวกับ เครื่องมืออุปกรณ์ที่หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล ควรจะมี มี 12 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 13 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้ง 13 ข้อ มีความเหมาะสมระดับปานกลาง จำนวน 1 ข้อ

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อที่ 11 เครื่องขยายเสียงพร้อมอุปกรณ์

ข้อที่ 4 เครื่องรับโทรทัศน์

ข้อที่ 7 กล้องถ่ายรูปพร้อมอุปกรณ์

ข้อที่ 1 เครื่องฉายภาพข้ามศรีษะ

ข้อที่ 5 เครื่องบันทึกภาพ

ข้อที่ 9 เครื่องพรีนเตอร์

ข้อที่ 12 เสียงตามสาย

ข้อที่ 8 เครื่องคอมพิวเตอร์

ข้อที่ 13 เครื่องรับวิทยุ

ข้อที่ 2 เครื่องฉายภาพสไลด์

ข้อที่ 10 ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์

ข้อที่ 6 กล้องเทปบันทึกภาพ อุปกรณ์ถ่ายทำ

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีเหมาะสมระดับปานกลาง ได้แก่

ข้อที่ 3 เครื่องฉายภาพยนตร์

39. ขั้นตอนหาความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรม

ตารางที่ 61 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ ขั้นตอนหาความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรม

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับของความเหมาะสม	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1	117	4.91	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
2	116	4.91	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
3	119	4.87	0.63	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
4	118	4.76	0.81	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
5	120	4.64	0.92	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง

จากตารางที่ 61 พบว่า ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูงเกี่ยวกับขั้นตอนหาความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรม มี 5 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 5 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้ง 5 ข้อ ได้แก่

ข้อที่ 117 หาความต้องการจำเป็นโดยใช้การสัมภาษณ์

ข้อที่ 116 หาความต้องการจำเป็นด้วย การใช้แบบสอบถาม

ข้อที่ 119 ควรมีหน่วยงาน สํารวจหัวข้อเรื่องที่ประชาชนสนใจจะเข้าอบรม

ข้อที่ 118 หาความต้องการจำเป็นโดยการใช้ การประชุมอภิปราย

ข้อที่ 120 ให้ผู้เข้ารับการอบรมเป็นผู้สำรวจและเก็บข้อมูลต่าง ๆ ในพื้นที่

40. ขั้นตอนในการกำหนดหลักสูตรตามความต้องการของประชาชน

ตารางที่ 62 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ ขั้นตอนในการกำหนดหลักสูตรตามความต้องการของประชาชน

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับของความเหมาะสม	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1	132	4.97	0.53	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
2	126	4.91	0.53	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
3	131	4.91	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
4	127	4.79	0.74	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
5	129	4.76	0.81	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
6	130	4.76	0.81	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
7	128	4.67	0.92	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง

จากตารางที่ 62 พบว่า ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูงเกี่ยวกับสื่อและกิจกรรมที่เหมาะสมกับคนภาคใต้ มี 7 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 7 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้ง 7 ข้อ ได้แก่

ข้อที่ 132 ประเมินผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร

ข้อที่ 126 สำรวจความต้องการของประชาชน

ข้อที่ 131 ทดลองใช้หลักสูตรเพื่อ หาคคุณภาพ

ข้อที่ 127 กำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหา สื่อ รูปแบบการอบรม

ข้อที่ 129 ศึกษาเอกสารสาระต่าง ๆ สอบถามผู้เชี่ยวชาญ และภูมิปัญญาชาวบ้าน

ข้อที่ 130 สร้างหลักสูตร

ข้อที่ 128 เสนอหลักสูตรต่อชุมชน

41. ขั้นตอนการกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ตารางที่ 63 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ ขั้นตอนการกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับของความเหมาะสม	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1	133	4.91	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
2	134	4.76	0.81	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
3	135	4.71	0.81	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง

จากตารางที่ 63 พบว่า ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูงเกี่ยวกับขั้นตอนการกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มี 3 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 3 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้ง 3 ข้อ ได้แก่

ข้อที่ 133 ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์

ข้อที่ 134 กำหนดความต้องการที่แท้จริงเป็นวัตถุประสงค์

ข้อที่ 135 เปรียบเทียบความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ ปณิธาน พันธกิจ และนโยบาย

42.ขั้นตอนการวางแผนดำเนินการคัดเลือกวิทยากรแต่ละหลักสูตรให้เหมาะสม การ ดำเนินงาน

ตารางที่ 64 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ ขั้นตอนการวางแผนการดำเนินการคัดเลือกวิทยากรแต่ละหลักสูตรให้เหมาะสมการดำเนินงาน

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่าง ควอไทล์	ระดับของความ เหมาะสม	ความสอดคล้อง ของผู้เชี่ยวชาญ
1	136	4.97	0.53	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
2	137	4.94	0.56	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
3	138	4.76	0.81	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง

จากตารางที่ 64 พบว่า ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูงเกี่ยวกับขั้นตอนการวางแผนดำเนินการคัดเลือกวิทยากรแต่ละหลักสูตรให้เหมาะสมการ ดำเนินงาน มี 3 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 3 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้ง 3 ข้อ ได้แก่

ข้อที่ 136 คัดเลือกวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญสอดคล้องกับหลักสูตร

ข้อที่ 137 สรรวจผู้ทรงคุณวุฒิที่มีอยู่ในพื้นที่ ที่สามารถพูด สำนวนชาวบ้านได้ ชื่นับญาติ
ไว้

ข้อที่ 138 จัดทำทำเนียบวิทยากร

43. ขั้นตอนการวางแผนดำเนินการประเมิน และนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตร

ตารางที่ 65 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ ขั้นตอนการวางแผนดำเนินการประเมิน และนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตร

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับของความเหมาะสม	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1	142	4.94	0.56	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
2	140	4.91	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
3	139	4.87	0.63	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง

จากตารางที่ 65 พบว่า ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูงเกี่ยวกับขั้นตอนการวางแผนดำเนินการประเมิน และนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตร มี 3 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 3 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้ง 3 ข้อ ได้แก่

ข้อที่ 142 ตั้งเกณฑ์การประเมิน ทำการประเมิน และสรุปผลการประเมิน

ข้อที่ 140 สร้างเครื่องมือประเมิน

ข้อที่ 139 คู่มือหลักเกณฑ์การ กำหนดสิ่งที่จะประเมิน

44. การดำเนินการประเมิน

ตารางที่ 66 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการดำเนินการประเมิน

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับของความเหมาะสม	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1	141.3	4.87	0.63	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
2	141.1	4.76	0.81	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
3	141.2	4.76	0.81	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง

จากตารางที่ 66 พบว่า ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูงเกี่ยวกับการดำเนินการประเมิน มี 3 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 3 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้ง 3 ข้อ ได้แก่

ข้อที่ 141.3 ประเมินหลักการอบรม

ข้อที่ 141.1 ประเมินก่อนอบรม

ข้อที่ 141.2 ประเมินระหว่างการอบรม

45. การวางแผนผลิตเอกสารการอบรม

ตารางที่ 67 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการวางแผนผลิตเอกสารการอบรม

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับของความเหมาะสม	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1	143	4.87	0.63	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
2	144	4.69	0.88	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง

จากตารางที่ 67 พบว่า ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูงเกี่ยวกับการวางแผนผลิตเอกสารการอบรม มี 2 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 2 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้ง 2 ข้อ ได้แก่

ข้อที่ 143 เตรียมเนื้อหาจากเอกสารรายงานที่เหมาะสม

ข้อที่ 144 ติดต่อวิทยากร ขอเอกสารจากวิทยากร หรือจัดบันทึกจากวิทยากร

46. การประชาสัมพันธ์โครงการ

ตารางที่ 68 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์โครงการ

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับของความเหมาะสม	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1	4	4.76	0.81	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
2	1	4.64	0.92	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
3	2	4.58	0.98	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
4	3	4.58	0.98	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง

จากตารางที่ 68 พบว่า ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูงเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์โครงการ มี 4 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 4 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้ง 4 ข้อ ได้แก่

ข้อที่ 4 เอกสาร

ข้อที่ 1 เสียงตามสาย

ข้อที่ 2 ประกาศ

ข้อที่ 3 บอกรับปากต่อปาก

47. กระบวนการจัดหาสื่อ

ตารางที่ 69 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ ข้อความที่สมควรใช้เป็นปณิธาน ของหน่วย อ.ป.ต.

ลำดับที่	ข้อที่	มัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์	ระดับของความเหมาะสม	ความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
1	3	4.91	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
2	4	4.91	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
3	1	4.76	0.81	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
4	2	4.64	0.92	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง

จากตารางที่ 69 พบว่า ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูงเกี่ยวกับกระบวนการจัดหาสื่อ มี 4 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 4 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ทั้ง 4 ข้อ ได้แก่

ข้อที่ 3 ผลิตขึ้นเองด้วยกระบวนการผลิตที่มีประสิทธิภาพ

ข้อที่ 4 ผลิตขึ้นเองโดยใช้ภูมิปัญญาชาวบ้าน

ข้อที่ 1 ให้ทางกรมการศาสนาจัดหาให้

ข้อที่ 2 ให้องค์กรเอกชนจัดหาให้

48. รูปแบบของระบบที่เหมาะสม สำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หน
ใต้

ตารางที่ 70 แสดงค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ ขั้นตอนของระบบที่เหมาะสม สำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้

ลำดับที่	ระบบ ที่	มัธยฐาน	ค่าพิสัยระหว่าง ควอไทล์	ระดับของความ เหมาะสม	ความสอดคล้อง ของผู้เชี่ยวชาญ
1	1	4.94	0.56	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
2	2	4.91	0.56	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
3	7	4.91	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
4	3	4.91	0.59	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
5	4	4.87	0.63	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
6	5	4.87	0.63	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
7	6	4.87	0.63	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
8	9	4.76	0.81	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
9	10	4.76	0.81	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง
10	8	4.76	0.92	มากที่สุด	สอดคล้องกันสูง

จากตารางที่ 70 พบว่า รูปแบบที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูงเกี่ยวกับ รูปแบบของระบบที่เหมาะสม สำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ มี 10 รูปแบบ จากจำนวนทั้งหมด 10 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้ง 10 รูปแบบ

ขั้นตอนของระบบที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่าเป็นความเหมาะสมระดับมากที่สุด (ดูภาคผนวกหน้า XX)

บทที่ 5

ระบบฝึกอบรม

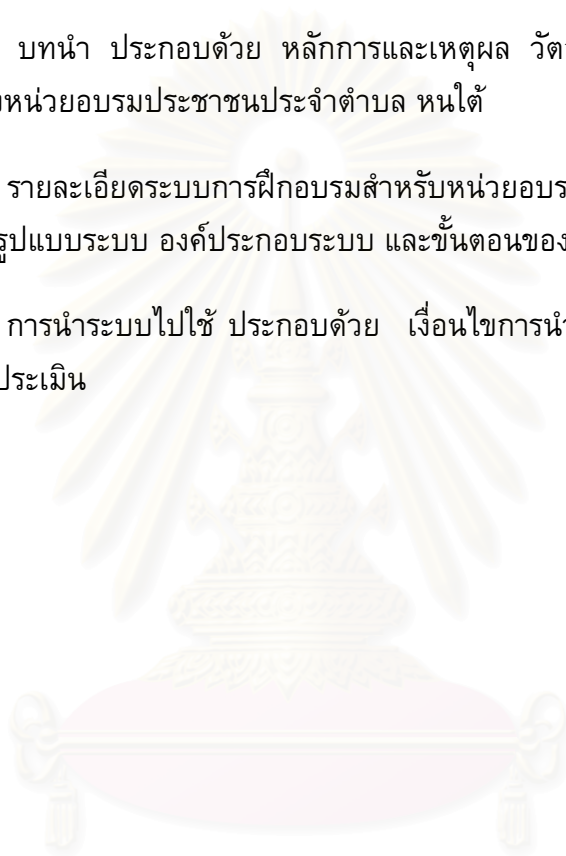
สำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลหนใต้

ระบบที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ คือ ระบบฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ รายละเอียดของต้นแบบชิ้นงาน ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 บทนำ ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้

ตอนที่ 2 รายละเอียดระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ประกอบด้วย รูปแบบระบบ องค์ประกอบระบบ และขั้นตอนของระบบ

ตอนที่ 3 การนำระบบไปใช้ ประกอบด้วย เงื่อนไขการนำไปใช้ มาตรการและวิธีการนำไปใช้ และการประเมิน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1

บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลหนใต้ เป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญที่ดำเนินการตามนโยบายรัฐบาลในการส่งเสริมศักยภาพของคนในสังคมให้เป็นคนดี มีคุณธรรม พัฒนาสภาพแวดล้อมทางสังคมให้มั่นคง ตลอดจนส่งเสริมวัฒนธรรม การดำเนินงานด้านการฝึกอบรมของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบ ขั้นตอน และวิธีการที่หลากหลาย รวมทั้งประชาชนในภาคใต้ ซึ่งมีความแตกต่างกัน ในด้านภาษา ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวัฒนธรรม ประกอบกับสภาพทางภูมิศาสตร์ ลักษณะทางสังคม และเศรษฐกิจที่แตกต่างจากภูมิภาคอื่นของประเทศ จากการสำรวจพบว่า ผู้ดำเนินการและผู้เกี่ยวข้อง ประสบปัญหาด้านงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการอบรม ปัญหาด้านบุคลากรที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินงานทุกขั้นตอนในการฝึกอบรม ปัญหาเรื่องสถานที่ที่ใช้ในการฝึกอบรม ปัญหาด้านเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม ปัญหาเรื่องสื่อและสิ่งอำนวยความสะดวก ปัญหาเรื่องขั้นตอนในการฝึกอบรม ปัญหาเรื่อง ภาษา ศาสนา ความเชื่อท้องถิ่น ปัญหาเรื่องความร่วมมือของประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จากปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้การดำเนินการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร

ระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ เป็นระบบที่สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานด้านการฝึกอบรม โดยกำหนดองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการฝึกอบรม กำหนดขั้นตอนในการอบรมและกำหนดช่องทางวิธีการที่ชัดเจนในการปฏิบัติ โดยคำนึงถึงกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นประชาชนในภาคใต้ เพื่อให้การฝึกอบรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุผลตามเป้าหมาย

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้การฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ มีองค์ประกอบและขั้นตอนที่ชัดเจน
2. เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้

3. ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้

การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ พบว่า

1. ปณิธาน พันธกิจ และนโยบายการอบรม

หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ยังไม่มีการกำหนดปณิธาน พันธกิจ และนโยบายไว้อย่างชัดเจน

2. การกำหนดวัตถุประสงค์ของการอบรม

หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลหนใต้ สามารถดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ทั้ง 8 ข้อ ได้ในระดับน้อย วัตถุประสงค์ข้อที่บรรลุได้คือ ด้าน ศีลธรรม วัฒนธรรม และสามัคคีธรรม คณะกรรมการแต่ละคนยังรับทราบและเข้าใจในวัตถุประสงค์ไม่ชัดเจน การรายงานผลการปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ และแผนยังไม่ชัดเจน

3. หลักสูตรและโครงการอบรม

หลักสูตรและโครงการอบรมไม่ได้มาจากปัญหาและความต้องการของประชาชน ผู้เข้าร่วมอบรมไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาและหลักสูตร การแจ้งหลักสูตรและเนื้อหาให้ผู้เข้าร่วมการอบรมทราบก่อนอบรมไม่ชัดเจน ไม่มีการใช้ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนและโครงการ เนื้อหาการอบรมเน้นหนัก ศีลธรรม จริยธรรม วัฒนธรรม และสามัคคีธรรม

4. งบประมาณการฝึกอบรม

หน่วย อ.ป.ต. ได้งบประมาณจากรัฐบาล ประมาณ 500-1,000 ซึ่งไม่เพียงพอ ทางหน่วย อ.ป.ต.ไม่มีการวางแผนจัดหาและใช้จ่ายงบประมาณ งบประมาณค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ไม่เพียงพอ เพราะต้องใช้ทุนสูงในการดำเนินโครงการ

5. ระยะเวลาในการจัดการอบรม

หน่วย อ.ป.ต. ไม่มีการกำหนดระยะเวลาอบรม ตามความต้องการของประชาชนอย่างชัดเจน กำหนดเป็นกิจกรรมระหว่างปี ดำเนินการตามโอกาส สถานการณ์ และความพร้อมของแต่ละหน่วย

6. วิทยาการฝึกอบรม

หน่วย อ.ป.ต. ขาดแคลนวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถ โดยเฉพาะวิทยากรด้านอาชีพ คุณสมบัติของวิทยากรมีในระดับต่ำ การถ่ายทอดความรู้ของวิทยากรไม่เต็มประสิทธิภาพ พระสงฆ์ในวัดเป็นวิทยากรหลัก มีภูมิปัญญาชาวบ้าน และข้าราชการเป็นวิทยากรบ้าง

7. ผู้เข้ารับการอบรม

สภาพเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินโครงการ ประชาชนมีภารกิจมากไม่มีเวลามาวัด ผู้เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่เป็นผู้ใหญ่ และผู้สูงอายุ นักเรียนมีน้อย ประชาชนให้ความสนใจโครงการนี้น้อย เพราะประชาชนไม่เข้าใจกิจกรรมของหน่วย อ.ป.ต. และไม่มีเวลาเข้ารับการอบรม

8. สถานที่อบรม

หน่วย อ.ป.ต. มีสถานที่อบรมเป็นสิ่งปลูกสร้างในวัดหรือศาลาวัด มีเครื่องเสียงและลำโพง สถานที่อบรมอยู่ห่างไกล เดินทางไม่สะดวก

9. เทคนิคการฝึกอบรม

เทคนิคอบรมไม่มีความเหมาะสม โดยพระสงฆ์เทศนา และบรรยายธรรมแก่ประชาชนที่มาทำบุญที่วัด การประเมินผลการอบรมใช้การสังเกต สอบถาม และสัมภาษณ์

10. ขั้นตอนการดำเนินงานอบรม

การดำเนินงานของหน่วย อ.ป.ต.ทำไม่ต่อเนื่องสม่ำเสมอ ขาดการติดตาม ประเมินผล ยังไม่มีการกำหนดขั้นตอน การดำเนินงานไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งเป็นจุดด้อยในการดำเนินงานด้านการอบรมประชาชน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน สรุปได้ว่า หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนได้ดำเนินโครงการได้ผลน้อย ไม่ตรงจุดประสงค์เท่าที่ควร ส่วนใหญ่จะทำได้ดีด้านศีลธรรม วัฒนธรรม ขาดขั้นตอนการดำเนินงานที่เป็นระบบที่จะทำให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์เต็มประสิทธิภาพ

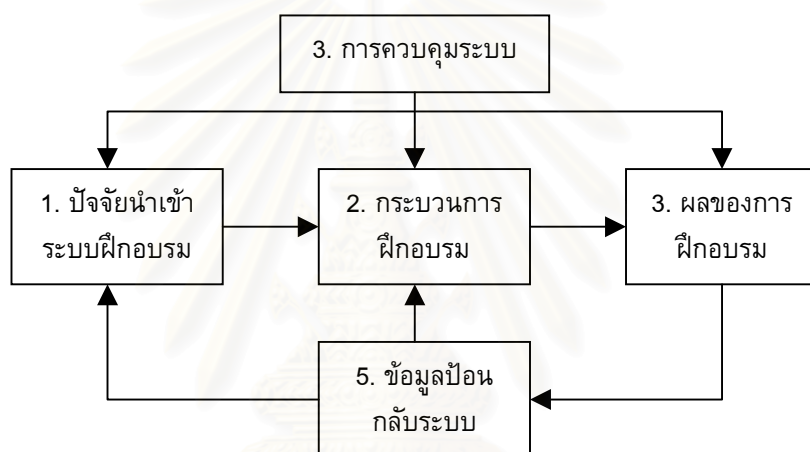
สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2

รายละเอียดระบบการฝึกอบรม สำหรับหน่วย อบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้

1. องค์ประกอบระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้

ระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ประกอบด้วย องค์ประกอบหลัก 5 ส่วน คือ 1) ปัจจัยนำเข้าการฝึกอบรม (Input) 2) กระบวนการฝึกอบรม (Process) 3) การควบคุม (Control) 4) ผลของการฝึกอบรม (Output) 5) ข้อมูลป้อนกลับการฝึกอบรม (Feedback)

ภาพที่ 1 องค์ประกอบระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้

ซึ่งองค์ประกอบหลักทั้ง 5 ส่วน จะประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย ดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยนำเข้าระบบการฝึกอบรม (Input)

- 1.1. ปรัชญา ปณิธาน และนโยบายการฝึกอบรม
- 1.2. วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม
- 1.3. หลักสูตรและโครงการฝึกอบรม
- 1.4. งบประมาณการฝึกอบรม
- 1.5. ระยะเวลาในการจัดฝึกอบรม
- 1.6. วิทยากรฝึกอบรม
- 1.7. ผู้เข้ารับการฝึกอบรม
- 1.8. สถานที่ฝึกอบรม
- 1.9. เทคนิคการฝึกอบรม
- 1.10. สื่อในการอบรม

2. กระบวนการระบบการฝึกอบรม (Process)

- 2.1. เป้าหมายของการฝึกอบรม
- 2.2. เตรียมการฝึกอบรม
- 2.3. ดำเนินการการฝึกอบรม

3. การควบคุมระบบการฝึกอบรม (Control)

- 3.1. ดำเนินการประเมินและติดตามผลการฝึกอบรม

4. ผลของระบบการฝึกอบรม (Output)

- 4.1. นำผลการดำเนินงานที่ผ่านมาเป็นข้อมูลประกอบการวางแผน และโครงการ

ต่อไป

5. ข้อมูลป้อนกลับการฝึกอบรม (Feedback)

- 5.1. รายงานผลการประเมิน และติดตามผลการฝึกอบรม

2. ขั้นตอนของระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้

ระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ประกอบด้วย ขั้นตอนหลัก 3 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นตอนออกแบบระบบ 2) ขั้นตอนพัฒนาระบบ 3) ขั้นตอนประเมินระบบซึ่ง ขั้นตอนหลักทั้ง 3 ขั้นตอน จะประกอบด้วยขั้นตอนย่อยดังต่อไปนี้ (ดูรูปขั้นตอนของระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ภาพที่ 2)

1. ขั้นตอนออกแบบระบบ

- 1.1. กำหนด ปรณิธาน พันธกิจ
- 1.2. ศึกษาความต้องการจำเป็น
- 1.3. กำหนดคณะทำงาน
- 1.4. จัดหางบประมาณ
- 1.5. กำหนดผู้เข้ารับการอบรม

2. ขั้นตอนพัฒนาระบบ

- 2.1. กำหนดเป้าหมายของการฝึกอบรม
- 2.2. วางแผนพัฒนาการฝึกอบรม
- 2.3. เตรียมการฝึกอบรม
- 2.4. ดำเนินการการฝึกอบรม

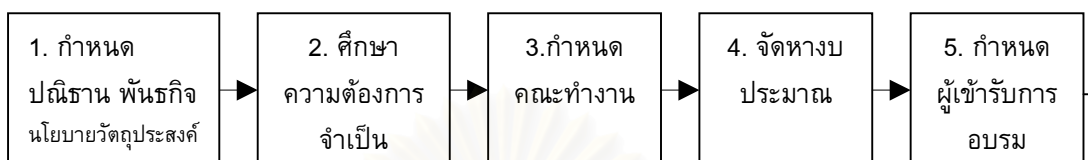
3. ขั้นตอนประเมินระบบ

- 3.1. ดำเนินการประเมินระบบการฝึกอบรม
- 3.2. รายงานผลการประเมิน และติดตามผลการฝึกอบรม
- 3.3. นำผลการดำเนินงานที่ผ่านมาเป็นข้อมูลประกอบการวางแผน และโครงการ

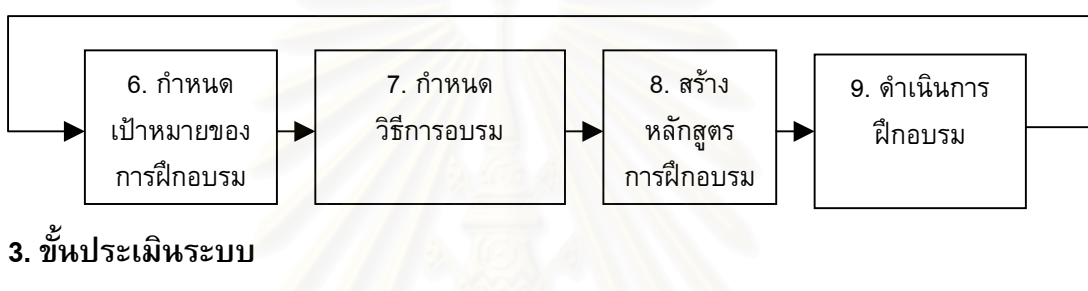
การต่อไป

ขั้นตอนของระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชน ประจำตำบล หนใต้

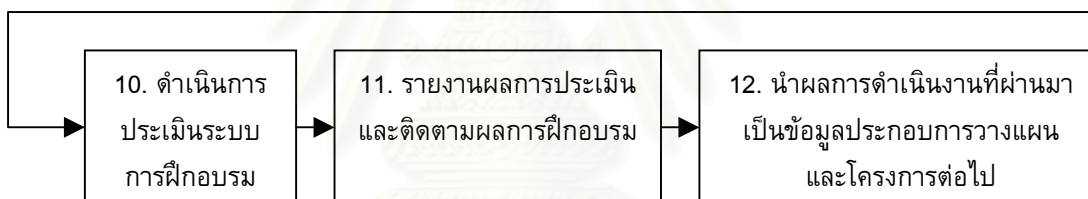
1. ขั้นออกแบบระบบ

2. ขั้นพัฒนาระบบ

3. ขั้นประเมินระบบ

ภาพที่ 2 ขั้นตอนหลักของระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล
หนใต้

รายละเอียดของขั้นตอนระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล
หนใต้แต่ละขั้นตอน อธิบายรายละเอียดดังต่อไปนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. รายละเอียด ขั้นตอนการออกแบบระบบฝึกอบรมสำหรับ หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้

ขั้นตอนการออกแบบระบบฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้มี 5 ขั้นตอนคือ (1) กำหนดปณิธาน พันธกิจ นโยบาย วัตถุประสงค์ (2) ศึกษาความต้องการจำเป็น (3) กำหนดคณกะทำงาน (4) จัดงบประมาณ (5) กำหนดผู้เข้ารับการอบรม

1. กำหนด ปณิธาน พันธกิจ นโยบาย วัตถุประสงค์

ขั้นตอนกำหนด ปณิธาน พันธกิจ มีทั้งหมด 4 ขั้นตอน ได้แก่ (1) ปณิธาน (2) พันธกิจ (3) นโยบาย (4) วัตถุประสงค์ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้ (ดูแบบรูปแบบองค์ประกอบของการกำหนด ปณิธาน พันธกิจ นโยบาย วัตถุประสงค์ ในภาพที่ 3)

ภาพที่ 3 องค์ประกอบของการกำหนด ปณิธาน พันธกิจ

1.1 ปณิธาน

1.1.1. มุ่งทำงานร่วมกับชุมชน เพื่อส่งเสริมความรู้และการปฏิบัติในด้านศีลธรรมและวัฒนธรรม สุขภาพ อนามัย สัมมาชีพ สันติสุข ศึกษาสงเคราะห์ สาธารณสงเคราะห์ กตัญญูกตเวทิตาธรรม และสามัคคีธรรม เพื่อความเจริญก้าวหน้าของชุมชน

1.1.2. มุ่งมั่นสร้างชุมชนให้พึ่งพาตนเองได้ เพื่อยกระดับความเป็นอยู่ เพื่อคุณภาพชีวิตให้อยู่ในสภาพที่พึงพอใจสร้างคุณธรรมจริยธรรม เพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมภาคใต้

1.1.3. เสริมสร้างการดำเนินชีวิต และการอยู่ร่วมกันของประชาชนในชุมชนอย่างมีความสุขและสันติ

1.1.4. เพิ่มพูนความรู้ สู่แนวปฏิบัติ พัฒนาประชา เพื่อการดำรงชีวิตที่ดี

1.2 พันธกิจ

พันธกิจในระบบการฝึกอบรม

1.2.1 แต่งตั้งคณะกรรมการท้องถิ่น กำหนดนโยบายและแนวทางในการจัดอบรม อย่างต่อเนื่องและครอบคลุมทุกระดับ

1.2.2 จัดหาวิทยากร และภูมิปัญญาชาวบ้านในสาขาต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ จัดให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การพัฒนา ระหว่างชุมชน

1.2.3 จัดฝึกอบรมให้เป็นระบบ ให้ทั้งภาครัฐ เอกชน มีบทบาทในการส่งเสริมสนับสนุน อย่างต่อเนื่องทั้งระยะสั้นและระยะยาว

1.2.4 คณะกรรมการและผู้แทนองค์กรชุมชน ต้องทำความเข้าใจกับเป้าหมาย วัตถุประสงค์ของโครงการ

1.2.5 คณะกรรมการและผู้แทนองค์กรชุมชนร่วมกันทำการศึกษาปัญหาและ ความต้องการของประชาชน

1.2.6 คณะกรรมการและผู้แทนองค์กรชุมชนร่วมกันวางวิสัยทัศน์ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์

1.3 นโยบาย

1.3.1 ส่งเสริมและพัฒนาจิตใจ โดยเสริมสร้างการรวมกลุ่มของประชาชนใน ท้องถิ่น เพื่อดำเนินกิจกรรมทางด้านการพัฒนาจิตใจ ให้เป็นพื้นฐานในการร่วมมือช่วยเหลือ เกื้อกูลกันในด้านประกอบอาชีพ

1.3.2 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กร กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน ในการวางแผนทางการจัดกิจกรรม โครงการฝึก อบรมในด้านต่าง ๆ ทุกชั้นตอน

1.3.3 ส่งเสริมให้ผู้เข้ารับการอบรมเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติ ให้ ทำได้ คิดเป็นทำเป็น ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และประยุกต์ ความรู้มาใช้ป้องกันแก้ปัญหาและเกิดความใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

1.3.4 เน้นการฝึกอบรมในเชิงวิทยาศาสตร์ สอนให้คิดเป็นในเชิงวิเคราะห์ วิจัยหาเหตุผล รู้จักตนเอง และเน้นการปฏิบัติด้วยตนเอง ตลอดจนจัดหาหรือผลิตวิทยากรให้มี ความรู้ความสามารถ สอดแทรกด้านคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่ดีงาม ในกระบวนการฝึก อบรมให้มีประสิทธิภาพยิ่ง

1.3.5 ส่งเสริมให้ จัดกระบวนการให้การปรึกษา กำหนดนโยบาย วางแผน ติดตาม พัฒนา และประเมินผล

1.3.6 ส่งเสริมให้ผู้เข้ารับการอบรมได้กลับไปใช้ความรู้ที่ได้รับการอบรมแล้ว ปฏิบัติงานได้จริง

1.3.7 ป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สิน และการเสริมสร้าง ความสงบสุขในสังคม

1.3.8 ส่งเสริมให้ประยุกต์ใช้ และการเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้มีบทบาท สำคัญในการพัฒนาชีวิตให้สอดคล้องกับสภาพสังคมไทยกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

1.3.9 จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการฝึกอบรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เข้ารับการอบรม

1.3.10 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ให้ชุมชนรับทราบ กิจกรรม และโครงการ ต่าง ๆ อย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง

1.4 วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้

- 1.4.1 เพื่อให้ความรู้ด้านสุขภาพอนามัย จิตใจ สติปัญญา
 - 1.4.2 เพื่อพัฒนาท้องถิ่นให้มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับภูมิปัญญาของตน โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วยกันปลูกจิตสำนึกให้ทุกคนเห็นคุณค่าของความเป็นคนดีมีศีลธรรม ซึ่งเป็นรากฐานในการพัฒนาอื่น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ
 - 1.4.3 เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีพให้ประชาชนในตำบลสามารถช่วยเหลือตนเองได้ และพัฒนาตนเองพัฒนาอาชีพให้มีรายได้มั่นคง เพื่อความกินดี อยู่ดี พ้นจากความทุกข์ยากทั้งหลายทั้งปวง ให้เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้องตามสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นนั้น
 - 1.4.4 เพื่อเป็นศูนย์กลางประสานงานระหว่าง วัด บ้าน หน่วยราชการ และเอกชน ในการที่จะร่วมกันพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าทุก ๆ ด้าน
 - 1.4.5 พัฒนาอาชีพโดยเฉพาะอาชีพที่ถูกต้องตามกฎหมาย
- วิธีการกำหนดวัตถุประสงค์ ที่คำนึงถึงวิถีของประชาชน จากอาชีพหลักของประชาชนในท้องถิ่นภาคใต้**
- 1.4.6 กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อวัฒนธรรม ประเพณี องค์กรความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประสบการณ์ในท้องถิ่นภาคใต้
 - 1.4.7 กำหนดวัตถุประสงค์หลักที่มีความจำเป็นสำหรับการอบรมสำหรับประชาชน หนใต้ ที่อาจจะเหมือนกันกับภาคอื่น
 - 1.4.8 ควรประยุกต์ใช้วัตถุประสงค์หลัก และวัตถุประสงค์ของท้องถิ่น แล้วบูรณาการองค์ความรู้ให้เป็นของท้องถิ่นเพื่อให้เกิดวัตถุประสงค์ที่เหมาะสมของภาคใต้

ขั้นตอนการกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

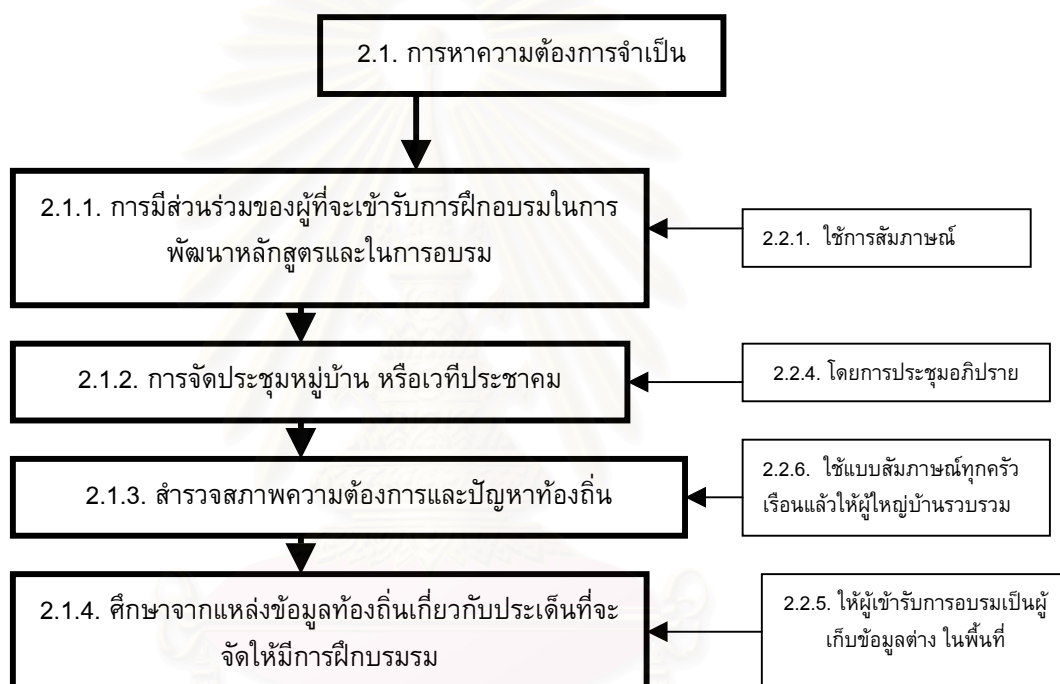
- 1.4.9 ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์
- 1.4.10 กำหนดความต้องการที่แท้จริงเป็นวัตถุประสงค์
- 1.4.11 เปรียบเทียบความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ ทัศนคติ ปรัชญา และนโยบาย

2. การศึกษาความต้องการจำเป็น (ดูจำลองระบบในภาพที่ 4)

- 2.1. การวางแผนเพื่อให้ทราบความต้องการจำเป็นสำหรับการสร้างหลักสูตร
 - 2.1.1. การมีส่วนร่วมของผู้ที่จะเข้ารับการศึกษาอบรมในการพัฒนาหลักสูตรและในการอบรม
 - 2.1.1.1. จัดการประชุมหมู่บ้าน หรือเวทีประชาคม
 - 2.1.1.2. สสำรวจสภาพความต้องการปัญหาของท้องถิ่น
 - 2.1.1.3. ศึกษาจากแหล่งข้อมูลอื่น จากแหล่งข้อมูลท้องถิ่นเกี่ยวกับประเด็นที่จะจัดให้มีการฝึกอบรม

2.2. การหาความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรม

- 2.2.1. หาความต้องการจำเป็นโดยใช้การสัมภาษณ์
- 2.2.2. หาความต้องการจำเป็นโดยใช้แบบสอบถาม
- 2.2.3. ควรมีหน่วยงาน สํารวจหัวข้อเรื่องที่ประชาชนสนใจจะเข้าอบรม
- 2.2.4. หาความต้องการจำเป็นโดยใช้ การประชุมอภิปราย
- 2.2.5. ให้ผู้เข้ารับการอบรมเป็นผู้สำรวจและเก็บข้อมูลต่าง ๆ ในพื้นที่
- 2.2.6. สอบถามโดยใช้แบบสอบถามทุกครัวเรือน ทุกหมู่บ้าน ผ่านผู้ใหญ่บ้านแล้วสรุปรวม

ภาพที่ 4 รูปแบบองค์ประกอบการหาความต้องการจำเป็นของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้

3. การกำหนดคณะทำงาน (ดูแผนภูมิองค์กร คณะทำงานของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ในภาพที่ 5)

3.1. กรรมการโดยตำแหน่ง

- 3.1.1. ประธานกรรมการ ได้แก่ เจ้าอาวาสแห่งวัดที่ตั้งหน่วยอบรมประชาชนนั้น
- 3.1.2. รองประธานกรรมการฝ่ายบรรพชิต ได้แก่ เจ้าอาวาสวัดอื่นทุกวัดในตำบล
- 3.1.3. รองประธานกรรมการฝ่ายคฤหัสถ์ ได้แก่ กำนัน หรือผู้แทนเทศบาล
- 3.1.4. กรรมการ ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล

3.2. กรรมการโดยแต่งตั้ง

- 3.2.1. คัดเลือกจากคฤหัสถ์ ซึ่งเป็นทายาททายิกา ครูโรงเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิ ในตำบล ไม่ต่ำกว่า 5 ไม่เกิน 9
- 3.2.2. เลขานุการ ได้แก่ พระสงฆ์ 1 รูป
- 3.2.3. ผู้ช่วยเลขานุการ เป็นบรรพชิตหรือคฤหัสถ์ก็ได้

ภาพที่ 5 แผนภูมิองค์กรของคณะกรรมการของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้

4. การจัดหาและใช้จ่ายงบประมาณ

หน่วย อ.ป.ต.ควรรหาผู้สนับสนุน งบประมาณ และทุกสิ่งทุกอย่างให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของ รัฐบาลต้องถึ้นต้องมีส่วนร่วมสนับสนุน รวมถึงการสนับสนุนขององค์กรเอกชนต่าง ๆ

- 4.1. คณะกรรมการด้านการเงินเป็นผู้จัดหาและใช้จ่ายงบประมาณ

4.2. การจัดทำงบประมาณ ควรเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เข้ารับการอบรมมากกว่าหาจากแหล่งอื่น โดยเน้นการพึ่งพาตนเอง

4.2.1. ผู้เข้ารับการอบรมควรมีส่วนร่วมช่วยเหลือโครงการที่หลากหลาย เช่น การอาสาสมัครช่วยด้านแรงงาน การช่วยเหลือด้านข้าวของเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่พอจะช่วยได้

4.2.2. หากโครงการที่จัดน่าสนใจมากพอที่ผู้เข้ารับการอบรมอยากจ่ายก็ให้ผู้เข้ารับการอบรมรับผิดชอบค่าใช้จ่าย

4.2.3. หากงบประมาณที่สนับสนุนโครงการฯ มีมากพอก็ไม่จำเป็นต้องให้ผู้เข้ารับการอบรมรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการอบรม

4.2.4. ควรจัดเป็นบริการฟรี เพราะเป็นการกระตุ้นส่งเสริม ความตระหนักด้านคุณธรรม จริยธรรม

4.3. งบประมาณควรมาจากกรมศาสนา

4.4. จัดตั้งหน่วยงานเพื่อจัดทำงบประมาณ การกุศล

4.5. องค์กรเอกชน

5. การกำหนดผู้เข้ารับการอบรม

5.1. การวางแผนจัดหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับความรู้และประสบการณ์ของผู้เข้ารับการอบรม

5.1.1. ทำระบบข้อมูล

5.1.2. ทำการทดสอบเบื้องต้น

5.1.3. จัดหลักสูตรเรื่องที่จะอบรมเป็นโมดูล ชุดฝึกอบรม เพื่อให้เลือกอบรมตามความพร้อม ทักษะของแต่ละบุคคล

5.2. การวางแผนจัดหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับการปฏิบัติงานของผู้เข้ารับการอบรม

5.2.1. ให้ผู้เข้าอบรมทำให้อูแล้วต่อยอดประสบการณ์เดิมของผู้เข้าอบรม

5.2.2. ทำการทดสอบสมรรถภาพของผู้เข้ารับการอบรม

5.2.3. เอาจานและประสบการณ์ของผู้เข้ารับการอบรมมาเป็นเนื้อหาสาระ เป็นกรอบแนวทางในการฝึกอบรม

5.2.4. ยอมรับเอาความรู้และประสบการณ์ของผู้เข้ารับการอบรมมาเป็นหลักสูตร

2. รายละเอียด ชั้นพัฒนาระบบการฝึกอบรม สำหรับ หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้

ชั้นพัฒนาระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ มี 4 ขั้นตอนคือ (1) กำหนดเป้าหมายของการฝึกอบรม (2) กำหนดวิธีการอบรม (3) สร้างหลักสูตร (4) ดำเนินการฝึกอบรม

6. กำหนดเป้าหมายของการฝึกอบรม (ดูภาพองค์ประกอบในภาพที่ 8)

6.1. ขอบข่ายของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลมีเกี่ยวข้องกับงานด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 6.1.1. งานศีลธรรมและวัฒนธรรม
- 6.1.2. งานสุขภาพอนามัย
- 6.1.3. งานสัมมาอาชีพ
- 6.1.4. งานสันติสุข
- 6.1.5. งานศึกษาสงเคราะห์
- 6.1.6. งานสาธารณสงเคราะห์
- 6.1.7. งานกตัญญูกตเวทิตาธรรม
- 6.1.8. งานสามัคคีธรรม

6.2. ขั้นตอนการกำหนดขอบข่าย

6.2.1. ขอบข่ายงานของหน่วย อ.ป.ต. ควรเป็นไปตามข้อกำหนดของมหาเถรสมาคม คณะสงฆ์ในชุมชนและประชาชนในชุมชนนั้น

6.2.2. คณะกรรมการและผู้แทนองค์กรชุมชนร่วมกันศึกษาปัญหาของประชาชน

6.2.3. คณะกรรมการและผู้แทนองค์กรชุมชน ร่วมกันวางเป้าหมายและแนวปฏิบัติ

6.3.4. คณะกรรมการและผู้แทนองค์กรชุมชนร่วมกันพิจารณาศักยภาพของชุมชน ทรัพยากร และปัญหาความต้องการต่าง ๆ ที่มีอยู่

6.3.5. คณะกรรมการและผู้แทนองค์กรชุมชน ร่วมกันกำหนดขอบข่ายเกี่ยวกับองค์ความรู้ที่จะถ่ายทอด

6.3. การระบุคุณสมบัติของผู้เข้ารับการอบรม

6.3.1. กำหนดหลักสูตรให้เหมาะสมกับแต่ละกลุ่ม

6.3.2. กำหนดพื้นฐานและคุณสมบัติเบื้องต้น เช่น การอบรมการเลี้ยงปลา ผู้เข้ารับการอบรมต้องมีพื้นฐานการเลี้ยงปลา แล้วคัดเลือกผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ให้สอดคล้องกับหลักสูตร

6.3.3. แบ่งกลุ่มตามศักยภาพและความจำเป็นก่อนหลัง

6.3.4. ควรระบุให้ครอบคลุมประชาชนทุกกลุ่มในชุมชนทั้งหมด

7. กำหนดวิธีการอบรม

7.1. กำหนดวิทยากร

คุณสมบัติวิทยากร

- 7.1.1. ควรเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
- 7.1.2. ควรเป็นผู้ยอมรับความคิดเห็นผู้อื่น
- 7.1.3. ควรเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจหลักการฝึกอบรม
- 7.1.4. ควรมีความสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้า
- 7.1.5. ควรเป็นผู้ประสานงานที่ดี
- 7.1.6. ควรมีความหลากหลายในแต่ละสาขาวิชา
- 7.1.7. ควรมีความรู้เรื่องกระบวนการให้การปรึกษา
- 7.1.8. ควรเป็นผู้ปฏิบัติงานด้านฝึกอบรม
- 7.1.9. ควรเป็นผู้มีความรู้เรื่องหลักการประเมินผล
- 7.1.10. ควรมีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์
- 7.1.11. ควรมีประสิทธิภาพในการให้การปรึกษา
- 7.1.12. ควรเป็นผู้มีความรู้ด้านเทคโนโลยีการศึกษา
- 7.1.13. ควรเป็นบุคลากรทางการศึกษา

ขั้นตอนการจัดหาวิทยากร

- 7.1.14. เลือกวิทยากรโดย พิจารณาว่าในแต่ละเรื่องที่จะทำการอบรม วิทยากรผู้ใดมีความสามารถจะถ่ายทอดได้มากที่สุด โดยพิจารณาจาก ประสบการณ์ ทักษะที่วิทยากรเคยมีในแต่ละเรื่อง
 - 7.1.15. จัดทำบัญชีรายชื่อวิทยากร ผู้มีความชำนาญเชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ โดยทำการสำรวจ และจัดทำเป็นทำเนียบวิทยากรชุมชน สถานศึกษา ภูมิปัญญาท้องถิ่น
 - 7.1.16. ประสานงานกับวิทยากรโดยใช้ทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ
 - 7.1.17. ตรวจสอบดูจากโปรแกรมการฝึกอบรม เพื่อทราบเนื้อหาการอบรมก่อน แล้วจัดหาวิทยากร กำหนดไว้หลาย ๆ คนเป็นตัวเลือกและตัวรอง
 - 7.1.18. ต้องประสาน หรือให้กลุ่มบุคคล ประชาชนเสนอว่า ต้องการให้ใครเป็นวิทยากร
- ขั้นตอนการวางแผนดำเนินการคัดเลือกวิทยากร แต่ละหลักสูตรให้เหมาะสมการดำเนินงาน
- 7.1.19. คัดเลือกวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญสอดคล้องกับหลักสูตร
 - 7.1.20. สำรวจผู้ทรงคุณวุฒิที่มีอยู่ในพื้นที่ ที่สามารถพูดสำนวนชาวบ้านได้ ขึ้นบัญชีไว้
 - 7.1.21. จัดทำทำเนียบวิทยากร

7.2. การเตรียมสื่อและกิจกรรม

หน่วยอบรมควรมีสื่อวัสดุเหล่านี้

- 7.2.1. เทปบันทึกเสียง
- 7.2.2. เทปบันทึกภาพ
- 7.2.3. แผ่นใส
- 7.2.4. ของจริง
- 7.2.5. สไลด์
- 7.2.6. วัสดุกราฟิก
- 7.2.7. หุ่นสาธิตหรือหนังตะลุง
- 7.2.8. ซีดีรอม

หน่วยอบรมควรมีเครื่องมืออุปกรณ์ดังนี้

- 7.2.9. เครื่องขยายเสียงพร้อมอุปกรณ์
- 7.2.10. เครื่องรับโทรทัศน์
- 7.2.11. กล้องถ่ายรูปพร้อมอุปกรณ์
- 7.2.12. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ
- 7.2.13. เครื่องบันทึกภาพ
- 7.2.14. เครื่องพรีนเตอร์
- 7.2.15. เสียงตามสาย
- 7.2.16. เครื่องคอมพิวเตอร์
- 7.2.17. เครื่องรับวิทยุ
- 7.2.18. เครื่องฉายภาพสไลด์
- 7.2.19. กล้องเทปบันทึกภาพ อุปกรณ์ถ่ายทำ
- 7.2.20. เครื่องถ่ายเอกสาร
- 7.2.21. โทรศัพท์
- 7.2.22. เครื่องพิมพ์ดีด
- 7.2.23. เครื่องพรีนเตอร์
- 7.2.24. อินเทอร์เน็ต
- 7.2.25. เครื่องโทรสาร

กิจกรรมที่เหมาะสมกับประชาชนภาคใต้

- 7.2.26. ควรใช้สื่อหลาย ๆ รูปแบบ โดยคำนึงถึงความพร้อมของท้องถิ่น
- 7.2.27. ควรจัดกิจกรรมพาไปดูงานนอกสถานที่
- 7.2.28. ควรใช้วีดิทัศน์ประกอบการบรรยาย
- 7.2.29. ควรจัดโปสเตอร์ แผ่นพับ

7.2.30. ควรจัดทำนิทรรศการ

ขั้นตอนการวางแผนผลิตสื่อฝึกอบรม

7.2.31. เตรียมเนื้อหาจากเอกสารรายงานที่เหมาะสม

7.2.32. ติดต่อวิทยากร ขอเอกสารจากวิทยากร หรือจัดบันทึกจากวิทยากร

7.2.33. กระบวนการจัดหาสื่อ

7.2.33.1. ผลิตขึ้นเองโดยใช้ภูมิปัญญาชาวบ้าน

7.2.33.2. ผลิตขึ้นเองด้วยกระบวนการผลิตที่มีประสิทธิภาพ

7.2.33.3. ให้ทางกรมการศาสนาจัดหาให้

7.2.33.4. ให้องค์กรเอกชนจัดหาให้

7.3. ระยะเวลา

ช่วงเวลาที่ประชาชนต้องการ และระยะเวลาที่ประชาชนต้องการอบรม

7.3.1. กำหนดระยะเวลาตามความเหมาะสมตามอาชีพในท้องถิ่นโดยการสัมภาษณ์ และสอบถามจากประชาชนในพื้นที่

7.3.2. คำนึงถึงช่วงเวลาที่นำไปสู่การใช้ประโยชน์สูงสุดของการฝึกอบรมนั้น เช่น วันมาฆบูชา ก็จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับศาสนา, งานประเพณีบางอย่างก็จัดกิจกรรมให้เกิดประโยชน์จากช่วงเวลานั้น

7.3.3. ระยะเวลาของหลักสูตรของการฝึกอบรมให้ขึ้นอยู่กับความยากง่ายของหลักสูตร เช่น ถ้าหลักสูตรธรรมดาที่ระยะสั้น จัดเป็น 2-3 สัปดาห์ ถ้าระยะกลางก็จัดเป็นเดือน ถ้าระยะยาวก็จัดเป็นปี

7.3.4. คำนึงถึงความจำเป็นเร่งด่วน ในการใช้ประโยชน์จากการฝึกอบรมนั้น เช่น ราคาขายขึ้นอย่างรุนแรง ความต้องการเทคโนโลยี ก็ต้องพัฒนาหลักสูตรเพื่อตอบสนองความต้องการในระยะเร่งด่วน

7.4. สถานที่ฝึกอบรม

7.4.2. ควรมีสถานที่ที่เป็นศูนย์กลางชุมชน อาจเป็นศาลา วัด ห้องประชุมโรงเรียน หรือศาลากลางหมู่บ้าน

7.4.3. ควรมีสถานที่อบรมเป็นของตนเองส่วนหนึ่ง ซึ่งมีสิ่งอำนวยความสะดวกพร้อม ควรตั้งอยู่บริเวณที่ทำการสภาตำบล เพื่อประสานกับหน่วยงานต่าง ๆ

8. สร้างหลักสูตร (ดูภาพองค์ประกอบในภาพที่ 9)

การสร้างหลักสูตรฝึกอบรมหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนได้

8.1. สร้างเป้าหมายที่ชัดเจน เนื้อหาสาระที่มองเห็นเป็นรูปธรรม

8.2. กำหนดทรัพยากรในการดำเนินงานในท้องถิ่น

8.3. คำนึงถึง กติกาของสังคมในท้องถิ่น ข้อจำกัดของสังคมและวัฒนธรรม

8.4. หลักสูตร

ด้านศีลธรรมและวัฒนธรรม

- 8.4.1. ยึดมั่นขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม เช่น การอบรมเกี่ยวกับ กิริยามารยาท
- 8.4.2. อบรมศีลธรรม หรือ ให้การศึกษาเกี่ยวกับศาสนา
- 8.4.3. กิจกรรมในวันสำคัญต่าง ๆ เช่น วันเข้าพรรษา
- 8.4.4. อนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณี และเอกลักษณ์ ท้องถิ่น เช่น การละเล่นพื้นบ้าน ทอผ้า จักสาน

ด้านสุขภาพอนามัย

- 8.4.5. ความรู้ในเรื่อง การบริโภคอาหาร และการประกอบอาหารที่ถูกสุขลักษณะ
- 8.4.6. ความรู้เกี่ยวกับการรักษาสุขภาพอนามัย
- 8.4.7. ความรู้ที่จำเป็นในการดำรงชีวิต เช่น การใช้ยา การโภชนาการ และการวางแผนครอบครัว
- 8.4.8. ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและรักษาโรคต่าง ๆ ที่มักเกิดขึ้นในชุมชน

ด้านอาชีพ

- 8.4.9. การปรับปรุงเพื่อเพิ่มผลผลิตการทำประมง การทำยางพารา
- 8.4.10. ความรู้ด้านอุตสาหกรรมในครัวเรือน

ด้านสันติสุข

- 8.4.11. เกี่ยวกับการป้องกันอันตรายต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในชุมชน เช่น อัคคีภัย อุทกภัย ฆาตภัย

ด้านการศึกษาสงเคราะห์

- 8.4.12. การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
- 8.4.13. ความรู้เกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของประชาชนตามระบอบประชาธิปไตย เช่น การเลือกตั้ง

- 8.4.14. กฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตที่ควรจะรู้

- 8.4.15. การวางแผนครอบครัวกับสมาชิกในชุมชน

ด้านการสาธารณสุขสงเคราะห์

- 8.4.16. กิจกรรมบำรุงสาธารณสุขสมบัติประจำหมู่บ้าน เช่น ถนน ห้วย หนอง คลองบึง
- 8.4.17. กิจกรรมบำรุงพัฒนาสุขภาพตำบลชุมชน เช่น การจัดทำความสะอาดบ้านเรือน และหมู่บ้าน สร้างส้วม

ด้านกตัญญูกตเวทิตาธรรม

- 8.4.18. อบรมให้ประชาชนได้รู้จักกตัญญูกตเวทิตาต่อผู้มีพระคุณ ต่อชาติ เช่น กิจกรรมวันแม่ วันผู้สูงอายุ

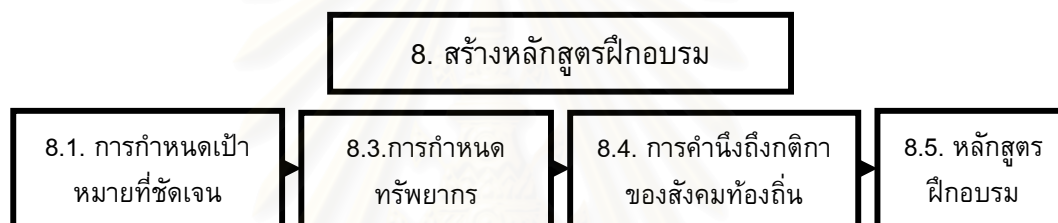
ด้านความสามัคคีธรรม

- 8.4.19. กิจกรรมสร้างความสามัคคีในชุมชน เช่น แข่งกีฬา

8.4.20. อบรมความมั่นคง ปลอดภัยในชุมชน และของประเทศชาติ เช่น การอบรมลูกเสือชาวบ้าน การอบรม ไทยอาสาป้องกันชาติ

องค์ประกอบในการกำหนดหลักสูตรตามความต้องการของประชาชน

- 8.4.21. สำรวจความต้องการของประชาชน
- 8.4.22. ศึกษาเอกสารสาระต่าง ๆ สอบถามผู้เชี่ยวชาญ และภูมิปัญญาชาวบ้าน
- 8.4.23. กำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหา สื่อ รูปแบบการอบรม
- 8.4.24. สร้างหลักสูตร
- 8.4.25. ทดลองใช้หลักสูตรเพื่อหาคุณภาพ
- 8.4.26. เสนอหลักสูตรต่อชุมชน
- 8.4.27. ประเมินผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร

ภาพที่ 6 แสดงองค์ประกอบการสร้างหลักสูตรฝึกอบรมหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนึ่งตำบล

9. การดำเนินงาน

4.1. องค์ประกอบและขั้นตอนของการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์และแผนงานของโครงการ

- 9.3.1. สัมมนาเชิงปฏิบัติการผู้ประสานงานและคณะทำงาน
- 9.3.2. กำหนดแผน โดยคำนึงถึง สถานที่ฝึกอบรม กลุ่มเป้าหมาย วัตถุประสงค์ ระยะเวลา งบประมาณ ทรัพยากร ผู้รับผิดชอบแต่ละด้าน
- 9.3.3. สำรวจความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย
- 9.4. วิธีการแจ้งหลักสูตรและเนื้อหาให้ประชาชนรับทราบ
 - 9.4.1. แจ้งทางหอกระจายข่าวข้อมูล
 - 9.4.2. แจ้งทางวิทยุกระจายเสียงหมู่บ้าน
 - 9.4.3. แจ้งโดยการประชุมเสวนา
 - 9.4.4. คณะกรรมการหน่วย อ.ป.ต.ติดต่อประสานงานกับผู้เข้ารับการอบรมด้วยตนเอง
 - 9.4.5. แจ้งทางเอกสารสิ่งพิมพ์
- 9.5. เทคนิคเทคนิคการอบรมที่เหมาะสมกับประชาชนภาคใต้

- 9.5.1. ควรเน้นการระดมสมอง
 - 9.5.2. ควรเน้นการอภิปรายกลุ่มย่อย
 - 9.5.3. ควรเน้นการฝึกหัดปฏิบัติจริง
 - 9.5.4. ให้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมจริง มีส่วนร่วม มีการให้ไปทำต่อที่บ้านเป็นการบ้าน มีการแสดงความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
 - 9.5.5. ควรเน้นการดูงานนอกสถานที่
 - 9.5.6. ควรเน้นการจัดค่ายการศึกษา
 - 9.5.7. ควรเน้นการใช้คู่มือประกอบการบรรยาย
 - 9.5.8. ควรเน้นการบรรยายเป็นภาษาใต้
 - 9.5.9. ควรเน้นบทบาทสมมุติ
 - 9.5.10. มีเอกสารประกอบการบรรยายทุกครั้ง
 - 9.5.11. ควรเน้นการอภิปรายเป็นกลุ่มใหญ่
- 9.6. การประชาสัมพันธ์โครงการ
- 9.6.1. โดยใช้เอกสาร
 - 9.6.2. โดยใช้เสียงตามสาย
 - 9.6.3. โดยการประกาศ
 - 9.6.4. โดยปากต่อปาก

3. รายละเอียด ชั้นประเมิน และติดตามผลการฝึกอบรม หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้

ชั้นประเมิน และติดตามผลการฝึกอบรม หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ มี 3 องค์ประกอบคือ (1) ขั้นตอนการดำเนินการประเมินการฝึกอบรม (2) ขั้นตอนการรายงานและสรุปผลการประเมินการฝึกอบรม (3) ขั้นตอนการนำผลการดำเนินงานที่ผ่านมาเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนและโครงการต่อไป

- 10. ขั้นตอนการดำเนินการประเมิน
 - 10.3. ประเมินก่อนการฝึกอบรม
 - 10.4. ประเมินระหว่างกาฝึกอบรม
 - 10.5. ประเมินหลังการฝึกอบรม
- 11. ขั้นตอนการรายงานสรุปผลการประเมิน
 - 11.1. ทำแฟ้มสะสมงาน
 - 11.2. ทำรายงานประจำปีมีการสรุปผลงานประจำปี

- 11.3. มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ โครงการกิจกรรม
- 11.4. พัฒนาการจัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง
- 11.5. ต่อนำ IT มาพัฒนา เป็นฐานในการเก็บข้อมูล โดยร่วมมือกับแหล่งข้อมูลท้องถิ่น ในการพัฒนาการเก็บข้อมูลและเผยแพร่
- 11.6. ร่วมมือกับองค์กร หรือศูนย์ข้อมูลท้องถิ่นในการเผยแพร่ข้อมูลให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการเชื่อมโยงและเผยแพร่ข้อมูล
12. ขั้นตอนการใช้ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนและโครงการต่อไป
 - 12.1. การรายงานโดยการประชุมปฏิบัติการ เพื่อการมีส่วนร่วม และรายงานผลแต่ละฝ่าย ในวันประชุมประจำเดือน
 - 12.2. จัดทำเป็นรายงาน เพื่อเป็นเอกสารอ้างอิง มีการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง
 - 12.3. วิเคราะห์ข้อมูลจากรายงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อทราบข้อดี ข้อเสีย และสภาพทั่วไป
 - 12.4. นำข้อมูลที่ได้ประกอบการวางแผนพัฒนาโครงการครั้งต่อไป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 การนำไปใช้

1. เงื่อนไขการนำไปใช้

การนำระบบฝึกอบรมประชาชนประจำตำบล หนไต้ ไปใช้ จำเป็นต้องดำเนินการตามเงื่อนไข ข้อตกลง และข้อจำกัดบางประการ ที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบดังนี้

1.1. เงื่อนไขสำหรับผู้บริหาร

1.1.1. ทั้งกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการโดยการแต่งตั้ง ซึ่งเป็นผู้วางแผนงานและกำหนดนโยบาย หากกรรมการทั้ง 2 ฝ่ายเห็นความสำคัญ ในการดำเนินงานตามขั้นตอนระบบการฝึกอบรม ก็จะมีบทบาทในการสนับสนุนและนำมาใช้อย่างจริงจัง

1.1.2. ทั้งกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการโดยการแต่งตั้ง ต้องให้การสนับสนุนและให้ความสำคัญเกี่ยวกับบุคคลากรที่มีความรู้ในสาขาวิชาที่มีความจำเป็นในการดำเนินงาน

1.1.3. ทั้งกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการโดยการแต่งตั้ง ต้องให้การสนับสนุนด้านเวลาอย่างเพียงพอ สำหรับการดำเนินงานในทุกขั้นตอนของการอบรม

1.2. เงื่อนไขสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม

1.2.2. จะต้องมีการชี้แจงให้ผู้เข้ารับการอบรมเข้าใจถึงกระบวนการ และวิธีการที่ต้องปฏิบัติในระหว่าง ก่อนการอบรม ตลอดจนภายหลังการอบรมเสร็จสิ้นแล้วจะต้องทำอะไร ต้องปฏิบัติตามที่ขั้นตอนระบุไว้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม

1.2.3. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมต้องให้ความร่วมมือและยอมสละเวลาเพิ่มขึ้น

1.3. เงื่อนไขเกี่ยวกับเวลา

1.3.1. ต้องพิจารณาถึงกลุ่มเป้าหมายโดยพิจารณาจาก อาชีพ ภารกิจประจำวัน และสภาพแวดล้อมของชุมชน

1.4 เงื่อนไขเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม

1.4.1. สภาพแวดล้อมในการฝึกอบรม ต้องใกล้เคียงกับสภาพแวดล้อมในการดำรงชีวิตในชีวิตประจำวันมากที่สุด

1.4.2. สภาพแวดล้อมต้องตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ กิจกรรม และเนื้อหาสาระในการเผยแพร่

1.4.3. การจัดสภาพแวดล้อม ควรให้ผู้เข้ารับการอบรม สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองจากสภาพแวดล้อมในบางส่วน

1.5. เงื่อนไขเกี่ยวกับงบประมาณ

1.5.1 งบประมาณควรเพียงพอและเหมาะสม ตามความเป็นจริงในกาดำเนินงานตามโครงการ

1.5.2 การจัดสรรงบประมาณ ต้องพิจารณาจากองค์ประกอบทุกองค์ประกอบที่เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน ในทุกขั้นตอนของการอบรม

1.6. โครงสร้างพื้นฐาน

1.6.1. ในการนำระบบการฝึกอบรมประจำตำบล หนใต้ ไปใช้ หากมีขั้นตอนใดที่นำไปปฏิบัติแล้วได้ประสิทธิภาพไม่ดีเท่าที่ควรก็ให้สามารถเพิ่มหรือลดขั้นตอนย่อย ๆ ในแต่ละขั้นตอนของขั้นตอนหลักได้ เพื่อความเหมาะสม แต่จะต้องยึดขั้นตอนหลักขององค์ประกอบเดิมเป็นเกณฑ์เปลี่ยนแปลงไม่ได้

2. มาตรการและวิธีการนำไปใช้

2.1. ก่อนที่จะนำระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ไปใช้ดำเนินการนั้น ควรได้ศึกษาและพิจารณาถึงองค์ประกอบต่อไปนี้

2.1.1. ควรได้ศึกษา ทัศนคติ พันธกิจ นโยบาย บทบาทหน้าที่คณะทำงาน ขอบข่ายวัตถุประสงค์ หลักสูตร ขั้นตอนการดำเนินงานฝึกอบรม

2.1.2. ควรได้ศึกษาเกี่ยวกับรายละเอียดของ ระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้

2.1.3. ควรได้ศึกษา สรรวจ แนวโน้มความต้องการชุมชนอย่างแท้จริง

2.1.4. ควรจัดหางบประมาณเพื่อการดำเนินงานที่เพียงพอ ขึ้นอยู่กับสถานะเศรษฐกิจ

2.2. การบริหาร การจัดการ และการดำเนินการ ควรเป็นไปอย่างเรียบง่าย สะดวก รวดเร็ว เป็นระบบ มีความยืดหยุ่น ลดขั้นตอนที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงาน

มาตรการและวิธีการนำไปใช้

2.2.1. จัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องกับระบบฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประจำตำบล หนใต้ แจกจ่ายให้กับหน่วยอบรมประจำตำบล หนใต้ ทุกตำบล

2.2.2. ประชุมชี้แจงผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำความเข้าใจ

2.2.3. พิจารณาถึงความเป็นไปได้ในการนำมาใช้งานในการปฏิบัติงานจริง

2.2.4. เมื่อนำมาใช้ หากการปฏิบัติงานขั้นตอนของระบบที่วางไว้ไม่สามารถปฏิบัติได้จริงก็ให้ปรับเปลี่ยนขั้นตอนต่าง ๆ ให้เหมาะสมและสามารถปฏิบัติงานได้

3. การประเมิน

การนำระบบไปใช้ในการอบรมจะต้องมีการตรวจสอบและประเมินผลเพื่อให้ทราบว่า (1) ระบบสามารถนำไปใช้ได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ (2) การปฏิบัติงานเป็นไปตามแผนที่วางไว้หรือไม่ (3) เพื่อให้ทราบว่าผู้เข้ารับการอบรม ได้รับความรู้ หรือมีการเปลี่ยนแปลงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่

3.1. การประเมินระบบ โดยแบ่งเป็นการประเมินในส่วนของ การออกแบบ การพัฒนา และการประเมิน

3.2. การประเมินการปฏิบัติงาน ให้มีการประเมินตามช่วงเวลา คือ ก่อนดำเนินการ ระหว่างดำเนินการ รวมทั้งการประเมินองค์ประกอบย่อย และหลังดำเนินการ

3.3. การประเมินผู้เข้ารับการอบรม อาจอาศัยการประเมินตามช่วงเวลา หรือประเมินเมื่อสิ้นสุดกระบวนการอบรมแล้ว เพื่อได้ทราบว่า ได้รับความรู้ หรือมีการเปลี่ยนแปลงตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดหรือไม่ อาจดำเนินการโดยการ สัมภาษณ์ แบบสอบถาม การสังเกต

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การนำเสนอระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลของคณะสงฆ์ หนใต้ ในอุปถัมภ์ของ กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ ในบทนี้ผู้วิจัยขอเสนอสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยขอสรุปการวิจัยตามลำดับหัวข้อดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.1. เพื่อศึกษาสภาพ ความต้องการ และปัญหาของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ สังกัดกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ
- 1.2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับระบบการฝึกอบรมของหน่วยอบรมประจำตำบล หนใต้ สังกัดกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ
- 1.3. เพื่อนำเสนอระบบการฝึกอบรมของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ สังกัดกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ

2. วิธีการดำเนินการวิจัย

รายละเอียดของวิธีดำเนินการวิจัยขอเสนอเป็น 2 ตอน ตามลักษณะของระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากความคิดเห็นของคณะกรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลและประชาชน เกี่ยวกับสภาพ ความต้องการ และปัญหาของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. คณะกรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล จำนวน 75 คน ประกอบด้วย ประธานหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล 25 คน กรรมการ 50 คน รวม 75 คน
2. ประชาชนในตำบลที่มีหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล ในหนใต้ จำนวน 250 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นประกอบด้วย (1) แบบสอบถามความคิดเห็นของคณะกรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ เกี่ยวกับ สภาพ ปัญหา และความต้องการของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ (2) แบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชนในหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ เกี่ยวกับความต้องการของประชาชนในหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นของ (1) แบบสอบถามความคิดเห็นของคณะกรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ และ (2) แบบสอบถามความคิดเห็นประชาชนเกี่ยวกับความต้องการของประชาชนในหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ดำเนินการดังนี้

1. การแจกแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการโดยการแจกแบบสอบถามรวมทั้งสัมภาษณ์ด้วยตนเอง และส่งทางไปรษณีย์ พร้อมทั้งแนบหนังสือขอความร่วมมือในแบบสอบถามทุกฉบับ ทั้งหมด 250 ฉบับ และทำการสัมภาษณ์ 65 ฉบับ
2. การรวบรวมแบบสอบถาม ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง และรับคืนทางไปรษณีย์ ระยะเวลาเก็บรวบรวมข้อมูลขั้นนี้ 3 เดือน
3. การสรุปข้อมูล นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาแปลผลข้อมูล สรุปและพัฒนาปรับปรุงเป็นแบบสอบถามเทคนิคเดลฟาย

วิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้โปรแกรม Microsoft Excel จำแนก
2. การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของคณะกรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ เกี่ยวกับ สภาพ ความต้องการ และปัญหา ของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล ข้อมูลที่ได้คิดเป็น ร้อยละ
3. การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนในภาคใต้ เกี่ยวกับความต้องการของประชาชนในหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ข้อมูลที่ได้คิดเป็นร้อยละ
4. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ แล้วนำเสนอในรูปของความเรียง

ตอนที่ 2 การนำเสนอระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกอบรม หรือเป็นผู้ที่มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ด้านการฝึกอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ รวมผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด 19 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ

ผู้วิจัยใช้เทคนิคเดลฟายในการเก็บข้อมูล และด้วยหลักการของเทคนิคเดลฟายจึงทำการสอบถาม 3 รอบ สร้างแบบสอบถาม 3 ชุดลักษณะแบบสอบถามในแต่ละชุดมีรายละเอียดดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับเทคนิคเดลฟาย รอบที่ 1 ข้อคำถามเป็นคำถามปลายเปิดที่ได้ข้อมูลจากประเด็นที่ศึกษาในตอนต้นที่ 1

ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับเทคนิคเดลฟายรอบที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายปิดแบบมาตราวัดแบบลำดับขั้น 5 อันดับ โดยข้อคำถามทั้งหมดพัฒนามาจากคำตอบของผู้เชี่ยวชาญในรอบที่ 1

ชุดที่ 3 แบบสอบถามสำหรับเทคนิคเดลฟาย รอบที่ 3 เป็นการประเมินเป็นแบบสอบถามปลายปิดแบบมาตราวัดแบบลำดับขั้น จัดค่า 5 อันดับ มีลักษณะข้อความเหมือนกันกับแบบสอบถามในรอบที่ 2 เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญมีโอกาส ทบทวนคำตอบของตนในรอบที่ผ่านมา หากไม่เห็นด้วย โดยจะยืนยันคำตอบเดิมของตน ซึ่งอยู่นอกพิสัยระหว่างควอไทล์ ผู้ตอบจะต้องให้เหตุผลประกอบด้วย

แบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อการรับรองต้นแบบระบบการฝึกอบรม

แบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อการรับรองต้นแบบระบบการฝึกอบรม แบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ทรงคุณวุฒิ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของต้นแบบระบบฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ โดยใช้ข้อคำถามแบบลำดับขั้น 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นการสอบถามความคิดเห็นเพื่อรับรองรายละเอียดของขั้นตอนของระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ โดยวิธีการเลือกตอบและคำถามปลายเปิด

การสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อการรับรองต้นแบบระบบการฝึกอบรม มีขั้นตอนในการดำเนินการสร้างดังนี้

- 1) นำข้อมูลจากต้นแบบระบบการฝึกอบรบมาจัดลำดับข้อความคำถามสร้างเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อการรับรองต้นแบบระบบการฝึกอบรบ
- 2) นำแบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อการรับรองต้นแบบระบบการฝึกอบรบที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจและพิจารณา
- 3) ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อการรับรองต้นแบบระบบการฝึกอบรบ ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ

มีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

รอบที่ 1 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามพร้อมแนบหนังสือขอความร่วมมือในแบบสอบถาม นำส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ ด้วยตนเอง และส่งทางไปรษณีย์

รอบที่ 2 แปลผลข้อมูลจากแบบสอบถามรอบที่ 1 นำไปเรียงเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า จัดส่งแบบสอบถามในรอบที่ 2 ด้วยตนเอง และทางไปรษณีย์ แปลผลข้อมูลจากแบบสอบถามรอบที่ 2 แสดงค่าสถิติในการตอบ

รอบที่ 3 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามข้อความเติมแต่เพิ่มการแสดงค่าสถิติตามผู้เชี่ยวชาญซ้ำในรอบที่ 3 ซึ่งเป็นรอบสุดท้ายให้ผู้เชี่ยวชาญทบทวนคำตอบของตนเอง นำคะแนนความคิดเห็นทั้งหมดมาคำนวณหาค่ามัธยฐาน และพิสัยระหว่างควอไทล์เพื่อสร้างต้นแบบระบบฝึกอบรบ

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสอบถามความคิดเห็นเพื่อการรับรองต้นแบบระบบฝึกอบรบของผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้วิจัยส่งต้นแบบระบบการฝึกอบรบพร้อมหนังสือนำขอความร่วมมือให้ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยนำส่งด้วยตนเอง และทางไปรษณีย์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้คือ

ข้อมูลรอบที่ 1 เป็นการวิเคราะห์เนื้อหาจากคำตอบของคำถามปลายเปิด ผู้วิจัยรวบรวมความคิดเห็นที่ได้ทั้งหมดเข้าด้วยกัน นำมาวิเคราะห์พิจารณา เพื่อประมวลเป็นแบบสอบถามรอบที่ 2

ข้อมูลรอบที่ 2 หลังจากได้รับแบบสอบถามรอบที่ 2 จากผู้เชี่ยวชาญแล้ว ผู้วิจัยนำคำตอบแต่ละข้อมาคำนวณ แล้วจัดแสดงค่าในแบบสอบถามรอบที่ 3 เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญลงความเห็นอีกครั้ง

ข้อมูลรอบที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่มีค่ามัธยฐาน และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญยืนยันคำตอบของตนเอง

คำตอบในรอบสุดท้ายที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีเหมาะสมมากที่สุด (ค่ามัธยฐาน 4.5 ขึ้นไป) และมีความสอดคล้องกันของคำตอบสูงถึงสูงมาก (ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ น้อยกว่า

หรือเท่ากับ 1.5) นำมาสังเคราะห์กับข้อมูลเบื้องต้น ซึ่งได้สอบถามความคิดเห็นของคณะกรรมการอบรมประชาชนประจำตำบล สรุปเป็นแนวทางการพัฒนาระบบการฝึกอบรมประชาชนประจำตำบล

ข้อมูลจากการสอบถามความคิดเห็นเพื่อการรับรองต้นแบบระบบฝึกอบรม ของผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้วิจัยนำแบบประเมินรับรองต้นแบบระบบฝึกอบรม ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน รับรองความเหมาะสมการนำไปใช้ ข้อมูลจากการสอบถามความคิดเห็น ใช้วิธีกำหนดน้ำหนักคะแนน (Weighting) เป็น 5 ระดับ จากคะแนนที่ได้นำไปหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

กำหนดเกณฑ์การยอมรับต้องมีค่ามัธยฐานเลขคณิต (\bar{x}) เท่ากับ 3.5 หรือมากกว่า 3.50 ขึ้นไป แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปตาราง ครอบคลุมความเรียง

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1. ปัญหาของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล พบได้

1.1. ทัศนคติ พันธกิจ และนโยบายการอบรม

กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 92.92 เห็นว่า หน่วย อ.ป.ต. ไม่มีการกำหนดขอบข่ายของสิ่งที่หน่วย อ.ป.ต. จะต้องกระทำ ร้อยละ 86.15 เห็นว่าไม่มีถ้อยแถลงภารกิจหลักของหน่วย อ.ป.ต. ร้อยละ 77.23 เห็นว่าหน่วย อ.ป.ต. ไม่มีแนวทางการดำเนินงานในรูปของปณิธาน

1.2 วัตถุประสงค์ของการอบรม

กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 95.69 เห็นว่า หน่วย อ.ป.ต. ไม่มีการรายงานผลการปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ และแผนงานตามที่ระบุร้อยละ 91.07 หน่วย อ.ป.ต. ไม่ได้ดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ร้อยละ 65.53 เห็นว่าคณะกรรมการของหน่วยอบรมฯ ไม่ทราบและไม่เข้าใจวัตถุประสงค์

1.3 หลักสูตรและโครงการอบรม

กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 52.61 เห็นว่า หลักสูตรที่ใช้อบรม ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ร้อยละ 52.30 เห็นว่าหลักสูตรที่ใช้จัดอบรม ไม่ได้มาจากความต้องการของผู้เข้ารับการอบรม ร้อยละ 49.84 เห็นว่าหลักสูตรที่ใช้จัดอบรม ไม่ได้มาจากความต้องการของผู้เข้ารับการอบรม

1.4 งบประมาณการอบรม

กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 94.15 เห็นว่า งบประมาณที่จัดสรรมาให้หน่วย อ.ป.ต. ไม่เพียงพอ ร้อยละ 51.76 งบประมาณที่จัดสรรมาให้หน่วย อ.ป.ต. ล่าช้า

1.5 ระยะเวลาในการจัดอบรม

กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 96.61 เห็นว่า หน่วย อ.ป.ต. จัดอบรมในวันเวลาที่ประชาชนไม่สามารถเข้าร่วมได้ ร้อยละ 78.76 เห็นว่าเวลาในการจัดอบรมไม่เพียงพอ ร้อยละ 55.38 เห็นว่าเวลาในการจัดอบรมมากเกินไปจนความจำเป็น

1.6 วิทยากรฝึกอบรม

กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 62.46 เห็นว่า วิทยากรหรือผู้สอนไม่มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ร้อยละ 56.30 เห็นว่าเวลาวิทยากรหรือผู้สอนมีความรู้ไม่เพียงพอ ร้อยละ 52.30 เห็นว่า วิทยากรหรือผู้สอนไม่เป็นกันเอง

1.7 ผู้เข้ารับการอบรม

กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 97.84 เห็นว่า ผู้เข้ารับการอบรมไม่มีเวลาเข้ารับการอบรมเพราะภาระทางบ้านมากเกินไป ร้อยละ 72.00 เห็นว่าเวลาวิทยากรหรือผู้สอนมีความรู้ไม่เพียงพอ ร้อยละ 52.30 เห็นว่า ผู้เข้ารับการอบรมไม่ยอมเสียค่าใช้จ่าย

1.8 สถานที่อบรม

กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 56.30 เห็นว่า สถานที่อบรมอยู่ห่างไกลชุมชนทำให้เดินทางไม่สะดวก ร้อยละ 50.76 เห็นว่าห้องอบรมแสงสว่างไม่เพียงพอ ร้อยละ 45.23 เห็นว่า ห้องที่อบรมมีเสียงรบกวน

1.9 ขั้นตอนการดำเนินงานอบรม

กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 95.69 เห็นว่า ไม่สามารถหากิจกรรมของโครงการที่เหมาะสมแก่ประชาชน ร้อยละ 92.61 เห็นว่า ไม่ได้กำหนดหลักสูตรจากความต้องการประชาชน ร้อยละ 92.00 เห็นว่า ไม่มีการนำผลการประเมินมาใช้พัฒนาโครงการ หรือพัฒนาหลักสูตร

1.10 สื่อในการอบรม

กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 91.38 เห็นว่า วิทยากรใช้อุปกรณ์สื่อในการ อบรมไม่มีประสิทธิภาพ ร้อยละ 88 เห็นว่า หน่วย อ.ป.ต. มีอุปกรณ์สื่อในการอบรมไม่เพียงพอ

2 ผลการวิเคราะห์ความต้องการของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับ หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้

2.1 ทัศนคติ พันธกิจ และนโยบายการอบรม

กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 87.38 เห็นว่า ต้องการให้กรมการศึกษากำหนดแนวทางการดำเนินงานในรูปแบบของปณิธาน เป็นลายลักษณ์อักษร และแจ้งให้ทราบโดยทั่วกัน ร้อยละ 86.46 เห็นว่า ต้องการให้กรมการศึกษากำหนดหลักปฏิบัติ หรือหลักการทำงานของหน่วย อ.ป.ต. ร้อยละ 79.38 เห็นว่า ต้องการให้ให้กรมการศึกษากำหนดถ้อยแถลงภารกิจหลักของหน่วย อ.ป.ต.

2.2 หลักสูตรและโครงการอบรม

กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 87.69 เห็นว่า มีความต้องการหลักสูตรเกี่ยวกับกตัญญูทเวทิตาธรรม ร้อยละ 85.84 เห็นว่า มีความต้องการหลักสูตรเกี่ยวกับอาชีพ ร้อยละ 84.30 เห็นว่า มีความต้องการ หลักสูตรเกี่ยวกับสาธารณสุขสงเคราะห์

2.3 งบประมาณการอบรม

กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 88.00 เห็นว่า ต้องการให้จัดทำแผนการจัดการและใช้จ่ายงบประมาณ ร้อยละ 78.15 เห็นว่า ต้องการมีผู้สนับสนุนให้จัดการอบรมเป็นบริการฟรี แก่ประชาชน ร้อยละ 51.69 เห็นว่า หน่วย อ.ป.ต. ต้องการให้ผู้เข้ารับการอบรมรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการเข้ารับการอบรม

2.4 วิทยากรอบรม

กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 87.69 เห็นว่า ต้องการวิทยากรหรือผู้สอนที่มีความชำนาญในการดำเนินงานทางโครงการที่อบรม ร้อยละ 87.38 เห็นว่า ต้องการเชิญวิทยากรท้องถิ่น ร้อยละ 85.23 เห็นว่า ต้องการมีวิทยากรภายในของตนเอง

2.5 ผู้เข้ารับการอบรม

กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 88.30 เห็นว่า ต้องการจัดความต้องการก่อนหลัง เกี่ยวกับความต้องการของประชาชนที่สำรวจได้ ร้อยละ 81.53 เห็นว่า ต้องการให้มีหน่วยงานสำรวจความต้องการของประชาชนในด้านต่าง ๆ โดยวิธีการสำรวจอย่างเป็นทางการ ร้อยละ 77.84 เห็นว่า ต้องการให้มีหน่วยงานสำรวจความต้องการในด้านต่าง ๆ ของประชาชน โดยวิธีสำรวจอย่างไม่เป็นทางการ

2.6 สถานที่อบรม

กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 86.46 เห็นว่า ต้องการมีห้องอบรมที่ประกอบด้วยสื่อการอบรม ร้อยละ 84.92 ต้องการสร้างอาคารสถานที่เฉพาะสำหรับอบรม ร้อยละ 74.76 ต้องการให้มีการปรับปรุงแสงสว่างในสถานที่อบรมให้เพียงพอ

2.7 เทคนิคการอบรม

กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 88.30 เห็นว่า ต้องการให้เน้น การใช้คู่มือประกอบการบรรยาย ร้อยละ 87.69 เห็นว่า ต้องการให้เน้นการปฏิบัติจริง ร้อยละ 79.69 เห็นว่า ต้องการให้เน้นการใช้อุปกรณ์สื่อประกอบ

2.8 ขั้นตอนการดำเนินการอบรม

กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 88.00 เห็นว่า ต้องการกำหนดหลักสูตรตามความต้องการประชาชน ร้อยละ 87.07 เห็นว่า ต้องการผู้เข้ารับการอบรมแต่ละหลักสูตร ตามความต้องการจำเป็นที่แท้จริง ร้อยละ 86.46 เห็นว่า ต้องการ จัดกิจกรรมของโครงการฝึกอบรมอย่างมีประสิทธิภาพ

2.9 สื่อในการอบรม

กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 88.30 เห็นว่า ต้องการให้มีหน่วยสนับสนุนด้านสื่อ ร้อยละ 86.76 เห็นว่า ต้องการให้มีคู่มือประกอบการบรรยาย ร้อยละ 74.15 เห็นว่า ให้มีการใช้ วีดีโอ ประกอบการบรรยาย

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญสรุปได้ดังนี้

1. ปณิธานของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อ 2. มุ่งทำงานร่วมกับชุมชน เพื่อส่งเสริมความรู้และการปฏิบัติในด้านศีลธรรมและวัฒนธรรม สุขภาพ อนามัย สัมมาชีพ สันติสุข ศึกษาสงเคราะห์ สาธารณะสงเคราะห์ กตัญญู กรเวทิตาธรรม และสามัคคีธรรม เพื่อความเจริญก้าวหน้าของชุมชน

ข้อ 1. มุ่งมั่นสร้างชุมชนให้พึ่งพาตนเองได้ เพื่อยกระดับความเป็นอยู่ พัฒนาคุณภาพชีวิตให้อยู่ในสภาพที่พึงพอใจสร้างคุณธรรมจริยธรรม เพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมภาคใต้

ข้อ 4. เสริมสร้างการดำเนินชีวิตและการอยู่ร่วมกันของประชาชน ในชุมชนอย่างมีความสุข

2. การกำหนดถ้อยแถลงภารกิจหลักของ อ.ป.ต

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อที่ 5. คณะกรรมการและผู้แทนองค์กรชุมชนต้อง ทำความเข้าใจกับเป้าหมาย, วัตถุประสงค์ของโครงการ

ข้อที่ 7. คณะกรรมการและผู้แทนองค์กรชุมชนร่วมกันวางวิสัยทัศน์ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์

ข้อที่ 6. คณะกรรมการและผู้แทนองค์กรชุมชนร่วมกันทำการศึกษาปัญหาและความต้องการของประชาชน

3. ถ้อยแถลงภารกิจหลักที่สมควรใช้ในระบบการฝึกอบรมของหน่วย อ.ป.ต.

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง ถ้อยแถลงภารกิจหลักที่สมควรใช้ในระบบการฝึกอบรมของหน่วย อ.ป.ต. มี 3 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 3 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้ง 3 ข้อ

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อที่ 9 จัดทำแผนฝึกอบรมให้เป็นระบบ ให้ทั้งภาครัฐ เอกชน มีบทบาทในการส่งเสริมสนับสนุน อย่างต่อเนื่องทั้งระยะสั้นและระยะยาว

ข้อที่ 10 จัดหาวิทยากร และภูมิปัญญาในสาขาต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ จัดให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การพัฒนาระหว่างชุมชน

ข้อที่ 8 แต่งตั้งคณะกรรมการท้องถิ่น กำหนดนโยบายและแนวทางในการจัดอบรมอย่างต่อเนื่องและครอบคลุมทุกระดับ

4. ขั้นตอนรูปแบบการกำหนดขอบข่าย

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง ขั้นตอนรูปแบบการกำหนดขอบข่าย มี 6 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 6 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้ง 6 ข้อ

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีความเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อที่ 13 คณะกรรมการและผู้แทนองค์กรชุมชนร่วมกันพิจารณาศักยภาพของชุมชน ทรัพยากร และปัญหาความต้องการต่าง ๆ ที่มีอยู่

ข้อที่ 11 การกำหนดขอบข่ายงานของ อ.ป.ต. ควรเป็นไปตาม ข้อกำหนดของกรมการศาสนา และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของชุมชน

5. ขอบข่ายของหน่วย อ.ป.ต.

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง ขอบข่ายของหน่วย อ.ป.ต. มี 8 ข้อ จากจำนวนทั้งหมด 8 ข้อ และมีความเหมาะสมระดับมากที่สุดทั้ง 8 ข้อ

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีความเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อที่ 17 งานศีลธรรมและวัฒนธรรม

ข้อที่ 20 งานสันติสุข

ข้อที่ 24 งานสามัคคีธรรม

6. หลักการทำงานของหน่วย อ.ป.ต.

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีความเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อที่ 29 หลักการทำงานเป็นทีม

ข้อที่ 25 หลักการมีส่วนร่วม

ข้อที่ 28 หลักการตอบสนองความต้องการ/ความสนใจในชุมชน

7. แผนการดำเนินงานของหน่วย อ.ป.ต.

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อที่ 34 สร้างเป้าหมายที่ชัดเจน เนื้อหาสาระที่มองเห็นเป็นรูปธรรม

ข้อที่ 31 กำหนดทรัพยากรในการดำเนินการในท้องถิ่น

ข้อที่ 33 ให้ผู้เข้าอบรมมองเห็นผลและรับรู้ประโยชน์ที่จะพึงได้รับ

8. นโยบายการฝึกอบรมของหน่วย อ.ป.ต.

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อที่ 40 ส่งเสริมและพัฒนาจิตใจ โดยเสริมสร้างการรวมกลุ่มของประชาชนในท้องถิ่น เพื่อดำเนินกิจกรรมทางด้านการพัฒนาจิตใจ ให้เป็นพื้นฐานในการร่วมมือช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ในด้านการประกอบอาชีพ และการพัฒนาท้องถิ่น

ข้อที่ 35 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน ในการวางแผนทางการจัดกิจกรรม โครงการฝึกอบรม ในด้านต่าง ๆ ทุกขั้นตอน

ข้อที่ 39 ส่งเสริมให้ผู้เข้ารับการอบรมเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็นทำเป็น ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และประยุกต์ความรู้ มาใช้ ป้องกันแก้ปัญหาและเกิดความใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

ข้อที่ 38 เน้นการฝึกอบรมในเชิงวิทยาศาสตร์ สอนให้คิดเป็นในเชิงวิเคราะห์ วิจัยหา เหตุผล รู้จักตนเอง และเน้นการปฏิบัติด้วยตนเอง ตลอดจนจัดหาหรือผลิตวิทยากร ให้มีความรู้ ความสามารถ สอดแทรกด้านคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงงาม ในกระบวนการฝึกอบรมให้มีประสิทธิภาพยิ่ง

9. วัตถุประสงค์การฝึกอบรมของหน่วย อ.ป.ต.

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อที่ 46 เพื่อให้ความรู้ด้านสุขภาพอนามัย จิตใจ สติปัญญา คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ข้อที่ 48 เพื่อพัฒนาท้องถิ่นให้มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับภูมิปัญญาของตน โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วยกันปลูกจิตสำนึกให้ทุกคนเห็นคุณค่าของความเป็นคนดีมีศีลธรรม ซึ่งเป็นรากฐานในการพัฒนาท้องถิ่น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อที่ 45 เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีพให้ประชาชนในตำบลสามารถช่วยเหลือตนเองได้ และพัฒนาตนเองพัฒนาอาชีพให้มีรายได้มั่นคง เพื่อความกินดี อยู่ดี พ้นจากความทุกข์ยากทั้งหลายทั้งปวง ให้เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้องตามสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นนั้น ๆ

10. การรายงานผลการปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีความเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อที่ 55 มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ โครงการกิจกรรม

ข้อที่ 54 มีการสรุปผลงานประจำปี

ข้อที่ 51 รายงานโดยการประชุมปฏิบัติการ เพื่อการมีส่วนร่วม และรายงานผลแต่ละฝ่ายในวันประชุมประจำเดือน

ข้อที่ 50 จัดทำเป็นรายงาน เพื่อเป็นเอกสารอ้างอิง มีการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

11. องค์กรประกอบและขั้นตอนของการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์และแผนงานของโครงการ

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีความเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อที่ 56 สัมมนาเชิงปฏิบัติการผู้ประสานงานและคณะทำงาน

ข้อที่ 58 กำหนดแผน โดยคำนึงถึง กำหนดสถานที่ฝึกอบรม กลุ่มเป้าหมาย วัตถุประสงค์ ระยะเวลา งบประมาณ ทรัพยากร ผู้รับผิดชอบแต่ละด้าน

ข้อที่ 57 สำนวจความต้องการกลุ่มเป้าหมาย

12. วิธีการกำหนดวัตถุประสงค์ ที่คำนึงถึงวิถีชีวิตของประชาชน จากอาชีพหลักของประชาชนในท้องถิ่นภาคใต้

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีความเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อ 62 กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อวัฒนธรรม ประเพณี องค์กรความรู้ภูมิปัญญาในท้องถิ่น ประสพการณ์ในท้องถิ่นภาคใต้

ข้อ 63 ควรประยุกต์ใช้วัตถุประสงค์หลัก และวัตถุประสงค์ของท้องถิ่น แล้วบูรณาการองค์ความรู้ที่เป็นของท้องถิ่นเพื่อเกิดวัตถุประสงค์ที่เหมาะสมของภาคใต้

ข้อ 61 กำหนดวัตถุประสงค์หลักที่มีความจำเป็นสำหรับการอบรมสำหรับประชาชน หนใต้ หรืออาจเหมือนกันทุกภาค

13. วิธีการแจ้งหลักสูตรและเนื้อหาให้ประชาชนรับทราบ

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีความเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อที่ 68 แจ้งทางหอกระจายข่าวหมู่บ้าน

ข้อที่ 66 แจ้งทางวิทยุกระจายเสียงหมู่บ้าน

ข้อที่ 67 แจ้งโดยการประชุมเสวนา

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีความเหมาะสมระดับปานกลางได้แก่

ข้อที่ 64 แจ้งทางจดหมาย

14. การวางแผนเพื่อให้ทราบความต้องการจำเป็นสำหรับการสร้างหลักสูตร

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีความเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อที่ 74 การมีส่วนร่วมของผู้ที่จะเข้ารับการฝึกอบรมในการพัฒนาหลักสูตรและในการอบรม

ข้อที่ 70 จัดการประชุมหมู่บ้าน หรือเวทีประชาคม

ข้อที่ 72 สำรวจสภาพความต้องการปัญหาของท้องถิ่น

15. ขั้นตอนการใช้ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนและโครงการครั้งต่อไป

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีความเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อที่ 77 ร่วมมือกับองค์กร หรือศูนย์ข้อมูลท้องถิ่นในการเผยแพร่ข้อมูลให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการเชื่อมโยงและเผยแพร่ข้อมูล

ข้อที่ 76 พัฒนาการจัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง

ข้อที่ 75 กับแหล่งข้อมูลท้องถิ่น ในการพัฒนาการเก็บข้อมูลและเผยแพร่

16. ขั้นตอนที่ผู้เข้ารับการอบรมควรมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรและโครงการ

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีความเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อที่ 79 การหาความต้องการจำเป็น

ข้อที่ 78 การกำหนดหลักสูตร

ข้อที่ 80 ชั้นเตรียมการอบรม

17. การวางแผนจัดหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับความรู้และประสบการณ์ของผู้เข้ารับการอบรม

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีความเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อที่ 83 ทำระบบข้อมูล

ข้อที่ 84 ทำการทดสอบเบื้องต้น

ข้อที่ 85 จัดหลักสูตรเรื่องที่จะอบรมเป็นโมดูล ชุดฝึกอบรม เพื่อให้เลือกอบรมตามความพร้อม ทักษะของแต่ละบุคคล

18. การวางแผนจัดหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับการปฏิบัติงานของผู้เข้ารับการอบรม

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีความเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อที่ 89 ให้ผู้เข้ารับการอบรมทำให้อุตสาหกรรมแล้วต่อยอดประสบการณ์เดิมของผู้เข้ารับการอบรม

ข้อที่ 86 ทำการทดสอบสมรรถภาพของผู้เข้ารับการอบรม

ข้อที่ 87 เองงานและประสบการณ์ของผู้เข้ารับการอบรมมาเป็นเนื้อหาสาระ เป็นกรอบแนวทางในการฝึกอบรม

19. หลักสูตรหรือกิจกรรมด้านศีลธรรมและวัฒนธรรม

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีความเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อที่ 3 อนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณี และเอกลักษณ์ท้องถิ่น เช่นการเล่นพื้นบ้าน ทอผ้า จักสาน

ข้อที่ 2 อบรมศีลธรรม หรือให้การศึกษาเกี่ยวกับศาสนา

ข้อที่ 4 ยึดมั่นขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม เช่น อบรมเกี่ยวกับ กิริยามารยาท

20. หลักสูตรหรือกิจกรรมด้านสุขภาพอนามัย

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีความเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อที่ 7 ความรู้ในเรื่อง การบริโภคอาหาร และการประกอบอาหารที่ถูกสุขลักษณะ

ข้อที่ 5 ความรู้เกี่ยวกับการรักษาสุขภาพอนามัย

ข้อที่ 8 อบรมความรู้ที่จำเป็นในการดำรงชีวิต เช่น การใช้ยา การโภชนาการ และการวางแผนครอบครัว

21. หลักสูตรหรือกิจกรรมด้านอาชีพ

กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อที่ 9 การปรับปรุงเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร

ข้อที่ 10 ความรู้ด้านอุตสาหกรรมในครัวเรือน

22. หลักสูตรหรือกิจกรรมด้านสันติสุข

ข้อความกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อที่ 11 เกี่ยวกับการป้องกันอันตรายต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในชุมชน เช่น อัคคีภัย อุทกภัย วาตภัย

23. หลักสูตรหรือกิจกรรมด้านการศึกษาสงเคราะห์

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อที่ 14 การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

ข้อที่ 15 ความรู้เกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของประชาชนตามระบอบประชาธิปไตย เช่น การเลือกตั้ง

ข้อที่ 13 กฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตที่ควรรู้

24. หลักสูตรและกิจกรรมด้านสาธารณสุขสงเคราะห์

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อที่ 16 กิจกรรมบำรุงสาธารณสุขสมบัติประจำหมู่บ้าน เช่น ถนน ห้วย หนอง คลอง บึง

ข้อที่ 17 กิจกรรมบำรุงพัฒนาสุขภาพิบาลชุมชน เช่น การจัดทำความสะอาดบ้านเรือน และหมู่บ้าน สร้างส้วม

25. หลักสูตรและกิจกรรมด้านกตัญญูกตเวทิตาธรรม

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อที่ 18 อบรมให้ประชาชนได้รู้จักกตเวทิตาธรรมต่อผู้มีพระคุณ ต่อชาติ เช่น กิจกรรมวันแม่ วันผู้สูงอายุ

26. หลักสูตรและกิจกรรมด้านความสามัคคีธรรม

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อที่ 19 กิจกรรมสร้างความสามัคคีในชุมชนเช่น แข่งกีฬา

ข้อที่ 20 อบรม ความมั่นคง ปลอดภัยในชุมชน และของประเทศชาติ เช่น การอบรมลูกเสือชาวบ้าน การอบรมไทยอาสาป้องกันชาติ

27. งบประมาณการฝึกอบรม

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อที่ 96 หน่วย อ.ป.ต.ควรรหาผู้สนับสนุน งบประมาณ และทุกสิ่งทุกอย่างให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของ รัฐบาลท้องถิ่นต้องมีส่วนร่วมสนับสนุน รวมถึงการสนับสนุนขององค์การเอกชนต่าง ๆ

ข้อที่ 91 ผู้เข้ารับการอบรมควรมีส่วนร่วมช่วยเหลือโครงการที่หลากหลาย เช่น การอาสาสมัครช่วยด้านแรงงาน การช่วยเหลือด้านข้าวของต่าง ๆ ที่พอจะช่วยได้

ข้อที่ 93 หากโครงการที่จัดน่าสนใจมากพอที่ผู้เข้าอบรมอยากจ่ายก็ให้ร่วมรับผิดชอบค่าใช้จ่าย

28. การจัดหาและใช้จ่ายงบประมาณ

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อ 97 การจัดหางบประมาณ ควรเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เข้ารับการอบรมมากกว่าหาจากแหล่งอื่น โดยเน้นการพึ่งพาตนเอง

ข้อ 100 งบประมาณควรมาจากกรมการศาสนา

ข้อ 98 คณะกรรมการด้านการเงินเป็นผู้จัดหาและใช้จ่ายงบประมาณ

29. สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่หน่วยอบรมควรมี

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อที่ 3 เครื่องถ่ายเอกสาร

ข้อที่ 5 เครื่องคอมพิวเตอร์

ข้อที่ 2 โทรศัพท์

30. ช่วงเวลาที่ประชาชนต้องการ และระยะเวลาที่ประชาชนต้องการ

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อที่ 102 กำหนดระยะเวลาตามความเหมาะสมตามอาชีพในท้องถิ่น โดยการสัมภาษณ์สอบถามจากประชาชนในพื้นที่

ข้อที่ 103 คำนึงถึงช่วงเวลาที่นำไปสู่การใช้ประโยชน์สูงสุดของการฝึกอบรมนั้น เช่น วันมาฆบูชา ก็จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับศาสนา, งานประเพณีบางอย่างก็จัด กิจกรรมให้เกิดประโยชน์จากช่วงเวลานั้น

ข้อที่ 105 ระยะเวลาของหลักสูตรของการฝึกอบรมให้ขึ้นอยู่กับความยากง่ายของหลักสูตร เช่น ถ้าหลักสูตรธรรมดาที่ระยะสั้น ก็จัดเป็น 2-3 สัปดาห์ ถ้าระยะกลางก็จัดเป็น เดือน ถ้าระยะยาวก็จัดเป็น ปี

31. ขั้นตอนการจัดหาวิทยากร

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อที่ 109 เลือกวิทยากรโดย พิจารณาว่าในแต่ละเรื่องที่จะทำการ อบรม วิทยากรผู้ใดมีความสามารถจะถ่ายทอดมากที่สุด โดยพิจารณาจาก ประสบการณ์ ทักษะ ที่วิทยากรเคยมีในแต่ละเรื่อง

ข้อที่ 106 จัดทำบัญชีรายชื่อวิทยากร ผู้มีความชำนาญผู้เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ โดยการทำการสำรวจ และจัดทำเป็นทำเนียบ วิทยากรในชุมชน สถานศึกษา ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ข้อที่ 110 ประสานกับวิทยากรโดยใช้ทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ

32. คุณสมบัติวิทยากร

ข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อที่ 4 ควรเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

ข้อที่ 11 ควรเป็นผู้ยอมรับความคิดเห็นผู้อื่น

ข้อที่ 1 ควรเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจหลักการฝึกอบรม

33. การระบุคุณสมบัติผู้เข้ารับการอบรม

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อที่ 114 กำหนดหลักสูตรให้เหมาะสมกับแต่ละกลุ่ม

ข้อที่ 115 กำหนดพื้นฐานและคุณสมบัติเบื้องต้น เช่น การอบรมการเลี้ยงปลา ผู้เข้าอบรมต้องมีพื้นฐานการเลี้ยงปลา แล้วคัดเลือกผู้มีความรู้และประสบการณ์ให้สอดคล้องกับหลักสูตร

ข้อที่ 113 แบ่งกลุ่มตามศักยภาพและความจำเป็นก่อนหลัง

34. การหาความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรม

ข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อที่ 117 หาความต้องการจำเป็นโดยใช้การสัมภาษณ์

ข้อที่ 116 หาความต้องการจำเป็นด้วย การใช้แบบสอบถาม

ข้อที่ 119 ควรมีหน่วยงาน สํารวจหัวข้อเรื่องที่ประชาชนสนใจจะเข้าอบรม

35. สถานที่ฝึกอบรม

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อที่ 122 ควรมีสถานที่ที่เป็นศูนย์กลางชุมชน อาจเป็นศาลา วัด ห้องประชุมโรงเรียน หรือศาลากลางหมู่บ้าน

ข้อที่ 121 ควรมีสถานที่อบรมเป็นของตนเองส่วนหนึ่ง ซึ่งมีสิ่งอำนวยความสะดวกพร้อม

ข้อที่ 123 ควรตั้งอยู่บริเวณที่ทำการสภาตำบล เพื่อประสานกับหน่วยงานต่าง ๆ

36. เทคนิคการฝึกอบรม

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อที่ 9 ควรเน้นการระดมสมอง

ข้อที่ 5 ควรเน้นการอภิปรายกลุ่มย่อย

ข้อที่ 7 ควรเน้นการฝึกหัดปฏิบัติจริง

37. สื่อและกิจกรรมที่เหมาะสมกับคนภาคใต้

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อที่ 1 ควรใช้สื่อพื้นบ้าน

ข้อที่ 3 ควรใช้สื่อหลาย ๆ รูปแบบ โดยคำนึงถึงความพร้อมของท้องถิ่น

ข้อที่ 2 ควรจัดกิจกรรมพาไปดูงานนอกสถานที่

38. องค์ประกอบในการกำหนดหลักสูตรตามความต้องการของประชาชน

ข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อที่ 132 ประเมินผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร

ข้อที่ 126 สํารวจความต้องการของประชาชน

ข้อที่ 131 ทดลองใช้หลักสูตรเพื่อ หาคุณภาพ

39. ขั้นตอนการกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อที่ 133 ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์

ข้อที่ 134 กำหนดความต้องการที่แท้จริงเป็นวัตถุประสงค์

ข้อที่ 135 เปรียบเทียบความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ ปณิธาน พันธกิจ และนโยบาย

40. ขั้นตอนการวางแผนดำเนินการคัดเลือกวิทยากรแต่ละหลักสูตรให้เหมาะสม การ ดำเนินงาน

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อที่ 136 คัดเลือกวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญสอดคล้องกับหลักสูตร

ข้อที่ 137 สรรวจผู้ทรงคุณวุฒิที่มีอยู่ในพื้นที่ ที่สามารถพูด สำนวนชาวบ้านได้ ชี้้นบัญญัติไว้

ข้อที่ 138 จัดทำทำเนียบวิทยากร

41. ขั้นตอนการวางแผนดำเนินการประเมิน และนำผลการประเมินมาใช้ในการ พัฒนาหลักสูตร

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อที่ 142 ตั้งเกณฑ์การประเมิน ทำการประเมิน และสรุปผลการประเมิน

ข้อที่ 140 สร้างเครื่องมือประเมิน

ข้อที่ 139 ดูเป้าหมายหลักการ กำหนดสิ่งที่จะประเมิน

42. การดำเนินการประเมิน

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อที่ 141.3 ประเมินหลักการอบรม

ข้อที่ 141.1 ประเมินก่อนอบรม

ข้อที่ 141.2 ประเมินระหว่างการอบรม

43. การวางแผนผลิตเอกสารการอบรม

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อที่ 143 เตรียมเนื้อหาจากเอกสารรายงานที่เหมาะสม

ข้อที่ 144 ติดต่อวิทยากร ขอเอกสารจากวิทยากร หรือจัดบันทึกจากวิทยากร

44. การประชาสัมพันธ์โครงการ

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อที่ 4 เอกสาร

ข้อที่ 1 เสียงตามสาย

ข้อที่ 2 ประกาศ

45. สื่อวัสดุที่หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลควรจะมี

ข้อความที่ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อที่ 2 เทปบันทึกเสียง

ข้อที่ 1 เทปบันทึกภาพ

ข้อที่ 7 แผ่นใส

ที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีเหมาะสมระดับปานกลางได้แก่

ข้อที่ 9 फिल्मภาพยนตร์

46. เครื่องมืออุปกรณ์ที่หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล ควรจะมี

ข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อที่ 11 เครื่องขยายเสียงพร้อมอุปกรณ์

ข้อที่ 4 เครื่องรับโทรทัศน์

ข้อที่ 7 กล้องถ่ายรูปพร้อมอุปกรณ์

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีเหมาะสมระดับปานกลาง ได้แก่

ข้อที่ 3 เครื่องฉายภาพยนตร์

47. กระบวนการจัดหาสื่อ

ข้อความที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีเหมาะสมระดับมากที่สุดได้แก่

ข้อที่ 3 ผลิตขึ้นเองด้วยกระบวนการผลิตที่มีประสิทธิภาพ

ข้อที่ 4 ผลิตขึ้นเองโดยใช้ภูมิปัญญาชาวบ้าน

48. ขั้นตอนของระบบที่เหมาะสม สำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หน ใต้

ขั้นตอนของระบบที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันสูง และเห็นว่ามีความเหมาะสมระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับดังนี้ ระบบที่ 1, 2, 7, 3, 5, 4, 6, 9, 10, 8 (ดูภาพในแบบสอบถามรอบที่ 3 หน้า 222)

การอภิปรายผล

ประเด็นการอภิปรายผลการวิจัย จะจำแนกตามกรอบการวิเคราะห์ ผลของการวิจัย 2 ส่วนคือ (1) ผลการวิจัยจากการศึกษาความต้องการ และปัญหาของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลหนใต้ (2) ผลการวิจัยจากการศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (3) ระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลหนใต้

ด้านปณิธาน พันธกิจ และนโยบายการฝึกอบรม

จากผลการวิจัยพบว่า หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลหนใต้ มีปัญหาในการบริหารโครงการ เนื่องจากความไม่ชัดเจน หรือไม่มี ปณิธาน พันธกิจ และนโยบาย ทำให้หน่วยงานมีปัญหาเรื่องการประสานงาน และการปฏิบัติงาน ซึ่งจะต้องมีการปรับ หรือสร้างให้มีปณิธาน พันธกิจ และนโยบาย เพื่อสร้างภาระหน้าที่ของคณะกรรมการให้มีการประสานงานที่มองเห็นเด่นชัด เป็นรูปธรรม อันจะเป็นผลต่อความสำเร็จของโครงการ

ด้านวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม

วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลหนใต้ ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จากการวิจัย พบว่า มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม มีทักษะในการจัดการต่อชีวิต และทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น ใช้ทรัพยากรท้องถิ่นให้เกิดความยั่งยืน สามารถพึ่งตนเองได้ ซึ่ง สีสลาภรณ์ นาคทรพรพ (2539) ได้ให้ แนวคิดว่าการที่จะเกิดความยั่งยืนนั้น ก็คือการใช้ทรัพยากร และพลังงานในลักษณะที่ ลดความสิ้นเปลืองความสูญเปล่า และมีการบำรุงรักษาหรือการใช้ในปริมาณ และลักษณะที่ ไม่ทำให้ธรรมชาติเสียสมดุล ลักษณะดังกล่าวเป็นสิ่งที่พึงมีในตัวผู้เข้ารับการอบรม และผู้เชี่ยวชาญยังเห็นว่าผู้เข้ารับการอบรมจะต้องเป็นผู้รู้ และเข้าใจ ในหลักเศรษฐกิจพอเพียง ตระหนัก และเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาไทยที่มีความสัมพันธ์ต่อชีวิต สังคม ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ชนิตา รักษ์พลเมือง (2531) ได้กล่าวไว้ว่า ทุกชุมชนย่อมมีการแสดงซึ่งภูมิปัญญาเหล่านี้โดย สันเชิง ปัจจุบันคงเป็นที่ยอมรับกันว่า การพัฒนาตามแนวตะวันตก แต่เพียงประการเดียว ย่อมไม่เหมาะสมกับสภาพสังคมไทย ชุมชนไทยยังมีของดีอีกมากที่ควรจะรักษาไว้ ของดีนี้มี ทั้งในรูปของบุคคล ผู้ทรงภูมิเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ในรูปของศิลปะวัฒนธรรม

และทรัพยากรอันมีค่า ชลทิตย์ เอี่ยมสำอางค์ และวิศนี ศิลตระกูล (2533) ได้กล่าวถึงภูมิปัญญาชาวบ้านไว้ว่า ภูมิปัญญาชาวบ้านสามารถนำไปใช้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน เช่น ปัญหาด้านสุขภาพ การรักษาพยาบาล ด้านอาชีพและการผลิต เนื้อหาภูมิปัญญาชาวบ้านครอบคลุมสาระต่างๆ ในการดำเนินชีวิตจึงสามารถนำมาแก้ปัญหาได้ ภูมิปัญญาชาวบ้านยังช่วยเสริมสร้างและดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของ สังคม จารีต ขนบธรรมเนียม ประเพณี ตลอดจนวิถีดำเนินชีวิตของชาวบ้าน

นอกจากนั้น วัตถุประสงค์ของการเข้ารับการฝึกอบรมยังต้องการให้ผู้เข้ารับการอบรม สามารถนำภูมิปัญญาสากลมาประยุกต์ใช้กับภูมิปัญญาไทยได้อย่างสอดคล้องกลมกลืน และ เกิดสมดุลงขึ้น สอดคล้องกับ ประกอบ ใจมั่น (2539) พบว่า มีความจำเป็นที่จะต้องประยุกต์วิทยาการสมัยใหม่เข้ากับภูมิปัญญาท้องถิ่น เพราะเทคนิค วิธีการที่ภูมิปัญญาท้องถิ่นใช้เป็นเทคนิค วิธีการ แบบเก่า ๆ ล้าสมัยงานซับซ้อน ถ้ามีเครื่องมือที่ทันสมัยช่วยจะดียิ่งขึ้นไม่ล่าช้า งานมีคุณภาพและเหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน (อภิชาติ ทองอยู่, 2538) และ ประเวศ วะสี (2530) ได้กล่าวว่าควรมีการเชื่อมโยงวิชาสากลกับท้องถิ่นเข้าด้วยกัน ซึ่งจะเกิดผลประโยชน์ ซึ่งกันและกันจะช่วยให้อาชีพท้องถิ่น ภูมิปัญญาชาวบ้านพัฒนาต่อไป ขณะเดียวกันอะไรที่ ชาวบ้านทดลองทำแล้วดีมันก็เข้าไปสู่ภูมิปัญญาสากล ทำให้ภูมิปัญญาสากลดีขึ้นด้วย จุดมุ่งหมายต่อมามุ่งให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการรวมกลุ่มเพื่อประกอบอาชีพสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2535) ที่ได้ระบุถึงจุดมุ่งหมายของกลุ่มวิชาการงาน และอาชีพว่า กลุ่มวิชานี้มีจุดมุ่งหมายให้ ผู้เรียนเกิดทักษะและกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม มุ่งให้ผู้เรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ฝึกการทำงานเป็นกลุ่ม เป็นประเด็นสำคัญ นอกจากนั้นแล้วจุดมุ่งหมายยังมุ่งให้ผู้เรียนมีความสามารถในการผลิต และรู้จักการแปรรูปผลผลิตได้จนเกิดทักษะ การจัดการอาชีพแบบครบวงจร เป็นผู้คิดกว้าง มองไกลตามกระแสโลก รู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว รู้จักการวิเคราะห์ ซึ่งจะเป็นภูมิคุ้มกันไม่ให้ตกเป็นทาสของกระแสทางเศรษฐกิจ และมีวิจรณ์ญาณในการกลั่นกรองข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง และชุมชนได้ เป็นผู้ที่มีทักษะในการเผชิญกับเหตุการณ์ได้อย่างมีสติมองเห็นปัญหาได้อย่างฉับไว

หลักสูตร และโครงการ

การมีส่วนร่วมของผู้ที่จะเข้ารับการฝึกอบรมในการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมนั้น จากการวิจัยพบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ผู้เข้ารับการอบรมจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมในทุกกระบวนการ คือองค์กรชุมชนจะเป็นผู้ให้ ข้อมูลในด้านสภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของชุมชนเป็นผู้ร่วมตัดสินใจในการเลือกแหล่งความรู้ที่มีอยู่ในชุมชน ร่วมในการวางแผนจัดกิจกรรม การเรียนรู้ในชุมชน ร่วมแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ในการจัดกิจกรรมนั้นๆ พร้อมกันนี้ยังเป็นผู้ช่วยให้การสนับสนุนผู้สอนและ ส่งเสริม

จริยธรรมให้เกิดขึ้น ในตัวผู้เรียน จนถึงการร่วมประเมินผลการเรียนการสอนด้วยและในการที่องค์กรชุมชนจะเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรในระยะแรกเริ่มจะต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพขององค์กรชุมชนก่อน โดยการเพิ่มศักยภาพด้านการศึกษา จะเห็นได้ว่าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า การดำเนินงานด้านการศึกษาของชุมชนจำเป็นต้องให้ผู้ที่อยู่ในชุมชนนั้นมี ส่วนร่วมในทุกขั้นตอนการดำเนินงานเป็นสำคัญซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ทองอยู่แก้ว ไทรฮะ (อ้างถึงใน อังคณา วสุรวรงค์ 2542) กล่าวว่า การจัดการศึกษาเพื่อชีวิตของประชาชนจุดสำคัญอยู่ที่การเน้นให้ประชาชนมีสิทธิ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อตนเอง หรือเพื่อชุมชนของ ตนเอง และ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2540) ให้แนวคิดว่า หลักสูตรการศึกษาควรเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหา เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วม และรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของทรัพยากรในท้องถิ่นให้ตระหนักถึง ความเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมอย่างเพียงพอ เพื่อปกป้องและรักษาทรัพยากรท้องถิ่นที่กำลังถูกทำลายลง และสอดคล้องกับ รุ่ง แก้วแดง (2541) ที่ว่า การจัดการศึกษาเป็นสิทธิและหน้าที่ของชุมชนที่จะมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาไม่ใช่ความ รับผิดชอบของรัฐแต่เพียงฝ่ายเดียว

การมีส่วนร่วมขององค์กรชุมชนที่มีต่อการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมนั้น เพื่อให้องค์กรชุมชนมีบทบาทในการร่วมกำหนดวัตถุประสงค์ในหลักสูตรนั้นเป็นสิ่งสำคัญ เพราะวัตถุประสงค์เป็นความประสงค์ หรือความต้องการทางการศึกษาที่จะต้องมีการดำเนินการร่วมกันระหว่างคณะกรรมการที่จัดการฝึกอบรมกับองค์กรชุมชนเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เข้ารับการอบรมอย่างแท้จริงเนื่องจากองค์กร ชุมชนจะเป็นผู้รู้ และเข้าใจในสภาพและปัญหาของชุมชนเป็นอย่างดี

วิทยากรฝึกอบรม

ในด้านของวิทยากรฝึกอบรม พบว่า จะต้องมึลักษณะที่เป็นแบบอย่างและเป็นผู้นำ ในด้านวิธีคิดวิธีการเรียนรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาชาวบ้าน เป็นผู้นำในเรื่องประเด็น ซึ่งเอนก นาคบุตร (2534) กล่าวไว้ว่า ในการสอนวิชาชีพนั้นควรจะให้ภูมิปัญญาชาวบ้านให้มีส่วนร่วม เนื่องจากบุคคลเหล่านี้เป็นผู้ที่ได้สะสมความรู้ ประสบการณ์ การปฏิบัติ ถ่ายทอดให้ลูกหลานในหมู่บ้านเป็นเวลานาน วินัย สายหงษ์ (2528) ได้ให้แนวคิดไว้ว่าครูผู้สอนวิชาชีพควรจะเป็น ผู้มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพที่สอน

นอกจากนี้วิทยากรยังมีบทบาทเป็นทั้งผู้รับ และผู้ให้ในองค์ความรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พจน์ ราชวีรรัตนะ (2530) ที่พบว่า นักศึกษาทุกคนทุกประเภทวิชาต้องการครูที่มีความจริงใจ ตั้งใจในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์เป็นอันดับแรก ซึ่งในประเด็นนี้ รัตนา พุ่มไพศาล (2533) ได้ให้แนวความคิดไว้ว่า ครูควรมีความเชี่ยวชาญและทักษะในการสอน

วิทยากรจะต้องเป็นผู้ประสานแหล่งความรู้เกี่ยวกับ วิทยากรด้วยกันเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เข้ารับการอบรม พร้อมทั้งเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำในกิจกรรมทางการเรียนรู้

เกี่ยวกับภูมิปัญญาชาวบ้านแก่ผู้เรียน วิรัช กมฺพมาศ (2528) ได้ให้ แนวคิดในเรื่องบทบาทของผู้สอนต่อการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ จำเป็นต้องมีการเปลี่ยนบทบาทไปจากเดิมที่เคยเป็นผู้ป้อนในชั้นเรียนโดยสอนเนื้อหาสาระของวิชาชีพให้กับผู้เข้ารับการอบรม มาเป็นผู้มีบทบาทเสมือนผู้อำนวยการความสะดวกให้คำปรึกษาแนะแนวไปพร้อมๆ กับการสอนด้วย สอดคล้องกับความคิดเห็นของ สุนทร โคตรบรรเทา (2530) ที่ว่า ครูผู้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่ ทำหน้าที่แนะนำอำนวยความสะดวกในกระบวนการเรียนได้โดยทำหน้าที่เป็นวิทยากร ส่งเสริม ชี้แจงให้ผู้เรียนกำหนดเป้าหมายการเรียนเอง

วิทยากร จะต้องเป็นผู้ใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ในประเด็นนี้ พันัส หันนา คินทร์ (2528) ได้กล่าวถึงลักษณะของครูที่ดีว่าควรมีความสนใจ ค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ พร้อมกันนั้นวิทยากรจะต้องมีจิตใจที่มีเมตตาต่อผู้เรียนและยอมรับในศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคนว่ามีความแตกต่างกัน ตรงกับแนวคิดของ เกียรติวรรณ อมาตยกุล (2530) ที่กล่าวว่า มนุษย์เราแต่ละคน มีความแตกต่างกันทั้งในด้านประสบการณ์และความรู้สึก ซึ่งอาจจะทำให้การเรียนรู้อันสิ่งเดียวกันแตกต่างกันออกไป นอกจากนี้วิทยากรจะต้องเป็นผู้จัดบรรยากาศการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ขึ้นอีกด้วย

บทบาทของวิทยากรที่เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านจะต้องเป็นตัวแทนของผู้เข้ารับการอบรม เพราะวิทยากรมีบทบาทสำคัญในการอนุรักษ์ และส่งเสริมภูมิปัญญาไทย เป็นผู้ซึ่งชาวบ้านให้การยอมรับให้เป็นผู้นำตามธรรมชาติอยู่แล้ว เป็นผู้มีส่วนสำคัญในการช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน จากเหตุผลดังกล่าวผู้เชี่ยวชาญจึงเห็นว่าตรงกันว่าข้อความดังกล่าวเป็นบทบาทที่ปราชญ์ชาวบ้านจะขาดเสียมิได้

วิทยากรที่เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านควรเน้นเรื่องของอาชีพ มากกว่าเรื่องของประเพณี เนื่องจากเป็นการให้ทัศนะเกี่ยวกับเรื่องการทำมาหากิน แต่จะเห็นได้ว่าเรื่องของ ภูมิปัญญาชาวบ้านเป็นการสะสมการเรียนรู้ในด้านต่างๆ อย่างเชื่อมโยงกันซึ่งจะครอบคลุมตั้งแต่อาชีพ ความ เป็นอยู่ การศึกษา วัฒนธรรม และประเพณีด้วย ดังนั้น วิทยากรที่เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านนอกจาก จะเป็นผู้นำในด้านวิธีการเรียนรู้เรื่องอาชีพแล้ว ยังต้องมีบทบาทเป็นผู้นำด้านพิธีกรรม หรือ ผู้ดำเนินการด้านพิธีกรรม ประเพณีท้องถิ่นด้วยทั้งนี้เนื่องจากเป็นผู้ที่ได้รับความยกย่องนับถือจากชาวบ้านอยู่แล้ว

งบประมาณการฝึกอบรม

จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า งบประมาณได้มาจากรัฐบาลจัดสรรให้ไม่เพียงพอ หน่วยอบรมละ 500-100 บาท บางวัดงบประมาณเข้าไปไม่ถึง เป็นเงินส่วนช่วยเหลือที่น้อย ไม่สามารถจัดโครงการอะไรได้ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า หน่วย อ.ป.ต.ควรมหาผู้สนับสนุน งบประมาณ และทุกสิ่งทุกอย่าง ผู้เข้ารับการอบรมควรมีส่วนช่วยเหลือโครงการที่หลากหลาย เช่น การอาสาสมัครช่วยด้านแรงงาน การช่วยเหลือด้านข้าวของเครื่องใช้

ผู้เข้ารับการอบรมสถานที่ฝึกอบรม

จากผลการวิจัย พบว่า สภาพเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมท้องถิ่น มีปัญหาภาคประชาชนมี ภารกิจส่วนตัวมาก ไม่มีเวลามาวัด ใน และสถานที่อบรม อยู่ห่างไกลเดินทางไม่สะดวก ไม่มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบเกี่ยวกับโครงการหรือกิจกรรม

เทคนิคในการฝึกอบรม

วิธีการที่ใช้ในการฝึกอบรม คือ ให้พระสงฆ์เทศนา และบรรยายธรรมแก่ประชาชนที่มาทำบุญในวัด จากการวิจัย ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการใช้คู่มือประกอบการบรรยาย ต้องการการปฏิบัติจริง และมีการใช้สื่อประกอบ

สื่อในการอบรม

จากผลการวิจัย ในด้านสื่อการฝึกอบรม พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ควรจะใช้สื่อที่เป็นของจริงที่มีอยู่ในท้องถิ่นไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรบุคคลหรือสื่อที่เป็นวัตถุ สถานที่ ขนบประเพณี วัฒนธรรม หรือการปฏิบัติในงานอาชีพของตนจริงๆ สอดคล้องกับปราณี สังฆะตวรรรณ (2534) ได้ให้แนวคิดว่าการนำผลงานที่เป็นของจริงมาใช้เป็นสื่อ ก็ยิ่งจะทำให้ผู้เรียนได้สัมผัส และเห็นของจริง เมื่อมีการเรียนการสอนและมีการผลิตผลงานนั้นออกมา จะทำให้ผลงานที่นักศึกษาผลิตออกมาจะใกล้เคียงกับของจริงมากที่สุด สื่ออาจจะเป็นในลักษณะของโครงการที่ผู้เข้ารับการอบรมเสนอวิทยากร หรืออาจจะเป็นการศึกษาดูงานในชุมชนอื่น ต่างพื้นที่นอกจากนี้ยังพบว่าอาจจะมีสื่อเสริม เช่น โทรทัศน์ วีดิทัศน์ สไลด์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ อย่างเหมาะสม ซึ่งในอนาคตควรมีสื่อเสริมประเภทอิเล็กทรอนิกส์ เช่น การใช้อินเทอร์เน็ตในการสร้างเครือข่ายของข้อมูลหรือการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ (CAI) ประกอบการเรียนรู้อีกเพิ่มขึ้น

ส่วนข้อความที่ผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นที่สอดคล้องกันสูงแต่มีความเหมาะสมระดับปานกลาง ซึ่งไม่นำมาสร้างเป็นระบบ คือ เครื่องฉายภาพยนตร์ และฟิล์มภาพยนตร์ อาจเป็นเพราะเป็นเพราะสื่อประเภทนี้ มีการใช้งานที่ยุ่งยาก เก็บรักษาลำบาก และมีข้อจำกัดในการใช้งานหลายประการเช่น ต้องฉายในห้องมืด

ขั้นตอนในการฝึกอบรม

จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ควรเป็นลักษณะการฝึกอบรมที่ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมปฏิบัติจริงเพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรง สอดคล้องกับ ประเวศ วะสี (2538) ที่กล่าวว่า ยุทธศาสตร์ทางปัญญาที่สำคัญของชาติ คือ การปฏิรูปการเรียนรู้ โดยลดการถ่ายทอดเนื้อหาในห้องเรียนให้มากที่สุด และปรับเป็นการศึกษาจากการสัมผัสจริงโดยให้ผู้เรียน

สัมผัสด้านความจริงทางธรรมชาติแวดล้อมรอบตัว สัมผัสด้านความจริงทางสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนสัมผัสด้านความจริงจากการทำงานและกิจกรรม วินัย สายหงษ์ (2528) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาชีพ ระยะสั้นที่ดีไว้ว่า ควรเน้นการปฏิบัติจริง

กิจกรรมที่จัดควรเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เกิดจากภายในพื้นฐานของตนเอง วิถีชีวิตของคนในชุมชนผสมผสานการเรียนรู้จากภายนอกอย่างสมดุล วิจิต นันทสุวรรณ (2528) ได้กล่าวไว้ว่าภูมิปัญญาชาวบ้าน เป็นประสบการณ์ที่ผ่านการกลั่นกรองมาแล้ว จนกลายเป็นวิถีชีวิตของชาวบ้าน โดยมีมรดกทางวัฒนธรรมเป็นแนวพื้นฐาน

การจัดกิจกรรมควรจัดในลักษณะเครือข่ายการเรียนรู้ จัดเวที แลกเปลี่ยน เรียนรู้ร่วมกันให้ผู้เรียนได้พบปะพูดคุย ศึกษาดูงานกับปราชญ์ชาวบ้านเพื่อศึกษาหลักการและแนวทางปฏิบัติ พุณทรัพย์ชาติวงศ์ (2532) ได้ให้แนวคิดว่าการเรียนการสอนหลักสูตร วิชาชีพระยะสั้นควรมีการเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้แก่นักศึกษาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ หรือจัดให้มีการทัศนศึกษาเพื่อให้เกิดความกระตือรือร้นและได้มีประสบการณ์ตรง

กิจกรรมในลักษณะที่ให้ผู้เข้ารับการอบรมเสนอโครงการจากวิถีชีวิตจริงของผู้เรียนเป็นการถ่ายทอดในแบบวิถีธรรมชาติในลักษณะ "สอนโดยไม่ให้รู้ว่าสอน" ทั้งนี้เพราะนักศึกษาทั่วไปมีความแตกต่างระหว่างบุคคลมากมายหลายแบบ ชอบการแนะนำมากกว่าการ ถูกสอน ต้องการที่จะนำตนเองมากกว่าให้ผู้อื่นบงการ (เชียรศรี วิวิศริ, 2537)

จากผลการวิจัยพอจะสรุปเป็นภาพรวมกว้างๆ ได้ว่าหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนึ่งได้ มีปัญหาการบริหารหน่วย อ.ป.ต. คือความไม่ชัดเจนใจปณิธาน พันธกิจ และนโยบายปฏิบัติงานในพื้นที่มีปัญหาเรื่องการประสานงาน สภาพเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมท้องถิ่นมีปัญหามาก ประชาชนมีภาระส่วนตัวมาก ไม่มีเวลามาวัด วัดหรือสถานที่อบรม อยู่ห่างไกล การเดินทางไม่สะดวก งบประมาณไม่เพียงพอต่อการการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น ขาดแคลนวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถ โดยเฉพาะวิทยากรฝ่ายส่งเสริมความรู้ที่ทันสมัย และขาดประสบการณ์ ไม่มีเทคนิคการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ หลักสูตรของการฝึกอบรมไม่ได้มาจากความต้องการจำเป็นของประชาชน วิทยากรมีสื่อประกอบการฝึกอบรมน้อย สื่อประกอบการบรรยายไม่ดึงดูดใจ วิทยากรขาดประสบการณ์ในการผลิตสื่อ คณะกรรมการ การประเมินผลการอบรม ใช้วิธีการสังเกต การสอบถาม การสัมภาษณ์ การสนทนาพูดคุย โครงการขาดการติดตามผล วิธีการอบรมที่วิทยากรใช้คือ การให้พระสงฆ์เทศนา และบรรยายธรรมแก่ประชาชนที่มาทำบุญที่วัด หรือการบรรยายพิเศษแก่นักเรียนในโรงเรียน การที่ได้สร้างระบบขึ้นมา จะช่วยให้แก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้

ระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลหนใต้

ระบบที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ คือ ระบบฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ รายละเอียดของต้นแบบชิ้นงาน ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 บทนำ ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้

ตอนที่ 2 รายละเอียดระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ประกอบด้วย รูปแบบระบบ องค์ประกอบระบบ และขั้นตอนของระบบ

ตอนที่ 3 การนำระบบไปใช้ ประกอบด้วย เงื่อนไขการนำไปใช้ มาตรการและวิธีการนำไปใช้ และการประเมิน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การนำเอาผลการวิจัยไปใช้ ต้องคำนึงถึงความแตกต่างของชุมชน สภาพแวดล้อมของชุมชน ความเชื่อ การยอมรับ มาเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจเลือกวิธีการแต่ละช่องทางในการเผยแพร่ ระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้

1.2 ควรได้ศึกษาเกี่ยวกับรายละเอียด ของระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1. ควรมีการวิจัยพัฒนาระบบวิธีการดำเนินการร่วมกันระหว่างหน่วยราชการและหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล

2.2. ควรมีการทำการวิจัยพัฒนาฐานข้อมูลทำเนียบวิทยากรของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจในการดำเนินการอบรมต่าง ๆ

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กชกร สังขชาติ. การศึกษาออกโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ศักดิ์โสภณาการพิมพ์, 2527.
- กมลวรรณ มงคลศิริ. ความแตกต่างในพฤติกรรมการสอนเด็กและผู้ใหญ่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529.
- กาญจนา คุณารักษ์. หลักสูตรและการพัฒนา. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2527.
- การศาสนา, กรม , แผนพัฒนาการศาสนา ฉบับที่ 8 ม.ป.ท.,(พ.ศ. 2540-2544)
- การศาสนา, กรม , ระเบียบมหาเถรสมาคม ว่าด้วยการตั้งหน่วยอบรม ประชาชนประจำตำบล พ.ศ.2518.การศาสนา , พิมพ์ครั้งที่ 7, 2538.
- การศาสนา, กรม , แนะนำหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล,(แผนพับประชาสัมพันธ์)
- การศึกษาออกโรงเรียน, กรม. แผนพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียนฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539).
กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ, 2534.
- การศึกษาออกโรงเรียน, กรม. เอกสารชุดส่งเสริมประสานเครือข่ายการศึกษาออกโรงเรียน สายอาชีพ. กรุงเทพมหานคร : ศรีเมืองการพิมพ์, 2538.
- กิตติพิศ ศิริสูตร. การนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นตามหลักสูตร ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) ในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- เกียรติวรรณ อมาตยกุล. การศึกษานอกระบบโรงเรียนกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์.
กรุงเทพมหานคร : โครงการตำราและเอกสารทางวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. มองฝันวันข้างหน้าวิสัยทัศน์ประเทศไทย ปี 2560.
กรุงเทพมหานคร : บริษัทรุ่งศิลป์การพิมพ์, 2540.
- เกษม บุญอ่อน. “เดลฟาย,” คุรุปริทัศน์. (4 ตุลาคม 2522) : 26 - 28.
- โกวิท วรพิพัฒน์. “ การจัดการศึกษาตามแนวการศึกษาตลอดชีวิตในประเทศไทย”.
วารสารการศึกษาแห่งชาติ 24 (กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2533) : 11.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนหลักการปฏิรูปการฝึกหัดครู พัฒนาคูและบุคลากรทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดพันธ์พิบูลย์ชิ่ง, 2538.

- คณะศึกษา การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์. ความฝันของแผ่นดิน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ตะวันออก จำกัด, 2539.
- จันทร์เพ็ญ เชื้อพานิช และคณะ. ประมวลบทความหลักสูตรสาระร่วมสมัย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- จุมพล พูลภัทรชีวิน. “การวิจัยอนาคต,” วารสารวิธีวิทยาการวิจัย. 5 (1 มกราคม 2529) : 22 - 24.
- จำนง หนูนิล . ความคิดเห็นของคณะกรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลเกี่ยวกับสภาพการบริหารและปัญหาในการบริหารของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล จังหวัดสมุทรสงคราม.วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตภาควิชาการศึกษาออกโรงเรียน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ . การพัฒนาหลักสูตร หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ อลีน เพรส, 2539.
- ชนิดา รักรัษพลเมือง. “บนเส้นทางแห่งการแสวงหาทางเลือกของการศึกษา”. วารสารครูศาสตร์. 16 (เมษายน - มิถุนายน 2531) : 1 - 12.
- ชลทิตย์ เอี่ยมสำอางค์ และวิศนี ศีลตระกูล. ภูมิปัญญาชาวบ้าน เทคโนโลยีพื้นบ้านและแหล่งวิทยาการในชุมชน. ในการพัฒนาและการใช้แหล่งวิทยาการในชุมชน หน่วยที่ 1 - 8. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. แนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา. ในประมวลสาระชุดวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการฝึกอบรม หน่วยที่ 1 สาขาศึกษาศาสตร์ นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2537.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และ ชาวเลศ เลิศชโลพาร, ระบบและการจัดระบบ. ในประมวล สาระชุดวิชาการจัดระบบทางการศึกษาหน่วยที่ 13 .นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2536.
- เชษฐา เทียนเพชร. การพัฒนาเกณฑ์การประเมินการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเทคโนโลยีการศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาโสตทัศนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- ชาวเลิศ เลิศชโลพาร. ระบบและการจัดระบบ. ในประมวลสาระชุดวิชา การจัดระบบทางการศึกษา หน่วยที่ 1 สาขาศึกษาศาสตร์ นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2536.
- ชูเกียรติ ลีสวรรณ์. ทฤษฎีและปฏิบัติเรื่อง การพัฒนาโครงการและการประเมินโครงการและการประเมินโครงการการศึกษานอกระบบ. ม.ป.ท., 2531.
- ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์. การมีส่วนร่วมในการพัฒนา. กรุงเทพฯ : ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล, 2527.
- ธำรง บัวศรี. การศึกษาในประเทศไทย : การวิเคราะห์ และคาดคะเนความต้องการอาจารย์ของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช , 2517.

- ชำระ บัวศรี. ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบและพัฒนา. กรุงเทพมหานคร : เอรวิณการพิมพ์, 2531.
- น้อย ศิริโชติ. เทคนิคการฝึกอบรม. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2524.
- นาคยา ปิลันธนานนท์. อนาคตศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2526.
- บัญชา สำราญรัตน์. การพัฒนาเกณฑ์การประเมินโครงการฝึกอบรมคอมพิวเตอร์แก่ข้าราชการตามมติของคณะรัฐมนตรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาโสตทัศนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- บุญธรรม กิจปรีดาภิรุตย์. ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2531.
- บุญมี เณรยอด. หลักการพัฒนาศาสตร์. ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ม. ป. ป.
- ประกอบ ใจมั่น. การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนในโรงเรียนโครงการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- ประชุม ชุ่มเพ็งพันธ์ . ความรู้พื้นฐานทางวัฒนธรรมในดินแดนปักษ์ใต้. กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2523.
- ประยูร ศรีประสาธน์. “เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย” วารสารการศึกษาแห่งชาติ 14 (มกราคม-พฤษภาคม 2532) : 50 - 59.
- ประเวศ วะสี. “การสร้างสรรค์ภูมิปัญญาไทยหรือการพัฒนา”. ชุมชนพัฒนา. 1(มกราคม - กุมภาพันธ์ 2530) : 72 - 91.
- ประเวศ วะสี. การศึกษาของชาติกับภูมิปัญญาท้องถิ่น. ในการสัมมนาทางวิชาการภูมิปัญญาชาวบ้านกับการดำเนินงานด้าน วัฒนธรรมและการพัฒนาชนบท หน้า 81 - 86. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป, 2534.
- ปราณี สังขะตะววรรณ. การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อการศึกษาอกระบบ. ในประสบการณ์วิชาชีพการศึกษานอกระบบ หน่วยที่ 1-8. หน้า 76-199. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2534.
- เป็รื่อง กุมุท และวาสนา ทวีกุลทรัพย์. “การออกแบบระบบการฝึกอบรม”ในประมวล สาระชุดวิชาการจัดระบบทางการศึกษาหน่วยที่ 13 .นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2537.
- พจน์ ราศรีรัตนะ และชูศรี ราศรีรัตนะ. ปัญหาและความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาชีพ หลักสูตรระยะสั้น ในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. อุบลราชธานี : ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 2526.
- พนัส หันนาจินทร์. การสอนคำนิยมและจริยธรรม. พิษณุโลก : โครงการตำรา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2526.

- พัฒนาฝีมือแรงงาน, กรม. แผนปฏิบัติการบรรเทาปัญหาการว่างงาน (โรเนียวเย็บเล่ม) 2541.
- พิชัย บุรณสมบัติ. การวิเคราะห์ระบบและการออกแบบระบบ. กรุงเทพมหานคร : บริษัท
 นวกนก จำกัด ,2528.
- พูนทรัพย์ ชาตวงศ์. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาผู้ใหญ่
แผนกวิชาช่างตัดเสื้อสตรี ตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ในเขตภาคกลาง.
 วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2532.
- เพ็ญจันทร์ ธนาวาส. สภาพและปัญหาของการพัฒนาหลักสูตรในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้
หลักสูตร สังกัดกรมสามัญศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาบริหาร
 การศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- ภมร พราหมณ์แก้ว. รูปแบบการจัดดำเนินงานฝึกอบรมบุคลากรเพื่อการพัฒนาจริยธรรมนัก
ศึกษาวิทยาลัยครู สาขาวิชาการศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาามหาบัณฑิต วิชา
 เอกการอุดมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2536
- รัตนะ บัวสนธ์. บทบาทของโรงเรียนประถมศึกษากับการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น
วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 24 (เมษายน-พฤษภาคม 2533) : 68-74.
- รัตนะ บัวสนธ์. การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเพื่อถ่ายทอดภูมิปัญญา
ท้องถิ่น : กรณีศึกษาชุมชนแห่งหนึ่งในเขตภาคกลางตอนล่าง. วิทยานิพนธ์
 ปริญญาดุษฎิบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
- รัตนา พุ่มไพศาล วิทยาการการสอนสำหรับการศึกษานอกโรงเรียน. ภาควิชาการศึกษานอก
 โรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- รัตนา พุ่มไพศาล. หลักการจัดการและบริหารการศึกษานอกระบบโรงเรียน.
 กรุงเทพมหานคร:จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- รุ่ง แก้วแดง. ปฏิวัติการศึกษาไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มติชน, 2541.
- วิจิตร ไชยศิลป์. การสำรวจการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่น ตามหลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ของครูในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต
 ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
- วิจิตร อวະกุล. การฝึกอบรม. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2537.
- วิชาการ,กรม. คู่มือการอบรมครู เรื่องการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521.
 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การทหารราบ, 2522.
- วิชาการ, กรม. รายงานการวิจัยการศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทาง จัดการศึกษาระดับ
ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอาชีวศึกษาของไทยใน ทศวรรษ 1990.
 กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2536.
- วิชาการ, กรม. ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับหลักสูตรที่พึงประสงค์. กรุงเทพมหานคร : 2539.

- วิชิต นันทสุวรรณ. ภูมิปัญญาชาวบ้านในงานพัฒนา. วารสารสังคมพัฒนา 8 (2528) : 7.
- วิชัย ตันศิริ. สื่อพื้นบ้านเพื่อการศึกษา. ใน รวมบทความทางการศึกษานอกโรงเรียนเล่มที่ 9. หน้า 183-188. หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ศาสนา , 2532 .
- วิชัย วงษ์ใหญ่. มิติใหม่การพัฒนาหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, 2523.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. พัฒนาหลักสูตรและการสอน - มิติใหม่. กรุงเทพฯ : พิมพ์เนศวรการพิมพ์, 2525.
- วินัย สายหงษ์. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพระยะสั้น ของครูของครูผู้สอนและผู้บริหาร ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2528.
- วิรัช กทมมาศ. การจัดอาชีวศึกษาในทศวรรษใหม่. กรุงเทพมหานคร , 2525. (อัดสำเนา) ศึกษาศึกษา, กระทรวง. แผนพัฒนาการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ระยะที่ 7 (พ.ศ.2535 - 2539). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2535.
- ศิริลักษณ์ สุวรรณวงศ์. ทฤษฎีและเทคนิคการสู่มตัวอย่าง. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ โอเดียนสโตร์ ,2524.
- ศึกษาศึกษา, กระทรวง. ปฏิรูปการศึกษาสู่ความเป็นเลิศปี 2550. กรุงเทพมหานคร, 2539.
- ศึกษาศึกษา, กระทรวง. ระเบียบมหาเถรสมาคม ว่าด้วยการตั้งหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล พ.ศ.2518. พิมพ์ครั้งที่ 8 โรงพิมพ์การศาสนา. กรุงเทพฯ, 2538.
- ศุภร ศรีแสน. การศึกษานอกระบบโรงเรียน. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม : ศูนย์บริการการศึกษา , 2530.
- สมชาติ กิจยรรยง. การจัดฝึกอบรมอย่างมีประสิทธิภาพ. กรุงเทพมหานคร:ซีเอ็ดยูเคชั่น, 2537.
- สมคิด อิศระวัฒน์. "การเรียนรู้ด้วยตนเอง". วารสารการศึกษานอกโรงเรียน. (พฤษภาคม - สิงหาคม 2532) : 73 - 79.
- สมพร เทพสิทธิ์. สู่วิกฤตเศรษฐกิจสังคมไทยด้วยอุดมการณ์แผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง. กรุงเทพมหานคร : วิรัชการพิมพ์, 2541.
- สมพิศ วงษ์แหยม. สภาพและปัญหาการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- สมศักดิ์ นัคอาจารย์. รายงานการวิจัยเรื่องลักษณะดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาการอาชีพเยาวชนชนบทนอกระบบโรงเรียนของหน่วยงานภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชน. สถาบันวิจัยประชากรและสังคม, มหาวิทยาลัยมหิดล, 2540.

- สังัด อุทรานันท์. พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ 2 . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เซนเตอร์พับลิเคชั่น, 2528.
- สันต์ ธรรมบำรุง. หลักสูตรและการหลักสูตร. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2527.
- สามารถ จันท์สุรย์. ภูมิปัญญาชาวบ้าน รากฐานในการพัฒนาบ้านเมือง วารสารวัฒนธรรมไทย 29 (กุมภาพันธ์ - พฤษภาคม 2533) : 73-85.
- ลีลาภรณ์ นาคทรพรพ. การศึกษากับการวิจัยเพื่ออนาคตของประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สำนักกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2539.
- เสรี พงศ์พิศ. คืนสู่อากเหง้า ทางเลือกและทัศนวิจารณ์ว่าด้วยภูมิปัญญาชาวบ้าน. กรุงเทพมหานคร :สำนักพิมพ์เทียนวรรณ, 2529.
- สุจรีต เพียรชอบ. หลักสูตรลักษณะแนวโน้ม และการพัฒนาหลักสูตร. ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์, 2538.
- สุนทร โคตรบรรเทา. การศึกษาผู้ใหญ่ : พื้นฐานการปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2530.
- สุนทร สุนันท์ชัย. การเรียนการสอนการศึกษานอกระบบ.” ในเอกสารการสอนชุดวิชา หลักการเรียนรู้และเทคนิคการฝึกอบรม. หน่วยที่ 1. เล่มที่ 1. มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมมาธิราช. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533.
- สุภรัฐ ผ่องพันธุ์งาม. การพัฒนารูปแบบการจัดค่ายเยาวชนอนุรักษ์ธรรมชาติและ วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิตภาควิชาโสตทัศนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- สุภาวดี ต่านธำรงกุล. รูปแบบการฝึกอบรมบุคลากรฝ่ายการพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข. ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534.
- สุรกุล เจนอบรม. เรื่อนำสู่ทางการศึกษานอกระบบโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- สุรกุล เจนอบรม. ภูมิปัญญาชาวบ้านกับการศึกษานอกระบบโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- สุมิตร คุณานุก. หลักสูตรและการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2523.
- สุเมธ ตันติเวชกุล. ภูมิปัญญาชาวบ้านกับการพัฒนาชนบท. กรุงเทพมหานคร, 2536.
- อังกูล สมคะเนย์. สภาพและปัญหาการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้พัฒนาหลักสูตรในโรงเรียน ประถมศึกษ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- อังคณา วสุรวรงค์. “ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนและความเป็นไปได้ในการจัดการ” วารสารการศึกษา นอกโรงเรียน 4 (มีนาคม 2542) : 25.

- อุ้นตา นพคุณ. แนวคิดทางการศึกษานอกระบบโรงเรียนและการพัฒนาชุมชน เรื่อง คิดเป็น
กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานครพิมพ์, 2528.
- อุ้นตา นพคุณ. จันท์เพ็ญ เชื้อพานิช และปทีป เมธาคุณวุฒิ. รายงานการวิจัยคุณ
ลักษณะของประชากรในกรุงเทพมหานครตามเป้าหมายทางการศึกษา : สภาพปัจจุบัน
และแนวโน้ม. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- อุสาร์ พาสกุล . การมีส่วนร่วมของครูประถมศึกษาเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตรประถมศึกษา
ให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ในจังหวัดขอนแก่น.วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษิต
ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- อภิชาติ ทองอยู่. “ภูมิปัญญาชาวบ้านกับปัญญาตามแบบพุทธปรัชญาในงานพัฒนา”
สังคมพัฒนา. 5(2528) : 13 - 18.
- อภิชัย พันธเสน. แนวคิด ทฤษฎี และภาพรวมของการพัฒนา. กรุงเทพฯ : มูลนิธิภูมิ
ปัญญา, 2539.
- เอกวิทย์ ณ ถลาง. “การมองภาพการศึกษาของไทยในอนาคต,” ใน 200 ปี ของการศึกษาไทย.
กรุงเทพฯ :โรงพิมพ์ คุรุสภาลาดพร้าว, 2526.
- อมร รักษาสัตย์. การปฏิรูประบบบริหารด้านการจัดองค์ประกอบและการบริหารงานบุคคลใน
เอเชีย. กรุงเทพมหานคร : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ , 2529.
- อำไพ ตีรณสาร. การวัดและการประเมินผลทางศิลปศึกษา ในเอกสารสรุปการอภิปรายเรื่อง
บนเส้นทางการพัฒนาทางศิลปศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์การพิมพ์วิทยาลัย
ครูเทพสตรี ลพบุรี, 2530.
- อำรุง จันทวานิช. “กรมวิชาการมุมมองจาก อวก. ลำดับที่ 14” เรียนรู้ร่วมกัน เล่ม 2.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2540 : 13 - 17.

ภาษาอังกฤษ

- Bobbitt, Franklin. The curriculum. Boston : Houghton Mifflin, 1918.
- Comer, Homer Nicholas, A Delphi study of the critical tasks for the elementary school
principleship : Present and future. Dissertation Abstracts International. Vol.43 No
10 (April 1983) : 3136-A
- Fitzerald, J. and Fitzgerald, A. 1987 . 3rd Edition. Fundamental of System Analysis :
Using Structured Analysis and Design Techniques. New York : John Wiley &
Sons.
- Gerald A. Silver and Joan B. Silver, 1976 Introduction to System Analysis. New Jersey :
Englewood Cliffs, Prentice_Hall, inc.

Glass, Geve V. and Stanly J.c. Statistical methods in education. Englewood.Englewood Cliffs New jersey : Prentice Hall, 1970.

Good , Carter V. Dictionary of education. New York : McGraw Hill Book Company, 1973.

Janobrao Surakul. Developing programs for adult learners. : A guide for non – formal adult educators, trainers, and program administrators, 1998.
(n.p.)

Johnes, Rita S. Schooling for the 21 Century : A delphi study of future issues in education as identified by education planers. Dissertation Abstracts International. Vol.45.No.04 (October 1984) : 1023-A

Koontz, H., Donnell, C.O., and Weihrick, H. 1980. Seventh Edition. Management. New York : McGraw-Hill International Book Co.

Patrick G Boyle. Planning better programs. New York : McGraw Hill Book Company, 1981.

Taba, Hilda. Curriculum development : Theory and practice. New York : Harcourt, Brace & World . Inc., 1962.

Tyler Ralph W. Basic principles of curriculum and instruction. Chicago : University of Chicago Press, 1950.

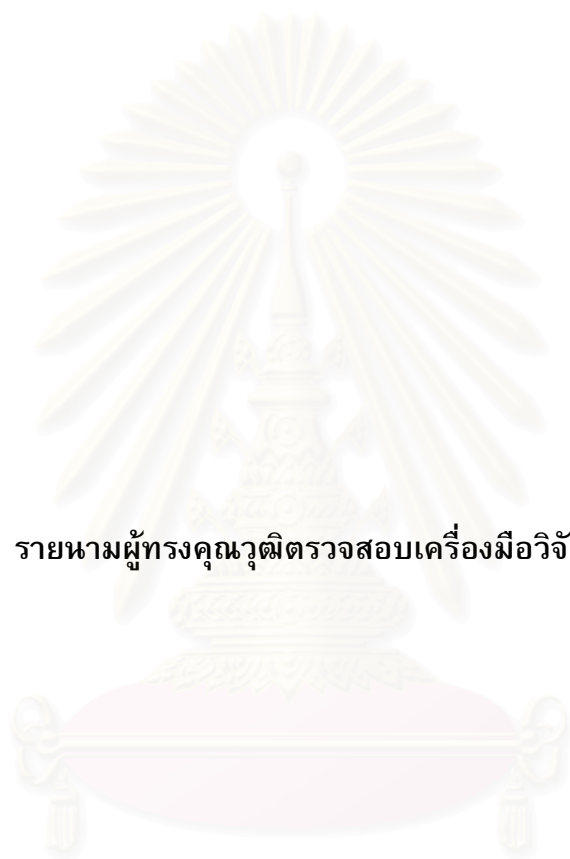
สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

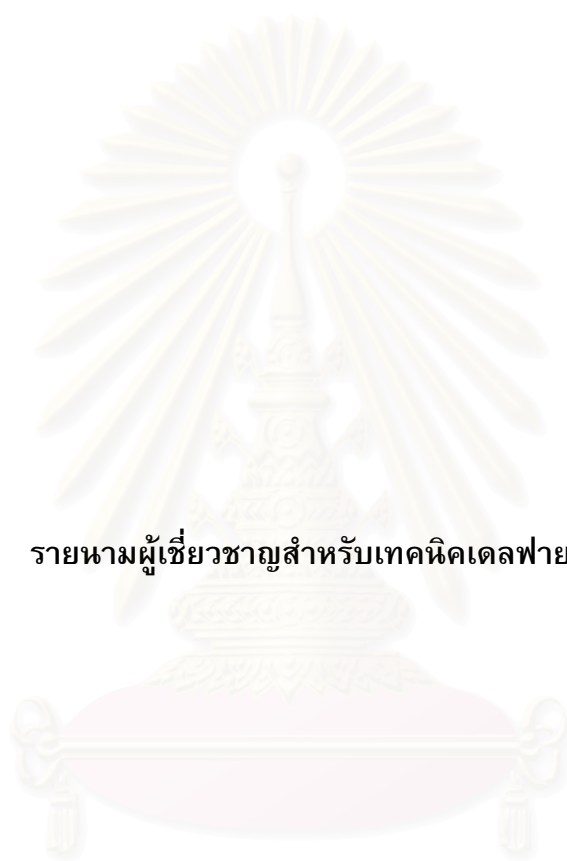
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. พระราชวิสุทธิโมลี	เจ้าคณะภาค 17
วัดชลประทานรังสฤษฎ์
จ.นนทบุรี
2. รองศาสตราจารย์ ดร.สุรกุล เจนอบรม	หัวหน้าภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330
3. รองศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี สังข์ศรี	คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ปากเกร็ด
นนทบุรี 11120
4. อาจารย์ ดร. ศิริบุญ จงวุฒิเวศย์	หัวหน้าภาควิชาการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์
และการศึกษาต่อเนื่อง
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขตทับแก้ว จ.นครปฐม
5. อาจารย์ ดร.เหม ทองชัย	สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช
อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญสำหรับเทคนิคเคลฟาย

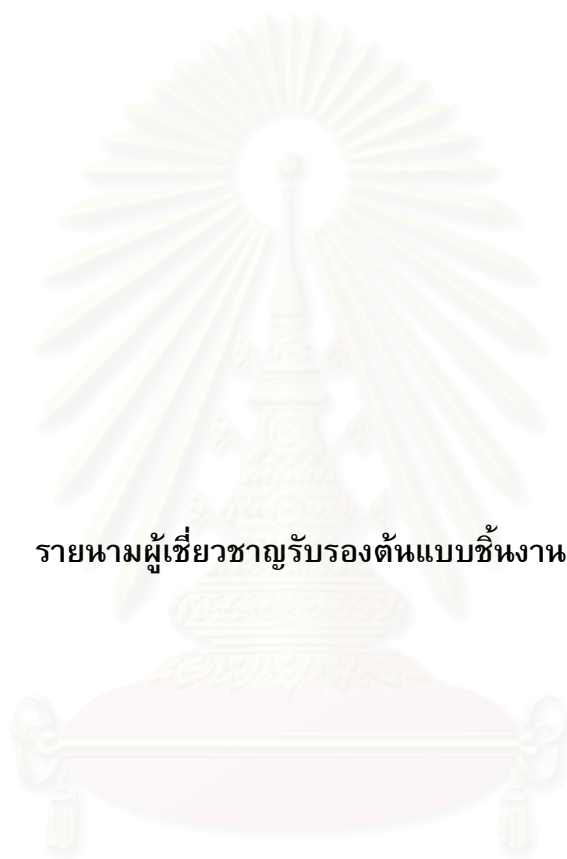
สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญสำหรับเทคนิคเดลฟาย

1. พระศรีธรรมบัณฑิต เลขานุการเจ้าคณะหนใต้
วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนาราม 69 พระราม 5 เขตดุสิต
กรุงเทพฯ 10300 โทร. (02) 280-3626
2. พระธรรมกิตติวงศ์ เจ้าคณะภาค 16
วัดโอรสาราม 258 เอกชัย เขตจอมทอง บางค้อ
กรุงเทพฯ 10150 โทร. (02) 415-3327
3. พระศรีธรรมนาถมุนี รองเจ้าคณะภาค 16
วัดไตรธรรมาราม ถ.ตลาดใหม่ ต.ตลาด สุราษฎร์ธานี
อ.เมือง จ.สุราษฎร์ธานี 84000 โทร. (077) 283-458
4. พระศรีสิทธิเมธี รองเจ้าคณะภาค 17
วัดดุสิตาราม 176 อ.พระปิ่นเกล้า อรุณอัมรินทร์
กรุงเทพฯ 10700 โทร. 433-9854
5. พระราชธรรมเวที รองเจ้าคณะภาค 18
วัดราชโอรสาราม เอกชัย คณะเหนือ 1
258 บางค้อ เขตจอมทอง
กรุงเทพฯ 10150 โทร. 415-2286
6. พระศรีปฏิภาณธรรมคณี เจ้าคณะจังหวัดพังงา
วัดประชุมโยธี ต.ท้ายช้าง อ.เมือง จ.พังงา 82000
โทร. (076)412-209, (01) 677-308
7. ดร.นันทสาร สีสลับ เลขานุการองค์การพุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก
องค์การใหญ่ พุทธศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลก
สุขุมวิท 24 สวนเบญจศิริ สภาการศึกษา
โทรศัพท์ 6611-284-89 เบอร์ต่อ 214
เบอร์แฟกซ์ 661-0555 มือถือ (01) 806-0678
8. ดร.ปรียานุช จริยวิทยานนท์ ผู้เชี่ยวชาญพิเศษกรมการศึกษานอกโรงเรียน
ชั้น 6 กรมการศึกษานอกโรงเรียน
โทร. 281-6461 ต่อ 604 ที่บ้าน 803-2900
9. ดร.กาสัก เตชะขันหมาก เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 7
สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
โทร. 247-0028 ต่อ ส่วนวิจัย หรือ 178

รายนามผู้เชี่ยวชาญสำหรับเทคนิคเดลฟาย (ต่อ)

10. ดร.ชัยณรงค์ สุวรรณสาร ผู้เชี่ยวชาญพิเศษกรมการศึกษานอกโรงเรียน
ชั้น 6 กรมการศึกษานอกโรงเรียน
โทร. 280-0439
11. ดร.สามารถ จันทรสุรีย์ ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมวัฒนธรรมไทย
สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
โทร. 247-0013 ต่อ 303
12. อาจารย์สุนทร สุนันท์ชัย อธิการอภิปติกรมการศึกษานอกโรงเรียน
60/95 ม.เพลินวิภา ถ.นวลจันทร์ เขตบึงกุ่ม
กรุงเทพฯ 10230 โทร. 501-8301
13. อาจารย์วิศณี ศีลตระกูล นักวิชาการศึกษา 8
กองพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน
14. คุณประยงค์ รณรงค์ ราษฎ์ชาวบ้านจังหวัดนครศรีธรรมราช
ม.9 ต.ไม้เรียง อ.ฉวาง
จ.นครศรีธรรมราช 80260 (01) 909-7441
15. คุณชบ ยอดแก้ว ราษฎ์ชาวบ้านจังหวัดสงขลา
ม.3 ต.น้ำขาว อ.จะนะ จ.สงขลา โทร.(074) 371-103
16. คุณเพียร ปิติ รองประธานกรรมการฝ่ายคฤหัสถ์
หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลกระบี่ใหญ่
วัดโกคาจุทามาตย์ 188 ถ.ศรีตรัง ต.กระบี่ใหญ่
อ.เมือง จ.กระบี่ 81160 โทร.(075) 612-897
17. คุณแก้ว เดโช รองประธานกรรมการฝ่ายคฤหัสถ์
หน่วย อ.ป.ต. ควนขนุน วัดสุวรรณวิชัย
75/2 หมู่ 9 ต.ควนขนุน อ.ควนขนุน
จ.พัทลุง โทร.93110(074) 627-165
18. คุณวีระศักดิ์ พวงจิตร กรรมการฝ่ายคฤหัสถ์
หน่วย อ.ป.ต. กระโสม วัดมาตุคณาราม
71 หมู่ 3 ต.กระโสม อ.ตะกั่วทุ่ง
จ.พังงา 82130 โทร. (076)496-511
19. คุณ ธงชัย จินดาพล รองประธานกรรมการฝ่ายคฤหัสถ์
หน่วย อ.ป.ต. โคกลอย วัดไตรมารคสถิตย์
11 หมู่ 10 ถ.เพชรเกษม ต.โคกลอย อ.ตะกั่วทุ่ง
จ.พังงา 82130

รายนามผู้เชี่ยวชาญรับรองต้นแบบชิ้นงาน

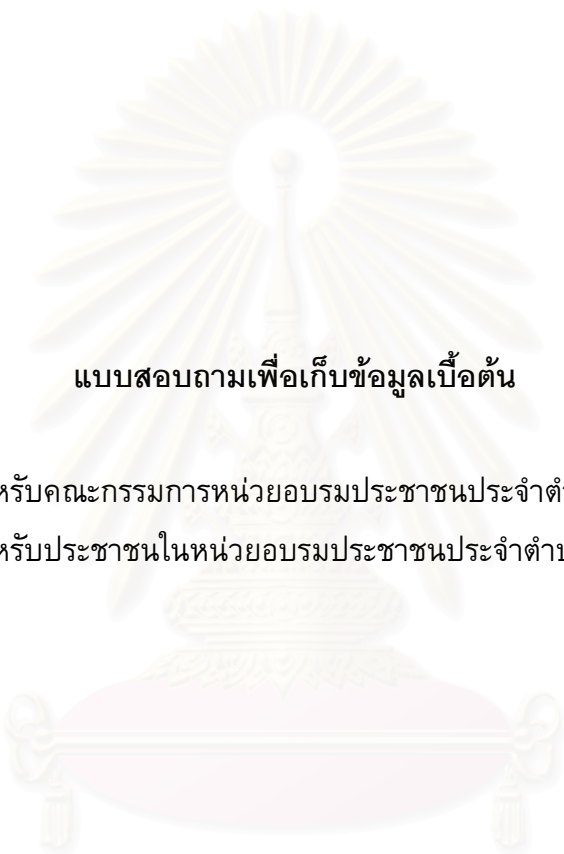
สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

เครื่องมือในการวิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลเบื้องต้น

- ชุดที่ 1 สำหรับคณะกรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนได้
- ชุดที่ 2 สำหรับประชาชนในหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนได้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การนำเสนอระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้
สังกัดกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ

ชุดที่ 1 สำหรับคณะกรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้

งานวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อ

1. เพื่อศึกษาสภาพ ความต้องการ และปัญหาของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ สังกัดกรมการศาสนากระทรวงศึกษาธิการ
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับระบบการฝึกอบรมของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ สังกัดกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ
3. เพื่อนำเสนอระบบการฝึกอบรมของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ สังกัดกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้ประกอบด้วยคำถาม 3 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 สภาพของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล
- ตอนที่ 2 ปัญหาของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล
- ตอนที่ 3 ความต้องการของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อคำถามตอนที่ 1

สภาพของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน (มี/ใช่, ไม่มี/ไม่ใช่) หรือเติมข้อความลงในช่องที่กำหนดให้

ข้อ	รายการ	มี/ใช่	ไม่มี/ไม่ใช่	โปรดระบุ
<u>ปณิธาน พันธกิจ และนโยบายการอบรม</u>				
1	หน่วย อ.ป.ต. ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานในรูปของปณิธาน (ถ้ามีโปรดระบุ)			
2	หน่วย อ.ป.ต. มีถ้อยแถลงที่กำหนดสิ่งที่เป็นภารกิจหลักของหน่วย อ.ป.ต (ถ้ามีโปรดระบุ)			
3	หน่วย อ.ป.ต. มีการกำหนดขอบข่ายของสิ่งที่หน่วย อ.ป.ต. จะต้องทำ (ถ้ามีโปรดระบุ)			
4	หน่วย อ.ป.ต. มีการกำหนดหลักการปฏิบัติหรือหลักการทำงานของหน่วย อ.ป.ต. (ถ้ามีโปรดระบุ)			
5	หน่วย อ.ป.ต. มีแผนงานที่หน่วย อ.ป.ต. กำหนดขึ้น สามารถปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมได้			
<u>การกำหนดวัตถุประสงค์ของการอบรม</u>				
1	หน่วย อ.ป.ต มีวัตถุประสงค์ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ (ถ้ามีโปรดระบุ)			
2	คณะกรรมการของหน่วย อ.ป.ต. ทุกคนรับทราบ และ เข้าใจในวัตถุประสงค์			
3	หน่วย อ.ป.ต. มีการรายงานผลการปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ และแผนงานตามที่ระบุ			
4	หน่วย อ.ป.ต มีการดำเนินงาน ตามวัตถุประสงค์ และแผนงานของโครงการ			
<u>หลักสูตรและโครงการอบรม</u>				
1	หน่วย อ.ป.ต มีการแจ้งหลักสูตรและเนื้อหาให้ผู้เข้ารับการอบรม ได้ทราบก่อน			
2	หลักสูตรและโครงการอบรมมาจากปัญหาและความต้องการของผู้เข้ารับการอบรม			
3	มีการใช้ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนและโครงการ			
4	ผู้เข้ารับการอบรมมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาของหลักสูตรและโครงการ			
5	หลักสูตรและโครงการมีความเหมาะสมกับความรู้อของผู้เข้ารับการอบรม			

ข้อ	รายการ	มี/ใช่	ไม่มี/ไม่ใช่	โปรดระบุ
6	หลักสูตรและโครงการเหมาะสมกับความรู้ของผู้เข้ารับการอบรม			
7	หลักสูตรและโครงการเหมาะสมกับการปฏิบัติงานของผู้เข้ารับการอบรม			
งบประมาณการฝึกอบรม				
1	ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการเข้ารับการอบรม			
2	หน่วย อ.ป.ต. จัดการอบรมเป็นบริการฟรีแก่ประชาชน			
3	หน่วย อ.ป.ต. มีการจัดทำแผนการจัดหาและใช้จ่ายงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ			
ระยะเวลาในการจัดอบรม				
1	หน่วย อ.ป.ต. กำหนดระยะเวลาอบรมตามความต้องการของประชาชน			
วิทยากรฝึกอบรม				
1	หน่วย อ.ป.ต. เชิญวิทยากรหรือผู้สอนที่เป็นบุคคลภายนอก			
2	หน่วย อ.ป.ต. มีวิทยากรภายในของตนเอง			
3	หน่วย อ.ป.ต. มีวิทยากรท้องถิ่น			
4	หน่วย อ.ป.ต. เชิญอาจารย์จากสถาบันการศึกษา			
5	วิทยากรหรือผู้สอนมีความชำนาญในการดำเนินงานทางโครงการที่อบรม			
6	วิทยากรหรือผู้สอนมีการให้คำปรึกษาในเรื่องต่าง ๆ ให้แก่ผู้เข้ารับการอบรม			
ผู้เข้ารับการอบรม				
1	มีผู้ใช้แรงงานเข้ารับการอบรม			
2	มีเกษตรกรเข้ารับการอบรม			
3	มีพ่อค้าแม่ค้าเข้ารับการอบรม			
4	มีพระสงฆ์เข้ารับการอบรม			
5	มีผู้สูงอายุเข้ารับการอบรม			
6	มีนักเรียนเข้ารับการอบรม			
สถานที่อบรม				
1	หน่วย อ.ป.ต. จัดอบรมที่วัด			
2	หน่วย อ.ป.ต. จัดอบรมที่โรงเรียน			
3	หน่วย อ.ป.ต. จัดอบรมที่หน่วย อ.ป.ต.			

ข้อ	รายการ	มี/ใช่	ไม่มี/ไม่ใช่	โปรดระบุ
4	หน่วย อ.ป.ต. มีห้องอบรมที่ประกอบด้วยสื่อ การฝึกอบรม			
เทคนิคการฝึกอบรม				
1	วิทยากร มีเทคนิคในการอบรม			
2	วิทยากรมีสื่อประกอบการอบรม			
3	มีกิจกรรมภาคปฏิบัติในการอบรม			
4	มีการดำเนินการอบรมโดยใช้วิธีอภิปราย			
5	มีการดำเนินการอบรมโดยใช้การทดลองฝึกงาน			
ขั้นตอนการดำเนินงานอบรม				
1	หน่วย อ.ป.ต. มีการศึกษาความต้องการของ ประชาชน เพื่อกำหนดหลักสูตรอบรม			
2	หน่วย อ.ป.ต. ออกแบบหรือกำหนดหลักสูตร ตามความต้องการของประชาชน			
3	หน่วย อ.ป.ต. กำหนดวัตถุประสงค์ ของหลัก สูตรเพื่อแก้ปัญหาของประชาชน			
4	หน่วย อ.ป.ต. มีการเลือกผู้เข้ารับการอบรมแต่ ละหลักสูตร ตามความต้องการจำเป็นที่แท้จริง			
5	หน่วย อ.ป.ต. คัดเลือกวิทยากรแต่ละหลักสูตร อย่างเหมาะสมในการดำเนินงาน			
6	มีการจัดกิจกรรมของโครงการอบรมอย่างมีประ สิทธิภาพ			
7	มีการประเมินโครงการอบรมทุกครั้ง			
8	มีการนำผลการประเมินมาใช้พัฒนาโครงการ หรือพัฒนาหลักสูตร			
9	หน่วย อ.ป.ต. มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ โครงการให้ประชาชนได้รับทราบ			
สื่อในการอบรม				
1	หน่วย อ.ป.ต. มีเอกสารประกอบการอบรมทุก ครั้ง			
2	วิทยากรใช้สื่อประกอบการอบรม เช่น วีดีโอ รูป ภาพ ของจริง			

ข้อคำถามตอนที่ 2

ปัญหาของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน (เห็นด้วย, ไม่เห็นด้วย) หรือเติมข้อความลงในช่องที่กำหนดให้

ข้อ	รายการ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ความคิดเห็นเพิ่มเติม
<u>ปณิธาน พันธกิจ และนโยบายการอบรม</u>				
1	หน่วย อ.ป.ต. ไม่มีแนวทางการดำเนินงานในรูปของปณิธาน			
2	หน่วย อ.ป.ต. ไม่มีถ้อยแถลงภารกิจหลักของหน่วย อ.ป.ต.			
3	หน่วย อ.ป.ต. ไม่มีการกำหนดขอบข่ายของสิ่งที่หน่วย อ.ป.ต. จะต้องทำ			
4	หน่วย อ.ป.ต. ไม่มีหลักการปฏิบัติ หรือหลักการทำงานของหน่วย อ.ป.ต.			
5	หน่วย อ.ป.ต. ไม่มีแผนงานที่สามารถปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมได้			
<u>การกำหนดวัตถุประสงค์ของการอบรม</u>				
1	หน่วย อ.ป.ต. ไม่มีวัตถุประสงค์ที่นำไปปฏิบัติได้			
2	คณะกรรมการของหน่วยอบรม ไม่ทราบ และไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของการอบรม			
3	ไม่มีการรายงานผลการปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ และแผนงานตามที่ระบุ			
4	ไม่ได้ดำเนินงาน ตามวัตถุประสงค์และแผนงานของโครงการฯ			
<u>หลักสูตรและโครงการอบรม</u>				
1	หน่วย อ.ป.ต. มีหลักสูตรและโครงการอบรมมากเกินไป			
2	หน่วย อ.ป.ต. มีหลักสูตรและโครงการอบรมน้อยเกินไป			
3	หน่วย อ.ป.ต. มีเนื้อหาที่จัดอบรมยากเกินไป			
4	หน่วย อ.ป.ต. มีเนื้อหาที่จัดอบรมง่ายเกินไป			
5	หลักสูตรที่ใช้อบรม ไม่ได้มาจากความต้องการของผู้เข้ารับการอบรม			
6	หลักสูตรที่ใช้อบรม ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ			

ข้อ	รายการ	เห็นด้วย	ไม่เห็น ด้วย	ความคิดเห็นเพิ่มเติม
งบประมาณการอบรม				
1	งบประมาณที่จัดสรรมาให้หน่วย อ.ป.ต. ลำซ้ำ			
2	งบประมาณที่จัดสรรมาให้หน่วย อ.ป.ต. ไม่เพียงพอ			
ระยะเวลาในการจัดอบรม				
1	เวลาในการจัดอบรมมากเกินไปจนจำเป็น			
2	เวลาในการจัดอบรมไม่เพียงพอ			
3	จัดอบรมในวันเวลาที่ประชาชนไม่สามารถเข้าร่วมได้			
วิทยากรฝึกอบรม				
1	วิทยากรหรือผู้สอนมีความรู้ไม่เพียงพอ			
2	วิทยากรหรือผู้สอนไม่มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้			
3	วิทยากรหรือผู้สอนไม่เป็นกันเอง			
4	วิทยากรเน้นภาคทฤษฎีมากกว่าการปฏิบัติจริง			
ผู้เข้ารับการอบรม				
1	ผู้เข้ารับการอบรมมีพื้นฐานความรู้ไม่เพียงพอ			
2	ผู้เข้ารับการอบรมไม่มีเวลาเข้ารับการอบรม เพราะภาระทางบ้านมากเกินไป			
3	ผู้เข้ารับการอบรมไม่ยอมเสียค่าใช้จ่าย			
4	ผู้เข้ารับการอบรมไม่เห็นความสำคัญ			
5	ผู้เข้ารับการอบรมขาดการอบรมบ่อย ๆ			
6	ผู้เข้ารับการอบรมไม่ใช่ผู้ที่มีปัญหา			
7	ผู้เข้ารับการอบรมมีความแตกต่างด้านศาสนา			
สถานที่อบรม				
1	สถานที่อบรมอยู่ห่างไกลชุมชนทำให้เดินทางไม่สะดวก			
2	ห้องที่อบรมแสงสว่างไม่เพียงพอ			
3	ห้องที่อบรมมีเสียงรบกวน			
4	มีจำนวนห้องอบรมไม่เพียงพอ			
5	สถานที่อบรมอยู่ภายนอกหน่วย อ.ป.ต.			
ขั้นตอนการดำเนินงานอบรม				
1	เจ้าหน้าที่หน่วย อ.ป.ต. ไม่สามารถระบุความต้องการจำเป็นเพื่อกำหนดหลักสูตร			
2	เจ้าหน้าที่หน่วย อ.ป.ต. ไม่ได้กำหนดหลักสูตรจากความต้องการของประชาชน			

ข้อ	รายการ	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ความคิดเห็นเพิ่มเติม
3	เจ้าหน้าที่หน่วย อ.ป.ต. ไม่ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรจากปัญหาที่แท้จริงของประชาชน			
4	ผู้เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่ไม่มีคุณสมบัติในการเข้ารับการอบรม			
5	หน่วย อ.ป.ต. ไม่สามารถหาวิทยากรที่มีความสามารถตามความต้องการของประชาชน			
6	หน่วย อ.ป.ต. ไม่สามารถหากิจกรรมของโครงการที่เหมาะสมแก่ประชาชน			
7	หน่วย อ.ป.ต. ไม่มีการประเมินโครงการอบรม			
8	หน่วย อ.ป.ต. ไม่มีการนำผลการประเมินมาใช้พัฒนาโครงการ หรือพัฒนาหลักสูตร			
9	หน่วย อ.ป.ต. ไม่สามารถประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบเกี่ยวกับโครงการ			
สื่อในการอบรม				
1	หน่วย อ.ป.ต. มีอุปกรณ์สื่อในการอบรมไม่เพียงพอ			
2	วิทยากรใช้ อุปกรณ์สื่อในการอบรมไม่มีประสิทธิภาพ			

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อคำถามตอนที่ 3

ความต้องการของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน (ต้องการ, ไม่ต้องการ) หรือเติมข้อความลงในช่องที่กำหนดให้

ข้อ	รายการ	ต้องการ	ไม่ ต้องการ	ความคิดเห็นเพิ่มเติม
ปณิธาน พันธกิจ และนโยบายการอบรม				
1	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการให้ กรมการศาสนา กำหนดแนวทางการดำเนินงานในรูปแบบของ ปณิธาน เป็นลายลักษณ์อักษร และแจ้งให้ทราบ โดยทั่วกัน			
2	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการให้กรมการศาสนา กำหนดต่อยอดแผนภารกิจหลักของหน่วย อ.ป.ต.			
3	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการให้กรมการศาสนา กำหนดขอบข่ายของสิ่งที่หน่วย อ.ป.ต. จะต้องทำ			
4	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการให้กรมการศาสนา กำหนดหลักการปฏิบัติ หรือหลักการทำงาน ของหน่วย อ.ป.ต.			
5	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการให้กรมการศาสนา กำหนดแผนงานที่สามารถปฏิบัติให้เป็น รูปธรรมได้			
หลักสูตรและโครงการอบรม				
1	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการหลักสูตรเกี่ยวกับศีลธรรม			
2	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการหลักสูตรเกี่ยวกับสุขภาพ			
3	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการหลักสูตรเกี่ยวกับอาชีพ			
4	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการหลักสูตรเกี่ยวกับสันติสุข			
5	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการหลักสูตรเกี่ยวกับการศึกษาสงเคราะห์			
6	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการหลักสูตรเกี่ยวกับสาธารณสุขสงเคราะห์			
7	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการหลักสูตรเกี่ยวกับกตเวทิตาธรรม			
8	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการหลักสูตรเกี่ยวกับความสามัคคีธรรม			

ข้อ	รายการ	ต้องการ	ไม่ ต้องการ	ความคิดเห็นเพิ่มเติม
งบประมาณการอบรม				
1	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการให้ผู้เข้ารับการอบรมรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการเข้ารับการอบรม			
2	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการมีผู้สนับสนุนให้จัดการอบรมเป็นบริการฟรี แก่ประชาชน			
3	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการให้จัดทำแผนการจัดทำและใช้จ่ายงบประมาณ			
วิทยากรอบรม				
1	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการเชิญวิทยากรหรือผู้สอนที่เป็นบุคคลภายนอก			
2	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการมีวิทยากรภายในของตนเอง			
3	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการเชิญวิทยากรท้องถิ่น			
4	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการเชิญอาจารย์จากสถาบันการศึกษาเป็นวิทยากร			
1	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการวิทยากรหรือผู้สอนที่มีความชำนาญในการดำเนินงานทางโครงการที่อบรม			
ผู้เข้ารับการอบรม				
1	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการให้มีการระบุคุณสมบัติของผู้เข้ารับการอบรมชัดเจน			
2	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการผู้เข้ารับการอบรมในจำนวนที่เหมาะสม			
3	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการให้มีหน่วยงานสำรวจหัวข้อเรื่องที่ประชาชนสนใจจะจัดอบรม			
4	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการให้มีหน่วยงานสำรวจความต้องการของประชาชน เกี่ยวกับกิจกรรมต่อเนื่องที่จะจัดขึ้นภายหลังการ อบรม			
5	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการให้มีหน่วยงานสำรวจความต้องการในด้านต่าง ๆ ของประชาชน โดยวิธีสำรวจอย่างไม่เป็นทางการ			
6	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการให้มีหน่วยงานสำรวจความต้องการของประชาชนในด้านต่าง ๆ โดยวิธีสำรวจอย่างเป็นทางการ			
7	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการให้มีหน่วยงานสำรวจความต้องการอย่างกว้างขวางทั่วถึง			

ข้อ	รายการ	ต้องการ	ไม่ ต้องการ	ความคิดเห็นเพิ่มเติม
8	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการจัดความต้องการก่อน หลัง เกี่ยวกับความต้องการของประชาชนที่ สำรวจได้			
สถานที่อบรม				
1	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการมีห้องอบรมที่ประกอบ ด้วยสื่อ การอบรม			
2	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการสร้างอาคารสถานที่ เฉพาะสำหรับอบรม			
3	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการให้มีการปรับปรุงแสง สว่างในสถานที่อบรมให้เพียงพอ			
4	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการห้องอบรมที่มีความเงียบ พอสมควร			
5	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการจัดอบรมในสถานที่ไปมา สะดวก			
เทคนิคการอบรม				
1	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการให้เน้นการบรรยาย			
2	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการให้เน้นการอภิปรายกลุ่ม ใหญ่			
3	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการให้เน้นการอภิปรายกลุ่ม ย่อย			
4	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการให้เน้นการใช้อุปกรณ์สื่อ ประกอบ			
5	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการให้เน้น การใช้คู่มือ ประกอบการบรรยาย			
6	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการให้เน้น การฝึกหัดปฏิบัติ จริง			
7	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการให้เน้น การเล่นบทบาท สมมุติ (หมายถึง การเรียนการสอนโดยการเล่น เป็นละคร ผู้เข้ารับการอบรมจะร่วมเป็นตัวละคร ในเรื่อง ทำให้เกิดความสนุกสนานและการ ศึกษาไปในตัว)			
1	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการให้เน้น การระดมสมอง (หมายถึง การที่ผู้เข้ารับการอบรมทุกคน แสดง ความคิดเห็นในเรื่องหนึ่ง ๆ ออกมา แล้วนำ ความคิดเห็นทั้งหมดมาพิจารณาอีกครั้ง)			

ข้อ	รายการ	ต้องการ	ไม่ ต้องการ	ความคิดเห็นเพิ่มเติม
2	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการให้เห็น การใช้วิธี นันทนาการร่วม (หมายถึง การใช้เพลง เกม การละเล่นต่าง ๆ ประกอบการดำเนินงาน)			
3	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการให้เห็น การดูงานนอก สถานที่			
4	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการให้เห็น การจัดค่ายการ ศึกษา			
ขั้นตอนการดำเนินงานอบรม				
1	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการศึกษาคำความต้องการของ ประชาชนเพื่อกำหนดหลักสูตรอบรม			
2	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการกำหนด หลักสูตรตาม ความต้องการของประชาชน			
3	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการกำหนดวัตถุประสงค์ ของหลักสูตรเพื่อแก้ปัญหาของประชาชน			
4	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการผู้เข้ารับการอบรมแต่ละ หลักสูตร ตามความต้องการจำเป็นที่แท้จริง			
5	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการคัดเลือกวิทยากรแต่ละ หลักสูตร อย่างเหมาะสมในการดำเนินงาน			
6	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการจัดกิจกรรมของโครงการ ฝึกอบรมอย่างมีประสิทธิภาพ			
7	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการประเมินโครงการฝึกอบรม ทุกครั้ง			
8	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการผลการประเมินมาใช้ พัฒนาโครงการหรือพัฒนาหลักสูตร			
9	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ โครงการให้ประชาชนได้รับทราบ			
สื่อในการอบรม				
1	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการให้มีหน่วยสนับสนุนด้าน สื่อ			
2	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการให้มีคู่มือประกอบการ บรรยาย			
3	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการให้มีการใช้ วีดีโอ ประกอบการบรรยาย			
4	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการจัดนิทรรศการ (หมายถึง การออกฐานแสดงความรู้ในเรื่องต่าง ๆ)			
5	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการใช้การเล่นหรือหุ่น กระบอกประกอบการบรรยาย			

ข้อ	รายการ	ต้องการ	ไม่ ต้องการ	ความคิดเห็นเพิ่มเติม
6	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการจัดโปสเตอร์ (หมายถึง แผ่นภาพหรือข้อความเกี่ยวกับความรู้ต่าง ๆ			
7	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการให้มีการติดประกาศ			
8	หน่วย อ.ป.ต. ต้องการใช้แผ่นป้ายสำลีในการ ประกอบการบรรยาย			

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การนำเสนอระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้
สังกัดกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ

ชุดที่ 2 สำหรับประชาชนในหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้

งานวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อ

1. เพื่อศึกษาสภาพ ความต้องการ และปัญหาของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ สังกัดกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับระบบการฝึกอบรมของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ สังกัดกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ
3. เพื่อนำเสนอระบบการฝึกอบรมของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ สังกัดกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความต้องการของประชาชนในหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ○ ที่ตรงกับความเห็นของท่าน หรือเติมข้อความลงในช่องที่กำหนดให้

1. ท่านอยากให้ หน่วย อ.ป.ต. จัดอบรม หรือกิจกรรมเรื่องอะไร

ศีลธรรมและวัฒนธรรม

- จัดกิจกรรมในวันสำคัญต่าง ๆ เช่น วันวิสาขบูชา วันเข้าพรรษา วันลอยกระทง
- อบรมศีลธรรม หรือให้การศึกษาเกี่ยวกับศาสนา
- จัดกิจกรรมอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณี และเอกลักษณ์ของท้องถิ่น เช่น

การเล่นพื้นบ้าน การทอผ้า การผลิตเครื่องจักสาน

- จัดอบรมสมาชิกในชุมชน ให้ยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม เช่น อบรมเกี่ยวกับ กิริยามารยาท

สุขภาพอนามัย

- อบรมความรู้เกี่ยวกับการรักษาสุขภาพอนามัย
- อบรมความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและรักษาโรคต่าง ๆ ที่มักเกิดขึ้นในชุมชน
- อบรมความรู้แก่ประชาชนในเรื่อง การบริโภคอาหาร และการประกอบอาหารที่ถูก

สุขภาพลักษณะ

- อบรมความรู้ที่จำเป็นในการดำรงชีวิต เช่น การใช้จ่าย การโภชนาการ และการวางแผนครอบครัว

แผนครอบครัว

อาชีพ

- การปรับปรุงเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร
- ความรู้ด้านเกษตร อุตสาหกรรมในครัวเรือน

สันติสุข

- อบรมสมาชิกในชุมชน เกี่ยวกับการป้องกันภัยอันตรายต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในชุมชน เช่น อัคคีภัย อุทกภัย वादภัย

การศึกษาสงเคราะห์

- อบรมการวางแผนครอบครัวกับสมาชิกในชุมชน
- อบรมเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตที่ควรรู้แก่ประชาชน
- อบรมความรู้เกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็น

ประมุข

- อบรมความรู้เกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของประชาชนตามระบอบประชาธิปไตย เช่น การไปออกเสียงเลือกตั้ง

สาธารณะสงเคราะห์

จัดกิจกรรมบำรุงสาธารณสมบัติประจำหมู่บ้าน เช่น ถนน ห้วย หนอง คลองบึง ฝาย ที่เลี้ยงสัตว์

จัดกิจกรรมบำรุงพัฒนาสุขภาพิบาลในชุมชน เช่น จัดทำความสะอาดบ้านเรือน และ หมู่บ้าน, สร้างส้วม

จัดสวัสดิการชุมชน เช่น การฃาปนกิจสงเคราะห์

กตัญญูกตเวทิตาธรรม

จัดอบรมให้ประชาชนได้รู้จักกตัญญูกตเวทิตาธรรมต่อผู้มีพระคุณ ต่อชาติ เช่น กิจกรรมวันแม่แห่งชาติ, วันผู้สูงอายุ

ความสามัคคีธรรม

จัดกิจกรรมสร้างความสามัคคีในชุมชน เช่น จัดการแข่งขันกีฬา

อบรมความมั่นคง ปลอดภัยของชุมชน และของประเทศชาติ เช่น การอบรม ลูกเสือ ชาวบ้าน การอบรมไทยอาสาป้องกันชาติ

2. หากท่านต้องการเข้ารับการอบรมในหน่วย อ.ป.ต. ท่านยินดีเสียค่าใช้จ่ายเองหรือไม่

ยินดีจ่ายเอง

ไม่ยินดีจ่าย

เพราะ.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ท่านอยากอบรมวันใด

วันธรรมดา

วันเสาร์ อาทิตย์

เพราะ.....

.....

.....

4. ท่านอยากอบรมเวลาใด

- เช้า กลางวัน เย็น กลางคืน

เพราะ.....

5. ท่านอยากอบรมบ่อยแค่ไหน

โปรดระบุ.....

6. ท่านอยากอบรมกับวิทยากรท่านใด

- พระ วิทยากรท้องถิ่น อาจารย์สถาบันต่าง ๆ

เพราะ.....

7. ท่านต้องการเข้าอบรมที่ใด

- วัด โรงเรียน ศาลาประชาคม หน่วย อ.ป.ต. มัสยิด

เพราะ.....

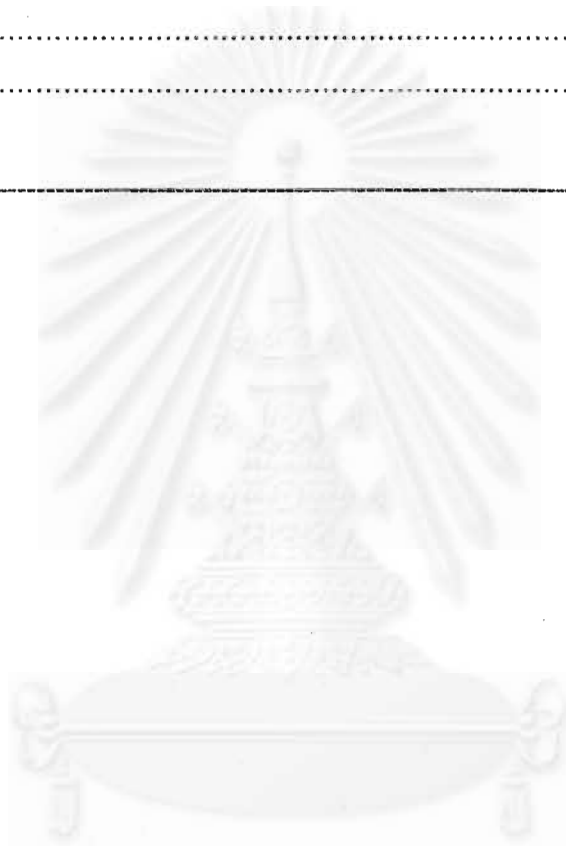
8. ท่านต้องการให้หน่วย อ.ป.ต. จัดการอบรมแบบใด

- บรรยาย
 อภิปรายกลุ่มใหญ่
 อภิปรายกลุ่มย่อย
 ใช้สื่อในการอบรม
 อ่านหนังสือประกอบการบรรยาย
 ปฏิบัติจริง
 ดูงานนอกสถานที่
 เข้าค่ายการศึกษา
 อื่น ๆ

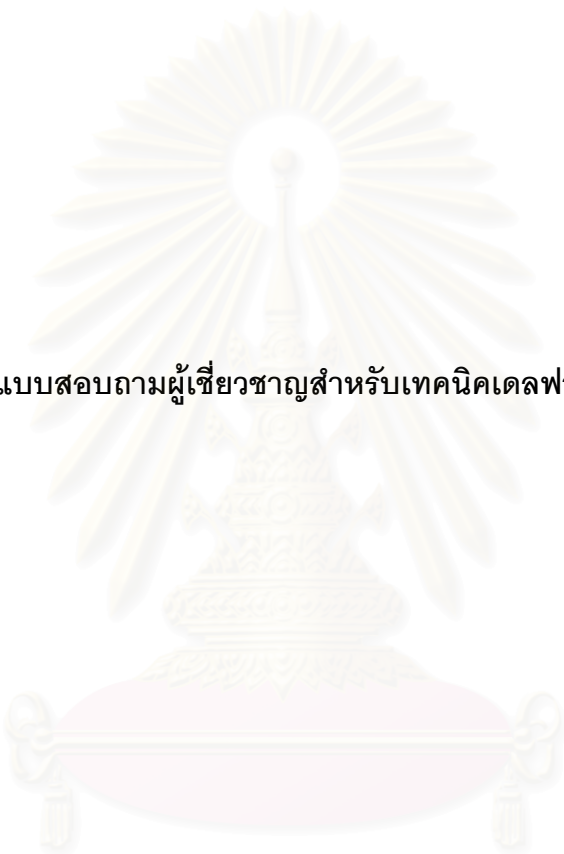
.....

9. ทำนต้องการสื่อแบบใดในการอบรม

- คู่มือ
- วีดีโอ
- นิทรรศการ (หมายถึงการออกฐาน แสดงความรู้ในเรื่องต่าง ๆ)
- หุ่นกระบอก
- ไปสเตอร์ (หมายถึง แผ่นภาพหรือข้อความ เกี่ยวกับความรู้ต่าง ๆ)
- อื่น ๆ.....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญสำหรับเทคนิคเดฟาย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามรอบที่ 1

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เอกสารชี้แจง
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย) การนำเสนอระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชน
ประจำตำบล หนใต้ สังกัดกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ

ชื่อเรื่อง (ภาษาอังกฤษ) A PROPOSED TRAINING SYSTEM FOR TAMBON
TRAINING UNIT, SOUTHERN REGION UNDER THE
JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF RELIGIOUS
AFFAIRS, MINISTRY OF EDUCATION.

โดย นายฉัตรชัย บุษบงค์

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์.ดร.อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

- เพื่อศึกษาสภาพ ความต้องการ และปัญหาของหน่วยอบรมประชาชนประจำ
ตำบล หนใต้ สังกัดกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ
- เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับระบบการฝึกอบรมของหน่วย
อบรมประจำตำบล หนใต้ สังกัดกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ
- เพื่อนำเสนอระบบการฝึกอบรมของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้
สังกัดกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ

แบบสอบถามชุดนี้ ผู้วิจัยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi Method) ในการรวบรวม
ความคิดเห็นหรือการตัดสินใจของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 รอบ

รอบที่ 1 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็น

รอบที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating
Scale)

รอบที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนค่า 5 ระดับ พร้อมทั้งแสดงเหตุผล
ของแบบสอบถามรอบที่ 2 เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณายืนยันคำตอบอีกครั้ง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบสภาพ ปัญหา และความต้องการในการฝึกอบรมของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล
2. ได้ระบบการฝึกอบรมของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลที่มีประสิทธิภาพ
3. เป็นแนวทางให้หน่วยงานอบรมประชาชนประจำตำบล ได้พัฒนางานฝึกอบรมของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถาม

การนำเสนอระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้
สังกัดกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ

1. ทัศนคติ พันธกิจ และนโยบายการอบรม

1.1 ท่านคิดว่า หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ควรมีแนวทางดำเนินงานในรูปแบบของ
ทัศนคติอย่างไร โปรดเขียนประโยคหรือข้อความแสดงทัศนคติ

.....
.....
.....
.....

1.2 ท่านคิดว่า หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ควรมีการกำหนดถ้อยแถลงภารกิจหลัก
ของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลอย่างไร และใครควรเป็นผู้กำหนดถ้อยแถลงภารกิจ
หลัก

.....
.....
.....
.....

1.3 ท่านคิดว่า หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ควรกำหนดขอบข่ายของสิ่งที่หน่วยอบรม
ประชาชนประจำตำบล จำต้องทำอะไร และใครควรเป็นผู้กำหนดขอบข่าย

.....
.....
.....
.....

1.4 ท่านคิดว่า หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ควรกำหนดหลักการดำเนินงานด้านใดบ้าง
และใครควรเป็นผู้กำหนดหลักการนั้น

.....
.....
.....
.....

1.5 ท่านคิดว่า หน่วยอบรมประชาชน ประจำตำบล หนใต้ ควรกำหนดแผนงานที่สามารถปฏิบัติ เป็นรูปธรรมด้านใดบ้าง และใครควรเป็นผู้กำหนด

.....

.....

.....

.....

.....

1.6 ท่านคิดว่า หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ควรมี ทัศนคติ พันธกิจ และนโยบาย การอบรมให้สนองความต้องการของประชาชนที่แตกต่างจากภาคอื่นหรือไม่ ถ้ามี รูปแบบใด

.....

.....

.....

.....

.....

2. วัตถุประสงค์ของการอบรม

2.1 ท่านคิดว่า หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ควรมีวัตถุประสงค์ที่สามารถนำไปใช้ ปฏิบัติจริงอย่างไร โปรดยกตัวอย่าง

.....

.....

.....

.....

.....

2.2 ท่านคิดว่า คณะกรรมการของหน่วย อบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ทุกท่านควรรับทราบ และเข้าใจในวัตถุประสงค์หรือไม่ ถ้าควรจะให้คณะกรรมการนี้รับทราบในรูปแบบใด

.....

.....

.....

.....

.....

2.3 ท่านคิดว่า หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ควรมีการรายงานผลการปฏิบัติงานตาม วัตถุประสงค์ และแผนงานด้านต่าง ๆ ในรูปแบบใด

.....

.....

.....

.....

.....

2.4 ท่านคิดว่า หน่วย อบรมประชาชนประจำตำบล ควรมีการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์และแผนงานของโครงการตามขั้นตอนอย่างไร และมีองค์ประกอบใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

2.5 ท่านคิดว่า หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์ของการอบรมให้สนองความต้องการของประชาชนภาคใต้ ที่แตกต่างจากภาคอื่นหรือไม่ ถ้ามีด้านใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

3 หลักสูตรและโครงการอบรม

3.1 ท่านคิดว่า หน่วยอบรมประชาชนควรมีการแจ้งหลักสูตรและเนื้อหาให้ผู้เข้ารับการอบรมทราบก่อนการอบรมในรูปแบบใด

.....

.....

.....

.....

.....

3.2 ท่านคิดว่า หลักสูตรและโครงการอบรมควรมาจากปัญหาและความต้องการของผู้เข้ารับการอบรมหรือไม่ ถ้ามีควรมีการวางแผนเพื่อให้ทราบปัญหาและความต้องการของผู้เข้ารับการอบรมรูปแบบใด

.....

.....

.....

.....

.....

3.3 ท่านคิดว่า หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ควรมีการใช้ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนและโครงการครั้งต่อไปตามขั้นตอนอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

3.4 ท่านคิดว่าผู้เข้ารับการอบรมในหน่วยอบรมประชาชนควรมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตร และโครงการด้านใดบ้าง และขั้นตอนใดของโครงการ

.....

.....

.....

.....

3.5 ท่านคิดว่าหลักสูตรและโครงของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ควรวางแผนจัดรูปแบบ วิธีการอย่างไรที่จะจัดหลักสูตรและโครงการให้มีความเหมาะสมกับความรู้ของผู้เข้ารับการอบรม

.....

.....

.....

.....

3.6 ท่านคิดว่า หลักสูตรและโครงการของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ควรวางแผนจัดรูปแบบ วิธีการอย่างไรที่จะจัดหลักสูตรและโครงการให้มีความเหมาะสมกับการปฏิบัติงานของผู้เข้ารับการอบรม

.....

.....

.....

.....

3.7 ท่านคิดว่า หลักสูตรและโครงการของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ควรสนองความต้องการของประชาชนภาคใต้ ที่แตกต่างจากภาคอื่นหรือไม่ ถ้ามีด้านใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

4. งบประมาณการอบรม

4.1 ท่านคิด ว่าผู้เข้ารับการอบรม ควรมีส่วนร่วมรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการอบรม หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

4.2 ท่านคิดว่า หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ควรจัดการอบรมเป็นบริการฟรีแก่ประชาชนหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

4.3 ท่านคิดว่า หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ควรมีการจัดทำแผนการจัดการจัดหาและใช้จ่ายงบประมาณหรือไม่ ถ้ามีจะจัดทำแผนการจัดการและใช้จ่ายงบประมาณในรูปแบบใด

.....

.....

.....

.....

5. ระยะเวลาในการจัดอบรม

5.1 ท่านคิดว่า หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ควรจัดการวางแผนหาช่วงเวลาที่ประชาชนต้องการและระยะเวลาที่ประชาชนต้องการอบรมอย่างไร

.....

.....

.....

.....

6. วิทยากรฝึกอบรม

6.1 ท่านคิดว่า หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ควรเชิญ วิทยากรที่มีความสามารถตามแต่ละโครงการ ซึ่งอาจเป็นวิทยากรภายใน บุคลากรภายนอก วิทยากรท้องถิ่น หรืออาจารย์จากสถาบันการศึกษา มีควรมีขั้นตอนจัดหาวิทยากร รูปแบบใด

.....

.....

.....

.....

6.2 ท่านคิดว่า หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ควรจัดหาวิทยากรที่มีคุณสมบัติแตกต่างจากวิทยากรของ หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลหนอื่น ๆ ด้านใดบ้าง

.....

.....

.....

.....

7. ผู้เข้ารับการอบรม

7.1 ท่านคิดว่า หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ควรมีการระบุคุณสมบัติของผู้เข้ารับการอบรม รูปแบบอย่างไร

.....

.....

.....

.....

7.2 ท่านคิดว่า หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ควรจะวางแผนให้หน่วยงานสำรวจหัวข้อเรื่องที่ประชาชนอย่างไร

.....

.....

.....

.....

8. สถานที่อบรม

8.1 ท่านคิดว่า หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ควรมีสถานที่อบรมที่มีลักษณะอย่างไร และควรมีองค์ประกอบใดบ้างที่เหมาะสม

.....

.....

.....

.....

8.2 ท่านคิดว่า สถานที่อบรมควรตั้งอยู่ที่ไหน เช่น ในวัด ในมัสยิด ในโรงเรียน หรือใน หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล ที่จะเหมาะสมตอบสนองความต้องการของประชาชน

.....

.....

.....

.....

9. เทคนิคการอบรม

9.1 ท่านคิดว่า เทคนิคที่ใช้อบรมในหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ควรมีรูปแบบใดจะเข้ากับลักษณะของประชาชนในภาคใต้

.....

.....

.....

.....

9.2 ท่านคิดว่า สื่อ และ กิจกรรมที่ใช้ในการอบรมรูปแบบใดที่จะเหมาะสมกับประชาชนในภาคใต้

.....

.....

.....

.....

.....

10. ขั้นตอนการดำเนินงานอบรม

10.1 ท่านคิดว่า หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ควรศึกษาความต้องการของประชาชน เพื่อกำหนดหลักสูตรในรูปแบบใด

.....

.....

.....

.....

.....

10.2 ท่านคิดว่า หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ควรจะกำหนดหลักสูตรตามความต้องการของประชาชนตามขั้นตอน และองค์ประกอบในการกำหนดหลักสูตรอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

10.3 ท่านคิดว่า หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เพื่อแก้ปัญหาของประชาชน โดยวางแผนเป็นรูปแบบขั้นตอนอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

10.4 ท่านคิดว่า หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ควรเลือกวิทยากรแต่ละหลักสูตรอย่างเหมาะสมในการดำเนินงาน โดยจะวางแผนดำเนินการในการคัดเลือกวิทยากรเป็นขั้นตอนอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

10.5 ท่านคิดว่า หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ควรมีการประเมินการอบรมทุกครั้งและนำผลการประเมินการอบรมมาใช้พัฒนาหลักสูตร โดยจะวางแผนดำเนินการเป็นขั้นตอนอย่างไร

.....

.....

.....

.....

10.6 ท่านคิดว่า หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ควรมีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่โครงการให้ประชาชนได้รับทราบ โดยมีรูปแบบการประชาสัมพันธ์อย่างไรที่เหมาะสมกับประชาชนในภาคใต้

.....

.....

.....

.....

11. สื่อในการอบรม

11.1 ท่านคิดว่า หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ผลิตเอกสารประกอบการอบรมทุกครั้ง โดยจะวางแผนผลิตเอกสารประกอบการอบรมอย่างไร

.....

.....

.....

.....

11.2 ท่านคิดว่า วิทยากรของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ควรใช้สื่อประกอบการอบรม โดยจะวางแผนจัดหาสื่ออย่างไร

.....

.....

.....

.....

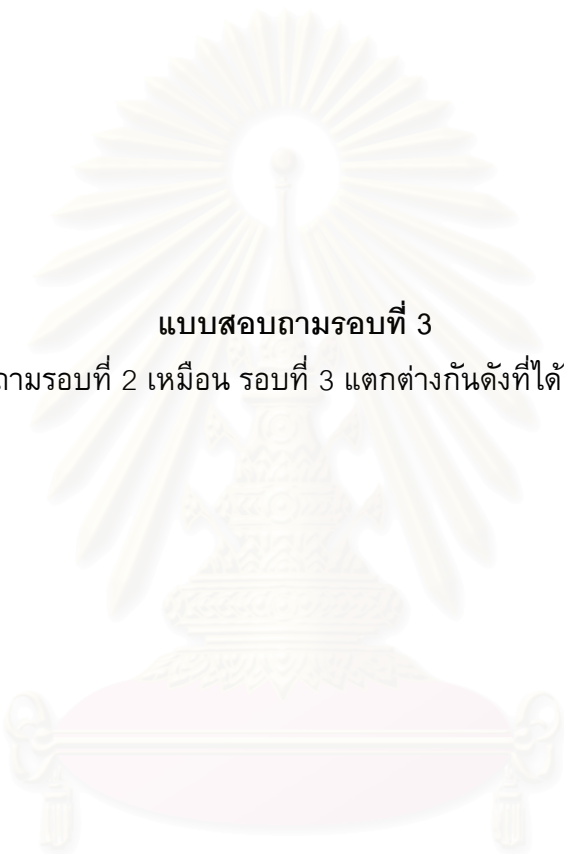
11.3 หากต้องการใช้สื่อในการประกอบการอบรม จะวางแผนอย่างไรให้วิทยากรใช้สื่ออย่างมีประสิทธิภาพรวมถึงถ้าสื่อนั้นเป็นสื่อพื้นบ้านภาคใต้

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถามรอบที่ 3

หมายเหตุ : แบบสอบถามรอบที่ 2 เหมือน รอบที่ 3 แตกต่างกันดังที่ได้อธิบายไว้ หน้าแบบสอบถามรอบที่ 3

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

รอบที่ 3

เรื่อง การนำเสนอระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้
สังกัดกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ

แบบสอบถามนี้ใช้เก็บข้อมูลรอบที่ 3 ซึ่งเป็นรอบสุดท้ายของการวิจัย มีความมุ่งหมาย
เพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญได้กรุณาทบทวนความเห็นที่ได้ตอบไปแล้วในรอบที่ 1 และ
รอบที่ 2 ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์แล้ว และได้แสดงไว้ในแบบสอบถามฉบับดังนี้

□

คือ ขอบเขตพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interguartile Range)

หมายถึงขอบเขตความเห็นด้วยที่สอดคล้องของกลุ่ม

ผู้เชี่ยวชาญ

*

คือ ค่ามัธยฐาน (Median) หมายถึง ค่าตำแหน่งตรงกลางของ
คำตอบของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

X

คือ คำตอบของท่านในรอบที่ 2

การตอบคำถามในรอบนี้ ท่านอาจจะยืนยันคำตอบเดิมก็ได้ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลง
ในช่องเดิม หรือหากท่านเปลี่ยนคำตอบใหม่ ก็โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องใหม่ที่ท่าน
ต้องการจะเปลี่ยนคำตอบของท่านในรอบนี้ ข้อใดอยู่นอกขอบเขตความเห็นที่สอดคล้องของกลุ่ม
(□) ก็ขอความกรุณาให้เหตุผลสั้น ๆ ประกอบ

ตัวอย่าง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ปณิธาน พันธกิจ และนโยบายการอบรม					
1) หน่วย อ.ป.ต. ควรให้กรมการศาสนา กำหนดแนวทางการดำเนินงาน		x ✓ □ *			
2) หน่วย อ.ป.ต. ควรให้กรมการศาสนากำหนด ตัวอย่างแถลงภารกิจหลัก	* □		x ✓		
3) หน่วย อ.ป.ต. ควรให้กรมการศาสนากำหนด		✓ *		x	

จากตัวอย่างในข้อที่ 1 แสดงว่าในรอบที่ 2 ท่านตอบช่อง 4 (X) และในรอบนี้ท่านยังคงยืนยันคำตอบเดิม คือ ช่อง 4 (✓) ซึ่งอยู่ในขอบเขตพิสัยระหว่างควอไทล์ () ซึ่งหมายความว่า ความเห็นของท่านสอดคล้องกับกลุ่ม

จากตัวอย่างในข้อที่ 2 แสดงว่าในรอบที่ 2 ท่านตอบช่อง 3 (x) และในรอบนี้ท่านยังคงยืนยันคำตอบเดิม คือ ช่อง 3 (✓) และอยู่นอกขอบเขตพิสัยระหว่างควอไทล์ () ซึ่งหมายความว่า คำตอบของท่านไม่สอดคล้องกับกลุ่ม ท่านก็ให้เหตุผลว่าทำไมท่านจึงเลือกตอบช่องนั้น

จากตัวอย่างในข้อที่ 3 แสดงว่าในรอบที่ 2 ท่านตอบช่อง 2 (x) แต่ในรอบนี้ท่านตอบช่อง 4 (✓) ซึ่งอยู่ในขอบเขตพิสัยระหว่างควอไทล์ () ซึ่งหมายความว่าท่านเปลี่ยนมาเห็นด้วยกับกลุ่ม ท่านก็ไม่ต้องให้เหตุผล

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ข้อความที่สมควรใช้เป็นปณิธาน ของหน่วย อ.ป.ต. ได้แก่					
1. มุ่งมั่นสร้างชุมชนให้พึ่งพาตนเองได้ เพื่อยกระดับความเป็นอยู่ พัฒนาคุณภาพชีวิตให้อยู่ในสภาพที่พึงพอใจสร้างคุณธรรมจริยธรรม เพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมภาคใต้.....	*				
2. มุ่งทำงานร่วมกับชุมชน เพื่อส่งเสริมความรู้และการปฏิบัติในด้านศีลธรรมและวัฒนธรรม สุขภาพ อนามัย สัมมาชีพ สันติสุข ศึกษาสงเคราะห์ สาธารณะสงเคราะห์ กตัญญู กตเวทิตาธรรม และสามัคคีธรรม เพื่อความเจริญก้าวหน้าของชุมชน.....	*				
3. เพิ่มพูนความรู้ สู่แนวปฏิบัติ พัฒนาประชา เพื่อการดำรงชีวิตที่ดี.....	*				
4. เสริมสร้างการดำเนินชีวิตและการอยู่ร่วมกันของประชาชนในชุมชนอย่างมีความสุขและสันติ.....	*				
การกำหนดถ้อยแถลงภารกิจหลักของ อ.ป.ต. ได้แก่					
5. คณะกรรมการและผู้แทนองค์กรชุมชนต้อง ทำความเข้าใจกับเป้าหมาย, วัตถุประสงค์ของโครงการ.....	*				
6. คณะกรรมการและผู้แทนองค์กรชุมชนร่วมกันทำการศึกษาปัญหาและความต้องการของประชาชน.....	*				
7. คณะกรรมการและผู้แทนองค์กรชุมชนร่วมกันวางวิสัยทัศน์และพฤติกรรมที่พึงประสงค์.....	*				
ถ้อยแถลงภารกิจหลักที่สมควรใช้ในระบบการฝึกอบรมของหน่วย อ.ป.ต. หนใต้ ได้แก่					
8. แต่งตั้งคณะกรรมการท้องถิ่น กำหนดนโยบายและแนวทางในการจัดอบรม อย่างต่อเนื่องและครอบคลุมทุกระดับ.....	*				
9. จัดทำแผนฝึกอบรมให้เป็นระบบ ให้ทั้งภาครัฐ เอกชน มีบทบาทในการส่งเสริมสนับสนุน อย่างต่อเนื่องทั้งระยะสั้นและระยะยาว.....	*				
10. จัดหาวิทยากร และภูมิปัญญาในสาขาต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ จัดให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การพัฒนาระหว่างชุมชน.....	*				
รูปแบบการกำหนดขอบข่ายควรมีขั้นตอนดังต่อไปนี้					
11. การกำหนดขอบข่ายงานของ อ.ป.ต. ควรเป็นไปตามข้อกำหนดของกรมการศาสนา และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของชุมชน.....	*				

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
12. คณะกรรมการและผู้แทนองค์กรชุมชนร่วมกันศึกษาปัญหา ของประชาชน.....	*				
13. คณะกรรมการและผู้แทนองค์กรชุมชนร่วมกันพิจารณาศักยภาพ ของชุมชน ทรัพยากร และปัญหาความต้องการต่าง ๆ ที่มีอยู่.....	*				
14. คณะกรรมการและผู้แทนองค์กรชุมชน ร่วมกันกำหนด ขอความช่วยเหลือเกี่ยวกับองค์ความรู้ที่จะถ่ายทอด.....	*				
15. คณะกรรมการและผู้แทนองค์กรชุมชน กำหนดขอความช่วยเหลือ เกี่ยวกับ ประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อท้องถิ่น.....	*				
16. คณะกรรมการและผู้แทนองค์กรชุมชนร่วมกันวางเป้าหมาย และแนวปฏิบัติ.....	*				
หน่วย อ.ป.ต.ควรมีขอขบ่างงานที่เกี่ยวข้องกับ					
17. งานศีลธรรมและวัฒนธรรม.....	*				
18. งานสุขภาพอนามัย.....	*				
19. งานสัมมาอาชีพ.....	*				
20. งานสันติสุข.....	*				
21. งานศึกษาสงเคราะห์.....	*				
22. งานสาธารณสงเคราะห์.....	*				
23. งานกตัญญูทศเวทิตาธรรม.....	*				
24. งานสามัคคีธรรม.....	*				
หน่วย อ.ป.ต. ควรมีหลักการดำเนินงานดังนี้					
25. หลักการมีส่วนร่วม.....	*				
26. หลักการยึดหยุ่นในการทำงาน.....	*				
27. หลักทางเลือกหลายทางในการให้ความรู้ประสบการณ์.....	*				
28. หลักการตอบสนองความต้องการ/ความสนใจในชุมชน.....	*				
29. หลักการทำงานเป็นทีม.....	*				
30. หลักการทำงานที่ยึดถือผู้ชำนาญการ.....	*				
แผนการดำเนินการของ อ.ป.ต. ควรได้แก่					
31. กำหนดทรัพยากรในการดำเนินการในท้องถิ่น.....	*				
32. คำนึงถึง กติกาของสังคมในท้องถิ่น ข้อจำกัดของสังคมและ วัฒนธรรม.....	*				
33. ให้ผู้เข้าอบรมมองเห็นผลและรับรู้ประโยชน์ที่จะพึงได้รับ....	*				
34. สร้างเป้าหมายที่ชัดเจน เนื้อหาสาระที่มองเห็นเป็นรูปธรรม	*				

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
นโยบายการฝึกอบรมของหน่วย อ.ป.ต. หนใต้ ควรได้แก่					
35. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน ในการวางแผนแนวทางการจัดกิจกรรม โครงการฝึกอบรมในด้านต่าง ๆ ทุกขั้นตอน.....	*				
36. ส่งเสริมให้ จัดกระบวนการให้การปรึกษา กำหนดนโยบาย วางแผน ติดตาม พัฒนา และประเมินผล.....	*				
37. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการฝึกอบรม ให้สอดคล้องกับ ความสนใจและความถนัดของผู้เข้ารับการอบรม.....	*				
38. เน้นการฝึกอบรมในเชิงวิทยาศาสตร์ สอนให้คิดเป็นในเชิง วิเคราะห์ วิจัยหาเหตุผล รู้จักตนเอง และเน้นการปฏิบัติ ด้วยตนเอง ตลอดจนจัดหาหรือผลิตวิทยากร ให้มีความรู้ ความสามารถ สอดแทรกด้านคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่ดีงาม ในกระบวนการฝึกอบรมให้มีประสิทธิภาพยิ่ง..	*				
39. ส่งเสริมให้ผู้เข้ารับการอบรมเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็นทำเป็น ฝึกทักษะกระบวนการ คิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และประยุกต์ความรู้มาใช้ ป้องกันแก้ปัญหาและเกิดความใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง.....	*				
40. ส่งเสริมและพัฒนาจิตใจ โดยเสริมสร้างการรวมกลุ่มของ ประชาชนในท้องถิ่น เพื่อดำเนินกิจกรรมทางด้านการ พัฒนาจิตใจ ให้เป็นพื้นฐานในการร่วมมือช่วยเหลือเกื้อกูล กันในด้านการประกอบอาชีพ และการพัฒนาท้องถิ่น.....	*				
41. ส่งเสริมให้ประยุกต์ใช้ และการเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาชีวิตให้สอดคล้องกับสภาพ สังคมไทยกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น.....	*				
42. ป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และ การเสริมสร้างความสงบสุขในสังคม.....	*				
43. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ให้ชุมชนรับทราบ กิจกรรมและ โครงการต่าง ๆ อย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง.....	*				
44. ส่งเสริมให้ผู้เข้ารับการอบรมได้กลับไปใช้ความรู้ที่ได้รับ การอบรมแล้วปฏิบัติงานได้จริง.....	*				

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
วัตถุประสงค์การฝึกอบรมของหน่วย อ.ป.ต. หนใต้ ควรได้แก่					
45. เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีพให้ประชาชนในตำบลสามารถ ช่วยเหลือตนเองได้ และพัฒนาตนเองพัฒนาอาชีพให้มีราย ได้มั่นคง เพื่อความกินดี อยู่ดี พ้นจากความทุกข์ยากทั้ง หลายทั้งปวง ให้เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้องตามสภาพแวด ล้อมของท้องถิ่นนั้น ๆ.....	*				
46. เพื่อให้ความรู้ด้านสุขภาพอนามัย จิตใจ สติปัญญา คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข.....	*				
47. เพื่อเป็นศูนย์กลางประสานงานระหว่างวัด บ้าน หน่วยราช การ และเอกชน ในการที่จะร่วมกันพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญ ก้าวหน้าทุก ๆ ด้าน.....	*				
48. เพื่อพัฒนาท้องถิ่นให้มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับ ภูมิปัญญาของตน โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วยกันปลูกจิตสำนึก ให้ทุกคนเห็นคุณค่าของความเป็นคนดีมีศีลธรรม ซึ่งจะเป็ นรากฐานในการพัฒนาด้านอื่น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ.....	*				
49. พัฒนาอาชีพโดยเฉพาะอาชีพที่ถูกต้องตามกฎหมาย.....	*				
การรายงานผลการปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ และแผน งานด้านต่าง ๆ					
50. จัดทำเป็นรายงาน เพื่อเป็นเอกสารอ้างอิง มีการประเมิน ผลอย่างต่อเนื่อง.....	*				
51. รายงานโดยการประชุมปฏิบัติการ เพื่อการมีส่วนร่วม และ รายงานผลแต่ละฝ่ายในวันประชุมประจำเดือน.....	*				
52. ทำแฟ้มสะสมงาน.....	*				
53. ทำรายงานประจำปี.....	*				
54. มีการสรุปผลงานประจำปี.....	*				
55. มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ โครงการกิจกรรม.....	*				
องค์ประกอบและขั้นตอนของการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ ประสงค์และแผนงานของโครงการ					
56. สัมมนาเชิงปฏิบัติการผู้ประสานงานและคณะทำงาน.....	*				
57. สสำรวจความต้องการกลุ่มเป้าหมาย.....	*				
58. กำหนดแผน โดยคำนึงถึง กำหนดสถานที่ฝึกอบรม กลุ่ม เป้าหมาย วัตถุประสงค์ ระยะเวลา งบประมาณ ทรัพยากร ผู้รับผิดชอบแต่ละด้าน.....	*				

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
59. วิเคราะห์ กลั่นกรองแผนงานโครงการ.....	*				
60. นำแผนสู่การปฏิบัติ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง.....	*				
วิธีการกำหนดวัตถุประสงค์ ที่คำนึงถึงวิถีชีวิตของประชาชน จากอาชีพหลักของประชาชนในท้องถิ่นภาคใต้					
61. กำหนดวัตถุประสงค์หลักที่มีความจำเป็นสำหรับการอบรม สำหรับประชาชน หนใต้ หรืออาจเหมือนกันทุกภาค.....	*				
62. กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อวัฒนธรรม ประเพณี องค์กรความรู้ ภูมิปัญญาในท้องถิ่น ประสบการณ์ในท้องถิ่นภาคใต้.....	*				
63. ควรประยุกต์ใช้วัตถุประสงค์หลัก และวัตถุประสงค์ของท้องถิ่น แล้วบูรณาการองค์ความรู้ที่เป็นของท้องถิ่นเพื่อเกิด วัตถุประสงค์ที่เหมาะสมของภาคใต้.....	*				
วิธีการแจ้งหลักสูตรและเนื้อหาให้ประชาชนรับทราบ					
64. แจ้งทางจดหมาย.....	*		*		
65. แจ้งทางเอกสารสิ่งพิมพ์.....	*				
66. แจ้งทางวิทยุกระจายเสียงหมู่บ้าน.....	*				
67. แจ้งโดยการประชุมเสวนา.....	*				
68. แจ้งทางหอกระจายข่าวหมู่บ้าน.....	*				
69. คณะกรรมการอบรมติดต่อประสานงานกับผู้เข้ารับการ อบรมด้วยตนเอง.....	*				
การวางแผนเพื่อให้ทราบความต้องการจำเป็นสำหรับการ สร้างหลักสูตร					
70. จัดการประชุมหมู่บ้าน หรือเวทีประชาคม.....	*				
71. สอบถามโดยการ ใช้แบบสอบถามทุกครัวเรือน ทุกหมู่บ้าน ผ่านผู้ใหญ่บ้าน แล้วสรุปรวม.....	*				
72. สสำรวจสภาพความต้องการปัญหาของท้องถิ่น.....	*				
73. ศึกษาจากแหล่งข้อมูลอื่น จากแหล่งข้อมูลท้องถิ่นเกี่ยวกับ ประเด็นที่จะจัดให้มีการฝึกอบรม.....	*				
74. การมีส่วนร่วมของผู้ที่จะเข้ารับการฝึกอบรมในการพัฒนา หลักสูตรและในการอบรม.....	*				
ขั้นตอนการใช้ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาเป็นข้อมูล ประกอบการวางแผนและโครงการครั้งต่อไป					
75. ต้องนำ IT มาพัฒนา เป็นฐานในการเก็บข้อมูล โดยร่วมมือ กับแหล่งข้อมูลท้องถิ่น ในการพัฒนาการเก็บข้อมูลและเผยแพร่.....	*				

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
76. พัฒนาการจัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง.....	*				
77. ร่วมมือกับองค์กร หรือศูนย์ข้อมูลท้องถิ่นในการเผยแพร่ข้อมูลให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการเชื่อมโยงและเผยแพร่ข้อมูล. ผู้เข้ารับการอบรมควรมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตร และโครงการในชั้นคอดังนี้	*				
78. การกำหนดหลักสูตร.....	*				
79. การหาความต้องการจำเป็น.....	*				
80. ชั้นเตรียมการอบรม.....	*				
81. ชั้นพัฒนาหลักสูตร	*				
82. ชั้นประเมินผลหลักสูตร.....	*				
การวางแผนจัดหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับความรู้ และประสบการณ์ของผู้เข้ารับการอบรม					
83. ทำระบบข้อมูล.....	*				
84. ทำการทดสอบเบื้องต้น.....	*				
85. จัดหลักสูตรเรื่องที่จะอบรมเป็นโมดูล ชุดฝึกอบรม เพื่อให้เลือกอบรมตามความพร้อม ทักษะของแต่ละบุคคล.....	*				
การวางแผนจัดหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับการปฏิบัติงานของผู้เข้ารับการอบรม					
86. ทำการทดสอบสมรรถภาพของผู้เข้ารับการอบรม.....	*				
87. เองงานและประสบการณ์ของผู้เข้ารับการอบรมมาเป็นเนื้อหาสาระ เป็นกรอบแนวทางในการฝึกอบรม.....	*				
88. ยอมรับเอาความรู้และประสบการณ์ของผู้เข้ารับการอบรมมาเป็นหลักสูตร.....	*				
89. ให้ผู้เข้ารับการอบรมทำใบดูแล้วต่อยอดประสบการณ์เดิมของให้ผู้เข้ารับการอบรม.....	*				
90. ควรจัดหลักสูตรหรือกิจกรรมการอบรม ด้านศีลธรรมและวัฒนธรรม					
1. กิจกรรมในวัดสำคัญต่าง ๆ เช่นวันเข้าพรรษา.....	*				
2. อบรมศีลธรรม หรือให้การศึกษเกี่ยวกับศาสนา....	*				
3. อนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณี และเอกลักษณ์ท้องถิ่น เช่นการเล่นพื้นบ้าน ทอผ้า จักสาน.....	*				
4. ยึดมั่นขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม เช่น อบรมเกี่ยวกับ กิริยามารยาท.....	*				

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ด้านสุขภาพอนามัย					
5. ความรู้เกี่ยวกับการรักษาสุขภาพอนามัย.....	*				
6. ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและรักษาโรคต่าง ๆ ที่มักเกิดในชุมชน.....	*				
7. ความรู้ในเรื่อง การบริโภคอาหาร และการประกอบอาหารที่ถูกสุขลักษณะ.....	*				
8. อบรมความรู้ที่จำเป็นในการดำรงชีวิต เช่น การใช้ยา การโภชนาการ และการวางแผนครอบครัว.....	*				
ด้านอาชีพ					
9. การปรับปรุงเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร.....	*				
10. ความรู้ด้านอุตสาหกรรมในครัวเรือน.....	*				
ด้านสันติสุข					
11. เกี่ยวกับการป้องกันอันตรายต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในชุมชน เช่น อัคคีภัย อุทกภัย วัตถุภัย.....	*				
ด้านการศึกษาสงเคราะห์					
12. วางแผนครอบครัวกับสมาชิกในชุมชน.....	*				
13. กฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตที่ควรรู้.....	*				
14. การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข.....	*				
15. ความรู้เกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของประชาชนตามระบอบประชาธิปไตย เช่นการเลือกตั้ง.....	*				
ด้านสาธารณสงเคราะห์					
16. กิจกรรมบำรุงสาธารณสมบัติประจำหมู่บ้าน เช่น ถนน ห้วยหนอง คลอง บึง.....	*				
17. กิจกรรมบำรุงพัฒนาสุขภาพิบาลชุมชน เช่น การจัดทำความสะอาดบ้านเรือน และหมู่บ้าน สร้างส้วม.....	*				
ด้านกตัญญูกตเวทิตาธรรม					
18. อบรมให้ประชาชนได้รู้จักกตเวทิตาธรรมต่อผู้มีพระคุณ ต่อชาติ เช่น กิจกรรมวันแม่ วันผู้สูงอายุ.....	*				
ด้านความสามัคคีธรรม					
19. กิจกรรมสร้างความสามัคคีในชุมชนเช่น แข่งกีฬา..	*				
20. อบรม ความมั่นคง ปลอดภัยในชุมชน และของประเทศชาติ เช่น การอบรมลูกเสือชาวบ้าน การอบรมไทยอาสาป้องกันชาติ.....	*				

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
งบประมาณการฝึกอบรม					
91. ผู้เข้ารับการอบรมควรมีส่วนร่วมช่วยเหลือโครงการที่หลากหลาย เช่น การอาสาสมัครช่วยด้านแรงงาน การช่วยเหลือด้านข้าวของต่าง ๆ ที่พอจะช่วยให้.....	*				
92. หากงบประมาณที่สนับสนุนโครงการฯ มีมากพอก็ไม่จำเป็นต้องให้ผู้เข้ารับการอบรมรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการอบรม..	*				
93. หากโครงการที่จัดน่าสนใจมากพอที่ผู้เข้าอบรมอยากจ่ายก็ให้ร่วมรับผิดชอบค่าใช้จ่าย.....	*				
94. ควรให้ผู้เข้ารับการอบรมรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการอบรมทั้งหมด.....			*		
95. ควรจัดเป็นบริการฟรี เพราะเป็นการกระตุ้นส่งเสริม ทัศนคติด้านคุณธรรมและจริยธรรม.....			*		
96. หน่วย อ.ป.ต.ควรรหาผู้สนับสนุน งบประมาณ และทุกสิ่งทุกอย่างให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของ รัฐบาลท้องถิ่นต้องมีส่วนร่วมสนับสนุน รวมถึงการสนับสนุนขององค์การเอกชนต่าง ๆ.....	*				
การจัดการและใช้จ่ายงบประมาณ					
97. การจัดหางบประมาณ ควรเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เข้ารับการอบรมมากกว่าหาจากแหล่งอื่น โดยเน้นการพึ่งพาตนเอง.....	*				
98. คณะกรรมการด้านการเงินเป็นผู้จัดหาและใช้จ่ายงบประมาณ.....	*				
99. จัดตั้งหน่วยงานเพื่อจัดหางบประมาณการกุศล.....	*				
100. งบประมาณควรมาจากกรมการศาสนา.....	*				
101. สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่หน่วยอบรมควรมี	*				
1. เครื่องพิมพ์ดีด.....	*				
2. โทรศัพท์.....	*				
3. เครื่องถ่ายเอกสาร.....	*				
4. เครื่องโทรสาร.....	*				
5. เครื่องคอมพิวเตอร์.....	*				
6. เครื่องพรีนเตอร์.....	*				
7. อินเทอร์เน็ต.....	*				

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ช่วงเวลาที่ประชาชนต้องการ และระยะเวลาที่ประชาชนต้องการอบรม					
102. กำหนดระยะเวลาตามความเหมาะสมตามอาชีพในท้องถิ่น โดยการสัมภาษณ์สอบถามจากประชาชนในพื้นที่.....	*				
103. คำนึงถึงช่วงเวลาที่นำไปสู่การใช้ประโยชน์สูงสุดของการฝึกอบรมนั้น เช่น วันมาฆบูชา ก็จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับศาสนา, งานประเพณีบางอย่างก็จัด กิจกรรมให้เกิดประโยชน์จากช่วงเวลานั้น.....	*				
104. คำนึงถึงความจำเป็นเร่งด่วน ในการใช้ประโยชน์จากการฝึกอบรมนั้น เช่น ราคาขายขึ้นอย่างรุนแรง ความต้องการเทคโนโลยี ก็ต้องพัฒนาหลักสูตรเพื่อตอบสนองความต้องการในระยะเร่งด่วน.....	*				
105. ระยะเวลาของหลักสูตรของการฝึกอบรมให้ขึ้นอยู่กับความยากง่ายของหลักสูตร เช่น ถ้าหลักสูตรธรรมดาที่ระยะสั้น ก็จัดเป็น 2-3 สัปดาห์ ถ้าระยะกลางก็จัดเป็น เดือน ถ้าระยะยาวก็จัดเป็น ปี.....	*				
ขั้นตอนการจัดหาวิทยากร					
106. จัดทำบัญชีรายชื่อวิทยากร ผู้มีความชำนาญเชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ โดยการทำการสำรวจ และจัดทำเป็นทำเนียบวิทยากรในชุมชน สถานศึกษา ภูมิปัญญาท้องถิ่น.....	*				
107. ต้องประสาน หรือให้กลุ่มบุคคล, ประชาชนเสนอว่าต้องการให้ใครเป็นวิทยากร.....	*				
108. ตรวจสอบดูจากโปรแกรมการฝึกอบรม เพื่อทราบเนื้อหาการอบรมก่อน แล้วจัดหาวิทยากร กำหนดไว้หลาย ๆ คน เป็นตัวเลือกและสำรอง.....	*				
109. เลือกวิทยากรโดย พิจารณาว่าในแต่ละเรื่องที่จะทำการอบรม วิทยากรผู้ใดมีความสามารถจะถ่ายทอดมากที่สุด โดยพิจารณาจาก ประสบการณ์ ทักษะ ที่วิทยากรเคยมีในแต่ละเรื่อง.....	*				
110. ประสานกับวิทยากรโดยใช้ทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ.....	*				

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ช่วงเวลาที่ประชาชนต้องการ และระยะเวลาที่ประชาชนต้องการอบรม					
102. กำหนดระยะเวลาตามความเหมาะสมตามอาชีพในท้องถิ่น โดยการสัมภาษณ์สอบถามจากประชาชนในพื้นที่.....	*				
103. คำนึงถึงช่วงเวลาที่นำไปสู่การใช้ประโยชน์สูงสุดของการฝึกอบรมนั้น เช่น วันมาฆบูชา ก็จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับศาสนา, งานประเพณีบางอย่างก็จัด กิจกรรมให้เกิดประโยชน์จากช่วงเวลานั้น.....	*				
104. คำนึงถึงความจำเป็นเร่งด่วน ในการใช้ประโยชน์จากการฝึกอบรมนั้น เช่น ราคาขยับขึ้นอย่างรุนแรง ความต้องการเทคโนโลยี ก็ต้องพัฒนาหลักสูตรเพื่อตอบสนองความต้องการในระยะเร่งด่วน.....	*				
105. ระยะเวลาของหลักสูตรของการฝึกอบรมให้ขึ้นอยู่กับความยากง่ายของหลักสูตร เช่น ถ้าหลักสูตรธรรมดาที่ระยะสั้น ก็จัดเป็น 2-3 สัปดาห์ ถ้าระยะกลางก็จัดเป็น เดือน ถ้าระยะยาวก็จัดเป็น ปี.....	*				
ขั้นตอนการจัดหาวิทยากร					
106. จัดทำบัญชีรายชื่อวิทยากร ผู้มีความชำนาญเชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ โดยการทำการสำรวจ และจัดทำเป็นทำเนียบวิทยากรในชุมชน สถานศึกษา ภูมิปัญญาท้องถิ่น.....	*				
107. ต้องประสาน หรือให้กลุ่มบุคคล, ประชาชนเสนอว่าต้องการให้ใครเป็นวิทยากร.....	*				
108. ตรวจสอบดูจากโปรแกรมการฝึกอบรม เพื่อทราบเนื้อหาการอบรมก่อน แล้วจัดหาวิทยากร กำหนดไว้หลาย ๆ คน เป็นตัวเลือกและสำรอง.....	*				
109. เลือกวิทยากรโดย พิจารณาว่าในแต่ละเรื่องที่จะทำการอบรม วิทยากรผู้ใดมีความสามารถจะถ่ายทอดมากที่สุด โดยพิจารณาจาก ประสบการณ์ ทักษะ ที่วิทยากรเคยมีในแต่ละเรื่อง.....	*				
110. ประสานกับวิทยากรโดยใช้ทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ.....	*				

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
111. คุณสมบัติวิทยากร					
1. ควรเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจหลักการฝึกอบรม..	*				
2. ควรเป็นผู้ปฏิบัติงานด้านฝึกอบรม.....	*				
3. ควรมีความรู้เรื่องกระบวนการให้การปรึกษา.....	*				
4. ควรเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี.....	*				
5. ควรเป็นผู้มีความรู้ด้านเทคโนโลยีการศึกษา.....	*				
6. ควรเป็นบุคลากรทางการศึกษา.....	*				
7. ควรเป็นผู้ประสานงานที่ดี.....	*				
8. ควรเป็นผู้มีความรู้เรื่องหลักการประเมินผล.....	*				
9. ควรมีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์.....	*				
10. ควรมีประสิทธิภาพในการให้การปรึกษา.....	*				
11. ควรเป็นผู้ยอมรับความคิดเห็นผู้อื่น.....	*				
12. ควรมีความสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้า.....	*				
13. ควรมีความหลากหลายในแต่ละสาขาวิชา.....	*				
การระบุคุณสมบัติของผู้เข้ารับการอบรม					
112. ควรระบุให้ครอบคลุมประชาชนทุกกลุ่มในชุมชนทั้งหมด....	*				
113. แบ่งกลุ่มตามศักยภาพและความจำเป็นก่อนหลัง.....	*				
114. กำหนดหลักสูตรให้เหมาะสมกับแต่ละกลุ่ม.....	*				
115. กำหนดพื้นฐานและคุณสมบัติเบื้องต้น เช่น การอบรมการเลี้ยงปลา ผู้เข้าอบรมต้องมีพื้นฐานการเลี้ยงปลา แล้วคัดเลือกผู้มีความรู้และประสบการณ์ให้สอดคล้องกับหลักสูตร....	*				
การหาความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรม					
116. หาความต้องการจำเป็นด้วย การใช้แบบสอบถาม.....	*				
117. หาความต้องการจำเป็นโดยใช้การสัมภาษณ์.....	*				
118. หาความต้องการจำเป็นโดยใช้ การประชุมอภิปราย.....	*				
119. ควรมีหน่วยงาน สํารวจหัวข้อเรื่องที่ประชาชนสนใจจะเข้าอบรม.....	*				
120. ให้ผู้เข้ารับการอบรมเป็นผู้สำรวจและเก็บข้อมูลต่าง ๆ ในพื้นที่.....	*				
สถานที่ฝึกอบรม					
121. ควรมีสถานที่อบรมเป็นของตนเองส่วนหนึ่ง ซึ่งมีสิ่งอำนวยความสะดวกพร้อม	*				
122. ควรมีสถานที่ที่เป็นศูนย์กลางชุมชน อาจเป็นศาลา วัด ห้องประชุมโรงเรียน หรือศาลากลางหมู่บ้าน.....	*				

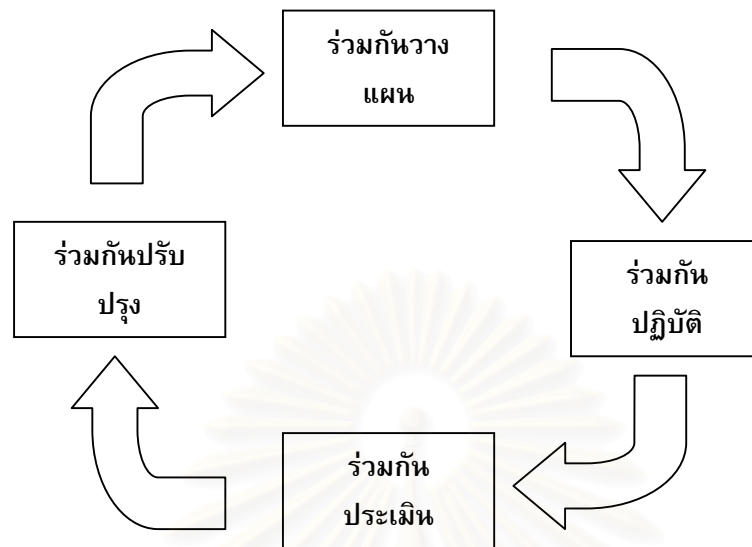
รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
123. ควรตั้งอยู่บริเวณที่ทำการสภาตำบล เพื่อประสานกับหน่วยงานต่าง ๆ.....	*				
เทคนิคการอบรม					
124. เทคนิคการอบรมที่เหมาะสมกับประชาชนภาคใต้					
1. ให้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมจริง มีส่วนร่วม มีการให้ไปทำต่อที่บ้านเป็นการบ้าน มีการแสดงความคิดเห็นซึ่งกันและกัน.....	*				
2. มีเอกสารประกอบการบรรยายทุกครั้ง.....	*				
3. ควรเน้นการบรรยายเป็นภาษาไทย.....	*				
4. ควรเน้นการอภิปรายกลุ่มใหญ่.....	*				
5. ควรเน้นการอภิปรายกลุ่มย่อย.....	*				
6. ควรเน้นการใช้คู่มือประกอบการบรรยาย.....	*				
7. ควรเน้นการฝึกหัดปฏิบัติจริง.....	*				
8. ควรเน้นบทบาทสมมติ.....	*				
9. ควรเน้นการระดมสมอง.....	*				
10. ควรเน้นการดูงานนอกสถานที่.....	*				
11. ควรเน้นการจัดค่ายการศึกษา.....	*				
125. สื่อและกิจกรรมที่เหมาะสมกับประชาชนภาคใต้					
1. ควรใช้สื่อพื้นบ้าน.....	*				
2. ควรจัดกิจกรรมพาไปดูงานนอกสถานที่.....	*				
3. ควรใช้สื่อหลาย ๆ รูปแบบ โดยคำนึงถึงความพร้อมของท้องถิ่น.....	*				
4. ควรใช้วีดิทัศน์ประกอบการบรรยาย.....	*				
5. ควรจัดทำนิทรรศการ.....	*				
6. ควรจัดโปสเตอร์ แผ่นพับ.....	*				
องค์ประกอบในการกำหนดหลักสูตรตามความต้องการของประชาชน					
126. สำรวจความต้องการของประชาชน.....	*				
127. กำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหา สื่อ รูปแบบการอบรม.....	*				
128. เสนอหลักสูตรต่อชุมชน.....	*				
129. ศึกษาเอกสารสาระต่าง ๆ สอบถามผู้เชี่ยวชาญ และภูมิปัญญาชาวบ้าน.....	*				
130. สร้างหลักสูตร.....	*				
131. ทดลองใช้หลักสูตรเพื่อ หาคุณภาพ.....	*				
132. ประเมินผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร.....	*				

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
ขั้นตอนการกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
133. ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์.....	*				
134. กำหนดความต้องการที่แท้จริงเป็นวัตถุประสงค์.....	*				
135. เปรียบเทียบความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ ภาระงาน พันธกิจ และนโยบาย.....	*				
ขั้นตอน การวางแผนดำเนินการคัดเลือกวิทยากร แต่ละ หลักสูตรให้เหมาะสมการดำเนินงาน					
136. คัดเลือกวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญสอดคล้องกับหลักสูตร.	*				
137. สรรวจผู้ทรงคุณวุฒิที่มีอยู่ในพื้นที่ ที่สามารถพูด สำนวน ชาวบ้านได้ ชื่นบุญชี้ไว้.....	*				
138. จัดทำทำเนียบวิทยากร.....	*				
ขั้นตอนการวางแผนดำเนินการประเมิน และนำผลการ ประเมินมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตร					
139. คู่มือเป้าหมายหลักการ กำหนดสิ่งที่จะประเมิน.....	*				
140. สร้างเครื่องมือประเมิน.....	*				
141. ดำเนินการประเมิน					
141.1 ประเมินก่อนอบรม.....	*				
141.2 ประเมินระหว่างการอบรม.....	*				
141.3 ประเมินหลังการอบรม.....	*				
142. ตั้งเกณฑ์การประเมิน ทำการประเมิน และสรุปผลการ ประเมิน.....	*				
การวางแผนผลิตเอกสารการอบรม					
143. เตรียมเนื้อหาจากเอกสารรายงานที่เหมาะสม.....	*				
144. ติดต่อวิทยากร ขอเอกสารจากวิทยากรหรือจัดบันทึกจาก วิทยากร.....	*				
145. การประชาสัมพันธ์โครงการ					
1. เสียงตามสาย.....	*				
2. ประกาศ.....	*				
3. บอกต่อปากต่อปาก.....	*				
4. เอกสาร.....	*				

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
146. หน่วยอบรมควรมีสื่อวัสดุเหล่านี้					
1. เทปบันทึกภาพ.....	*				
2. เทปบันทึกเสียง.....	*				
3. สไลด์.....	*				
4. วัสดุกราฟิก.....	*				
5. หุ่นสาธิตหรือหนังสือทดลอง.....	*				
6. ของจริง.....	*				
7. แผ่นใส.....	*				
8. ซีดีรอม.....	*				
9. फिल्मภาพยนตร์.....			*		
147. หน่วยอบรมควรมีเครื่องมือดังนี้					
1. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ.....	*				
2. เครื่องฉายภาพสไลด์.....	*				
3. เครื่องฉายภาพยนตร์.....			*		
4. เครื่องรับโทรทัศน์.....	*				
5. เครื่องบันทึกภาพ.....	*				
6. กล้องเทปบันทึกภาพ อุปกรณ์ถ่ายทำ.....	*				
7. กล้องถ่ายรูปพร้อมอุปกรณ์.....	*				
8. เครื่องคอมพิวเตอร์.....	*				
9. เครื่องพรีนเตอร์.....	*				
10. ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์.....	*				
11. เครื่องขยายเสียงพร้อมอุปกรณ์.....	*				
12. เสียงตามสาย.....	*				
13. เครื่องรับวิทยุ.....	*				
148. กระบวนการจัดหาสื่อ					
1. ให้ทางกรมการศาสนาจัดหาให้.....	*				
2. ให้องค์กรเอกชนจัดหาให้.....	*				
3. ผลิตขึ้นเองด้วยกระบวนการผลิตที่มีประสิทธิภาพ.....	*				
4. ผลิตขึ้นเองโดยใช้ภูมิปัญญาชาวบ้าน.....	*				

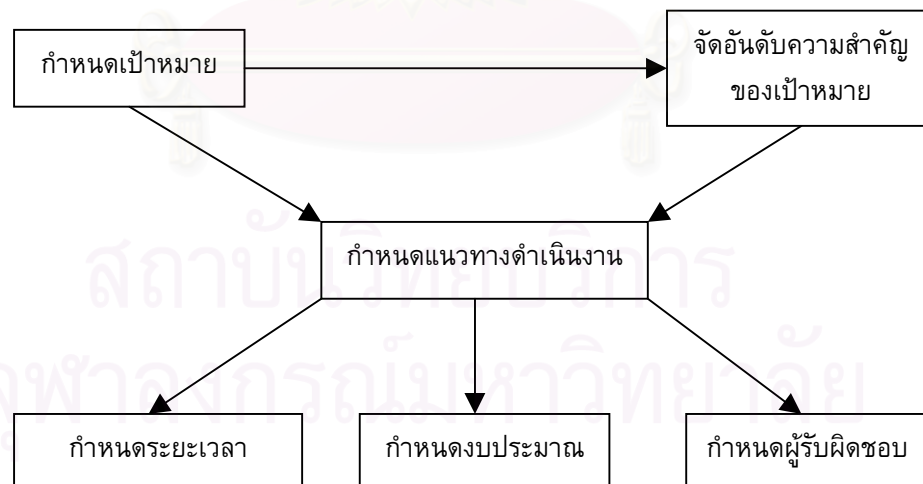
ขั้นตอนของ ระบบฝึกอบรมที่เหมาะสม สำหรับหน่วย อ.ป.ต.

ระบบที่ 1

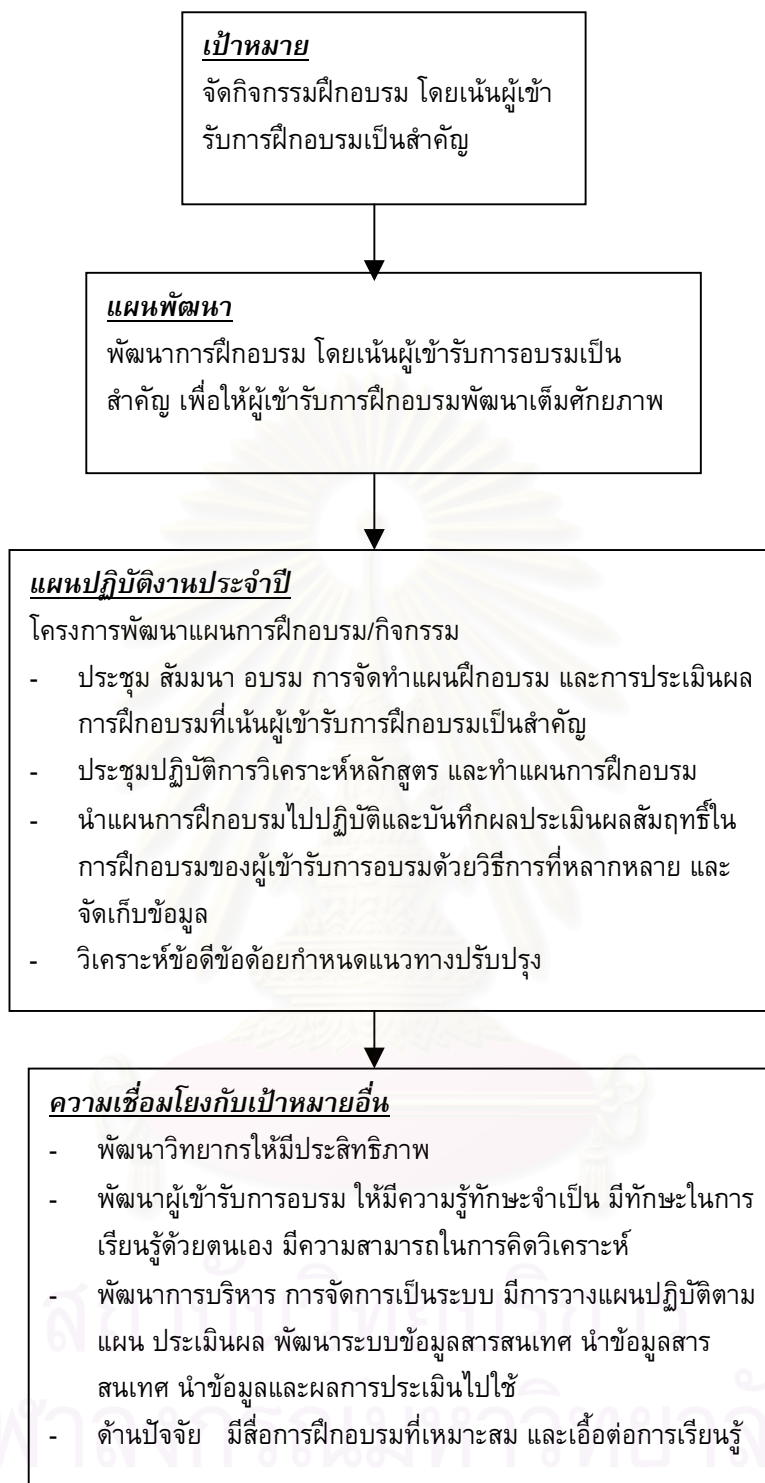
ระดับความคิดเห็น					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
5	4	3	2	1	
.....	

ระบบที่ 2

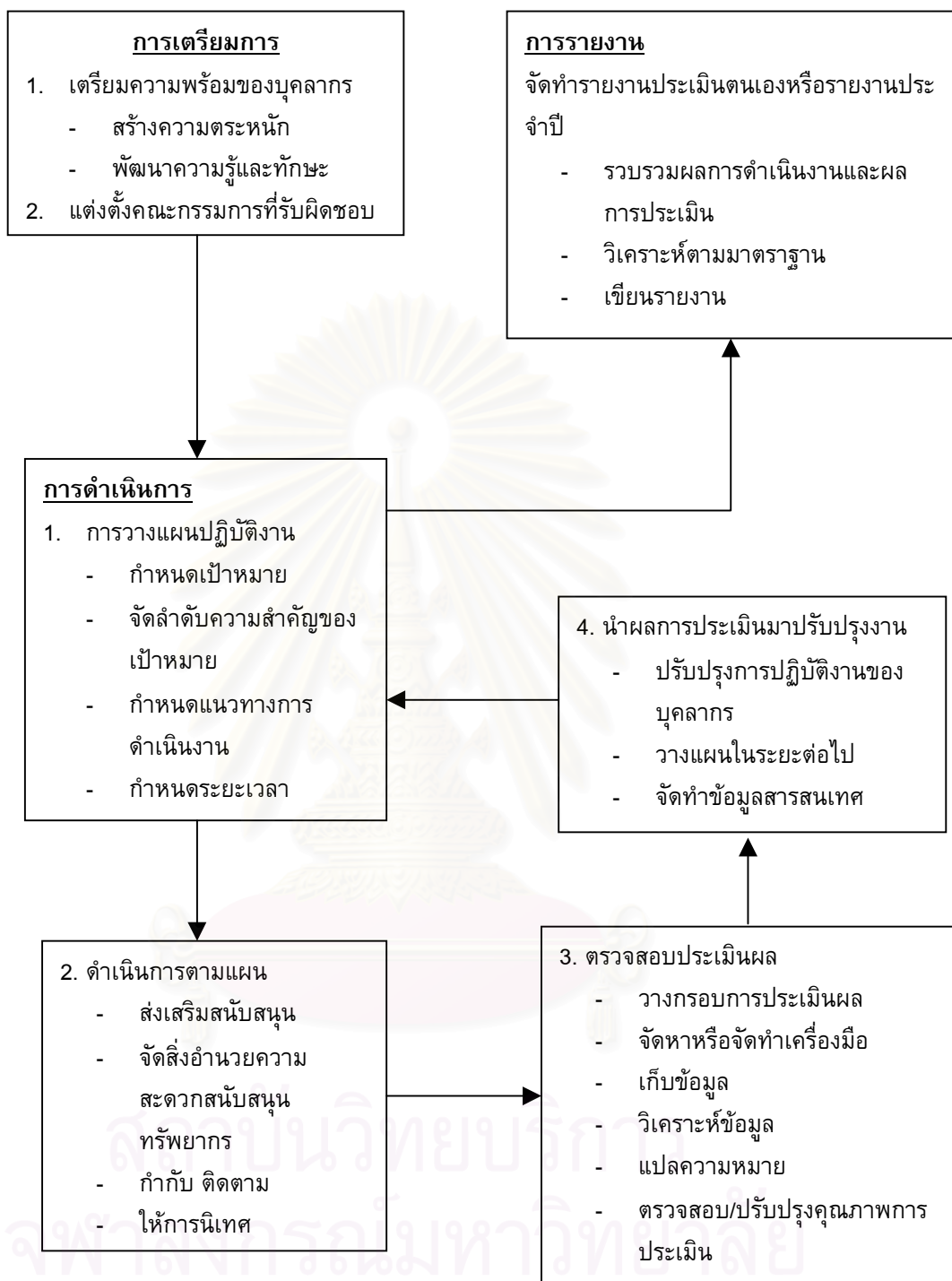
ระดับความคิดเห็น					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
5	4	3	2	1	
.....	

ระบบที่ 3

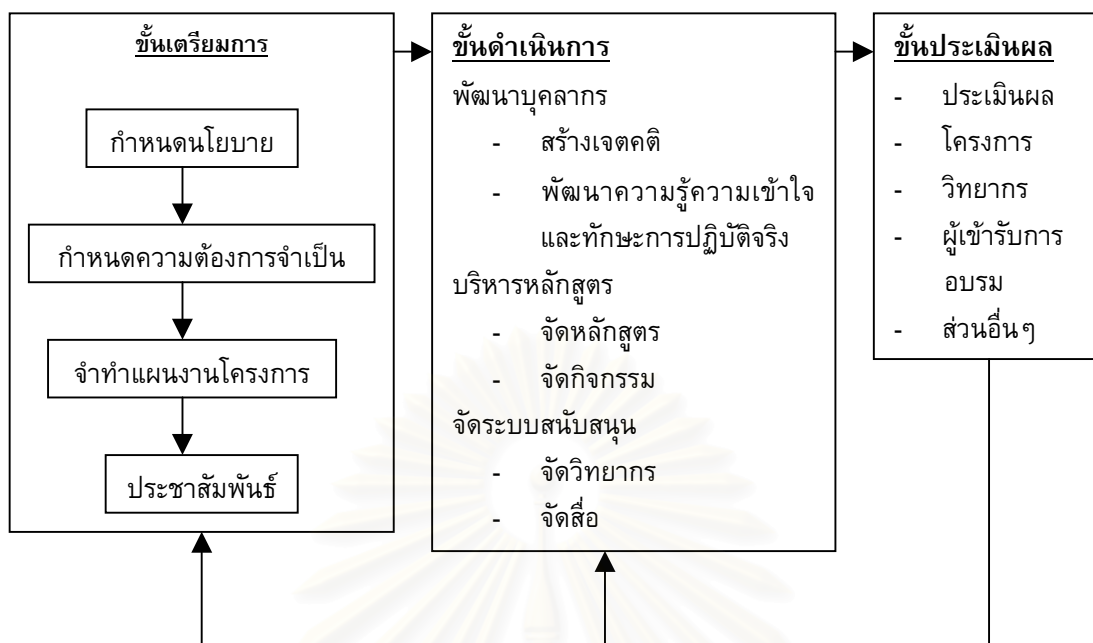
ระดับความคิดเห็น					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
5	4	3	2	1	
.....	

ระบบที่ 4

ระดับความคิดเห็น					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
5	4	3	2	1	
.....	

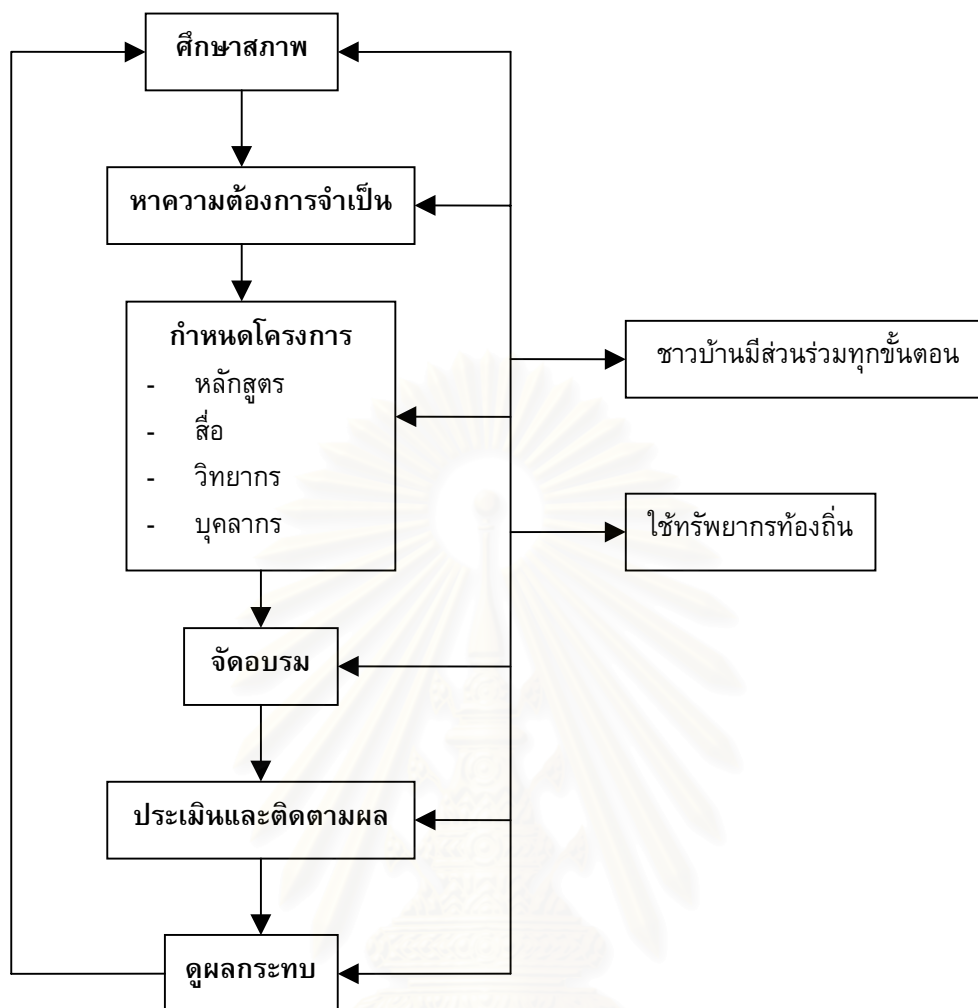
ระบบที่ 5

ระดับความคิดเห็น					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
5	4	3	2	1	
.....	

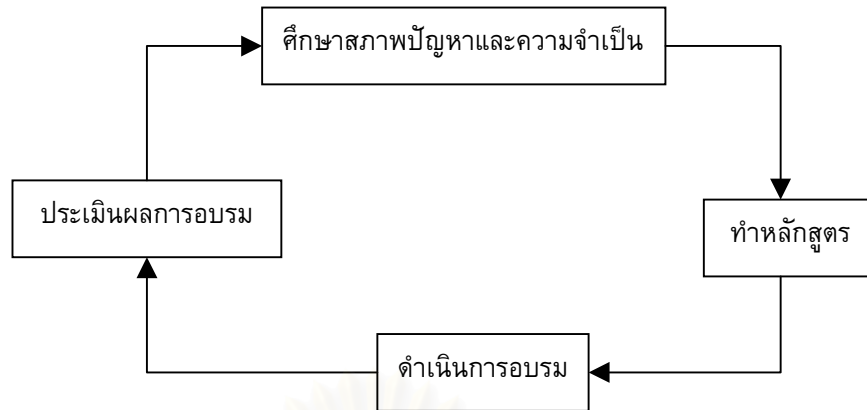
สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ระบบที่ 6

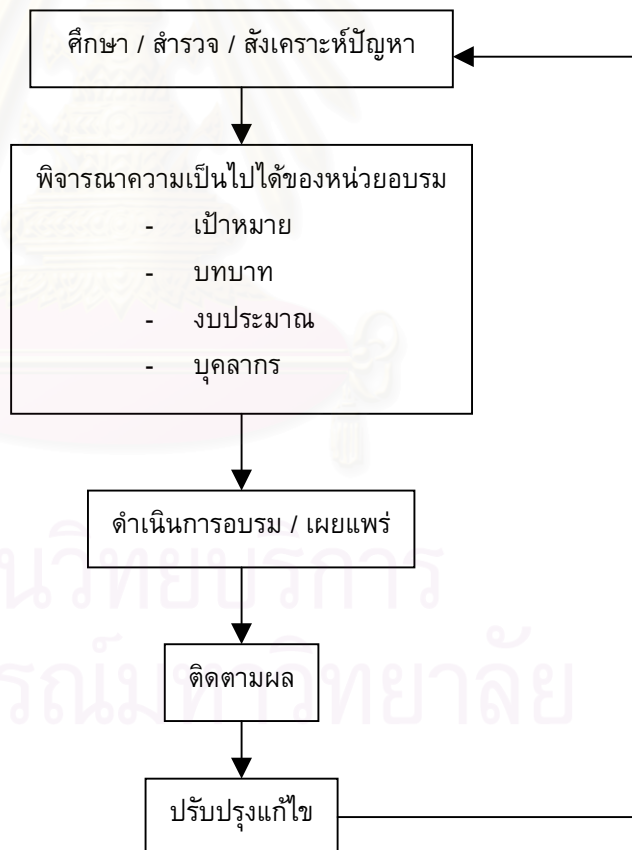
ระดับความคิดเห็น					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
5	4	3	2	1	
.....	

ระบบที่ 7

ระดับความคิดเห็น					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
5	4	3	2	1	
.....	

ระบบที่ 8

ระดับความคิดเห็น					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
5	4	3	2	1	
.....	

ระบบที่ 9

องค์ประกอบระบบ

1. ด้านสังคม วัฒนธรรม ศิลปะ

2. ด้านเศรษฐกิจ อาชีพ ท้องถิ่น

3. ด้านคุณธรรม จริยธรรม จิตใจ

4. ด้านสิ่งแวดล้อม

5. ด้านการเมือง การปกครอง

6. ด้านการละเล่น การบันเทิง

7. ด้านสื่อ และเทคนิคการอบรม

8. ด้านประชาสัมพันธ์
กิจกรรมการอบรม
และกิจกรรมชุมชน

ระดับความคิดเห็น					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
5	4	3	2	1	
.....	

ระบบที่ 10

การคัดเลือกพื้นที่

- พื้นที่เป้าหมาย
- พื้นที่ต้นแบบ

จัดตั้งคณะทำงานในระดับต่าง ๆ

- ในระดับหมู่บ้าน อย่างน้อยหมู่บ้านละ 5 คน
- ในระดับตำบลเลือกหมู่บ้านละ 1 คนเป็นผู้ประสานงานทั่วไป
- คณะวิทยากรกลาง เป็นวิทยากรเพื่ออำนวยความสะดวกกระบวนการเรียนรู้ในทุกระดับ
- ผู้ประสานงานกลาง ในกรณีที่ทำพร้อมกันหลายพื้นที่

วางแผน

ทำความเข้าใจวัตถุประสงค์
และกระบวนการของโครงการ

รวบรวมข้อมูลพื้นฐาน และ
วิเคราะห์ข้อมูลปัญหาของชุมชน

รายงาน / สรุป / วิเคราะห์ หลัก
คิดและประสบการณ์จากการ
ศึกษาดูงานชุมชนต้นแบบ

รวบรวมวิเคราะห์ข้อมูล
ศักยภาพของชุมชน

สรุปแผนแม่บทชุมชน
ระบบการจัดการตำบล

ระดับความคิดเห็น					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
5	4	3	2	1	
.....	

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....

ขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงที่กรุณาให้ข้อมูลและแนวคิดอันมีค่ายิ่ง ผู้วิจัยจักนำไปใช้
 ประโยชน์เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ฉัตรชัย บุษบงศ์
 ผู้วิจัย

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบประเมินรับรองต้นแบบชิ้นงาน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**แบบประเมินระบบการฝึกอบรม
สำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้**

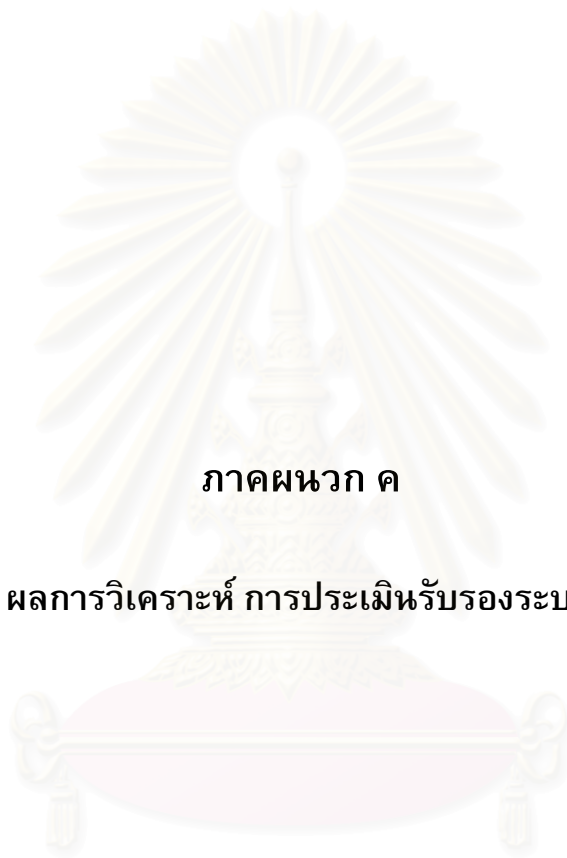
ชื่อผู้เชี่ยวชาญ _____

คำชี้แจง

กรุณาพิจารณาประเมินรับรองต้นแบบชิ้นงาน ระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ซึ่งมีน้ำหนักคะแนนกำหนดไว้ดังนี้

คะแนน 5	คะแนน	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
คะแนน 4	คะแนน	หมายถึง	เหมาะสมมาก
คะแนน 3	คะแนน	หมายถึง	เหมาะสม
คะแนน 2	คะแนน	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
คะแนน 1	คะแนน	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด

ประเด็นการประเมิน	ความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
ตอนที่ 1 สารสรุป					
1.1 หลักการและเหตุผล.....
1.2 วัตถุประสงค์.....
1.3 สารสรุป.....
1.4 ผลที่คาดว่าจะได้รับ					
ตอนที่ 2 บทนำ					
2.1 หลักการและเหตุผล.....
2.2 วัตถุประสงค์.....
2.3 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้.....
ตอนที่ 3 รายละเอียดระบบหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้					
3.1 ขั้นตอนการสร้าง.....
3.2 องค์ประกอบระบบ.....
3.3 การกำหนดขั้นตอนของระบบ.....
3.4 แบบจำลองระบบ.....

ภาคผนวก ค

ผลการวิเคราะห์ การประเมินรับรองระบบ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการวิเคราะห์ การประเมินรับรองต้นแบบชิ้นงาน

ผลการวิเคราะห์การประเมินรับรองต้นแบบชิ้นงาน คือ ระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ผู้วิจัยให้ผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็น กรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ฝ่ายบรรพชิต 1 รูป เป็นกรรมการหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ ฝ่ายคฤหัสถ์ 1 ท่าน เป็นผู้มีความรู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการฝึกอบรมด้านศาสนา 1 ท่าน อาจารย์มหาวิทยาลัย ผู้เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมศาสนาและวัฒนธรรม จำนวน 1 ท่าน รวมทั้งหมด มี 4ท่าน ตรวจสอบรับรองต้นแบบและชิ้นงาน โดยมีผลการวิเคราะห์การประเมินดังแสดงในตารางที่ 71 ถึงตารางที่ 73

ตารางที่ 71 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความเหมาะสมของ บทนำของระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้

ประเด็นการประเมิน	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. บทนำ			
1.1.หลักการและเหตุผล	4.75	0.49	เหมาะสมมากที่สุด
1.2.วัตถุประสงค์	4.50	0.57	เหมาะสมมากที่สุด
1.3.ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้	4.00	0.81	เหมาะสมมาก
เฉลี่ยรวม	4.42		เหมาะสมมากที่สุด

จากตารางที่ 71 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญ มีความเห็นว่า หลักการและเหตุผลและวัตถุประสงค์ มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.75$ และ $\bar{x} = 0.49$) และผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้ มีความเหมาะสมระดับมาก ($\bar{x} = 4.00$)

ตารางที่ 72 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความเหมาะสมของ รายละเอียดระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้

ประเด็นการประเมิน	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
2. รายละเอียดระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้			
2.1.ขั้นตอนการสร้างระบบ	5.00	0.00	เหมาะสมมากที่สุด
2.2.แบบจำลองระบบ	4.75	0.49	เหมาะสมมากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.88		เหมาะสมมากที่สุด

จากตารางที่ 72 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญ มีความเห็นว่า ขั้นตอน และแบบจำลองระบบมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 5$ และ $\bar{x} = 4.75$)

ตารางที่ 73 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความเหมาะสมของ สาระสรุปของระบบการฝึกอบรมสำหรับหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล หนใต้

ประเด็นการประเมิน	\bar{x}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
3. การนำระบบไปใช้			
3.1.เงื่อนไขการนำไปใช้	4.50	0.57	เหมาะสมมากที่สุด
3.2.มาตรการและวิธีการนำไปใช้	4.25	0.49	เหมาะสมมากที่สุด
3.3.การประเมิน	4.75	0.49	เหมาะสมมากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.50		เหมาะสมมากที่สุด

จากตารางที่ 73 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญ มีความเห็นว่า ทั้งเงื่อนไขการนำไปใช้ มาตรการ และวิธีการนำไปใช้และการประเมินมีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{x} = 4.50$, $\bar{x} = 4.25$ และ $\bar{x} = 4.75$)

ประวัติผู้วิจัย

1. ชื่อ – สกุล นายฉัตรชัย บุษบงค์
2. วัน-เดือน-ปีเกิด 31 กรกฎาคม 2514
3. สถานที่เกิด จังหวัดพิษณุโลก
4. ที่อยู่ปัจจุบัน 95/175 หมู่ 13 ซอย คู້บอน 3 ถนน รามอินทรา 71
แขวงคันทนายาว เขตคันทนายาว กรุงเทพมหานคร
5. สถานที่ทำงาน ศูนย์เทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
6. E-mail Address chatchaikai@hotmail.com
WebPages <http://geocities.com/chatchaikai/chatchaikai.html>
7. ประวัติการศึกษา

2533	มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม อ.เมือง จ.พิษณุโลก
2538	ปริญญาตรี กศ.บ. เทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัย นเรศวร อ.เมือง จ.พิษณุโลก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย